Τό σπίτι τοῦ παιδιοῦ

ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

(ἡ Παιδόπολις)

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΕΡΑΝΟΥ
«ΠΡΟΝΟΙΑ ΒΟΡΕΙΩΝ ΕΠΑΡΧΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ»
Διευθύνεται ἀπὸ τριμελῆ Ἐπιτροπὴ Ἐντεταλμένων Κυριῶν ΠΒΕΕ.
ΓΡΑΦΕΙΑ: Ἡρώδου Ἀττικοῦ 9

ΑΘΗΝΑΙ, 1 ΜΑΡΤΙΟΥ 1953
ΕΤΟΣ Δ΄. ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 77 (5)

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ:
Ὀργανισμῶν, Τραπεζῶν, Ἑταιρειῶν, Δήμων Δρ. 100.000
Κοινότητες καὶ Σχολεῖα .... » 50.000
Παιδιὰ Παιδοπόλεων καὶ συμμοριόπληκτα: 10.000 δρ. τὸ χρόνο. Ἄπορα παιδιά: Ἕνα χρόνο 15.000. Ἑξάμηνη 10.000. Τὰ εὔπορα. Ἕνα χρόνο: 25.000. Ἑξάμηνη 15.000.
Ἐξωτερικοῦ: Δολλάρια 10 ἢ Λίραι 4.
ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΧ. 2000

Ὑπεύθυνος Συντάξεως: ΑΓΓ. ΜΕΤΑΞΑΣ, Ἀντιφίλου 16 — Ἀθῆναι
Προϊστάμενος Τυπογραφείου: Φραγκ. Μαλατέστας, Μενελάου 9, Ἀθῆναι

Ὁ Διονύσιος Μαρκόπουλος μᾶς ἐρωτᾷ: Τί εἶναι σκίτσο καὶ τί εἶναι σκέτς;

Ἀ π ά ν τ η σ η: Σκίτσο εἶναι τὸ σχεδίασμα μὲ μολύβι ἢ μὲ μελάνη. Σκίτσο λέμε «μιὰ γελοιογραφία» μιὰ προσωπογραφία ἕνα τοπεῖο φτιασμένο πάντως μὲ μολύβι ἢ μὲ μελάνη. Σκέτς εἶναι μικρὸ θεατρικὸ ἔργο μᾶλλον ἕνα μικρὸ θεατρικὸ παιγνιδάκι χωρὶς μεγάλη πλοκὴ καὶ πάντως μονόπρακτο.

Ὁ Ν. Π. μὲ ἐρωτᾷ: Τί ἦταν ἡ Τελέσιλλα;

Ἀ π ά ν τ η σ η: Ἡ Τελέσιλλα ἦταν ποιήτρια καὶ ἔζησε στὸ Ἄργος κατὰ τὸν στ΄. π.Χ. αἰῶνα. Στὰ 510 π.Χ. ὁ Κλεομένης, Βασιλιᾶς τῆς Σπάρτης, πολέμησε κατὰ τῶν Ἀργείων καὶ ἔσφαξε ὅλους τοὺς πολεμιστὲς Ἀργείους. Τότε ἡ Τελέσιλλα ὠργάνωσε στρατὸ ἀπὸ γυναῖκες καὶ δέχτηκε τὴν ἐπίθεση τῶν Σπαρτιατῶν. Αὐτοὶ ὅμως μόλις εἶδαν γυναῖκες νὰ ὑπερασπίζουν τὴν πόλη ἀρνήθηκαν νὰ πολεμήσουν ἐναντίον των καὶ ἐγκατέλειψαν τὸ Ἄργος τὸ ὁποῖον ἔτσι σώθηκε. Τὸ Ἄργος τίμησε τὴν ἡρωϊκὴ αὐτὴ γυναίκα. Λένε πὼς οἱ Σπαρτιᾶτες δὲν πολέμησαν γιὰ δυὸ λόγους: Ἂν νικοῦσαν ἡ νίκη τους θὰ ἦταν χωρὶς ἀξία: Ἐνίκησαν γυναῖκες. Ἂν ἐνικῶντο θὰ ἦτο μεγάλο αἶσχος γι' αὐτοὺς νὰ νικηθοῦν ἀπὸ γυναῖκες.

Ὁ Στέφανος Ἀντ. Δερβέναγας μὲ ἐρωτᾷ: Πῶς παρουσιάζεται τὸ φῶς εἰς τὸ σῶμα τῶν πυγολαμπίδων;

Ἀ π ά ν τ η σ η: Οἱ πυγολαμπίδες νυχτόβια ἔντομα χαρακτηρίζονται ἀπὸ ...ν ἰσχυρὴ φωταύγεια ποὺ παρουσιάζουν ...τὰ τὴ νύκτα. Τὰ φωτοβόλα τους ὄργανα ...ίσκονται πάνω στοὺς δυὸ προτελευ...ίους κοιλιακοὺς δακτυλίους. Εἶναι 4 ...σφορικὲς λευκὲς κοιλίδες ποὺ ἐκπέμ...υν τὸ φῶς.

Ὁ Στέφανος Δερβέναγας μὲ ἐρωτᾷ: Τί ἦταν αἱ ...ηΐδες καὶ τί ἡ Ἴδη;

Ἀ π ά ν τ η σ η: Νηρηΐδες ἦσαν νύμ... τῆς θάλασσας τῶν ποταμῶν καὶ τῶν ...ῶν, πατέρας τους ἦταν ὁ Νηρεὺς ποὺ ...σε μαζὶ μὲ τὶς 50 ἢ 100 θυγατέρες του ... βάθη τῆς θάλασσας καὶ εἰδικώτερα ... Αἰγαῖο.
Ἴδη ἦταν θυγατέρα τοῦ Μελισσέα ποὺ μὲ τὶς ἀδελφές της ἀνάθρεψε τὸ Δία. Μὲ τὸ ἴδιο ὄνομα εἶναι γνωστές: Ἡ θυγατέρα τοῦ Κορύβαντος καὶ γυναίκα τοῦ Λυκάστου καὶ μητέρα τοῦ Μίνωα τοῦ δευτέρου. Τὸ δικόρυφο βουνὸ τῆς Κρήτης ποὺ σήμερα λέγεται Ψηλορείτης. Ἐκεῖ κατὰ τὴ μυθολογία στὸ Ἰδαῖο Ἄντρο ἀνατράφηκε ὁ Δίας. Ἀπὸ τὸ βουνὸ αὐτὸ ὀνομάζεται «Ἰδαία μήτηρ» ἡ Κυβέλη.

Ὁ ἀρχαιολόγος Ἴβανς μὲ ἐρωτᾷ: Εἶναι ἀληθινὴ ἡ μεταψύχωση;

Ἀ π ά ν τ η σ η: Ἡ θρηκεία δὲν τὴν παραδέχεται.

Ὁ ἴδιος μὲ ἐρωτᾷ: Τὸ μάτιασμα εἶναι πραγματικότης;

Ἀ π ά ν τ η σ η: Δὲν τὸ πιστεύω.

Ὁ Ἰωάννης Μιάρης μὲ ἐρωτᾷ: Πόθεν προῆλθε τὸ ὄνομα τῆς νήσου Κερκύρας;

Ἀ π ά ν τ η σ η: Κατὰ τὴ Μυθολογία Κέρκυρα ἦταν ἡ κόρη τοῦ Ἀσωποῦ καὶ τῆς Μεθώνης μὲ τὴν ὁποίαν ὁ Ποσειδῶν ἐγέννησε τὸν Φαίακα πατέρα τοῦ Ἀλκινόου. Ἀπὸ τὴν Κέρκυρα αὐτὴ πῆρε τὸ ὄνομά του καὶ τὸ νησί.

Ὁ Γεώργιος Μπαρμπερόπουλος μὲ ἐρωτᾷ: Τί σημαίνουν οἱ λέξεις: Ἐξπρεσσιονισμός, χουμανισμός, πεσσιμισμός, ἀνιμισμός, νατουραλισμός, σουρεαλισμός, φεμινισμός, καπιταλισμός, μιλιταρισμός, μερκαντιλισμός, ρεαλισμὸς καὶ ἰμπεριαλισμός;

Ἀ π ά ν τ η σ η: Ἐξπρεσσιονισμὸς εἶναι ἡ λεγομένη ἐκφραστικὴ τέχνη. Τεχνοτροπία ποὺ σημειώθηκε στὰ 1890 στὶς καλὲς στατικὲς τέχνες (ζωγραφικὴ καὶ γλυπτικὴ) καὶ στὴ λογοτεχνία καὶ μουσική. Οἱ ἐξπρεσσιονισταὶ προσπαθοῦν νὰ παρουσιάσουν τὶς δημιουργικές των συλλήψεις κατὰ τρόπο ἐντελῶς ὑποκειμενικὸ καὶ ὄχι ὅπως ἡ ἀντίθετη τεχνοτροπία τῶν ἰμπρεσσιονιστῶν ποὺ προσπαθοῦν νὰ ἐκδηλώσουν ἀντικειμενικὰ τὴν ἐντύπωση.

Χουμανισμὸς ἢ οὐμανισμὸς σημαίνει ἀνθρωπισμός. Μὲ τὸν ὅρο αὐτὸ ἐννοοῦμε τὴν κίνηση ποὺ ἄρχισε ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τῆς Ἀναγεννήσεως καὶ διακήρυξε τὴν ἀρχὴ ὅτι ὁ ἄνθρωπος πρέπει νὰ παρασκευάζεται καὶ γιὰ τὴν μέλλουσα ζωὴ ἀλλὰ καὶ γιὰ τὴν ἐπίγειο. Ζητοῦσαν τὴν ἐλευθέριο ἀγωγή, ὑποστήριζαν δηλαδὴ πὼς ἡ παιδεία πρέπει νὰ ἀναπτύσσει ἁρμονικὰ τὸ σῶμα καὶ τὴν ψυχή.

Πεσσιμισμὸς εἶναι ἡ φιλοσοφία τῆς ἀπαισιοδοξίας, δηλαδὴ ὅτι ὁ κόσμος εἶναι κακὸς καὶ ὁ βίος γεμᾶτος ἀπὸ κακὰ καὶ ὀδύνη. Καὶ ὅτι τέτοιος κόσμος δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ ὑπάρχει καὶ ἐφ' ὅσον ὑπάρχει νὰ αὐτοκτονήσῃ.

Ἀνιμισμὸς ἢ ψυχολατρεία εἶναι ἡ θρησκεία κατωτέρων λαῶν ποὺ πιστεύουν στὰ πνεύματα σὰν στοιχεῖα ποὺ κινοῦν τὸ σύμπαν.

Νατουραλισμὸς εἶναι ὅρος φιλοσοφικός, ἐκδηλώνει τὴ θεωρία κατὰ τὴν ὁποίαν τὰ πάντα πρέπει νὰ κρίνωνται ἐκ τῆς ἐξωτερικῆς φύσεως ἄσχετα πρὸς τὴν ἐσωτερικὴ ψυχικὴ φύση.

Νατουραλισμὸς εἶναι καὶ ὅρος αἰσθητικὸς καὶ ὑποστηρίζει τὴν πιστὴ μίμηση τῆς φύσεως γιὰ τὴ σύνθεση ἔργου τέχνης.

Σουρεαλισμὸς εἶναι καὶ αὐτὸ μία νέα τεχνοτροπία πρεσβεύουσα τὴν πλήρη ἀκαταληψία. Ὁ ποιητὴς κλπ. ἀπευθύνεται λέει στὸ ὑποσυνείδητο.

Φεμινισμὸς εἶναι ἡ κίνηση ποὺ ἐπιδιώκει τὴν ἐξίσωση τῶν δύο φύλων καὶ τὴν ἀναγνώριση στὴ γυναῖκα ἴσων μὲ τὸν ἄνδρα ἀστικῶν πολιτικῶν καὶ λοιπῶν δικαιωμάτων.

Καπιταλισμὸς ἢ κεφαλαιοκρατία εἶναι τὸ πολιτικὸ καὶ κοινωνικὸ σύστημα ποὺ στηρίζεται στὸ ἰδιωτικὸ κεφάλαιο.

Μιλιταρισμὸς ἢ στρατοκρατία εἶναι ἡ ἐπικράτηση τοῦ στρατιωτικοῦ στοιχείου ἢ πνεύματος στὴ διοίκηση μιᾶς χώρας.

Μερκαντιλισμὸς ἢ ἐμποροκρατισμὸς εἶναι τὸ σύνολο θεωριῶν καὶ πράξεων ποὺ ἐπεκράτησε κυρίως στὴ Γαλλία κατὰ τὸ 15ο μέχρι καὶ τὸ 18ο αἰῶνα. Κατ' αὐτὰς σκοπὸς τοῦ ἐμπορίου εἶναι ἡ αὔξηση τοῦ πλούτου.

Ρεαλισμὸς φιλοσοφικὰ εἶναι ἡ θεωρία ὅτι δὲν πρέπει νὰ παραβλέπουμε τὴν πραγματικότητα. Στὴν τέχνη εἶναι τὸ νὰ ἐμφανίζουμε τὰ πράγματα ὅπως ἔχουν χωρὶς καμμιὰ προσπάθεια νὰ τὰ ἐξιδανικεύσουμε.

Καὶ τέλος Ἰμπεριαλισμὸς εἶναι ἡ τάση πολιτικῆς καὶ οἰκονομικῆς ἐπικρατήσεως ἑνὸς κράτους πάνω σὲ ἄλλο ἢ σὲ ἄλλα».

Σκίτσα ἀναγνωστῶν

ΤΡΟΒΑΔΟΥΡΟΣ
(Σκίτσο Ἐξάψαλμου)

ΑΠΟΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ
(Σκίτσο Ν. Γιαννούλη)

ΧΩΡΙΑΤΟΠΟΥΛΑ
(Σκίτσο Τυχεροῦ 13)

ΨΑΡΑΣ
(Σκίτσο Ἀρκαδιοῦ)

Ὁ παπποὺς καὶ τὰ τρία ἐγγόνια του ἀπολαμβάνουν τὴ λιακάδα

Ὁ παπποὺς καὶ τὰ τρία του ἐγγονάκια ἔκαμαν σήμερα μιὰ μακρυνὴ ἐκδρομὴ γιὰ νὰ ἀπολαύσουν τὴ θαυμάσια λιακάδα. Κ' ἦταν πραγματικὰ χαρὰ Θεοῦ. Νόμιζε κανεὶς πὼς βρισκόμαστε στὴν καρδιὰ τῆς ἄνοιξης. Οἱ ἀνεμῶνες σὲ διαφορετικοὺς χρωματισμοὺς γαρνίρουν τὴν πρασινάδα στὶς ἀκαλλιέργητες πλαγιὲς τοῦ βουνοῦ καὶ τὰ παιδιὰ κόβουν ὁλόκληρα μάτσα γιὰ νὰ γεμίσουν τὰ βάζα τους, ὅταν θὰ γυρίσουν στὸ σπίτι.

Κι' ὁ παπποὺς σὰ νὰ μονολογῇ δοξολογεῖ τὸ Θεὸ γιὰ τὸ μεγάλο αὐτὸ ἄστρο ποὺ χαρίζει τὴ ζωὴ στὸν πλανήτη μας.

— Καὶ οἱ ἀρχαῖοι μας πρόγονοι εἶπε ὁ παπποὺς θεωροῦν τὸν Ἥλιο σὸ θεὸ καὶ τὸν δοξάζουν στὸ ὄνομα τοῦ Ἀπόλλωνα. Ὁ Ἥλιος εἶναι ὁ ἴδιος ὁ Ἀπόλλων τῶν ἀρχαίων. Μόνο στὸ μύθο του Φαέθοντος ὁ Ἥλιος παίρνει κάπως δική του ὑπόσταση ἴσως γιατὶ στὴν περίπτωση αὐτὴ δὲν γίνεται ἀλληγορία ἀλλὰ γίνεται λόγος γιὰ τὸ ἴδιο τὸ ἄστρο τῆς ἡμέρας.

— Ἡ λέξη Ἀπόλλων ἔχει παπποὺ καμμιὰ σχέση μὲ τὴ λέξη Ἥλιος;

— Θὰ μποροῦσα να σᾶς πῶ εἶπε ὁ παππούς, πολλὰ γιὰ τὴν προέλευση ὅλων αὐτῶν τῶν ὀνομάτων. Καὶ ἀκριβῶς χτὲς διάβαζα σ' ἕνα πολὺ παλιὸ βιβλίο διάφορες ἀπόψεις γύρω ἀπὸ τὴν προέλευση τοῦ ὀνόματος τοῦ Ἀπόλλωνα. Λένε λοιπὸν πὼς ἡ λέξη προέρχεται ἀπὸ τὰ α τὸ στερητικὸ καὶ τὸ πολλοί. Δηλαδὴ ὄχι οἱ πολλοὶ ἀλλὰ ὁ ἕνας. Ποὺ θὰ πῇ ὁ Ἥλιος εἶναι ἕνας καὶ μόνος. Μονάχος. Γιὰ τὸν ἴδιο ἀκριβῶς λόγο λένε καὶ οἱ Λατῖνοι τὸν Ἥλιο Solem ποὺ προέρχεται ἀπὸ τὸ Solus ποὺ σημαίνει μόνος.

Μὰ καθὼς μαθαίνουμε στὴν ἀστρονομία δὲν εἶναι ἕνας ἥλιος ἀλλὰ πολλοί, παρατήρησε ὁ Γιῶργος. Ὅλα αὐτὰ τὰ ἄστρα ποὺ βλέπουμε τὴν νύχτα στὸ γαλάζιο καὶ ὁλοκάθαρο ἑλληνικὸ οὐρανό μας εἶναι ἥλιοι μεγαλύτεροι ἀπὸ τὸ δικό μας.

— Πολὺ σωστὰ εἶπε ὁ παππούς. Ἀλλὰ ὑποστηρίζουν ὅσοι μιλᾶνε γιὰ τὴν ἐτυμολογία αὐτὴ πὼς ὁ Ἥλιος στὸ στερέωμα φαίνεται μόνος γιατὶ μὲ τὸ δυνατὸ φῶς του σκοτίζει καὶ ἐξαφανίζει τὰ ἄλλα ἀστέρια. Ὑπάρχουν ἀκόμα εἶπε ὁ παπποὺς καὶ ἄλλοι ποὺ λένε πὼς ἡ λέξη Ἀπόλλων προέρχεται ἀπὸ τὸ «ἀπὸ πολλῶν» ποὺ σημαίνει πὼς ἡ ζεστασιὰ τοῦ Ἥλιου ποὺ ξεχύνεται στὴ Γῆ προέρχεται ἀπὸ πολλὰ πυρά, ἀπὸ πολλὲς δηλαδὴ φωτιές. Λένε ἀκόμη μερικοὶ πὼς ἡ λέξη προέρχεται ἀπὸ τὸ «ἀπ' ἄλλων» ποὺ σημαίνει πὼς κάθε μέρα ὁ Ἥλιος ἀνατέλλει καὶ ἀπὸ ἄλλο σημεῖο τοῦ ὁρίζοντα.

Μά, ὅπως ἀναφέρει τὸ βιβλίο ποὺ σᾶς εἶπα, δὲν σταματᾶνε ἐδῶ: Ὑπάρχουν γλωσσολόγοι ποὺ ὑποστηρίζουν πὼς ὁ θεὸς τοῦ Φωτὸς ὀφείλει τὸ ὄνομά του στὸ ρῆμα ἀναπολῶ ποὺ σημαίνει περιφέρομαι. Γιατὶ ὁ δίσκος τοῦ Ἥλιου περιφέρεται ἀκατάπαυστα στὸν Οὐρανό.

— Σὰ νὰ ἔχουν δίκιο, παρατήρησε ἡ Τασία.

— Μὴ βιάζεσαι παιδί μου νὰ πῇς τὴ γνώμη σου γιατὶ ἔχω νὰ σᾶς πῶ καὶ ἄλλα καὶ ὅταν τελειώσω παραδέχεστε ὅποια ἐξήγηση σᾶς ἀρέσει περισσότερο. Ἄλλοι γνωσσολόγοι παράγουν τὴ λέξη Ἀπόλλων ἀπὸ τὸ ρῆμα ἀπολύω καὶ ἄλλοι ἀπὸ τὸ ρῆμα ἀπελαύνω...

— Καὶ τί σχέση ἔχουν ὅλα αὐτά; ρώτησε ὁ Κωστάκης.

— Λένε, ἐξήγησε ὁ παππούς, πὼς ὁ Ἥλιος διαλύει τὰ σκοτάδια καὶ διώχνει — ἀπελαύνει — τὶς ἀρρώστειες. Γιὰ τοῦτο ὁ Ἀπόλλωνας θεωρεῖται καὶ γιατρός. Μὰ οἱ ἐτυμολογίες γύρω ἀπὸ τὸ θεὸ τῆς ζωῆς δὲν σταματᾶνε ἐδῶ. Ὑποστηρίζεται ἀπὸ μερικοὺς πὼς ἡ λέξη Ἀπόλλων προέρχεται ἀπὸ τὸ κρητικὸ Ἀβέλιος ποὺ σημαίνει Ἥλιος. Γιὰ τοῦτο οἱ Λατῖνοι λένε τὸν Ἀπόλλωνα Apello ἀντὶ Apollo.

— Καὶ σεῖς παπποὺ τί παραδέχεστε πὼς εἶναι πιὸ σωστό; ρώτησε ὁ Γιῶργος.

— Δὲν εἶμαι παιδιά μου γλωσσολόγος γιὰ νὰ μπορῶ νὰ ἔχω δική μου γνώμη. Γι' αὐτὸ βλέπετε ποὺ σᾶς λέω τί ἀκριβῶς λένε οἱ ἄλλοι καὶ ὄχι τί λέω ἐγώ. Ὡστόσο ἐκτὸς ἀπὸ τὶς ἐτυμολογίες ποὺ σᾶς εἶπα ὑπάρχουν καὶ ἄλλες ποὺ φαίνονται ἀρκετὰ σοβαρές. Λένε π. χ. πὼς τὸ Ἀπόλλων προέρχεται ἀπὸ τὸ ρῆμα ἀπολλύειν ἐπειδὴ μπορεῖ ὁ θεὸς αὐτὸς τὰ πάντα νὰ καταλύει. Ἄλλοι τὸν θέλουν ἀπὸ τὸ ρῆμα ἀπολούειν αὐτὸς δηλαδὴ ποὺ σώζει καὶ καθαρίζει ἀπὸ τὰ μιάσματα. Ἄλλοι λένε πὼς προερχεται ἀπὸ τὸ ἀεὶ βάλλων δηλαδὴ ὁ διαρκῶς ρίπτων τὰς ἀκτίνας του πρὸς τὴν γῆν καὶ ὁ διαρκῶς σκορπίζων τὴν ζεστασιά του. Πιὸ σοβαρὴ ἀπ' ὅλες εἶναι νομίζω αὐτὴ ποὺ ἀποδίδει τὸ ὄνομα τοῦ Ἀπόλλωνα στὸ ρῆμα ἀπέλλειν ποὺ σημαίνει διώχνω. Αὐτὸς δηλαδὴ ποὺ διώχνει τὸ κακό. Ὡστόσο καμμιὰ ἀπὸ τὶς ἐτυμολογίες αὐτὲς δὲν εἶναι ἰσχυρὴ καὶ ἀδιάσειστη ὥστε βάσιμα νὰ παραδεχθοῦμε τὴ μιὰ καὶ νὰ ἀποκλείσουμε τὴν ἄλλη.

— Καὶ πῶς πλάστηκε, παππού, ὁ Ἥλιος; ρώτησε ὁ Κωστάκης.

— Ὁ Ἀπόλλων εἶναι λέει γιὸς τοῦ Δία καὶ τῆς Λητοῦς. Καὶ τὸν λένε γιὸ τοῦ Δία γιατὶ αὐτὸς καθὼς ξέρουμε ἔφτιασε τὸ πᾶν καὶ ὁ Ἥλιος εἶναι καὶ αὐτὸς μέρος τοῦ παντός. Τοῦ σύμπαντος. Καὶ γιὸς τῆς Λητοῦς γιατὶ ἡ Λητὼ συμβολίζει τὸ κρυμμένο. Καὶ γι' αὐτὸ ὁ Ἥλιος κρύβεται καὶ κάθε μέρα ξαναγεννιέται. Βγαίνει δηλαδὴ ἀπὸ τὸ σκοτάδι τῆς νύχτας. Ὁ Ἀπόλλων γεννήθηκε στὴ Δῆλο. Καὶ αὐτὸ φυσικὰ εἶναι συμβολικό. Ὁ Ἥλιος εἶναι σὲ ὅλους φανερός. Ὅλοι τὸν βλέπουν. Μὰ τὸ φανερὸς λέγεται καὶ δῆλος. Μὰ καὶ ὅλα τὰ πράγματα τὰ κάνει δῆλα, δηλαδὴ φανερὰ μὲ τὸ φῶς του. Γιὰ τοῦτο εἶπαν πὼς γεννήθηκε στὴ Δῆλο. Ὁ Ἀπόλλων θεωρεῖται καὶ μάντης μεγάλος γιατὶ τὰ ξεκαθαρίζει ὅλα μὲ τὸ φῶς του. Καὶ τοῦτο γιατὶ χωρὶς τὸ φῶς τοῦ Ἥλιου τίποτα δὲν φαίνεται καὶ τίποτα δὲν ἀναγνωρίζεται. Ὁ Ἀπόλλων θεωρεῖται καὶ νέος καὶ ὡραῖος καὶ ἔτσι τὸν φαντάστηκαν οἱ ποιητὲς γιατὶ πραγματικὰ ὁ Ἥλιος εἶναι πάντοτε νέος — ἀγέραστος καὶ πάντα λάμπων — ὡραῖος. Τὸν Ἀπόλλωνα τὸν ζωγράφιζαν οἱ ἀρχαῖοι μὲ τόξα, γι' αὐτὸ καὶ τὸν ἔλεγαν τοξοφόρο. Ἔτσι τρέχει στὸ στερέωμα καὶ ρίχνει τὰ βέλη του — τὶς ἀκτῖνες του — στὴ γῆ.

— Γι' αὐτὸ λένε τὸν Ἀπόλλωνα καὶ Ἑκηβόλον εἶπε τώρα ὁ Γιῶργος.

— Ναί. Ἔτσι τὸν λέει κάπου ὁ Ὅμηρος πρόσθεσε ὁ παππούς.

— Καὶ τί θὰ πῇ Ἑκηβόλος; ρώτησε τώρα ἡ Τασία.

— Αὐτὸς ποὺ ρίχνει μακρυὰ τὰ βέλη του ἐξήγησε μὲ περηφάνεια γιὰ τὴ σοφία του ὁ Γιῶργος.

— Σωστά; παρατήρησε ὁ παππούς.

— Μὰ καθὼς μᾶς εἶπε ὁ δάσκαλός μας εἶπε τώρα ὁ Κωστάκης ὁ Ἀπόλλων θεωρεῖται καὶ θεὸς τῆς μουσικῆς.

— Σωστά, ἀπάντησε ὁ παππούς. Τὸν θεωροῦσαν τὸν Ἀπόλλωνα μουσικόν. Γιατὶ λέει αὐτὸς κρούει τὶς χορδὲς τῆς λύρας τοῦ σύμπαντος σὲ ἕνα «παναρμόνιο μέλος συμμέτρως καὶ εὐρύθμως».

— Δὲν τὸ κατάλαβα αὐτὸ παραπονέθηκε ὁ Κωστάκης.

— Θὰ σᾶς τὸ ἐξηγήσω. Πιστεύουν πὼς κάθε ἄστρο ποὺ κινεῖται ἀφήνει καὶ ἕνα μουσικὸ ἦχο. Καὶ ὅλοι μαζὶ ἑνώνονται σὲ μιὰ ἐξαιρετικὰ γλυκειὰ ἁρμονία. Καὶ δὲν τὴν ἀκοῦμε τὴ θεία αὐτὴ μουσικὴ τοῦ παντὸς ἢ γιατὶ τὴν ἔχουμε συνηθίσει ἢ γιατὶ δὲν φτάνει μέχρις σὲ μᾶς. Ὅταν λοιπὸν λέμε παναρμόνιον μέλος ἐννοοῦμε ἁρμονικὴ μελωδία. Καὶ συμμέτρως καὶ εὐρύθμως σημαίνει, καθὼς καταλαβαίνετε, ἁρμονία μὲ συμμετρία καὶ εὐρυθμία.

Μὰ τὸν Ἀπόλλωνα οἱ ἀρχαῖοι τὸν θεωροῦσαν καὶ ἄριστο ἰατρό.

— Καὶ εἶχαν δίκιο παρατήρησε ὁ Γιῶργος. Καὶ μεῖς δὲν λέμε πὼς «ὅπου μπαίνει Ἥλιος δὲν μπαίνει γιατρός;»

— Μπράβο Γιῶργο εἶπε εὐχαριστημένος ὁ παππούς. Καὶ πραγματικὰ ὅπως πίστευαν πολὺ σωστὰ καὶ οἱ ἀρχαῖοι μας πρόγονοι, ὁ Ἥλιος, μὲ τὴ ζέστη του μᾶς χαρίζει τὴν ὑγεία.

Ὁ Ἀπόλλων εἶχε πολλὰ ἱερὰ καὶ σὲ πολλὰ μέρη. Μὰ τὸ ἐπισημότερο ἀπ' ὅλα ἦταν ἐκεῖνο ποὺ βρισκότουν στὸν Ἑλικῶνα. Ἐκεῖ ὁ Ἀπόλλων δίδασκε τὴν μουσικὴ στὶς Μοῦσες. Ὁ θεὸς ἀκόμα ἀγαποῦσε πολὺ τὰ ἀγρίμια. Ὁ λύκος ἦταν κυρίως τὸ ζῶο ποὺ οἱ ἀρχαῖοι θεωροῦσαν σὰν τὸ πιὸ ἀγαπημένο τοῦ Ἥλιου. Καὶ τοῦτο γιατὶ ὁ λύκος δείχνει μιὰ μεγάλη δραστηριότητα. Ἱερὰ πουλιὰ τοῦ Ἀπόλλωνα εἶναι ὁ κύκνος καὶ ἀπὸ τὰ πετούμενα ὁ τζίτζικας. Καὶ τοῦτο γιατὶ καὶ τὰ δυὸ εἶναι σύμβολα μουσικῆς. Ἀκόμη καὶ τὸ γεράκι γιὰ τὴ δραστηριότητά του καὶ τὴν ὀξεία του ὅραση. Ὁ κόρακας καὶ ἡ κουρούνο, ποὺ θεωροῦνται πουλιὰ προμαντευτικά, ἦταν καὶ αὐτὰ ἀφιερωμένα στὸν Ἀπόλλωνα.

— Καὶ γιατί θεωροῦσαν τὰ δυὸ αὐτὰ πουλιὰ προμαντευτικά; ρώτησε ἡ Τασία.

— Γιατὶ λέει καὶ τὰ δυὸ αὐτὰ πουλιά, ὅπως καὶ ὁ κύκνος καὶ ὁ τζίτζικας προμηνᾶνε μὲ τὴ φωνή τους τὸν καιρό. Ἐπίσης ἱερὸ πουλὶ τοῦ Ἀπόλλωνα θεωροῦσαν καὶ τὸν κόκορα.

— Καταλαβαίνω γιατὶ εἶπε τώρα ὁ Γιῶργος.

— Γιατί; ρώτησαν μ' ἕνα στόμα τὰ δυὸ ἄλλα παιδιά.

— Γιατὶ ὁ κόρακας μὲ τὴ δυνατὴ φωνή του προαναγγέλλει τὸν ἐρχομὸ τοῦ Ἥλιου, εἶπε παίρνοντας ὕφος σοφοῦ ὁ Γιῶργος.

— Μπράβο, ἔκαμε ὁ παππούς. Καλὰ τὸ εἶπες.

Μὰ βλέπω πὼς ὁ Ἀπόλλων μᾶς βαρέθηκε νὰ μᾶς ἀκούει τόση ὥρα καὶ τὸν βλέπω νὰ γέρνῃ πρὸς τὴ δύση του. Καὶ νομίζω πὼς εἶναι καιρὸς νὰ γυρίσουμε στὸ σπίτι προτοῦ ὁ Ἥλιος μᾶς ἀποσύρει τὴν ὄμορφη λιακάδα του.

Α. Κ. Μ.

ὁ φιλάργυρος μυλωνάς

Ζοῦσε μιὰ φορὰ ἕνας μυλωνᾶς ποὺ ἦταν πολὺ πλούσιος. Εἶχε σπίτι γεμᾶτο ἀπ' ὅλα τ' ἀγαθὰ κι ὁ κόσμος τὸν ἤξερε σὰν τὸν πιὸ εὔπορο ἄνθρωπο τοῦ τόπου. Μὰ ὅσο πλούσιος ἦταν ἄλλο τόσο ἦταν καὶ τσιγκούνης. Ἔδιωχνε τοὺς φτωχοὺς καὶ κανένας ζητιᾶνος δὲν πῆρε ποτέ του λίγο ψωμὶ ἀπ' τὸ χέρι του.

Ὁ μυλωνᾶς εἶχε μιὰ μοναχοκόρη, τὴν Μαργαρίτα. Αὐτὴ ὅμως δὲν ἔμοιαζε σὲ τίποτα μὲ τὸν πατέρα της. Ἦταν ὄμορφη καὶ πονετικὴ σὰν τὴν καλή της μητέρα ποὺ εἶχε πεθάνει πρὶν ἀπὸ πολλὰ χρόνια ὅταν ἐκείνη ἦταν ἀκόμα μικρὸ κοριτσάκι.

Ὁ παραγιὸς τοῦ μυλωνᾶ, ὁ Γιαννακός, ἕνα ἔξυπνο κι' ἐργατικὸ παιδί, ἀγαποῦσε κρυφὰ τὴ Μαργαρίτα καὶ τ' ὄνειρό του ἦταν ν' ἀποχτήση μιὰ μικρὴ περιουσία γιὰ νὰ μπορέση νὰ τὴν κάνη γυναίκα του. Καὶ τὸ κορίτσι ὅμως εἶχε τὴν ἴδια συμπάθεια γι' αὐτὸν καὶ κάποτε τόλμησε νὰ πῆ στὸν πατέρα της πὼς θἆταν εὐτυχισμένη νὰ παντρευτῆ ἕνα τόσο ἄξιο κι' ὄμορφο παλληκάρι. Ἀλλὰ ὁ μυλωνᾶς ἔγινε ἔξω φρενῶν. Τὴ φοβέρισε πὼς θὰ πετάξη τὸν Γιαννακὸ στὸ δρόμο καὶ πὼς ἐκείνη θὰ τὴν ἀποκλήρωνε καὶ δὲ θὰ τὴν ἀναγνώριζε πιὰ γιὰ κόρη του.

Ἡ Μαργαρίτα δὲν εἶπε τίποτα, ἀλλὰ ἔνοιωθε τὴν καρδιά της βαρειὰ ἀπὸ λύπη καὶ δοκίμαζε μεγάλη χαρὰ μόνο σὰν ἔφευγε ὁ πατέρας της ἀπὸ τὸ σπίτι. Ὄχι γιατὶ δὲν ἀγαποῦσε τὸν πατέρα της. Κάθε ἄλλο. Ἄλλη ἦταν ἡ αἰτία τῆς χαρᾶς της.

Δώδεκα μικροὶ νάνοι ποὺ κατοικοῦσαν ἐδῶ καὶ πάρα πολλὰ χρόνια σὲ μιὰ γειτονικὴ σπηλιά, μέσα σὲ κάτι βράχους, ἐρχόντουσαν μόλις ἔφευγε ὁ μυλωνᾶς, καὶ τῆς κρατοῦσαν συντροφιά. Ἡ Μαργαρίτα τοὺς συμπαθοῦσε πολὺ καὶ φύλαγε πάντα ἀπ' τὸ φαγητό της κάτι καὶ γι' αὐτούς. Πότε λίγο γάλα, πότε κανένα κομμάτι γλυκό, ἤ ὅ,τι ἄλλο εἶχε. Μὰ κι' αὐτοὶ δὲν φαίνονταν καθόλου ἀχάριστοι. Γιὰ νὰ τῆς ἀποδείξουν τὴν εὐγνωμοσύνη τους, ἔκαναν διάφορες δουλειές. Τὴν βοηθοῦσαν στὸ συγύρισμα, ἔσιαχναν τὸ κοτέτσι, ἄλλαζαν σπασμένα τζάμια στὰ παράθυρα καὶ χίλια δυὸ ἄλλα μικροσυγυρίσματα στὸ νοικοκυριό. Τῆς ἔφερναν ἀκόμα τὰ πιὸ σπάνια χορταράκια ποὺ φύτρωναν, στὴ σπηλιά, ἀπάνω στὰ βράχια καὶ τῆς μάθαιναν πὼς νὰ φτιάνη μὲ τὰ βότανα αὐτὰ διάφορα φίλτρα γιὰ τὶς ἀρρώστειες τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν ζωντανῶν.

Ὁ μυλωνᾶς ὅμως μισοῦσε θανάσιμα τοὺς καϋμένους τοὺς νάνους, γιατὶ τοῦ ἔπαιρναν κἄπου-κἄπου καμμιὰ πέστροφα ἀπ' τὸ ποταμάκι τοῦ μύλου. Κι' ὄχι πὼς ἤθελε νὰ τὶς τρώη αὐτός. Κάθε ἄλλο. Ἀλλὰ ἀπ' τὴν μεγάλη του φιλαργυρία τὶς πούλαγε στὴν ἀγορὰ κι' ἔβγαζε μερικὰ λεφτά. Καὶ νἄχανε ἕνα τάλληρο ἤτανε γι' αὐτὸν κάτι τὸ τρομερό.

Κάποιο βράδυ γύρισε νωρίτερα στὸ σπίτι του. Δὲν εἶχε κέφι. Ἦταν ὅλο θυμὸ γιατὶ ἐκείνη τὴν ἡμέρα ὅλα τὰ πράγματα πῆγαν ἄσχημα. Κι' ἀπὸ τὸ μοσχάρι του, ποὺ τὸ πούλησε στὴν ἀγορὰ δὲν ἔβγαλε τὰ χρήματα ποὺ λογάριαζε. Μπαίνοντας στὴν κουζίνα ἀντίκρυσε ἔξαφνα ἔξη ἀνθρωπάκια νὰ κάθωνται γύρω-γύρω καὶ νὰ τρῶνε χαρούμενα ἕνα ὡραῖο ρυζόγαλο ποὺ τοὺς σερβίριζε ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἡ Μαργαρίτα, μέσα σὲ μικρὰ πιατάκια καὶ ποὺ τὸ εἶχε φτιάξει μὲ πολλὴ ζάχαρι καὶ κανέλλα. Ἔγινε μπαροῦτι ἀπ' τὸ θυμό του, κι' ἁρπάζοντας ἕνα χοντρὸ μπαστοῦνι τὸ πέταξε μ' ὅλη του τὴ δύναμη ἀπάνω στοὺς δύστυχους νάνους, ποὺ διαλύθηκαν προσπαθῶντας νὰ τὸ σκάσουν! Ἄλλοι πηδοῦσαν ἀπ' τὰ παράθυρα, ἄλλοι προσπαθοῦσαν νὰ περάσουν ἀπὸ καμμιὰ μεγάλη χαραμάδα τῆς πόρτας. Μὰ καὶ ἡ Μαργαρίτα δὲν τρόμαξε λιγότερο. Ἔτρεξε καὶ κλειδώθηκε στὸ δωμάτιό της ἀπ' ὅπου δὲν βγῆκε γιὰ πολλὲς μέρες. Τὴν νύχτα ἔβλεπε ἕνα μικρὸ φῶς νὰ καίη στὸν μύλο. Ἐκεῖ δούλευε ὁ ἀγαπημένος της Γιαννακός. Σκεφτόταν πόσο δυστυχισμένη κι' ἔρημη στὸν κόσμο ἦταν, καὶ παρακαλοῦσε τὸν Θεὸ νὰ πεθάνη γιὰ νὰ συναντήση στὸν οὐρανὸ τὴ γλυκειά της μητέρα.

Μιὰ νύχτα ξύπνησε ἀπὸ ἕναν τρομερὸ θόρυβο ποὺ ἄκουσε στὸ σπίτι. Πετάχτηκε ἀπ' τὸ κρεββάτι κι' ἔτρεξε νὰ δῆ τί συμβαίνει. Βρῆκε τὸν πατέρα της, ποὺ εἶχε κἄπου σκοντάψει, ξαπλωμένον φαρδὺ-πλατὺ στὸ πάτωμα, νὰ ξεφωνίζη καὶ νὰ καταριέται τοὺς νάνους, γιατὶ νόμιζε πὼς ἐκεῖνοι τοῦ ἔπαιξαν κάποιο παιγνίδι. Φοβέριζε πὼς δὲν θ' ἄφηνε οὔτε ἕναν, καὶ πὼς θὰ τοὺς κάψη ὅλους ζωντανούς. Κατατρομαγμένη τὸν εἶδε ἡ Μαργαρίτα νὰ σηκώνεται, ν' ἁρπάζη ἄχυρα καὶ ξερόκλαδα καὶ νὰ τρέχη γρήγορα-γρήγορα πρὸς τὴ σπηλιά. Φοβήθηκε πὼς κάποιο μεγάλο κακὸ θὰ ἔπεφτε στὸ σπίτι τους, γιατὶ θυμήθηκε τὴ μητέρα της ποὺ ἔλεγε συχνὰ πὼς ἂν πειράξη κανένας τοὺς νάνους θὰ τὸν ἔβρισκε μεγάλη συμφορά. Θέλησε νὰ προειδοποιήση τὸν πατέρα της, ἀλλὰ αὐτὸς εἶχε κι' ὅλας χαθῆ ἀπὸ τὰ μάτια της. Μὰ κι' ἂν τὸν ἔφτανε δὲν θὰ ἔδινε καμμιὰ σημασία στὰ λόγια της.

Πέταξε τὸ μπαστούνι του στοὺς δύστυχους νάνους.

Ἦταν ἀναγκασμένη λοιπὸν νὰ κάθεται ἐκεῖ μὲ σταυρωμένα τὰ χέρια καὶ νὰ βλέπη τώρα τὸν πατέρα της ποὺ ἔβανε φωτιὰ στὰ ξερόκλαδα καὶ παράδινε τὴν σπηλιὰ στὶς φλόγες.

Τὴν ἴδια ἐκείνη νύχτα ἀπίστευτα πράγματα γίνονταν στὸ μῦλο. Ἡ μυλόπετρα ποὺ γύριζε μέρα καὶ νύχτα ἀκατάπαυστα, εἶχε τώρα σταματήσει ἀπότομα. Ἔτρεξαν ὅλοι στὸ μῦλο. Κι' ὁ μυλωνᾶς κι' ἡ Μαργαρίτα κι' ὁ Γιαννακὸς ὅπως ἦταν μὲ τὰ νυχτικά τους κι' ἔβαλαν ὅλα τους τὰ δυνατὰ γιὰ νὰ τὴν κάνουν νὰ ξαναδουλέψη. Τοῦ κάκου ὅμως.

Τὴν ἄλλη μέρα ἀναγκάστηκαν οἱ χωριάτες νὰ γυρίσουν στὰ χωριά τους ἀπὸ τὸ μῦλο ἄπρακτοι μὲ τὰ φορτωμένα σιτάρι κάρρα τους. Ὁ μυλωνᾶς δὲν μποροῦσε ν' ἀλέση οὔτε σπειρὶ κι' αὐτοὶ τἄβαζαν μ' αὐτὸν ποὺ δὲν τοὺς εἶχε εἰδοποιήσει προτοῦ ξεκινήσουν. Ἀλλὰ τὸ κακὸ δὲ σταμάτησε ἐδῶ. Ἔπεσε θανατικὸ στὰ ζῶα, καὶ κανεὶς δὲν ἤξερε ἀπὸ τί ἀρρώστεια ψοφοῦσαν. Κι' ἕνα πρωῒ βρέθηκε ὅλη ἡ σοδειὰ χαλασμένη. Λὲς καὶ κάθε βλαστάρι τοῦ σταριοῦ εἶχε ξερριζωθῆ ἀπὸ ἕνα ἀόρατο χέρι. Μέρα μὲ τὴν ἡμέρα ἡ κατάσταση χειροτέρευε κι' ὁ μυλωνᾶς πήγαινε ἀπὸ τὸ κακὸ στὸ χειρότερο. Ὅλοι οἱ δουλευτάδες ἔφυγαν ἀπ' τὸν μύλο γιατὶ δὲν εἶχε πιὰ νὰ τοὺς πληρώνη. Ὁ μόνος ποὺ ἀπόμεινε ἦταν ὁ Γιαννακός. Δὲν τοῦ βαστοῦσε ἡ καρδιὰ ν' ἀφήση μονάχη της τὴν Μαργαρίτα. Μὰ κι' αὐτὸς σὰν εἶδε καὶ ἀπόειδε, μάζεψε τὰ λίγα πραμματάκια του κι' ἔφυγε γιὰ τὰ ξένα...

Ἔτσι ἀπόμεινε ἡ δύστυχη Μαργαρίτα μόνη μὲ τὸν πατέρα της. Κι' ἦταν τόση ἡ φτώχεια τους ποὺ δὲν κατάφερναν ποτέ τους νὰ χορτάσσουν. Κι' ἦρθε μέρα ποὺ στὸ σπίτι δὲν εἶχε ἀπομείνει τίποτε. Οὔτε λίγο ἀλεῦρι. Κι' ἡ Μαργαρίτα ψάχνοντας βρῆκε σ' ἕνα ντουλάπι λίγο κεχρὶ κι' ἔφτιαξε μ' αὐτὸ λίγη σοῦπα γιὰ τὸν πατέρα της. Τοῦ τὴν ἀκούμπησε ἀπάνω στὸ σκαλοπάτι τῆς ὀξώπορτας ὅπου συνήθιζε νὰ κάθεται τώρα ἀμίλητος καὶ κατσούφης. Ἦταν καιρὸς τώρα ποὺ οὔτε μιὰ λέξη δὲν τοὔπαιρνες ἀπ' τὸ στόμα.

Ἡ Μαργαρίτα πῆγε στὸ δωμάτιό της καὶ στάθηκε μπροστὰ στὸ παράθυρο κυττάζοντας ἔξω ἀφηρημένα. Ἦταν βυθισμένη σὲ θλιβερὲς σκέψεις.

Ξαφνικὰ ἄκουσε ἕνα περίεργο σούρσιμο κάτω στὴν αὐλή. Ἔσκυψε ἀπ' τὸ παράθυρο καὶ δὲν πίστεψε στὰ μάτια της. Εἶδε ἕναν νάνο ἀπὸ κείνους τοὺς παλιοὺς φίλους της, ποὺ νόμιζε γιὰ πεθαμένους. Ἔβγαινε ἀπὸ ἕναν σωρὸ ξύλα καὶ προχωροῦσε πρὸς τὸν πατέρα της ἁπλώνοντας ἱκετευτικὰ τὰ χέρια καὶ παρακαλῶντας μὲ θλιμμένη φωνὴ νὰ τοῦ δώση τὴ γαβάθα μὲ τὴ σουπα. Τότε θυμήθηκε ἡ Μαργαρίτα πὼς ἡ σπηλκὰ τῶν νάνων εἶχε καὶ μιὰ ἄλλη ἔξοδο ἀπ' τὸ πίσω μέρος κι' ἀπὸ κεῖ βέβαια θὰ γλύτωσαν ἀπ' τὸ κάψιμο. Νόμισε πὼς ἕνα μεγάλο βάρος ἔφυγε ἀπὸ πάνω της, ἀλλὰ συγχρόνως ἔνοιωσε μιὰ ἀγωνία νὰ τῆς σφίγγη τὴν καρδιά. Φοβήθηκε πὼς ὁ πατέρας της θὰ ἔδιωχνε μὲ βαναυσότητα τὸν νάνο. Μὰ τὸν εἶδε νὰ γίνεται ἀπ' τὸν φόβο του ἄσπρος σὰν κερὶ μόλις τὸν ἀντίκρυσε, γιατὶ νόμισε πὼς ἔβλεπε κανένα φάντασμα. Ἀλλὰ δὲν πέρασε πολὺ καὶ παίρνοντας μὲ τὰ τρεμάμενα χέρια του τὴν γαβάθα τὴν πρόσφερε στὸν νάνο. Ὕστερα ἔσπρωξε πρὸς τὸ μέρος του καὶ τὸ ξύλινο κουτάλι. Τὸ ἀνθρωπάκι ἔφαγε σιωπηλὸ τὴ σοῦπα, κι' ἐξαφανίστηκε πάλι μέσα στὸν σωρὸ μὲ τὰ ξύλα.

Ἀπὸ κείνη τὴν ὥρα κάποια μεταβολὴ γίνηκε στὸ σπίτι τους. Καὶ μιὰ μέρα ἄκουσαν ὁ μυλωνᾶς κι' ἡ κόρη του κάτι, ποὺ τοὺς φάνηκε σὰν γλυκειὰ μουσική. Ἡ μυλόπετρα ξανάρχισε νὰ γυρίζη!

Δὲν πέρασε πολὺς καιρὸς καὶ γύρισε κι' ὁ Γιαννακὸς ἀπὸ τὰ ξένα. Ὁ μυλωνᾶς τὸν καλοσσώρισε καὶ τὸν καλοδέχτηκε. Ὑποσχέθηκε νὰ τοῦ δώση τὴν κόρη του ἂν ἐκεῖνος τὸν βοηθοῦσε νὰ ξαναφτιάξουν μαζὶ τὸν μῦλο καὶ νὰ φυτέψουν τὸ χτῆμα. Ὁ Γιαννακὸς δὲν περίμενε νὰ τοῦ τὸ ποῦν δεύτερη φορά. Ἔβαλε κι' αὐτὸς ὅσα λεφτὰ εἶχε κερδίσει στὰ ξένα καὶ στρώθηκε ἀμέσως στὴ δουλειά, ἔτσι ποὺ μέσα σ' ἕνα χρόνο οἱ παλιοὶ καλοὶ καιροὶ ξαναγύρισαν στὸ σπίτι τοῦ μυλωνᾶ.

Καὶ ὅμως δὲν ἦταν ὅλα σὰν καὶ πρίν. Κἄτι εἶχε ἀλλάξει. Ὁ μυλωνᾶς. Ἡ πεῖνα κι' ἡ δυστυχία ποὺ αὐτὸς ὁ ἴδιος δοκίμασε τόσα χρόνια, στάθηκαν σπουδαῖα γι' αὐτὸν μαθήματα. Κι' ἔμαθε νὰ συμπονῆ ἐκείνους ποὺ εἶχαν ἀνάγκη. Ἔγινε ἕνας τίμιος ἄνθρωπος καὶ κάθε φτωχὸς ποὺ πήγαινε σ' αὐτὸν ἔφευγε πάντα μὲ γεμᾶτα τὰ χέρια.

Ὕστερα ἀπὸ λίγον καιρὸ ἔγιναν καὶ οἱ γάμοι τῆς Μαργαρίτας μὲ τὸν Γιαννακό. Τέτοια πλούσια γιορτὴ δὲν εἶχε ποτὲ ξαναδῆ τὸ χωριό. Δὲν ξέχασαν βέβαια νὰ καλέσουν καὶ τοὺς δώδεκα νάνους ποὺ ἦρθαν ὅλοι μὲ τοὺς γιορτινούς τους σκούφους καὶ τὰ κόκκινα φαναράκια τους. Ὁ μυλωνᾶς τοὺς ἔφτιαξε μάλιστα μικρὰ σπιτάκια στὶς κουφάλες τῶν δέντρων ποὺ ἦταν γύρω στὸν μῦλο, κι' ἀπὸ τότε κατοικοῦν ἐκεῖ ὡς τὰ σήμερα κι' ὅλοι τοὺς τιμοῦν καὶ τοὺς ἀγαπᾶνε.

Διασκευὴ ἀπ' τὸ γερμανικὸ (Φ. Μ.)

ΕΣΥ ΚΑΙ ΟΙ ΑΛΛΟΙ

Ὁ Θάνος μαθαίνει γιὰ τὰ πολιτικὰ καὶ κοινωνικὰ δικαστήρια

— Θὰ ἤθελα πολύ, εἶπε ὁ Θάνος στὸν παπού του, νὰ συνεχίζαμε σήμερα παπού ἐκείνη τὴν συζήτηση πού εἴχαμε ἀρχίσει γιὰ τὰ δικαστήρια. Εἴχαμε — θυμᾶμαι — καταλήξει, πὼς τὸ κράτος — ἕνα κράτος πολιτισμένο δηλαδή, ἀναλαμβάνει αὐτὸ νὰ λύση τὶς διαφορὲς τῶν πολιτῶν του καὶ τὰ τιμωρῆ τοὺς ἐνόχους, μὲ ὡρισμένους κρατικοὺς λειτουργούς, ποὺ διορίζονται ἀπὸ τὸ κράτος καὶ ποὺ λέγονται δικαστές. Γιατὶ καθὼς εἴπαμε ἡ αὐτοδικία ἀπαγορεύεται. Ὅποιος ἔχει μιὰ διαφορά, ἢ ὅποιος νομίζει πὼς ἀδικήθηκε ἀπὸ κάποιον, πρέπει νὰ πηγαίνη στὸ δικαστήριο...

— Βλέπω τὰ θυμᾶσαι καλὰ Θάνο μου, εἶπε ὁ παπούς.

— Καὶ βέβαια τὰ θυμοῦμαι παπού! Εἶναι νὰ μὴ θυμοῦμαι τέτοια ὡραῖα καὶ ἐνδιαφέροντα πράγματα; Ἀκόμη θυμᾶμαι πὼς τὶς οἰκογενειακές τους ὑποθέσεις καὶ τὶς χρηματικές τους διαφορές, οἱ πολῖτες τὶς λύνουν στὰ πολιτικὰ δικαστήρια. Ἐνῶ τ' ἀδικήματα (κλεψιές, χτυπήματα, τραύματα, φόνοι) δικάζονται ἀπὸ τὰ Ποινικὰ δικαστήρια ποὺ εἶναι ἄλλα...

— Λοιπὸν σήμερα θὰ ἤθελες νὰ μάθης πιὸ πολλά;

— Ἀκριβῶς παποῦ...

— Παιδί μου ἡ ἀπονομὴ τῆς δικαιοσύνης, εἶναι πρᾶγμα δύσκολο καὶ ἱερό. Δυὸ ἄνθρωποι ποὺ ἔχουν διαφορά, καταφεύγουν σὲ ἄλλους, πιὸ σοφούς, πιὸ ἀμερόληπτους κριτές, γιὰ νὰ τοὺς λύσουν αὐτὴ τὴν διαφορά. Τὸ Κράτος τὸ ἴδιο θεωρεῖ τόσο σοβαρή, τόσο σπουδαία τὴν ἀποστολὴ τῆς Δικαιοσύνης, ποὺ τὴν ρυθμίζει στὸ Σύνταγμα τὸ ἴδιο.

— Στὸν θεμελιώδη νόμο τῆς Πολιτείας..

— Ναί... Τὸ Σύνταγμα, δὲν κανονίζει φυσικὰ τὶς λεπτομέρειες. Θέτει ὅμως μερικὲς γενικὲς ἀρχὲς ποὺ εἶναι σπουδαῖες. Θέλεις νὰ τὶς μάθης;

— Ἀκοῦς λέει!

— Τὸ Σύνταγμα, θέλει ν' ἀποκλείση κάθε αὐθαιρεσία. Γι' αὐτὸ ὁρίζει ὅτι οἱ δικαστὲς ποὺ διορίζονται ἀπὸ τὸ Κράτος, εἶναι ἰσόβιοι. Δηλαδὴ σὲ καμμιὰ περίπτωση δὲν παύονται, ἐκτὸς πιὰ ἂν κάνουν κάτι ἐνάντιο στὸ χρέος τους καὶ στὸν ὅρκο ποὺ ἔδωσαν σὰν δικαστές. Κι' αὐτό, γιὰ νὰ μὴν διορίζωνται καὶ παύονται ἀπὸ τὴν Κυβέρνηση. Νὰ μὴν ἐξαρτῶνται ἀπὸ κανέναν, γιὰ νὰ εἶναι ἀνεπηρέαστοι καὶ ν' ἀκοῦνε μόνο τὴν συνείδησή τους καὶ τοὺς νόμους. Οἱ δικαστικὲς ἀποφάσεις, ἐκτελοῦνται ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως, οἱ δικαστὲς ὅμως τὶς βγάζουν κι' αὐτὲς κατὰ συνείδηση, χωρὶς νὰ ρωτήσουν κανένα.

Καὶ γιὰ νὰ εἶναι σὲ ὅλους προσιτὰ τὰ δικαστήρια, καὶ γιὰ νὰ μὴν ὑπάρχη φόβος νὰ γίνουν ἀδικίες, ἡ δικαιοσύνη διέπεται ἀπὸ τὶς ἑξῆς γενικὲς ἀρχές:

1. Τὰ τακτικὰ δικαστήρια λειτουργοῦν πάντα. Εἶναι πάντα ἀνοικτά, εἴτε ὑπάρχουν ὑποθέσεις γιὰ νὰ δικαστοῦν εἴτε ὄχι...

2. Οἱ συνεδριάσεις εἶναι δημόσιες. Δηλαδὴ ὅταν γίνεται μιὰ δίκη, ὅταν δικάζουν μιὰ ὑπόθεση ἢ κάποιον, ὅποιος πολίτης θέλει, μπορεῖ νὰ πάη καὶ νὰ παρακολουθήση τὴν δίκη. Ἔτσι κιόλας ὁ καθένας μπορεῖ νὰ κρίνη καὶ πῶς γίνεται ἡ δίκη.

3. Ἀφοῦ οἱ δικαστὲς ἀκούσουν αὐτὰ ποὺ λένε οἱ ἀντίδικοι καὶ οἱ δικηγόροι τους κι' ἀφοῦ διαβάσουν αὐτὰ ποὺ ἔγραψαν, βγάζουν ὅπως εἶναι φυσικὸ μιὰ ἀπόφαση. Αὐτὲς οἱ δικαστικὲς ἀποφάσεις πρέπει πάντα νὰ δημοσιεύωνται, καὶ νὰ εἶναι δικαιολογημένες. Δηλα ἀποφασίζομε αὐτό, γι' αὐτὸ καὶ γι' αὐτὸν τὸ λόγο. Ἔτσι, ὑπάρχουν λιγότεροι κίνδυνοι νὰ γίνουν αὐθαιρεσίες καὶ λάθη.

4. Ὅπως σοῦ εἶπα καὶ τὴν περασμένη φορά, ὑπάρχουν τρεῖς βαθμοὶ δικαιοσύνης ὣς νάβγη *ἀμετάκλητη* ἀπόφαση... Αὐτὲς εἶναι γενικὲς ἀρχές, ποὺ προστατεύουν τοὺς πολίτες!

— Καὶ βέβαια τοὺς προστατεύουν! Τί ἄλλο μποροῦν νὰ θέλουν;

— Ἀπ' ὅσα εἴχαμε πῆ τὶς προάλλες, θὰ κατάλαβες ποιὰ εἶναι τὰ Πολιτικὰ δικαστήρια.

— Ναί. Εἶναι ἐκεῖνα ποὺ λύνουν διαφορές. Κάθε εἴδους διαφορά.

— Ἀκριβῶς. Οἱ ἄνθρωποι ποὺ παρουσιάζονται στὸ δικαστήριο, λέγονται *ἀντίδικοι*. Ἐκεῖνος ποὺ ἔχει τὸ παράπονο καὶ ἀπευθύνεται στὸ δικαστήριο γιὰ νὰ βρῆ τὸ δίκηο του, λέγεται *ἐνάγων*. Κι' ἐκεῖνος ποὺ ἐναντίον του στρέφεται τὸ παράπονο, λέγεται *ἐναγόμενος*.

— Λοιπὸν ὁ ἐνάγων καὶ ὁ ἐναγόμενος, εἶναι οἱ ἀντίδικοι...

— Ἀκριβῶς.

— Ἡ πράξη τοῦ ἐνάγοντος, νὰ πάη δηλαδὴ στὸ δικαστήριο, νὰ παραπονεθῆ καὶ νὰ ζητήση νὰ τοῦ δώση δίκηο τὸ δικαστήριο, λέγεται *ἀγωγή*... Ὁ ἐναγόμενος, ἀπαντάει στὴν ἀγωγὴ μὲ ἔνσταση, καὶ τὸ δικαστήριο δικάζει, ἀφοῦ μελετήσει καλὰ τὴν ἀγωγὴ τοῦ ἐνάγοντος, καὶ τὶς ἐνστάσεις τοῦ ἐναγομένου. Σὲ μιὰ πολιτικὴ δίκη, ὁ ἕνας ἀπὸ τοὺς δυὸ ἀντιδίκους θὰ χάση φυσικὰ τὴν δίκη. Ἡ ἀπόφαση θὰ ἐκδοθῆ ἐναντίο του. Ποτὲ ὅμως δὲν τιμωρεῖται, οὔτε καὶ θεωρεῖται λιγότερο τίμιος ἄνθρωπος γι' αὐτό. Ὁ τάδε δὲν μοῦ πληρώνει νοίκι. Τὸν πάω ὡς ἐνάγων στὸ δικαστήριο γιὰ νὰ τοῦ κάνω ἔξωση. Κερδίζω τὴν δίκη, κι' ὁ κακοπληρωτὴς νοικάρης μου ὑποχρεώνεται ἢ νὰ μοῦ πληρώση τὰ νοίκια, ἢ νὰ φύγη. Ὣς ἐδῶ σταματάει τὸ ζήτημα. Δὲν πάει κιόλας φυλακὴ ὁ ἄνθρωπος, οὔτε τοῦ λέει κανεὶς τίποτε. Ἅμα πληρώση θὰ ξαναγίνωμε φίλοι, καὶ θὰ ξεχάσωμε τὴν δίκη... Ἐδῶ ὅμως ποὺ τὰ λέμε Θάνο μου, ὁ πραγματικὰ τίμιος ἄνθρωπος φροντίζει νὰ ἐκπληρώση τὶς ὑποχρεώσεις του καὶ πρὶν τὸν πᾶνε στὰ δικαστήρια. Ἐκτὸς ἂν νομίζη πὼς ἔχει ἀπόλυτα δίκηο.

— Μά... γίνεται αὐτό;

— Πῶς δὲν γίνεται; Φυσάει ἕνα βράδυ ἀέρας, ρίχνει τὴν στέγη τοῦ σπιτιοῦ. Λέει ὁ νοικάρης: ἂς τὴν φτιάση ὁ ἰδιοκτήτης. Λέει ὁ ἰδιοκτήτης. Ὄχι ὁ νοικιάρης νὰ τὴν φτιάση! Κι' οἱ δυὸ νομίζουν μὲ καλὴ πίστη πὼς ἔχουν δίκηο. Τὸ δικαστήριο θὰ τοὺς πῆ ποιὸς εἶναι σωστὸ νὰ φτιάση τὴν στέγη. Κι' αὐτὸ μόνο; Ἄπειρα ἄλλα! Ἂς γυρίσωμε ὅμως στὰ δικαστήρια... Ἁρμόδιο *πρώτου βαθμοῦ* δικαστήριο γιὰ ὅλες γενικὰ τὶς ἀστικὲς ὑποθέσεις, εἶναι τὸ *πρωτοδικεῖο* (Γιὰ ὑποθέσεις μικρές, μικροῦ ἀντικειμένου, μικροῦ χρηματικοῦ ποσοῦ, εἶναι τὸ *εἰρηνοδικεῖο*... Εἰρηνοδικεῖο ὑπάρχει καὶ σὲ πολὺ μικρὲς πόλεις, γιὰ νὰ λύνουν εὔκολα τὶς μικρὲς διαφορές τους οἱ ἄνθρωποι... Ἀλλὰ ὑπάρχει καὶ ἡ διαδικασία στὸν *Πρόεδρο τῶν Πρωτοδικῶν* γιὰ μερικὲς πολὺ ἐπείγουσες περιπτώσεις ἢ καὶ ἄλλες ποὺ ὁρίζει ὁ νόμος, ἡ διαδικασία γιὰ τὶς *ἐργατικὲς διαφορὲς* ποὺ στοιχίζει ἐλάχιστα, γιὰ νὰ βρίσκουν εὔκολα καὶ γρήγορα τὸ δίκηο τους οἱ ἐργάτες, ἡ εἰς *ἀναφορὰ διαδικασία* γιὰ ὡρισμένες ὑποθέσεις ποὺ δὲν ὑπάρχει ἀντίδικος, κ.ἄ. Αὐτὰ ὅμως δὲν εἶναι καὶ τόσο ἀπαραίτητο νὰ τὰ θυμᾶσαι. Ἀρκεῖ νὰ θυμᾶσαι πὼς ἐκτὸς ἀπὸ τὸ εἰρηνοδικεῖο γιὰ τὰ μικρά, πρωτοβάθμιο δικαστήριο εἶναι τὸ πρωτοδικεῖο. Ὅταν βγῆ ἡ ἀπόφαση κι' ὁ ἀντίδικος ποὺ ἔχασε δὲν εἶναι εὐχαριστημένος, ἢ στὸ μεταξὺ θυμήθηκε ὡρισμένα περιστατικὰ ποὺ δὲν τὰ ἀνάφερε στὴν πρώτη δίκη, ἢ κατάφερε νὰ βρῆ κι' ἄλλους μάρτυρες, τότε κάνει *ἔφεση*... Ἀπευθύνεται δηλαδὴ σὲ ἄλλο, ἀνώτερο δικαστήριο ποὺ λέγεται Ἐφετεῖο, γιὰ νὰ δικαστῆ καὶ πάλι ἡ ὑπόθεση. Ἡ ἀπόφαση τοῦ Ἐφετείου ποὺ εἶναι ἀνώτερο δικαστήριο μὲ ἀνώτερους δικαστὲς ποὺ λέγονται ἐφέτες, εἶναι σεβαστή. Αὐτὴ θεωρεῖται ἡ σωστή, καὶ ὄχι τοῦ πρωτοδικείου, ἂν καὶ πολὺ συχνὰ τυχαίνει ἡ ἀπόφαση τοῦ ἐφετείου, νὰ συμφωνῆ μὲ τὴν ἀπόφαση τοῦ πρωτοδικείου... *Τὸ Ἐφετεῖο, εἶναι τὸ τακτικὸ δευτεροβάθμιο δικαστήριο*... Ὡστόσο ἂν ἡ δίκη εἶναι σοβαρὴ καὶ ὁ ἀντίδικος ποὺ ἔχασε νομίζει πὼς τὸ δικαστήριο δὲν ἔκρινε μὲ τρόπο νομικῶς σωστὸ τὴν ὑπόθεσή του, καταφεύγει στὸν Ἄρειο Πάγο. (Τὸ Πρῶτο Τμῆμα τοῦ Ἀρείου Πάγου) ποὺ εἶναι τὸ ἀνώτερο δικαστήριο τοῦ τόπου.

Ὁ Ἄρειος Πάγος λέγεται ἀκυρωτικὸ δικαστήριο, γιατὶ ἔχει τὴν δύναμη ν' ἀκυρώση τὴν ἀπόφαση ποὺ ἔβγαλαν τὰ δυὸ ἄλλα δικαστήρια. Φυσικὰ δὲν ἀσχολεῖται ὁ Ἄρειος Πάγος παρὰ μὲ σοβαρὲς ὑποθέσεις. Δὲν μπορεῖ κανεὶς ν' ἀπασχολῆ τὸν Ἄρειο Πάγο μὲ μικροϋποθέσεις. Ἐνῶ ὅμως τὰ δυὸ ἄλλα δικαστήρια ἀσχολοῦνται μὲ τὴν *οὐσία* τῆς ὑποθέσεως, δηλαδὴ μὲ τὰ πραγματικὰ περιστατικά, ὁ Ἄρειος Πάγος ἀσχολεῖται μόνον μὲ τὸν *τύπο*. Δηλαδή, παραδέχεται ὡς πραγματικὰ περιστατικὰ αὐτὰ ποὺ παραδέχτηκαν καὶ τὰ κατώτερα δικαστήρια. Καὶ θέτει τὸ ζήτημα ἔτσι: ἐφόσον τὸ ζήτημα εἶναι αὐτό, *ἐφαρμόστηκε καλὰ ὁ νόμος ποὺ ἔπρεπε νὰ ἐφαρμοστῆ*; Ἔτσι τὸ ἀνώτερο δικαστήριο δὲν ἐλέγχει τὰ κατώτερα στὸ ὅτι παραδέχτηκαν τοῦτο ἢ ἐκεῖνο ποὺ ἀποδείχτηκε στὴν δίκη. Τὰ ἐλέγχει μόνο στὸ ἂν ἐφάρμοσαν καλὰ τὸν νόμο ποὺ ἔπρεπε. Κι' ἔτσι σὲ ὁλόκληρη τὴν Ἑλλάδα μὲ τὸν ἔλεγχο τοῦ Ἀρείου Πάγου ποὺ κρίνει καὶ δικάζει σὰν τριτοβάθμιο δικαστήριο, *εἴμαστε σίγουροι πὼς ὁ νόμος ἐφαρμόζεται σωστὰ καὶ ὁμοιόμορφα*.

Οἱ δικαστὲς τοῦ Ἀρείου Πάγου, λέγονται ἀρειοπαγῖτες, καὶ εἶναι ὅλοι ἔξοχοι νομομαθεῖς, μὲ μεγάλη δικαστικὴ πεῖρα. Καὶ ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἀρείου Πάγου, εἶναι ἕνας τίτλος ζηλευτός, γιατὶ τὸν κατέχει ἐκεῖνος ποὺ βρίσκεται στὴν κορυφὴ τῆς δικαστικῆς ἐξουσίας, ἕνας σοφὸς νομομαθής, ἕνας ἄνθρωπος ποὺ ἀφιέρωσε τὴν ζωή του στὴν ὑπηρεσία τῆς δικαιοσύνης...

ΜΑΡΙΝΑ Κ.

Ἡ ΗΡΩΪΔΑ τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπανάστασης

5ον.

Ὅταν ὅμως ἄκουσε ν' ἀντηχῆ μὲς στὴν ἀπόλυτη ἐρημιὰ καὶ τὴν σιωπὴ ἐκεῖνο τὸ τραγούδι, ἡ καρδιά του ἄρχισε νὰ χτυπάη ἀπὸ πατριωτικὴ ἔξαρση.

Γιατὶ δὲν ὑπῆρχε Ἕλληνας ἀπὸ ἄκρη σ' ἄκρη τῆς Ἑλλάδας, γιατὶ δὲν ὑπῆρχε ξενητεμένος, ποὺ νὰ μὴν συγκινεῖται καὶ νὰ μὴν ἠλεκτρίζεται ἀπὸ τὰ τραγούδια τοῦ Ρήγα Φερραίου...

Κι' ὅπως ἦταν φυσικό, ἄρχισε ν' ἀναζητῆ αὐτὴν ποὺ τὄλεγε τὸ τραγούδι τόσο ὄμορφα καὶ μὲ τόσο πάθος. Δὲν ἄργησε ν' ἀνακαλύψη τὴν κοπέλλα, τὴν ὡραία βοσκοπούλα ποὺ τραγουδοῦσε καθισμένη πάνω στὴν πέτρα.

Μόλις ὡστόσο ζύγωσε, δυὸ τεράστια τσοπανόσκυλα χύμηξαν νὰ τὸν σκίσουν.

—Ἐδῶ Κουρσάρε ! Ἐδῶ Ἀράπη ! φώναξε ἡ κοπέλλα. Καὶ τὰ σκυλιὰ ὑπάκοα, γύρισαν μὲ τὴν οὐρὰ στὰ σκέλια καὶ τρίφτηκαν στὸ σκουτί της. Ὡστόσο ἐξακολουθοῦσαν νὰ γρυλίζουν ὑπόκοφα καὶ ἀπειλητικά.

— Εὐχαριστῶ ποὺ μάζεψες τὰ σκυλιά σου κυρά μου! ἔκανε ὁ Θρασύβουλος βγάζοντας τὸ σκοῦφο του. Ὅμως μὴ φοβᾶσαι! Δὲν εἶμαι ἄνθρωπος νὰ σοῦ κάνω κακό!

— Νὰ μοῦ κάνης κακὸ τοῦ λόγου σου; ἀπάντησε χαμογελῶντας περήφανα ἡ κοπέλλα. Μεγάλη ἰδέα ἔχεις γιὰ τὸν ἑαυτό σου! Καὶ ληστὴς νἆσαι δὲν σὲ φοβοῦμαι! Εἶσαι ἕνας κι' εἶμαι μία!

— Βλέπω κυρά μου πὼς τὸ λέει ἡ καρδιά σου, ἔκανε μὲ λίγο πειραχτικὸ τόνο ὁ Θρασύβουλος. Ἡ γενναιότη σου εἶναι μεγάλη σὰν τὴν ὀμορφιά σου. Συμπάθησέ με ὅμως. Δὲν εἶναι πολὺ γνωστικὰ τὰ ὅσα λές. Βλέπω στὸ λαιμό σου γιορντάνι ἀπὸ χρυσὰ φλουριά. Ἂν ἔκαναν κατὰ δῶ τίποτε ληστὲς ἁρματωμένοι τί θάκανες μονάχη κι' ἄοπλη;

—Ἄοπλη; Ποιὸς βγαίνει χωρὶς ὅπλα σὲ τοῦτες τὶς ἐρημιές; ἔκανε σοβαρὴ ἡ κοπέλλα. Ἔχω δυὸ πιστόλια κι' ἕνα μαχαίρι. Ἔχω τὸν Κουρσάρο καὶ τὸν Ἀράπη, τοὺς δυὸ πιστούς μου σωματοφύλακες. Κι' ἔχω καὶ τὰ γρήγορα πόδια μου!

Ὁ θαυμασμὸς τοῦ Θρασύβουλου μεγάλωνε ὁλοένα. Σπάνια τούτυχε νὰ συναντήση τόσο θαρρετὸ καὶ σοβαρὸ κορίτσι.

Τὸν κοίταζε ἴσια στὰ μάτια σὰν ὅμοιος τὸν ὅμοιο, κι' ἔδειχνε πὼς τὸν θεωροῦσε φίλο, κι' ὄχι ἐχθρό.

— Θάθελα πρὶν χωρίσουμε νὰ μάθω τ' ὄνομά σου ! εἶπε. Σὲ παρακαλῶ κυρά μου νὰ μὴ παρεξηγήσης αὐτή μου τὴν ἐπιθυμία. Νοιώθω γιὰ τὴν ἀφεντιά σου τὸν πιὸ μεγάλο σεβασμό.

Ἡ κοπέλλα σήκωσε τοὺς ὤμους.

— Γιατί νὰ μὴ στὸ πῶ; Μὲ λένε Ἀνδρονίκη!

— Λεβέντικο ὄνομα! Σὰν ἐκείνη ποὺ τόχει.

Τὰ μάγουλα τοῦ κοριτσιοῦ φούντωσαν ἀπὸ θυμό.

—Ἄκου ξένε, τοῦ εἶπε. Σοῦ μίλησα γιατὶ δὲν εἶμαι κανένα ἀγρίμι, καὶ μοῦ φάνηκες ἄνθρωπος εὐγενικός. Δὲ μ' ἀρέσουν ὅμως οἱ κολακεῖες καὶ δὲν μ' ἐνδιαφέρει νὰ μάθω τὶ ἰδέα ἔχεις γιὰ μένα. Λοιπὸν ὥρα καλή!

— Σοῦ ζητῶ ταπεινὰ συγγνώμη κυρά μου! ἔκανε ντροπιασμένος ὁ Θρασύβουλος. Ἂν φέρθηκα ἄστοχα, μὴ μὲ παρεξηγήσης. Ξέρω νὰ ξεχωρίζω τοὺς ἀνθρώπους ποὺ τοὺς ταιριάζει τιμὴ καὶ ὑπόληψη. Τὰ σέβη μου κυρά μου!

Ὁ Δημογέρων Ἀθανασιάδης

Καὶ χαιρετῶντας μὲ πολὺ σεβασμὸ ὁ Θρασύβουλος, ἀπομακρύνθηκε πρῶτος.

Ἡ κοπέλλα ἐκείνη τοῦ εἶχε κάνει μεγάλη ἐντύπωση. Τὸν εἶχε μαγέψει ἡ σεμνότητα ἡ σοβαρότητά της καὶ τὸ θάρρος. Ἂν καὶ ἦταν τόσο νέα, ἦταν ἀπὸ κεῖνες τὶς γυναῖκες ποὺ ἄθελα κι' ὁ πιὸ ἀγροῖκος ἄνθρωπος νοιώθει τὴν ἀνάγκη νὰ βγάλη τὸν σκοῦφο του καὶ νὰ τὶς προσκυνήση... Λεβέντισσα κι' ἀληθινὴ Ἑλληνίδα!

Σὰν παλληκαρόπουλο ποὺ ἦταν ὁ Θρασύβουλος, ἄρχισε νὰ τὸν τρώη ἡ περιέργεια νὰ μάθη πιὸ πολλὰ γι' αὐτήν. Ἄθελά του, ἔνοιωθε ἕναν ἀπέραντο θαυμασμὸ γιὰ κείνη τὴν ξεχωριστὴ ἑλληνοπούλα.

Γι' αὐτό, ἀντὶ νὰ γυρίση στὴ Δημητσάνα, πῆρε τὸ δρόμο ποὺ εἶχε πάρει καὶ ἡ κόρη.

Ἔβρισκε πὼς δὲν ἦταν ἄπρεπο νὰ γυρέψη νὰ μάθη ποιὰ ἦταν.

Σὲ λίγο σταμάτησε θαμπωμένος.

Μέσα σὲ μιὰ μικρὴ πεδιάδα ποὺ τὸ κέντρο της ἦταν ἕνα πανόμορφο, μυρωμένο περιβόλι, ὑψώνονταν ἕνας ὁμορφος πύργος, ἕνα μεγάλο καλοχτισμένο ἀρχοντικό, μὲ τὰ ὑποστατικά του, τοὺς στάβλους του, καὶ τ' ἄλλα χτίρια ποὺ χρειάζονται σ' ἕνα ἀγρόκτημα.

Σ' αὐτὸν τὸν πύργο βάδιζε μὲ τὸ κοπάδι της ἡ ὡραία κοπέλλα.

— Σίγουρα δὲν εἶναι βοσκοπούλα! συλλογίστηκε ὁ νέος. Οἱ ἀπαντήσεις ποὺ μοῦ ἔδωσε, δείχνουν ἄνθρωπο γραμματισμένο, ποὺ ἔχει ξενυχτήση στὰ βιβλία. Καὶ τ' ἀγριολούλουδα τοῦ τόπου μου, οἱ βοσκοποῦλες, μπορεῖ νὰ εἶναι ὑπέροχες κοπέλλες, ἀλλὰ δὲν ξέρουν γράμματα. Ὁπωσδήποτε πρέπει νὰ μάθω ποιὰ εἶναι. Γιατὶ ἂν εἶναι ἡ ἀρχοντοπούλα τοῦ Πύργου, τότε πῶς βγῆκε στὴν βοσκή;

Ὡραῖος Πύργος, μὰ τὴν ἀλήθεια... Θὰ νόμιζε κανεὶς πὼς βγῆκε ἀπὸ κανένα παραμύθι, καὶ ὁ Θρασύβουλος γιὰ μιὰ στιγμὴ φαντάστηκε πὼς ἂν προχωροῦσε κι' ἔμπαινε μέσα, σίγουρα θὰ συναντοῦσε ἐκεῖ καμμιὰ νεράϊδα, ἢ καμμιὰ βασιλοπούλα μαγεμένη.

Μὰ μήπως τὸ κορίτσι ποὺ εἶχε συναντήσει τ' ἀπόγιομα, δὲν ἔμοιαζε μὲ νεράϊδα, καὶ μάλιστα νεράϊδα περήφανη γιὰ τὴν ξωτικὴ γενιά της;

Ὅσο ὁ Θρασύβουλος στέκονταν κι' ἀγνάντευε τὸν Πύργο, τόσο θέριεβε μέσα του ἡ ἐπιθυμία νὰ γνωρίση περισσότερα γιὰ τοὺς ἀνθρώπους ποὺ κάθονταν μέσα, καὶ φυσικὰ γιὰ τὴν Ἀνδρονίκη.

Τὰ νειᾶτα τρελλαίνονται γιὰ περιπέτεια καὶ γιὰ μυστήριο!

Ἀναρωτιόταν μόνο πὼς θὰ κατώρθωνε νὰ μπῆ... Κι' ἐκεῖ ποὺ ἦταν βυθισμένος σ' αὐτὲς τὶς σκέψεις, εἶδε ξαφνικὰ στὸ δρόμο ποὺ κατηφόριζε πρὸς τὸν Πύργο ἕνα ἀνθρωπάκι.

Ἀνθρωπάκι! Πῶς ἀλλοιῶς νὰ περιγράψη κανεὶς ἐκεῖνον τὸν κακοσουλούπωτο νάνο μὲ τὰ κοντὰ στραβὰ πόδια καὶ τὸ μεγάλο κεφάλι; Μὲ δυὸ σάλτους ὁ Θρασύβουλος τὸν ἔφτασε. Κι' ὅταν τὸν πλησίασε ἀρκετὰ γιὰ νὰ δια-

κρίνη τὸ πρόσωπό του, εἶδε πὼς ἡ ἀσχήμια του ἤταν ἀνάλογη μὲ τὸ σουλούπι του. Μάτια ἀλλοίθωρα, βαθουλωτά. Στόμα μεγάλο μὲ χείλη σχεδὸν μελανά, μύτη χοντρὴ καὶ μακρυά. Κάτι γένεια κόκκινα καὶ ἀραιὰ καὶ στὸ κεφάλι μαλλιὰ σὰν τ' ἀγκάθια τοῦ σκαντζόχοιρα. Δὲν ἤταν διόλου ὅμορφος ὁ νυχτερινὸς στρατοκόπος! Εἶχε ὅμως κάτι ποὺ τὸν ἔκανε νὰ ξεχωρίζη: φοροῦσε ροῦχα φράγκικα, εὐρωπαϊκά. Κολλάρο μὲ γραβάτα, μιὰ μακρυὰ μιγρέα μαύρη, καὶ πανταλόνι μὲ τσάκιση.

Ἐκεῖνον τὸν καιρὸ αὐτοὶ ποὺ ἦταν ντυμένοι εὐρωπαϊκά, μετριόνταν στὰ δάχτυλα τοῦ ἑνὸς χεριοῦ, σ' ὁλόκληρη τὴν Πελοπόνησο.

— Καλησπέρα Φράγκο! εἶπε ὁ Θρασύβουλος στὸν ἄγνωστο. Ἐδῶ, στὸν τόπο μένεις;

— Ναί. Μήπως πρέπει νὰ σοῦ δώσω λογαριασμὸ ποῦ μένω;

— Μὲ συγχωρεῖς πατριώτη, ἔκανε ὁ Θρασύβουλος ποὺ δὲν περίμενε νὰ θυμώση τὸ ἀνθρωπάκι μὲ τὴν ἀθῶα του ἐρώτηση. Δὲν εἶχα στὸ νοῦ νὰ σὲ κακοκαρδίσω. Ρώτησα ἂν εἶσαι ἀπὸ τοῦτον τὸν τόπο, γιατὶ ἤθελα νὰ μάθω ποιανοῦ εἶναι τοῦτος ὁ Πύργος.

— Αὐτὸ δὰ τὸ ξέρουν κι' οἱ πέτρες! εἶπε τὸ ἀνθρωπάκι ἐνθουσιασμένο ποὺ τὸν δίνονταν ἡ εὐκαιρία νὰ φανῆ καλὰ πληροφορημένος. Εἶναι τὸ ἀρχοντικὸ τοῦ δημογέροντα Ἀθανασιάδη.

— Τί εἴδους ἄνθρωπος εἶναι αὐτὸς ὁ Ἀθανασιάδης; Καλός; Κακός; Πλούσιος; Φτωχός; Παντρεμένος; Ἀνύπαντρος;

— Τί σὲ γνοιάζη νεαρέ μου; Προξενιὸ θέλεις νὰ τοῦ κάνης;

— Ποῦ ξέρεις;

— Εἶναι πλούσιος. Πάρα πολὺ πλούσιος. Εἶναι χῆρος μὲ δυὸ παιδιά. Ἕνα ἀγόρι κι' ἕνα κορίτσι. Τὸ κορίτσι τὸ λένε Ἀνδρονίκη, κι' ἔχω τὴν τιμὴ νὰ εἶμαι καθηγητής της!

—Ἄ! Ἡ ἀφεντιά σου λοιπὸν εἶσαι δάσκαλός της!

— Δὲν εἶμαι δάσκαλος κύριε! φρύαξε ὁ νάνος. Εἶμαι καθηγητής, κύριε! Καὶ σᾶς παρακαλῶ νὰ προσέχετε πῶς μιλᾶτε ὅταν δὲν μιλᾶτε σὲ χωριάτες!

— Νὰ μὲ συμπαθᾶς κύριε καθηγητά, ἔκανε ὁ Θρασύβουλος. Βλέπεις κι' ἐγὼ χωριάτης εἶμαι, ἔτσι ξέρω κι' ἔτσι μιλῶ. Τοῦ λόγου σου ὅμως ποὺ εἶσαι ἄνθρωπος σοφὸς καὶ σπουδαγμένος δὲν πρέπει νὰ μὲ ξεσυνερίζεσαι!...

— Αὐτὸ εἶναι σωστό! ἔκανε κολακευμένος ὁ νάνος. Ὁ καθένας φέρεται ὅπως ξέρει «Ἐκ στόματος κόρακος κρά!» ἔλεγαν ὀρθῶς οἱ ἀρχαῖοι ἡμῶν πρόγονοι.

—Γειά σου! εἶπε ὁ Θρασύβουλος ποὺ κατάλαβε πὼς ὁ νάνος δὲν εἶχε κουκούτσι μυαλό, καὶ πὼς ἦταν ἀγενὴς καὶ φαντασμένος. Μιλᾶς σὰν τὸν δεσπότη, καὶ δὲν χορταίνω νὰ σ' ἀκούω! Φαντάζομαι πόσο θὰ ὠφελήθηκε ἡ μαθήτριά σου ἀπὸ τὰ διδάγματα τῆς εὐγενείας σου.

—Ἡ Ἀνδρονίκη Ἀθανασιάδη ὀφείλει πολλὰ εἰς μένα! φούσκωσε ὅλο καμάρι ὁ νάνος. Ἀλλὰ πρέπει νὰ ὁμολογήσω ὅτι ἡ μαθήτριά μου δὲν εἶναι συνηθισμένος τύπος γυναικός. Πρόκειται περὶ ἰδιοφυΐας. Ἤδη ὁμιλεῖ ἀπταίστως τὴν ἀρχαίαν ἑλληνικήν, καὶ ἀπαγγέλει ἀπὸ στήθους Πίνδαρον, Ὅμηρον καὶ τὰ λοιπά. Ἀναλόγους γνώσεις ἔχει στὴν ἱστορίαν, τὴν μυθολογίαν, τὴν γεωγραφίαν καὶ τὰ λοιπά. Ἐγὼ τῆς διδάσκω σὺν τοῖς ἄλλοις μαθηματικά, ἀστρονομία, καὶ τὰ λοιπά!

Καὶ συνέχισε:

— Ἀκριβῶς! Οὐδέποτε συνήντησα τοιαύτην μνήμην καὶ τοιαύτην διάθεσιν πρὸς μάθησιν...

—Κύριε καθηγητά, εἶπε ὁ Θρασύβουλος. Ἔχω τὴν ἐντύπωση πὼς ἡ νέα αὐτὴ θὰ ὀνειρεύεται νὰ ἑνώση μελλοντικὰ τὴ ζωή της μὲ τὴ δική σας. Μὲ ἄλλους λόγους νὰ σᾶς παντρευτῆ!

—Πῶς τὸ καταλάβατε; ἔκανε κατάπληκτος ὁ νάνος.

—Τοῦτος ἔχει μεγάλη τρέλλα, συλλογίστηκε ὁ Θρασύβουλος. Δὲν βλέπει τὰ μοῦτρα του καὶ καμμιὰ φορὰ στὸν καθρέφτη! Γιατὶ δὲν εἶναι μόνον ἀποκρουστικός! Εἶναι κι' ἀνόητος καὶ φαντασμένος!

Ἡ Ἀνδρονίκη.

Ὡστόσο εἶπε δυνατά:

— Νὰ σᾶς πῶ πὼς τὸ κατάλαβα. Μιὰ νέα μὲ τόσο ἐξαιρετικὰ χαρίσματα σὰν τὴν κόρη τοῦ δημογέροντα, δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ θαυμάζη τοὺς μεγάλους ἄνδρες, καὶ νὰ συλλογίζεται πὼς δὲν ὑπάρχει ὑψηλότερος προορισμὸς γιὰ μιὰ νέα παρὰ νὰ ἀφιερώση τὴ ζωή της στὴν περιποίηση καὶ στὴ φροντίδα τοῦ μόνου μεγάλου ἄνδρα ποὺ ἔτυχε νὰ γνωρίση.

—Δυστυχῶς δὲν ἀφθονοῦν οἱ μεγάλοι ἄνδρες! ἔκανε ὁ νάνος μὲ σπουδαιοφάνεια! Οὔτε ἐδῶ, οὔτε πουθενά!

—Τί σᾶς ἔλεγα; Γι' αὐτὸ ἐσεῖς ποὺ τὴν διδάσκετε τόσο σοφὰ πράγματα καὶ εἶστε τόσο σοφός, εἶσθε μοναδικὸς στὸ... εἶδος σας!

—Ἔχεις δίκιο κυνηγέ. Κι' ἐπειδὴ φαίνεσαι συμπαθητικὸς καὶ σεμνὸς νέος, μπορῶ νὰ σοῦ ἐξωμολογηθῶ πὼς περιμένω νὰ ἐνηλικιωθῆ ἡ Ἀνδρονίκη, νὰ τῆς μιλήσω καὶ νὰ τὴν ζητήσω ἀπὸ τὸν πατέρα της, ποὺ σίγουρα μὲ θέλει γιὰ γαμπρό.

— Φαντάζομαι πόσο θὰ χαρῆ ὅταν μάθη τὰ σχέδιά σου!

— Εἶναι ἀκόμα ἐνωρὶς γιὰ νὰ τὰ μάθη. Γιὰ τὴν ὥρα εὑρίσκεται εἰς τὴν ἡλικίαν τῆς μαθήσεως...

—Νὰ ποὺ λέει καὶ μιὰ σωστὴ κουβέντα κάποτε! συλλογίστηκε ὁ Θρασύβουλος.

—...ὅπως λέει ὁ πατέρας της! συμπλήρωσε τὴν φράση του ὁ νάνος.

—Δὲν ἦταν δική του ἡ σωστὴ κουβέντα! συλλογίστηκε ὁ Θρασύβουλος, κι' ὕστερα εἶπε δυνατά: Πῶς σᾶς λένε σοφέ μου κύριε;

—Βάρθακα μὲ λένε νεαρέ μου!

—Ἔχω τὴν ζωηρὴ ἐπιθυμία νὰ γνωρίσω ἀπὸ κοντὰ τὴν οἰκογένεια τοῦ δημογέροντα! εἶπε ὁ Θρασύβουλος. Γιὰ νὰ δῶ καὶ νὰ καμαρώσω μὲ τὰ ἴδια μου τὰ μάτια αὐτὰ ποὺ εἴπαμε. Μὰ βέβαια ἡ ἀφεντιά σου κύριε Βάρθακα, δὲν εἶσαι τοῦ σπιτιοῦ γιὰ νὰ μὲ μπάσης...

Ἡ ματαιοδοξία τοῦ νάνου πληγώθηκε.

—Δὲν εἶμαι τοῦ σπιτιοῦ; Ἐγὼ δὲν εἶμαι τοῦ σπιτιοῦ νεαρέ μου, ποὺ μένω στὸν Πύργο δυὸ χρόνια, καὶ μ' ἔχει ὁ δημογέροντας μὴ στάξει καὶ μὴ βρέξει; Ἄνθρωπο συστημένον ἀπὸ μένα, θὰ τὸν δεχθοῦν μὲ ἀνοιχτὴ ἀγκαλιά! Μπρός! Ἔλα μαζί μου νὰ σὲ γνωρίσω μ' ὅποιον θέλεις! Μὲ τὸν δημογέροντα, μὲ τὰ παιδιά του, μὲ ὅλους! Πρῶτα πρῶτα ὅμως πούθε εἶσαι;

—Ἀπὸ τὴ Δημητσάνα εἶμαι, εἶπε ὁ νέος. Ὁ πατέρας μου εἶναι παπουτσῆς ἐκεῖ.

— Μπράβο. Ἀκόμη καλύτερα. Νὰ σοῦ πῶ τὴν ἀλήθεια, δὲν θέλω νὰ τραβήξης τὴν προσοχὴ τῆς Ἀνδρονίκης. Αὐτὴ ὅμως κι' ὁ πατέρας της, εἶναι ἄνθρωποι ἐξαιρετικὰ περήφανοι, κι' οὔτε θὰ γυρίσουν νὰ κοιτάξουν τὸν γιὸ ἑνὸς παπουτσῆ. Ἔχεις κυνῆγι στὸ δισάκι σου;

—Ἀρκετό. Μπεκάτσες, λαγούς, ἀπ' ὅλα!

—Τότε θὰ ποῦμε πὼς ἦρθες γιὰ νὰ πουλήσης τὸ κυνῆγι σου! Πᾶμε τώρα!

Ὁ Θρασύβουλος φουρκίστηκε. Ὁ Βάρθακας, τοῦ ἔκανε τὸν σπουδαῖο, ὅτι τάχα μποροῦσε νὰ τὸν συστήση στὸν Πύργο σὰν φίλο του. Κι' ὅταν ἔφτασε ἡ ὥρα, βρῆκε νὰ τὸν παρουσιάσῃ τὸν κυνηγό!

Ὡστόσο, ἦταν μιὰ θαυμάσια εὐκαιρία νὰ μπῆ σ' ἐκεῖνον τὸν παραμυθένιο Πύργο...

Ὅταν χτύπησαν τὴν πόρτα καὶ τοὺς ἄνοιξε ἕνας ὑπηρέτης, ὁ Θρασύβουλος διαπίστωσε πὼς ὁ Πύργος ἦταν πράγματι παραμυθένιος... Ἀντικρυσε μεγάλα δωμάτια στρωμένα μὲ παχιὰ χαλιά, ἔπιπλα σπάνια κι' ὡραῖα, ποὺ ὅλα ἔδειχναν πλοῦτο καὶ πολυτέλεια.

(Ἡ συνέχεια στὸ ἄλλο φύλλο)

ἡ Σελίδα τῶν Μικρῶν

KOYBENTOYΛΕΣ ΜΕ ΤΗ ΓΙΑΓΙΑ

Ο ἔλεγχος τοῦ Τέλη

Ἀγαπητά μου παιδιά,

Νάτον πάλι τὸν τεμπελάκο μας, τὸν ἐπιθυμήσατε; Αὐτός, μιὰ φορά, θέλησε πάλι νὰ σᾶς ἀπασχολήση μὲ τὰ καμώματά του, καὶ τὰ κατάφερε. Γιατί ἔχω τόση φούρκα, σήμερα ποὺ εἶδα τὸν ἔλεγχό του, ποὺ δὲ μπορῶ παρὰ νὰ σᾶς πῶ τὸ παράπονό μου καὶ νὰ ξεσκάσω.

Ἦρθε καμαρωτός, καμαρωτὸς — πηγαίνει τώρα στὴν ἕκτη δημοτικοῦ — καὶ μᾶς ἔφερε τὸν ἔλεγχο τῆς πρώτης ἑξαμηνίας.

Ρίχνω τὴν πρώτη ματιά, ἐνθουσιάζομαι. Χρυσό μου παιδί, ἔλα νὰ σὲ φιλήσω: Γραμματικὴ δέκα. Ἔκθεση δέκα, ἀριθμητικὴ δέκα!

Τὰ παρατῶ ὅλα κι' ἁρπάζω τ' ἀγόρι μου καὶ τοῦ δίνω ἕνα φιλί.

— Πολὺ βιάζεσαι, μητέρα, μοῦ λέει ὁ γιός μου. Γιὰ διάβασε παρακάτω! Διαβάζω καὶ τί νὰ δῶ; Ἱστορία ἑπτά, Θρησκευτικὰ ἔξ,Φυσικὴ πέντε, Καλλιγραφία— πῶς νὰ τὸ ξεστομίσω;—τέσσερα, καλά μου παιδιά.

Κοιτάζω τὸν Τέλη, ποὖχε γίνει κόκκινος σὰν παπαροῦνα.

— Μὰ καλὰ πῶς γίνεται αὐτό; ρώτησα.

— Ἁπλούστατα, μοῦ ἀπαντᾶ ὁ πατέρας του. Ὁ προκομένος ὁ ἔγγονός σου εἶναι ἔξυπνος ποιὸς τὸ ἀρνιέται; Στὰ μαθήματα λοιπὸν ποὺ θέλουν μόνο μυαλό, εἶναι ἄσσος. Σ' ἐκεῖνα ποὺ θέλουν καὶ μελέτη, μένει στὸν πάτο. Ἡ ἱστορία, βλέπεις, θέλει καὶ διάβασμα, ἔχει ὀνόματα, χρονολογίες, πολέμους... Χρειάζεται νὰ τὰ μάθη κανεὶς γιὰ νὰ τὰ θυμᾶται.

— Καλὰ κι' ἡ καλλιγραφία; Τὸ σχέδιο;

— Θέλουν κι' ἐκεῖνα κάποια προσπάθεια, ἄσκηση, τέχνη. Πράμματα δηλαδὴ ποὺ δὲν τάχει ἕνας τεμπέλης.

— Κρῖμα στὸν ἔλεγχο, φώναξα λυπημένη.

Μὰ ἐλᾶτε στὴ θέση μου, μπορῶ νὰ μὴ τοῦ τὰ ψάλλω τώρα. Πῶς μπορεῖ ἕνα παιδί, νὰ παραμελῆ ἔτσι τὸ δῶρο, ποὺ τοῦδωσε ὁ Θεός; Μὲ τέτοιο μυαλό, ποὺ παίρνει ἄριστα στὰ Ἑλληνικὰ καὶ στὴν Ἀριθμητική, ὁ Τέλης μποροῦσε νὰ κάμη θαύματα. Μιὰ φορὰ μόνο νὰ διάβαζε τὴ φυσικὴ καὶ τὴν Ἱστορία, θάπαιρνε ἕναν ἄξιο βαθμό. Μὰ προτίμησε τὸ παιχνίδι, τὴν τεμπελιά. Τί ντροπή! Ἀπὸ σήμερα ὅμως δὲ θᾶναι ἐλεύθερος νὰ μᾶς ντροπιάζη. Εἶχα πιστέψει πὼς διορθώθηκε καὶ τὸν ἄφησα νὰ τὰ βγάλη πέρα μοναχός του. Ὁ ἔλεγχός του μὲ διαψεύδει. Θὰ ξαναγίνη λοιπὸν μπέμπης. Θὰ ἀκούω κάθε βράδυ, τὴν ἱστορία καὶ τὰ θρησκευτικά, σὰ νᾶναι μαθητὴς τῆς πρώτης μικρῆς. Ὅσο γιὰ τὴν καλλιγραφία θὰ τοῦ κρατῶ τὸ χέρι νὰ κάνη ὡραῖες τὶς γιῶτες.

Σᾶς ἀκούω ποὺ γελᾶτε, ἀγαπητά μου παιδιά, μὰ δὲν τοῦ χρειάζεται τίποτε ἄλλο. Κι' ἂν τὸ νομίζη γιὰ προσβολή, ἂς φροντίση, μὲ τὴν ἐπιμέλειά του, νὰ μ' ἀπαλλάξη ἀπ' τὴν φροντίδα του. Συμφωνεῖτε;

Σᾶς φιλῶ

Ἡ γιαγιὰ ΚΑΝΤΙΑΝΗ

ΤΟ ΠΑΡΑΜΥΘΑΚΙ ΜΑΣ

Τά 3 ἀδέλφια

Μιὰ φορὰ κι' ἕναν καιρὸ ζοῦσαν τρία ἀδέλφια, ὀρφανὰ ἀπὸ πατέρα καὶ μάνα. Καὶ δὲν ἦταν οὔτε πολὺ μεγάλα γιὰ νὰ μποροῦν νὰ ζοῦν χωρὶς νὰ ἔχουν κανενὸς τὴν ἀνάγκη μὰ οὔτε καὶ πολὺ μικρὰ νὰ μὴ μποροῦν νὰ κάμουν τίποτα γιὰ νὰ κερδίσουν τὸ ψωμί τους. Ὡστόσο εἶχαν καὶ οἱ τρεῖς κληρονομήση ἀπὸ τοὺς γονεῖς τους κάτι ζωντανὰ ποὺ τοὺς βοηθοῦσαν στὶς δουλειές τους. Ἕνα γάϊδαρο, μιὰ κατσίκα καὶ ἕνα κοττέτσι γιὰ τρεῖς κόττες καὶ ἕναν κόκκορα. Καὶ τὰ βόλευαν καλά. Γιατὶ πότε ὁ ἕνας πότε ὁ ἄλλος καὶ κάποτες ὅλοι μαζὶ πήγαιναν στὸ δάσος, ἔκοβαν ξύλα καὶ τὰ φόρτωναν στὸ γάϊδαρο. Ὕστερα τὰ πήγαιναν στὴ γειτονική τους πόλη τὰ πουλοῦσαν καὶ μὲ τὰ λεφτὰ ποὺ κέρδιζαν ἀγόραζαν χίλια δυὸ πράμματα ποὺ εἶχαν ἀνάγκη. Ἔτσι ὁ γάϊδαρος ἔβγαζε καὶ μὲ τὸ παραπάνω τὸ σανὸ ποὺ τοῦ ἔδιναν. Ὡστόσο ὁ γαϊδαράκος τους τοὺς ἔκανε κι' ἄλλες δουλειές. Πόσες φορὲς δὲν τοὺς παρακαλοῦσαν γείτονες τους νὰ κουβαλήσουν στάρι στὸ μύλο κι' ὅταν γύριζαν μὲ φορτωμένο τὸ ζῶο τους μὲ τὸ ἄλεσμα δὲν τοὺς ἔδιναν γιὰ τὸν κόπο τους ὁλόκληρο σακκουλάκι ἀλεύρι; Μὰ καὶ ἡ κατσίκα ἦταν πολύτιμη. Δὲν τοὺς ἔδινε μόνο τὰ κατσικάκια ποὺ ἄλλα ἔτρωγαν κι' ἄλλα πουλοῦσαν στὸ χασάπη τοῦ χωριοῦ τους. Τοὺς ἔδινε ἀκόμα καὶ τὸ γάλα της ποὺ ἄλλο ἔπιναν καὶ ἄλλο τὸ ἔκαναν τυρί. Μὰ καὶ τὸ κοττέτσι, ποὺ σιγὰ - σιγὰ ἀποκτοῦσε καὶ περισσότερους κατοίκους — γιατὶ κάθε τόσο καὶ οἱ κόττες κλωσσοῦσαν — τοὺς ἔδινε τοῦ κόσμου τὰ ἀγαθά. Αὐγὰ ποὺ ἄλλα ἔτρωγαν καὶ ἄλλα πουλοῦσαν. Ἔτσι τὰ τρία ἀδέλφια ἔζησαν ὕστερα ἀπὸ τὸ θάνατο τῶν γονιῶν τους τέσσερα χρόνια χωρὶς μιὰ μέρα νὰ τοὺς λείψη τίποτα. Ὁ Θεὸς λὲς καὶ εὐλογοῦσε τὶς δουλειές τους καὶ τὰ παράστεκε.

Μὰ μιὰ μέρα ἐκεῖ ποὺ τὰ παιδιὰ εἶχαν φτάσει στὸ σπίτι κι' ἑτοίμαζαν τὸ βραδυνό τους φαγητὸ ὁ ἕνας, ὁ μικρότερος εἶπε:

— Βαρέθηκα πιά. Ἐμένα μὲ βρίσκετε τοῦ χεριοῦ σας καὶ μὲ βάνετε νὰ κάνω τὶς πιὸ βαρειὲς δουλειές. Τὸ πῆρα ἀπόφαση. Θὰ χωρίσουμε καὶ θὰ δουλεύη ὁ καθένας μας γιὰ λογαριασμό του.

— Κι' ἐγὼ κάτι τέτοιο σκέφτουμαι ἀπὸ καιρὸ εἶπε ὁ δεύτερος.Μπορεῖ ὁ κύριος ἀπὸ δῶ νὰ λέη πὼς αὐτὸς κάνει ὅλες τὶς δουλειὲς μὰ ἐγὼ κουράζουμαι καὶ γιὰ τοὺς δυό σας. Ἂς χωρίσουμε. Καθένας γιὰ λογαριασμό του νὰ δουλεύη.

— Δὲν φταῖτε σεῖς, εἶπε τώρα, πολὺ θυμωμένος ὁ μεγαλείτερος. Ἐγὼ φταίω ποὺ κάθησα καὶ ἔχασα τὸν καιρό μου μαζί σας γιὰ νὰ σᾶς ὁρμηνεύω σὰ μεγαλείτερος καὶ νὰ σᾶς ἔχω τόσα χρόνια μὲ τόσο βιὸς καὶ μὲ τόση καλοπέραση. Σύμφωνοι λοιπὸν νὰ χωρίσουμε. Καθένας γιὰ λογαριασμό του.

Καὶ χώρισαν. Ὁ μεγαλείτερος πῆρε τὸ γάϊδαρο. Ὁ δεύτερος πῆρε τὴν κατσίκα καὶ ὁ τρίτος τὸ κοττέτσι. Χώρισαν μάλιστα καὶ τὸ σπίτι τους μὲ κάτι ξύλα καὶ φράχτες στὰ τρία καὶ πῆρε ὁ καθένας τους ἀπὸ ἕνα μέρος. Κι' ἐπειδὴ στὴ μοιρασιὰ μάλλωσαν λίγο, ἔπαψαν νὰ μιλᾶνε καὶ μεταξύ τους.

Ἀπὸ κείνη τὴν ἡμέρα λὲς καὶ ἡ κατάρα τοῦ Θεοῦ μπῆκε μέσα στὸ σπίτι, ποὺ ἦταν ἄλλοτε τόσο εὐλογημένο. Ὁ πρῶτος μὲ τὸ γάϊδαρο πήγαινε στὸ δάσος μὰ ποτὲ δὲν τὰ κατάφερνε νὰ φορτώνη ξύλα ὅπως τὴν ἄλλη φορὰ ποὺ τὸν βοηθοῦσαν τὰ ἄλλα του ἀδέλφια. Μὰ γιὰ νὰ πουλήση τὰ ξύλα στὴν πόλη πήγαινε μόνος καὶ δὲν τοῦ ἔμενε καιρὸς οὔτε νὰ μαγειρέψη. Ἔτσι τὶς περισσότερες φορὲς ξόδευε τὰ λεφτά του στὰ μαγέρικα τῆς πόλης ποὺ ποτὲ δὲν μαγείρευαν τίποτα τὸ νόστιμο καὶ ἁγνὸ σὰν ἐκεῖνα τὰ νόστιμα σπιτικὰ φαγητὰ ποὺ ἔφτιαναν ὅταν ἤτανε μονιασμένα τὰ τρία ἀδέλφια.

Μὰ κι' αὐτὸς ποὺ πῆρε τὴν κατσίκα δὲν πήγαινε καλλίτερα. Ἔβοσκε τὴν κατσίκα του, τὴν ἄρμεγε μὰ ποτὲ δὲν εἶχε ξύλα γιὰ νὰ βρά-

(Συνέχεια στὴ σελίδα 138)

25 Ὁ Ἀλέξανδρος βρίσκεται τώρα στὶς ὄχθες τοῦ ποταμοῦ Ἰαξάρτη...

— Ἐδῶ θὰ κτίσουμε γιὰ ἀνάμνηση μιὰ καινούργια Ἀλεξάνδρεια, εἶπε ὁ Ἡφαιστίων.

— Ναί, τὴν «ἔσχατη Ἀλεξάνδρεια» ἀποκρίθηκε ὁ βασιλιάς. Εἶναι καιρὸς πιὰ νὰ σταματήσωμε τὶς πορεῖες, καὶ ν' ἀρχίσουμε τὴν ὀργάνωση. Νὰ κερδίσωμε τοὺς λαούς, ποὺ νικήσαμε.

— Εἶμαι λοιπὸν τόσο ἄτυχη; Ἦρθα στὸ τέλος τῆς ἐκστρατείας;

Ἡ φωνὴ ποὺ πρόφερε τὸ παράπονο αὐτό, ἦταν τρυφερὴ καὶ γλυκειά. Κι' ἄς ἔβγαινε ἀπὸ ἕνα νέο πολεμιστὴ μὲ ἀστραφτερὰ μάτια.

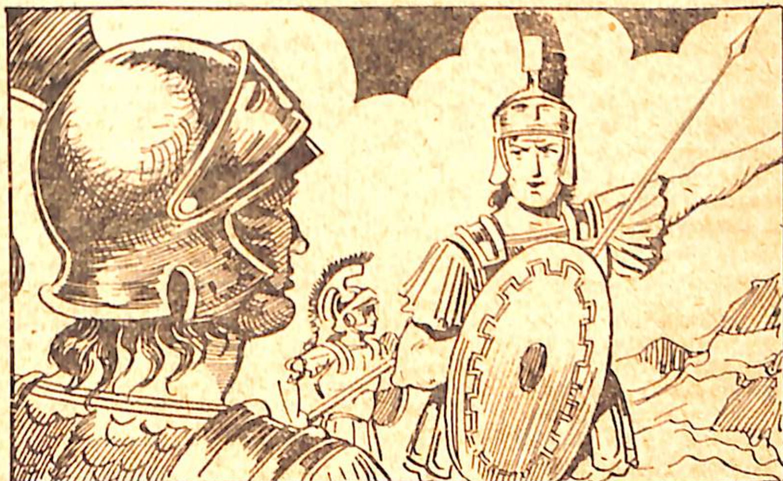

26 Ὁ Ἀλέξανδρος χαμογέλασε στὸ ξανθὸ παλληκάρι:

— Χρειάζεσαι περισσότερο στὸν ἀγῶνα τοῦ πνεύματος, Κύνα. Μά, ὡστόσο, τὴν τίμησες τὴν ἀρματωσιὰ ποὺ φορεῖς. Μῆνες τώρα τρέχεις μαζί μας σὲ κάμπους καὶ βουνὰ ντυμένη ἀντρίκια, καὶ πολεμᾶς μεσ' στοὺς πρώτους. Νόμισα πὼς ὁ Κλεῖτος μοῦ ἔφερε ἀπὸ τὴν Πέλλα, μιὰ ἀδερφή. Δὲν ἤξερα βλέπεις πὼς εἶχε μέσα της τὴν πνοὴ τοῦ Φιλίππου.

— Καὶ τοῦ Ἀλέξανδρου, εἶπε ἡ Κύνα χαμογελῶντας.

— Στ' ἅρματα, ἀκούστηκε ἄξαφνα μιὰ φωνὴ δυνατή. Πῆραν τὸ Βουκέφαλο. Ὁ Ἀλέξανδρος κοίταξε τὸ φρουρό, ξαφνιασμένος.

27 — Τρελλαθήκατε; ρώτησε. Τί ἔπαθε τ' ἄλογό μου;

— Βασιλιά μου, δὲν φταῖμε καθόλου. Καθὼς τὸ ποτίζαμε στὸ ποτάμι, πέσανε πάνω μας πλῆθος βάρβαροι ἀπὸ τὰ γύρω βουνὰ καὶ μᾶς ἅρπαξαν τὸ Βουκέφαλο... Τὸν τραβήξανε στὶς κλεισοῦρες.

Ὁ Ἀλέξανδρος ἔδωκε προσταγὴ στὸ στρατὸ νὰ ἑτοιμασθῆ γιὰ ὀρειβασία. Θὰ πήγαιναν νὰ ἐλευθερώσουν τὸ Βουκεφάλα. Ὕστερα φώναξε τὸν κήρυκα καὶ τοῦ εἶπε:

— Πάρε μαζί σου φρουρὰ καὶ πήγαινε νὰ τοὺς βρῆς, μὲ τὸ ἱερὸ τῆς ἐλιᾶς κλωνάρι. Καὶ πές τους νὰ μοῦ γυρίσυον τ' ἄλογό μου.

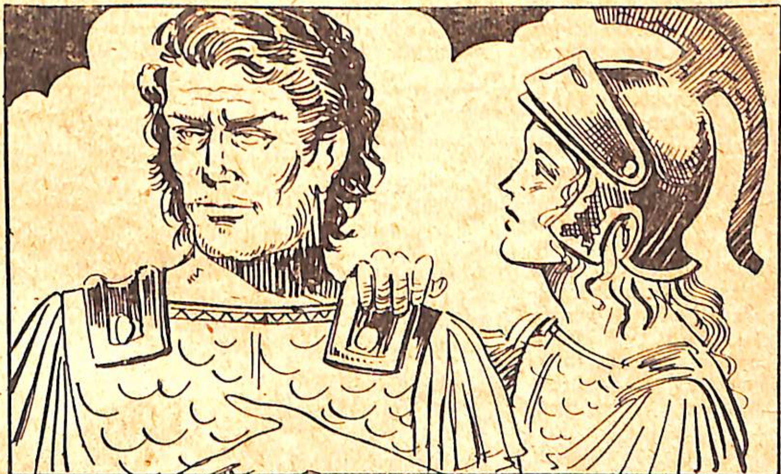

28 — Κι' ἂν ἀρνηθοῦν;

— Κάνε τους ὅρκο φρικτὸ πὼς θὰ τὸ πληρώσουν μὲ τὴ ζωή τους καὶ τὴ ζωὴ τῶν παιδιῶν καὶ τῶν γυναικῶν τους. Θὰ ξερριζώσω τὰ δέντρα τους, θὰ γκρεμίσω τὰ χωριά τους θὰ κάψω τὸν τόπο τους. Πές τους πὼς ὁ Βουκέφαλος δὲν εἶναι ἕνα ἄτι συνηθισμένο γιὰ μένα. Ἦταν ὁ σύντροφός μου. ἀπὸ τὰ χρόνια ποὺ πρωτογνώρισα τὴ ζωή.

Μιλοῦσε μὲ τόση φλόγα, μὲ τόση συγκίνηση, ποὺ ἀπόρησαν ὅλοι γιὰ τὴν ἀγάπη ποὺ ἔτρεφε στ' ἄλογό του.

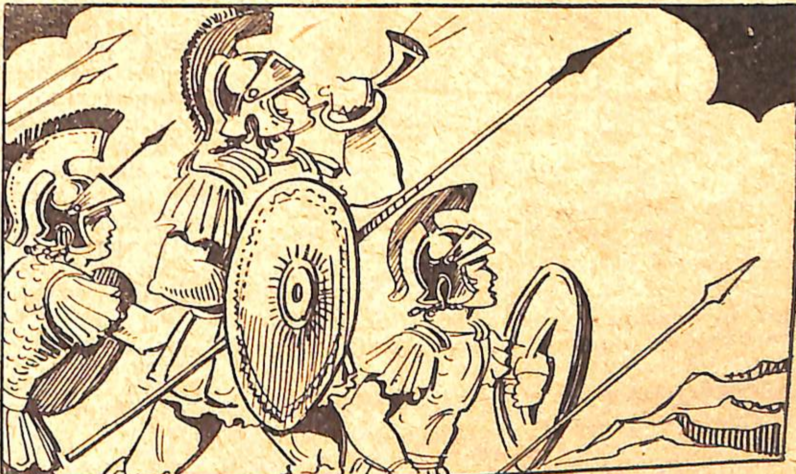
— Ἔτσι ἀγαπᾶ ὅ,τι κι' ἂν ἀγαπᾶ, εἶπε ἡ Κύνα στὸν Κλεῖτο.

29 — Ναί, ὁ Ἀλέξανδρος δὲν γνωρίζει μέτρο, ἀπάντησε ἐκεῖνος, μὲ κάποια πικρία. Νὰ δώσουν λοιπὸν οἱ θεοὶ νὰ μὴ νιώθη παρὰ ἀγάπη.

Δὲν ἦταν ἡ πρώτη φορὰ ποὺ ἡ Κύνα ξεχώριζε τὴν πικρὴ αὐτὴ νότα στὰ λόγια τοῦ Κλείτου. Κάτι εἶχε μὲ τὸν Ἀλέξανδρο. Στὸ ταξίδι τους τῆς ἐξήγησε μέσες ἄκρες. Οἱ μεγάλες του νῖκες τοῦ εἶχαν ἐπηρεάσει τὸ χαρακτῆρα. Εἶχε γίνει περήφανος, ὑπεροπτικός. Ὕστερα, περιποιόταν πολὺ τοὺς Πέρσες. Τοὺς ἔδινε ἀξιώματα καὶ τιμές.

— Δὲν τὸν ξέρουν καθόλου, εἶπε ἡ Κύνα... Εἶναι σπουδαῖος πολιτικὸς ὁ Ἀλέξανδρος. Θέλει νὰ κάμη δικούς του καὶ τοὺς ἐχθρούς. Ὅ,τι κέρδισε ὁ πόλεμος, ἡ ἀγάπη μόνο θὰ τὸ στηρίξη.

30 Εἶχαν κινήσει ὁλόκληρη φάλαγγα γιὰ τὴ μάχη τοῦ Βουκεφάλα.
Σάλπιγγες ἀχοῦσαν πολεμικὰ ἐμβατήρια καὶ παιᾶνες. Οἱ λόγγοι κι'
οἱ ρεματιὲς ξανάστελναν ἑκατονταπλάσια τὴ φωνή τους.
Ἀλλοίμονο σ' ὅσους ἀψηφοῦν τὸ θυμὸ τοῦ Ἀλέξανδρου. Δὲ θ' ἀφήση
σὲ τούτη τὴ γῆ πέτρα ἐπάνω στὴν πέτρα, ἂν δὲ δεχτοῦν τὸ κλαδὶ τῆς ἐλιᾶς.
— Προσοχή, φώναξαν οἱ πρόσκοποι... Μιὰ σειρὰ ἀπὸ ἄντρες προχωρεῖ
μέσα στὴ χαράδρα... Εἶν' ὁπλισμένοι.
— Ἕτοιμοι, εἶπε ὁ Ἀλέξανδρος κι' ὥρμησε μπροστά.
— Ὁ κήρυκάς μας εἶναι μαζί τους, εἶπαν πάλι οἱ πρόσκοποι. Φέρνουν τὸ Βουκέφαλο. Ἔρχονται σὰ φίλοι.

(Συνεχίζεται)

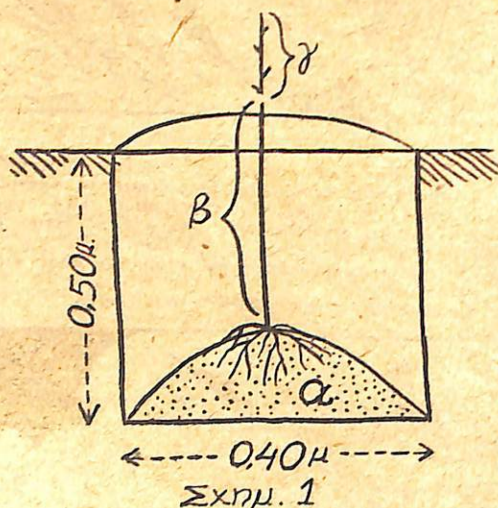
ΤΟ ΝΕΟ ΜΑΣ ΑΜΠΕΛΙ ΜΕ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΑ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝ Α

Εἶναι τώρα κάμποσα χρόνια ποὺ τὸ μεγάλο ξάπλωμα τῆς φυλλοξήρας στὶς ἀμπελουργικές μας περιφέρειες, δημιούργησε ἕνα πρόσθετο πρόβλημα γιὰ τὸν τόπο.

Σιγὰ - σιγὰ τὸ ἕνα μετὰ τὸ ἄλλο ὅλα σχεδὸν τὰ διαμερίσματα τῆς χώρας, μολύνθηκαν ἀπ' αὐτὴν τὴν τρομερὴ ἀρρώστεια. Ὅσοι εἶδαν ἀπὸ κοντὰ τὴν καταστροφικὴ δύναμη αὐτῆς τῆς ἀρρώστειας καταλαβαίνουν πόσο ἀπαραίτητη εἶναι ἡ προετοιμασία μας γιὰ νὰ τὴν ἀντιμετωπίσουμε ἀποτελεσματικὰ ἐκεῖ ὅπου δὲν ἔκαμε ἀπόμα τὴν ἀποτρόπαιη ἐμφάνισή της κι' ὅσοι γνώρισαν τὴν ἀπελπισία ἀπὸ τὴν καταστροφὴ τοῦ ἀμπελιοῦ τους, νοιώθουν πολὺ ζωηρὰ τὴν ἀνάγκη νὰ ξαναποκτήσουν ἕνα καινούργιο ἀμπέλι, ἐκεῖ ποὺ ἡ ἀρρώστεια ρήμαξε τὸ παληό, γιὰ νὰ τοὺς δώση τὴ βαθύτατη χαρὰ τοῦ τρυγητοῦ καὶ τὴν ἀνακούφιση, στὴν ὥρα τῆς δουλειᾶς καὶ τῆς σκόλης, τοῦ νόστιμου κρασιοῦ.

ΕΚΛΟΓΗ ΤΟΥ ΑΜΠΕΛΟΧΩΡΑΦΟΥ

Ἐπειδὴ πρόκειται νὰ χρησιμοποιήσουμε ἀμερικάνικα κλήματα, ποὺ ἔχουν, πρέπει νὰ ξέρουμε, κάποιες ἰδιοτροπίες ὡς πρὸς τὴν ποιότητα καὶ τὰ συστατικὰ τοῦ ἐδάφους ποὺ θὰ φυτευθοῦν, πρέπει ἀπὸ τὸ καλοκαῖρι νὰ συμβουλευθοῦμε τὸν γεωπόνο ὁ ὁποῖος θὰ μᾶς συστήση τὸ κατάλληλο ἀμερικάνικο κλῆμα γιὰ τὸ χωράφι

Σχημ. 1

α. κῶνος χώματος
β. Παλαιὸ ξύλο
γ. νέο ξύλο (Μπόλι)

ποὺ διαθέτουμε (ξερό, ὑγρό, ἁλατοῦχο, ἀσβεστοῦχο, κοκκινόχωμα, μαυρόχωμα κλπ.).

ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΤΟΥ ΕΔΑΦΟΥΣ

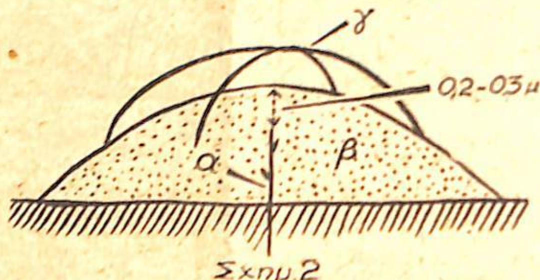
Δὲν πρέπει νὰ ἔχη μέσα του σάπιες ρίζες. Ἂν ὅμως ἔχη, ἀφίνουμε νὰ περάσουν δυὸ - τρία χρόνια καὶ ὕστερα ἐργαζόμαστε καθὼς λέμε πάρα κάτω.

Ἀπὸ τὸ φθινόπωρο σκορπίζουμε ὡς 2.000 ὀκ. χωνεμένη κοπριὰ καὶ κάνουμε κύλισμα τοῦ χωραφιοῦ σὲ 50 - 60 πόντους. Τὴν ἄνοιξη (Μάρτη) ὀργώνεται, ἰσοπεδώνεται καὶ ὁρίζονται θέσεις ποὺ θὰ φυτευθοῦν τὰ κλήματα (τετραγωνικὰ ἢ ρομβικά). Τὰ κλήματα πρέπει νὰ ἀπέχουν μεταξύ τους 1,5 μέτρο (κρασάμπελο) ἢ ὡς 2 μέτρα (κλήματα γιὰ ἐπιτραπέζια σταφύλια) 2,5 μέτρα γιὰ ἀμπέλι μὲ κληματαριές. Γίνονται οἱ λάκκοι φυτεύσεως.

ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΑ ΚΛΗΜΑΤΑ

Ερριζα (ριζωμένα) μπολιασμένα ἢ ὄχι, πρέπει νὰ ἀγοράζωνται ἀπὸ ἀναγνωρισμένα φυτώρια τὰ ὁποῖα καὶ ἐλέγχονται ἀπὸ τὸ Κράτος. Διαφορετικὰ ὑπάρχει φόβος νὰ ἀποτύχωμε.

Τὰ παραχώνωμε (τὶς ρίζες) ὡς τὴν ὥρα ποὺ θὰ φυτευθοῦν, ἀπὸ φόβο μήπως χάσουν πολὺ ὑγρασία. 24 ὧρες πρὶν ἀπὸ τὴν φύτευση μένουν οἱ ρίζες βουτηγμένες σὲ νερό. Ἀφαιροῦμε κάθε πλάγια βλά-

Σχημ. 2

α. Ἔρριζον φυτευμένον
β. Κῶνος χώματος (παράχωμα)
γ. κληματίδες ἢ ἄλλες βέργες προφυλάξεως.

στηση κλαδεύουμε τὴν κύρια βέργα σὲ 2 - 3 μάτια ἀφαιροῦμε τὶς ρίζες ποὺ βγαίνουν ἀπὸ ὅλους τοὺς κόμπους ἐκτὸς ἀπὸ ἐκεῖνες τοῦ τελευταίου τὶς ὁποῖες κλαδεύουμε λοξὰ σὲ ἀπόσταση 8 - 10 πόντους.

ΦΥΤΕΥΣΗ

Γίνεται κατὰ τὸν Μάρτη (νωρίτερα στὶς ξερικὲς θερμὲς περιφέρειες), σὲ λάκκους ἢ μὲ λοστό, σὲ τοσο βάθος ὥστε ἀπὸ τὸ παληὸ ξύλο νὰ μένουν 3 - 4 πόντοι ἔξω. Προτιμοῦμε τὸν πρῶτο τρόπο. Λάκκος ἀρκετὰ μεγάλος (πλ. 40 π. βαθος 60 π.). Στὸν τόπο ρίχνουμε χῶμα ἐπιφανειακὸ καὶ φτειάχνουμε ἕνα κῶνο (κουτροῦλι). Μποροῦμε μὲ αὐτὸ ν' ἀνακατέψουμε λίγη καλοχωνεμένη κοπριὰ ἢ καὶ χημικὰ λιπάσματα (4 δρ. θειικὴ ἀμμωνία 10 δρ. ὑπερφωσφορικὸ καὶ 5 δράμια κάλι στὸ κλῆμα). Τοποθετοῦμε τὴ βέργα στὴν κορφὴ τοῦ κώνου μὲ τρόπο ὥστε οἱ κλαδευμένες τώρα ρίζες νὰ ἀναπαύωνται πάνω στὸ χῶρο ἐφαρμόζοντας καλὰ (σχ. 1). Κρατᾶμε κάθετα τὴ βέργα, ρίχνουμε πάλι ἐπιφανειακὸ χῶμα καὶ μὲ τὰ δάκτυλα κάνουμε νὰ εἰσχωρήση χῶμα ἀνάμεσα στὶς ρίζες τοῦ νεαροῦ κλήματος. Ρίχνουμε μιὰ ποσότητα νεροῦ γιὰ νὰ κολλήσουν καλλίτερα μὲ τὸ χῶμα οἱ ρίζες, ἀπογεμίζουμε τὸ λάκκο ὡς ἀπάνω. Πατᾶμε ἐλαφρά, παραχώνουμε μὲ ψιλοτριμένο ἀφράτο χῶμα, ἔτσι ὥστε νὰ σκεπαστῆ ὅλη ἡ βέργα (2 - 3 μάτια) μὲ 2 - 3 πόντους χῶμα πάνω ἀπὸ τὴν κορφή της (σχ. 2). Μπήγουμε καμπυλωτὰ ὥστε νὰ σχηματίζουν σταυρὸ πάνω ἀπὸ τὸ παράχωμα 2 βέργες λυγαριᾶς, ἀμπελιοῦ γιὰ νὰ προφυλάξουμε τὰ νεαρὰ βλαστάρια ποὺ θὰ βγοῦν ἀπὸ τὴν καταστροφή τους, ποὺ μποροῦν νὰ προκαλέσουν κάργιες, σπουργίτια καὶ ἄλλα πουλιὰ (κάθονται στὰ βλαστάρια καὶ τὰ σπάζουν).

ΠΕΡΙΠΟΙΗΣΙΣ

Σπάσιμο τῆς κρούστας τοῦ παραχώματος γιὰ νὰ μὴ στραβώσουν τὰ νέα βλαστάρια ποὺ θὰ βγοῦν. Σκάλισμα, ἕνα - δυὸ ποτίσματα, μέσα στὸ καλοκαῖρι, ἂν εἶναι δυνατόν, ψεκασμοί, θειαφίσματα. Τὸν Ἰούλιο ξεσκεπάζουμε τὸ κλῆμα (χαλῶντας τὸ παράχωμα) γιὰ νὰ φηθῆ ἡ βέργα καὶ ἀφαιρεθοῦν οἱ ρίζες ποὺ ἴσως βγῆκαν ἀπὸ τὸ μπόλι. Τὸν πρῶτο χρόνο δὲν ἀφαιροῦμε καθόλου τὴ βλάστηση ἀλλ' ἀφίνουμε τὸ κλῆμα σ' ἐλεύθερη ἀνάπτυξη.

ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΑ ΤΟΥ ΚΛΗΜΑΤΟΣ

Τὴν πρώτη μετὰ τὴν φύτευση περίοδο κλαδεύματος, ἀφαιροῦμε τὶς ἄλλες βέργες ποὺ βγῆκαν ἀπὸ τὸ κλῆμα κι' ἀφήνουμε μιὰ μονάχα (τὴν καλλίτερη) τὴν ὁποία κλαδεύουμε ψηλὰ ὅπου θὰ γίνη ἡ σταύρωσι). Πασαλώνουμε καὶ στηρίζουμε στὴν βέργα. Τὴν ἄλλη χρονιὰ (2ος χρόνος) σταυρώνουμε σὲ τρεῖς βλαστούς, ποὺ θὰ μᾶς δώσουν τὰ τρία μπράτσα τοῦ κλήματος. Τὴν τρίτη χρονιὰ κλαδεύουμε κανονικὰ καὶ τὴν τέταρτη ἀφίνουμε, ἅμα νομίζουμε σκόπιμο, καὶ τέταρτο μπράτσο. Κάθε χρόνο κάνουμε τὶς ἀπαραίτητες καλλιεργητικὲς φροντίδες, κι' ἀπὸ τὸν τρίτο, τέταρτο χρόνο μπαίνουμε στὴν παραγωγή.

Ν. Ὀρεστιὰς 22-1-53

Δ. ΚΟΝΤΑΞΗΣ
Γεωπόνος

◇◇

Η ΣΤΗΛΗ ΤΩΝ ΣΥΛΛΟΓΩΝ

Α΄ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΗ ΕΚΠΟΜΠΗ

Τὸ ψυχαγωγικὸ τμῆμα τῆς «Μακεδονικῆς Φλόγας» σὲ συνεργασία μὲ τὴν Ἐλαφρὴ Ὀρχήστρα καὶ ὥρα 19.45 χάρισε, στὰ παιδιὰ τῶν Ὀρφανοτροφείων καὶ Παιδοπόλεων, ἀπὸ τὸ Ραδιοφωνικὸ Σταθμὸ Ἐνόπλων Δυνάμεων Θεσσαλονίκης, ἕνα τέταρτο ὄμορφο. Στὸ πρόγραμμα πῆραν μέρος ὁ Χριστάκης Σαμαρᾶς, Μίμης Καλογερόπουλος, Σάκης Ἀγγελόπουλος, Μιχάλης Στάμος καὶ Νίκος Σαλονικιός.

Ἡ ἐπιμέλεια καὶ τὰ ἔμμετρα τοῦ Νίκου Σαλονικιοῦ.

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ — ΕΡΕΥΝΑ

Τὸ Τμῆμα Διαγωνισμῶν τῆς «Μακεδονικῆς Φλόγας» προκυρήσσει ἕνα πρωτότυπο Διαγωνισμὸ — Ἔρευνα μὲ θέμα: "Αν ἤσασταν διευθυντὴς τοῦ «ΣΠΙΤΙΟΥ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ» τί θὰ κάνατε;

Συμμετοχὲς πεζὰ ἢ ἔμμετρα. Προθεσμία ὡς 31 Ἀπριλίου. Βραβεῖα, διαλεχτὰ ἔργα τῆς παγκοσμίου λογοτεχνίας. Τὶς συμμετοχές σας στὴ διεύθυνση: Κασσάνδρου 130, Θεσσαλονίκη.

⁂

Συνιστῶ στοὺς φίλους μου τῆς Καρδίτσας νὰ ἐγγραφοῦν στὸ Σύλλογο «Μέλισσα» τῆς Καρδίτσας ποὺ εἶναι παράρτημα τοῦ «Ἑλικῶνα».

Ὅποιοι θέλουν μποροῦν νὰ ἀποταθοῦν στὸν κ. Ἀπόστολο Κων. Παπαγιαννόπουλο, Πίνδου 44 Καρδίτσα.

ΕΛΙΚΩΝ ΚΥΠΑΡΙΣΣΙΑΣ

Μὲ τὴν ἔναρξη τοῦ νέου ἔτους ἄρχισε καὶ ὁ σύλλογός μας τὴν δράση μέσα στὸ περιοδικό. Φίλοι προσχωρῆστε στὸ σύλλογό μας, βοηθῆστε μας στὸν ἀγῶνα μας γιὰ κάτι ὡραῖο καὶ ὑψηλό. Συμβάλλετε στὴν πνευματικὴ ἀναγέννηση τῆς Ἑλλάδος.

ΝΙΚΟΣ ΒΕΡΙΤΗΣ

Σκίτσα ἀναγνωστῶν

ΕΛ ΓΚΡΑΙΚΟ (ὁ Μητάκος) (Σκ. Παπαδόπουλου)

ΠΩΛ ΒΑΛΕΡΥ (Σκίτσο Σαλονικιοῦ)

Καμουφλαρισμένη δειλία

Σὰν πολὺ ψηλὰ δὲν εἴχαμε ἀνεβῆ στὰ προηγούμενα σημειώματά μας; Δὲν εἶναι καιρὸς νὰ κατεβοῦμε λιγάκι χαμηλότερα; Γι' αὐτὸ σήμερα ἂς ἐξετάσουμε κάτι τι τὸ πιὸ πεζό: τὴ δειλία στὴ πιὸ ἄσχημή της μορφή, δηλαδὴ τὴν καμουφλαρισμένη δειλία.

Αὐτὴ εἶναι ἕνα μεγάλο ἐμπόδιο γιὰ τὴν ἀπόκτηση τῆς ἀφοβίας. Θὰ ρωτήσετε: Τί εἶναι αὐτὴ ἡ καμουφλαρισμένη δειλία; Εἶναι, ἁπλούστατα, ἡ δειλία ποὺ κατορθώνουμε νὰ τὴν παρουσιάσουμε μὲ χίλια δυὸ ἄλλα φορέματα, δῆθεν πιὸ ὡραῖα, πιὸ ἑλκυστικά.

Ἂς ὑποθέσουμε πὼς κάποιος ἔχει ἀδικήσει ἕναν ἄλλον. Ἡ ἀδικία του εἶναι καταφάνερη, φωνάζει μέχρι τὸν οὐρανό. Ἐμεῖς, ἂν ἤμαστε ἄνθρωποι ἄφοβοι, δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ πάρουμε τὸ μέρος τοῦ ἀδικουμένου; Θὰ σκεφθῆτε, ἴσως, μὰ ἀφοῦ κανεὶς δὲν μᾶς κάλεσε, τί θέλουμε νὰ βγοῦμε μεῖς μέσα στὴν μέση; Δὲν ἔχει σημασία. Σὲ ὑποθέσεις ὅπου καταπατᾶται ἡ δικαιοσύνη δὲν πρέπει νὰ περιμένουμε νὰ μᾶς εἶχαν καλέσει. Θὰ πρέπει νὰ τρέξουμε νὰ βοηθήσουμε τὸν ἀδικούμενο. Νὰ ἀποκαταστήσουμε τὸ δίκαιο. Αὐτὸ εἶναι, βέβαια, τί πρέπει. Ἐμεῖς, ὅμως, τί κάνουμε; Ἀπὸ δειλία δὲν κάνουμε τίποτε.

Τώρα, ἂς ὑποθέσουμε πὼς ἔρχεται ὁ ἀδικημένος καὶ ζητάει τὴ βοήθειά μας. Μᾶς παρακαλεῖ νὰ ποῦμε τὴν γνώμη μας. Νομίζετε πὼς τώρα ποὺ μᾶς κάλεσαν θὰ κάνουμε τίποτε καλύτερο; Τὸ πιθανώτερο εἶναι, πώς, καὶ τώρα ποὺ μᾶς κάλεσαν, θὰ τηρήσουμε τὴν ἴδια δειλὴ στάση, κάνοντας τὸν δῆθεν ἀμερόληπτο. Προσπαθοῦμε νὰ μὴ δυσαρεστήσουμε οὔτε τὸν ἕναν οὔτε τὸν ἄλλο. Ἐπειδή, δηλαδή, δὲν ἔχουμε τὸ θάρρος νὰ ποῦμε σ' ἐκεῖνον ποὺ ἀδικεῖ, πὼς ἔχει ἀδικήσει τὸν ἄλλον, γι' αὐτὸ λέμε ὅτι ναὶ μὲν ἔχει δίκηο ὁ ἕνας, ἀλλὰ δὲν ἔχει ἄδικο καὶ ὁ ἄλλος. Ἔτσι κάνουμε τὸν ἀμερόληπτο εἰς βάρος τοῦ δίκηου τοῦ ἄλλου. Μὲ μασημένα λόγια προσπαθοῦμε νὰ πουλήσουμε ἀμεροληψία.

Ἀλλὰ στὸν Κύριο δὲν ἀρέσουν αὐτά. Ἐκεῖνος μᾶς παράγγειλε στὰ λόγια μας τὸ «ναὶ» νὰ εἶναι «ναὶ» καὶ τὸ «ὄχι» νὰ εἶναι «ὄχι». Τὰ ἄλλα, τὰ μπερδεμένα λόγια, τὰ «ναὶ καὶ ὄχι» καὶ τὰ ὅμοια, δὲν εἶναι ἔργο τοῦ Θεοῦ. Εἶναι κατασκευάσματα τοῦ διαβόλου. Κάτι τέτοια πρέπει νὰ θεωροῦμε πὼς εἶναι χειρότερα καὶ ἀπὸ τὴν ἴδια τὴ δειλία. Γιατὶ ἡ δειλία τουλάχιστον εἶναι κάτι τὸ ἄσχημο, ἀλλὰ εἶναι πρᾶγμα φανερό. Ἐνῶ ἡ δῆθεν ἀμεροληψία εἶναι καὶ δειλία ἐνῶ εἶναι συγχρόνως καὶ φαρισαϊσμός. Ὁ δῆθεν ἀμερόληπτος προσπαθεῖ νὰ ξεγελάση ὄχι μόνο τὸν ἑαυτό του καὶ τοὺς ἄλλους, ἀλλὰ καὶ τὸν ἴδιο τὸν Θεό. Γι' αὐτό, λοιπόν, τέτοια ἀμεροληψία καλύτερα νὰ μᾶς λείπη. Εἶναι συμμαχία μὲ τὴν ἀδικία. Τὴν βοηθεῖ. Τὴν ἀποθρασύνει.

Ἄλλο καμουφλάρισμα τῆς δειλίας μας εἶναι νὰ κάνουμε ὅτι δῆθεν δὲν καταλαβαίνουμε. Ἂς ὑποθέσουμε πὼς εἴμαστε σὲ μιὰ ὁμάδα καὶ κάποιο ἀπὸ τὰ μέλη της πρέπει νὰ ἀναλάβη κάποιο ἔργο, ποὺ χρειάζεται ἀφοβία. Ἐμεῖς, γιὰ νὰ μὴ φανοῦμε ὅτι εἴμαστε δειλοί, κάνουμε πὼς δῆθεν δὲν καταλαβαίνουμε περὶ τίνος πρόκειται, ἢ ὅτι δὲν τὸ πήραμε εἴδηση καὶ τὰ ὅμοια. Ἐνῶ θὰ ἦταν πολὺ καλύτερο νὰ εἴχαμε τουλάχιστον τὸ θάρρος νὰ ὁμολογήσουμε τὴ δειλία μας.

Δειλία ἐπίσης καὶ ἔλλειψη ἀνδρισμοῦ εἶναι ἡ προφασιολογία. Ἡ φοβερὴ αὐτὴ καὶ ἐκνευριστικὴ γιὰ τοὺς ἄλλους πληγή, ἡ προφασιολογία. Ἐκάμαμε κάποιο σφάλμα, τί ὡραῖο καὶ τί ἀνδρικὸ θὰ ἦταν νὰ ὁμολογήσουμε, ὅπως καὶ ἄλλοτε ἔχουμε πῆ, τὸ σφάλμα μας. Ἀντὶ ὅμως νὰ σπεύσουμε νὰ κάνουμε αὐτό, ἀρχίζουμε μὲ ἕνα σωρὸ ἀνοησίες νὰ προσπαθοῦμε νὰ δικαιολογηθοῦμε: «Ἂν ἤξερα τοῦτο καὶ κεῖνο, ἐγὼ δὲν θὰ εἶχα ἐνεργήσει κατ' αὐτὸν τὸν τρόπο» ἢ «ξέρεις, ἐγὼ εἶχα τὴν ἐντύπωση, πὼς δὲν μοῦ εἶπαν νὰ κάμω τὸ καὶ τὸ» καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς. «Προφάσεις ἐν ἁμαρτίαις», ὅπως λέει ὁ λαός.

Ἐνῶ ὁ ἄφοβος ἄνθρωπος, ὁ ἀνώτερος ἄνθρωπος, ὅταν κάνει ἕνα λάθος, ἔχει καὶ τὸ θάρρος νὰ τὸ ὁμολογήση.

Αὐτὸ ἄλλωστε εἶναι τὸ καλύτερο καὶ αὐτὸ μᾶς συμβουλεύει τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ: «Ἐὰν ὁμολογῶμεν τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν, πιστός ἐστι καὶ δίκαιος, ἵνα ἀφῆ ἡμῖν τὰς ἁμαρτίας καὶ καθαρίση ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀδικίας». Ἐάν, δηλαδή, ὁμολογοῦμε τὰ σφάλματά μας, ὁ Θεὸς εἶναι ἀξιόπιστος καὶ δίκαιος καὶ θὰ τηρήση τὴν ὑπόσχεσή Του, νὰ μᾶς τὰ συγχωρήση καὶ νὰ μᾶς καθαρίση ἀπὸ κάθε ἀδικία καὶ παράβαση τοῦ Νόμου Του.

Μὲ τὴν ἄφοβη ὁμολογία τοῦ σφάλματός μας ἔχουμε ἑπομένως καὶ ἄλλο κέρδος. Παίρνουμε τὴ συγχώρηση ἀπὸ τὸν Θεό, ἐφ' ὅσον ἐκδηλώνουμε τὴν μετάνοιά μας. Ἀλλὰ καὶ κάτι ἄλλο: Ἔχουμε καὶ τὴν εὐκαιρία νὰ ἐπανορθώσουμε τὸ σφάλμα μας καὶ νὰ ἀπαλλαγοῦμε ἀπὸ τὸ βάρος τῆς ἐνοχῆς. Ἐνῶ μὲ τὶς προφάσεις καὶ τὶς δικαιολογίες ὄχι μόνο τίποτε ἀπ' αὐτὰ δὲν πετυχαίνουμε, ἀλλὰ προσθέτουμε καὶ ἄλλο ἁμάρτημα: ὅτι προσπαθοῦμε νὰ ξεγελάσουμε καὶ τοὺς ἄλλους καὶ τὸν Θεό.

Ἂν πῆς πιὰ καὶ γιὰ τὴν δυνατότητα νὰ μοιάσουμε μὲ τὸν Κύριό μας; Οὔτε λόγος νὰ γίνεται!

Ὁ Πατὴρ ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ

ΤΟ ΚΛΕΦΤΟΠΟΥΛΟ

ΓΙΑΝΝΟΣ: Παλληκάρι 16 ἐτῶν
ΚΥΡΑ - ΔΕΣΠΩ: Μάνα.
ΜΑΡΙΩ: Ἀδερφή του, 16 ἐτῶν.
Α΄ Β΄ Γ΄: Κλέφτες.
Καὶ ἄλλοι κλέφτες.
Α΄ Β΄ Γ΄: Κλεφτόπουλα.
ΤΟΥΡΚΟΙ.

Α΄ ΠΡΑΞΗ

(Ἡ σκηνὴ παριστάνει δωμάτιο. Ἡ μάνα κάθεται στὸ παράθυρο, κάπου - κάπου ἀναστενάζει. Στὸν τοῖχο κρέμονται μερικὰ εἰκονίσματα καὶ σὲ μιὰ γωνιὰ ἕνα μπαοῦλο. Ἡ πόρτα ἀνοίγει καὶ εἰσέρχεται ὁ Γιάννος).

ΓΙΑΝΝΟΣ:
Φέρε μου μάνα τ' ἄρματα νὰ πάω νὰ πολεμήσω
τὸ αἷμα τοῦ πατέρα μου νὰ σοῦ τὸ φέρω πίσω.

ΜΑΝΑ:
Γιάννο μου παλληκάρι τρελλάθηκες παιδί μου;
θέλεις νὰ πᾶς νὰ σκοτωθῆς νὰ κάψης τὴν ψυχή μου;

ΓΙΑΝΝΟΣ:
Μάνα μ' ὄχι δὲν κάθομαι ἄλλο νὰ μεγαλώσω
θὰ φύγω τώρα στὸ βουνὸ Τούρκους γιὰ νὰ σκοτώσω.

ΜΑΝΑ (φωνάζει τὴ Μαριώ):
Μαριὼ ἔλα παιδάκι μου κατέβα ἐκεῖ πέρα
καὶ βγάλε ἀπ' τὸ σεντοῦκι μας τ' ἄρματα τοῦ (πατέρα.

(Ἡ Μαριὼ πηγαίνει βγάζει τ' ἄρματα καὶ τὰ δίνει στὴν μητέρα).

ΜΑΝΑ:
Γιάννο μου νάτα τ' ἄρματα πάρτα μὴν τὰ ντρο- (πιάσης
καὶ σὺ σὰν τὸν πατέρα σου θέλω νὰ τὰ δοξάσης.

ΓΙΑΝΝΟΣ:
Θὰ τὰ δοξάσω μάνα μου κι' αὐτὰ καὶ τὸν πατέρα
ποὺ πολεμώντας ἔπεσε σὰν ἥρωας κάποια μέρα.

ΜΑΝΑ (τὸν φιλεῖ):
Σῦρε παιδί μου στὸ καλὸ νὰ πολεμᾶς γενναῖα
καὶ νὰ δοξάσης καὶ ἐσὺ τὴν γαλανὴ σημαία.

ΜΑΡΙΩ:
Σῦρε ἀδερφοῦλι μ' στὸ καλό, μαζί σου ἡ Παναγιὰ
καὶ 'γὼ θὰ τὴν παρακαλῶ νὰ σὲ φυλάη καλά.

(Κλείνει ἡ αὐλαία ἐνῶ ὁ Γιάννος φεύγει).

(Ἡ σκηνὴ παριστάνει κλέφτικο λημέρι καὶ οἱ κλέφτες χορεύουν. Βλέπουν τὸ Γιάννο ποὺ ἔρχεται καὶ τὸν ὑποδέχονται χαρούμενοι).

ΓΙΑΝΝΟΣ:
Γειά σας ἀδέρφια Ἕλληνες ἦρθα καὶ γὼ μαζί σας
θὰ πολεμήσω τὴν Τουρκιὰ πιστὸς στὴν διαταγή (σας.
Ἦρθα ἐδῶ ἀδέρφια μου Τούρκους γιὰ νὰ σκοτώσω
στὴν ὄμορφη Ἑλλάδα μας ἐλευθεριὰ νὰ δώσω.

Α΄. ΚΛΕΦΤΗΣ:
Καλῶς ἦρθες ἀδέρφι μας τί κάνουν εἰς τὸν τόπο
ἔρχεται πάλι ἡ Τουρκιὰ καὶ μᾶς χαλοῦν τὸν κόπο;

ΓΙΑΝΝΟΣ:
Ἀδέρφια ἀπόψε ἔρχονται νὰ πάρουν τὸ χαράτσι
νὰ σφάξουνε καὶ μερικοὺς νὰ φύγουν πρὶν χαράξη.

Β΄. ΚΛΕΦΤΗΣ:
Τί λέτε ὡρὲ ἀδέρφια μου δὲν πᾶμε στὰ χωριὰ
νὰ δοῦμε τὶς μανάδες μας νὰ σφάξουμε Τουρκιά;

ΓΙΑΝΝΟΣ:
Θάρθω καὶ γὼ ἀδέρφια μου κάτω εἰς τὰ χωριά μας
ποὺ σφάζει ἡ ἀρβανιτιὰ τὴν ἔνδοξη γενιά μας.

Γ΄. ΚΛΕΦΤΗΣ:
Ὄχι ἀδέρφι δὲν θὰ ρθῆς θὰ μείνης δῶ κοντὰ
μὲ τ' ἄλλα τὰ κλεφτόπουλα ποὺ θὰ σοῦ ποῦν (πολλά.

(Οἱ κλέφτες φεύγουν καὶ μένουν τὰ κλεφτόπουλα μὲ τὸ Γιάννο).

Α΄. ΚΛΕΦΤΟΠΟΥΛΟ
Ἔλα κοντὰ ἀδέρφι μας πᾶρε ἕνα καριοφίλι
νὰ σημαδέψουμ' ὅλοι μας ἐκεῖν' τὸ δαχτυλίδι.
(Ἀφοῦ ὅλοι σημάδεψαν).

Β΄. ΚΛΕΦΤΟΠΟΥΛΟ:
Ἐλᾶτε τώρα ἀδέρφια μου πιαστῆτε χέρι, χέρι
καὶ ἂς ἔρθη ὁ Κώστας μας μπροστὰ ποὺ νὰ χο- (ρεύη ξέρει.

(Πιάνονται στὸ χορὸ καὶ τραγουδοῦν ὅλοι μαζί. «Μάνα μ' ἕνα κλεφτόπουλο...». Ξαφνικὰ ἀκοῦν τούρκικες φωνές. Ἀφήνουν τὸ χορὸ ἁρπάζουν τὰ τουφέκια καὶ πυροβολοῦν τοὺς Τούρκους).

Γ΄. ΚΛΕΦΤΟΠΟΥΛΟ:
Ἀδέρφια μὴ φοβόσαστε τὴ δυνατὴ τουρκιὰ
ἑτοιμαστῆτε ὅλοι σας καὶ βγάλτε τὰ σπαθιά.

(Δυὸ κλεφτόπουλα τραυματίζονται καὶ οἱ Τοῦρκοι ὁρμοῦν νὰ τὰ πιάσουν. Ὁ Γιάννος ὅμως πετιέται ἀπὸ τὸ βράχο καὶ ὁρμάει πρὸς τὰ κλεφτόπουλα φωνάζοντας):

ΓΙΑΝΝΟΣ:
Πίσω ὡρὲ ἀρβανιτιὰ γιατὶ ἔφτασε ἡ μέρα
νὰ πάρω πίσω ἄτιμοι τὸ αἷμα τοῦ πατέρα.

(Ὁρμάει μὲ τὸ σπαθὶ ὑψωμένο ντυπάει μερικοὺς Τούρκους καὶ τοὺς σκοτώνει. Πετιῶνται καὶ τὰ ἄλλα κλεφτόπουλα καὶ τοὺς κυνηγᾶνε. Ἕνας ὅμως πυροβολάει τὸν Γιάννο κατάστηθα καὶ φεύγει καὶ αὐτὸς μαζὶ μὲ τοὺς ἄλλους. Ὁ Γιάννος πέφτει, τὰ κλεφτόπουλα μαζεύονται ὁλόγυρά του).

ΓΙΑΝΝΟΣ
Ἀδέρφια μου πεθαίνω γιὰ ἀκοῦστε τὶ θὰ πῶ
στὸν τάφο τοῦ πατέρα μου θέλω γιὰ νὰ θαφτῶ.
Νὰ πᾶτε καὶ τ' ἄρματα στῆς δόλιας μου μητέρας
μόν' πέστε της μὴ λυπηθῆ καὶ πικραθῆ ὁ πατέρας.
Ἐγὼ τὸν ἐκδικήθηκα σὲ λίγο δὲν θὰ ζῶ
τὴν Ἑλλάδα μας ξεσκλάβωτη δὲν πρόφθασα νὰ δῶ.
Μόν' θέλω γιὰ ὕστερη φορὰ νὰ στήσετε χορὸ
νὰ σᾶς ἰδῶ καὶ νὰ χαρῶ πρὶν πάω στὸν οὐρανό.

(Τὰ κλεφτόπουλα στήνουν χορὸ ἐνῶ ὁ Γιάννος κλείνει ἀργὰ - ἀργὰ τὰ μάτια του.

ΙΩΑΝΝΗΣ Η. ΟΜΟΙΡΙΔΗΣ
Μαθητὴς Γυμνασίου Κιλκίς. Α΄ τάξεως

ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΓΡΑΦΟΥΝ

ΦΕΥΓΟΥΜΕ ΑΠΟ ΤΟ ΖΗΡΟ

Εἶναι ἀπόγευμα. Τὸ πανέμορφο χωριουδάκι μας ποὺ λούζεται στὰ γαλανὰ νερὰ τῆς μικρῆς λιμνούλας, εἶναι βυθισμένο στὴν γαλήνη τῆς Ἀθανασίας.

Οἱ χαρούμενες παιδιάτικες φωνὲς δονοῦν τὸν ἀέρα. Τὸ μυρωμένο καὶ δροσερὸ ἀεράκι τοῦ βουνοῦ δροσίζει τὰ πρόσωπά μας. Πιὸ πέρα στὴν διαμαντένια λίμνη μας, τὰ κυματάκια της παίζουν παιχνίδια μὲ τὴν μικρή μας βαρκούλα.

Ὁ γλυκὸς ἦχος τῆς καμπάνας σκορπίζει παντοῦ ρίγη χαρᾶς στὸν παιδιάτικο χῶρο τῆς παιδοπόλεώς μας. Στὸ ἄκουσά της τρέξαμε στὴν μικρὴ ἐκκλησούλα. Δὲν πίστευα ὅτι σὲ λίγες στιγμὲς θὰ φεύγαμε. Τὰ δάκρυά μου ἔτρεχαν ποτάμι ἀπὸ τὰ μάτια μου. Ἀσπασθήκαμε τὶς εἰκόνες μὲ εὐλάβεια, καὶ γιὰ τελευταία φορὰ μιὰ προσευχὴ ἀνέβηκε στὰ χείλη μου: «Φτωχὴ ἐκκλησούλα μου. Πόσες μπόρες καὶ πολέμους πέρασες! Πάντα ἐρχόμασταν κοντά σου. Καὶ τώρα εἶναι καιρὸς νὰ φύγουμε. Χαῖρε μικρή μου ἐκκλησούλα».

Μόλις βγήκαμε ἀπὸ τὴν ἐκκλησούλα μας, ἕνα ὑπέροχο θέαμα ἁπλωνόταν γύρω μας. Ἡ

Ο ΦΑΡΟΣ

(Σκίτσο Κ. Φουσέκη)

μικρὴ λιμνούλα μὲ τὰ κυματάκια της μᾶς ἔδεινε τὸν τελευταῖο χαιρετισμό. Τὸ κουδούνι ἀρχίζει νὰ χτυπᾶ γλυκά. Ἦταν οἱ τελευταῖες στιγμὲς ποὺ ζῶ ἐδῶ μέσα.

Χαιρετοῦμε τὴν Ἀρχηγό μας, τοὺς δασκάλους μας, καὶ τέλος τοὺς φίλους μας. Στιγμὲς συγκινητικές. Ἄχ! καλή μου παιδόπολη πόσο σὲ νοσταλγῶ. Πάντα ὁ νοῦς μου ἐσένα ἔχει ζωγραφισμένη. Κάτω ἐκεῖ στὸ βάθος ἕνα χέρι κουνιέται. Εἶναι ὁ Μπάρμπα - Γιώργης ὁ μάγειρας του χωριοῦ μας, ποὺ μᾶς χαιρετάει. Ἀφήνομε τὸ Ζηρό. Χαῖρε χωριό μου ποθητό. Χαῖρε».

ΚΡΙΝΑΚΙ ΤΗΣ ΑΥΓΗΣ
(Παιδόπολη Ἅγιος Δημήτριος—Θεσσαλονίκη)

ΘΕΣΣΑΛΙΑ

Ὁ κάμπος σου πλατὺς ἁπλώνεται,βουνὰ σὲ
(τριγυρνοῦνε
καὶ τ' ἀσημένια κύματα τὶς ἄκρες σου φιλοῦνε
καὶ ὁ Πηνειός σου ποὺ κυλᾶ στὸ πράσινο
(χαλί σου
δίνει πνοὴ στὴν ἀγροτιά, γλυκαίνει τὴ ζωή
(σου.
Χέρια πολλὰ δουλεύουνε στὸ καρπερό σου
(χῶμα
δίνεις τὸ στάρι τὸ χρυσὸ καὶ στὸ φτωχὸ ἀ-
(κόμα.
Ὦ Θεσσαλία ζηλευτή, πηγὴ τῆς πρασινάδας
ἕνα κομμάτι καρπερὸ καμάρι τῆς Ἑλλάδας!

ΝΙΚΟΣ - ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ

ΕΣΕΝΑ ΘΕΕ...

Ὅταν ροδίση ἡ αὐγὴ καὶ τὸ φωτεινὸ τῆς ἡμέρας ἄστρο προβάλει στὸν ὁρίζοντα, ὅταν τὰ πουλιὰ σηκώνωνται μὲ τὸ σβύσιμο τοῦ αὐγερινοῦ καὶ Σοῦ ψάλλουν γλυκοὺς ὕμνους, τότε κι' ἐμεῖς Μεγάλε Δημιουργὲ ἑνώνομε τὴν προσευχή μας μὲ τὴν προσευχὴ τῶν ἀκακων πουλιῶν καὶ σὲ ὑμνοῦμε. Προτοῦ ὁ ζευγολάτης ἁρπάξη στὰ στιβαρά του χέρια τὸ ἀλέτρι, ἐσένα Πανάγαθε Θεὲ θὰ ὑμνήση.

Σὲ Σένα τὸ μικρὸ βοσκόπουλο ψάλλει ὕμνους μὲ τὴν μελωδική του φλογέρα πάνω στὰ γεμάτα ἀπὸ θυμάρι βουνά. Ὅταν ἡ θάλασσα ἀγριέψη καὶ ζητᾶ νὰ καταπιῆ τὸ πλοῖο οἱ ναῦτες Ἐσένα Μεγαλοδύναμε Θεὲ θὰ παρακαλέσουν γονατιστοὶ νὰ τοὺς σώσης.

Ἡ ἄμοιρη μάνα γιὰ Ἐσένα Θεὲ μιλᾶ στὸ παιδί της ποὺ φεύγει στὴν ξενητειά. Καὶ ἡ εὐχή της εἶναι: «Ὁ Θεὸς μαζί σου». Ὁ

Ο ΑΓΙΟΣ ΑΝΔΡΕΑΣ

(Σκίτσο Π. Ζώγλη)

στρατιώτης ἔπειτα ἀπὸ τὴν μάχη Ἐσένα Πολυεύσπλαχνε δοξολογεῖ.

Ἡ βοσκοπούλα ποὺ ψάχνει στὸ σκοτάδι μέσα στὸ δάσος Ἐσένα Παντοδύναμε παρακαλεῖ νὰ τὴν βοηθήσης. Προτοῦ καθήσωμε στὸ τραπέζι νὰ φᾶμε τὸν ἅγιο ἄρτο Σου. Ἐσένα θὰ εὐχαριστήσωμε.

Καὶ σὰν ἔρθη ἡ ὥρα τοῦ ὕπνου καὶ τὸ μαῦρο σκοτάδι ἁπλωθῆ παντοῦ ἐμεῖς Σὲ Σένα θὰ στείλωμε θερμὴ προσευχὴ γιὰ νὰ μᾶς φιλᾶς ἀπ' ὅλα τὰ κακὰ τῆς νύχτας.

Κι' Ἐσὺ σὰν στοργικὸς Πατέρας στέλνεις τὸν κατάλευκο ἄγγελό Σου πάνω ἀπὸ τὸ προσκέφαλό μας σὰν φρουρὸ Γαλήνης, Ἀγάπης καὶ Εἰρήνης.

ΡΟΖ ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΡΙ (Γ. Τ.)

ΕΛΛΑΔΑ!

Ὦ! πόσο σ' ἀγαπῶ Ἑλλάδα, μάνα λεβεντο-
(γέννα
ποὖσαι γεμάτη ὀμορφιὰ χιλιοτραγουδισμένη
ποὺ σὺ μονάχα γέννησες ἕνα «Εἰκοσιένα»
καὶ σκόρπισες τὰ φῶτα σου σ' ὅλη τὴν οἰκου-
(μένη.
Πόσο ἀγαπῶ τὸν ἥλιο σου π' ὅλο χρυσάφια
(ἁπλώνει
καὶ τὴν πλατιά σου θάλασσα τὴν τόσο παι-
(νεμένη
τὸ φωτεινό σου οὐρανὸ ὅπου σὲ στεφανώνει
τὴ γαλανὴ σημαία σου τὴ χιλιοδοξασμένη.

ΑΓΡΟΤΙΚΟ ΣΠΙΤΑΚΙ

(Σκίτσο Ξανθοπούλου)

Τὰ τόσα τὰ νησάκια σου ποὺ μοιάζουν μὲ δια-
(μάντια
τὰ ἑλληνικὰ ἀκρογιάλια σου, τοὺς κάμπους,
(τὰ βουνά σου
τὰ ρόδινα τὰ δειλινά, τὰ μαγεμένα βράδυα
τὶς πόλεις σου τὶς ὄμορφες, τὰ γραφικὰ χω-
(ριά σου.
Πόσο ἀγαπῶ τῆς θάλασσας τὰ κύματα, ποὺ
(σπᾶνε
πάνω στοὺς βράχους καὶ τοὺς λὲν' θαρρεῖς τὰ
(μυστικά τους.
τ' ἀστέρια ποὺ ἀπὸ ψηλὰ τ' ἀσήμια τους
(σκορπᾶνε
καὶ τὰ λουλούδια ποὺ παντοῦ ἁπλώνουν τ' ἀ-
(ρωμά τους.
Πόσες ἀλήθεια ὀμορφιὲς ἡ Ἑλλάδα μας δὲν
(ἔχει
καὶ πόσο ὀμορφότερη θὰ ἦτανε ἀκόμα
ἂν ἔπαβε τὸ αἷμα πιὰ τὸ Ἑλληνικὸ νὰ
(τρέχη
κι' ἂν δὲ βαφόταν κόκκινο τὸ ἱερό μας χῶμα.
Ἂς ἦταν Θέ μου ὡς ἐδῶ. Ἄλλα ἂς μὴ γι-
(νοῦνε.
Ἡ εἰρήνη ἂς στήση τὸ θρονὶ στῆς Μάνας τὴν
(ἀγκάλη.
Ἡ Κύπρος κι ἡ Ἑλλάδα μας ξανὰ ἂς ἑνω-
(θοῦνε
κι' ὅσα παιδιὰ μᾶς πήρανε, ἂς μᾶς τὰ δώσουν
(πάλι.

ΖΗΛΙΑΡΑ

ΛΗΣΜΟΝΕΡΙ...

Γλυκὲ Ἰησοῦ, γαλήνιε Θεέ μου τῆς ἀγάπης,
πριχοῦ ἀκόμα μπῶ κι' ἐγὼ στὸ στάδιο τῆς
(ζήσης
ἀπὸ τῆς λόγχης τὴν πληγή, δός μου ξανθὲ
(Χριστέ μου
τὸ λησμονέρι, γιὰ νὰ πιῶ, τοῦ πάθους καὶ
(τοῦ μίσους!!...

ΜΗΤΡΟΣ ΦΑΛΑΝΘΙΩΤΗΣ
(Κορώνη - Μεσσηνίας)

ΞΩΚΚΛΗΣΙ

(Σκίτσο Ἐξαγριωμένου Γάτου)

ΜΑΚΡΥΑ ΑΠ' ΤΗ ΜΑΝΑ

Μεσ' τὴ φτωχὴ τὴν κάμαρά μου
μονάχη, τούτη τὴ βραδυά
κοιμᾶμαι, δίχως τὴ μαμά μου
Ὦ! ἔχει φύγει μακρυά.

Κοιμᾶμαι παραπονεμένη
γιατί, δὲν ἔχω συντροφιά,
μὰ ξάφνου μιὰ σκιὰ διαβαίνει
καὶ φῶς, τριγύρω μου σκορπᾶ.

Ποιὰ εἶν' αὐτή, ποὺ μὲ χαϊδεύει;
ποιᾶς εἶν' αὐτὴ ἡ ἀγγαλιά;
Εἶν' ἡ μανούλα; Τί γυρεύει;
Νὰ μὲ ξυπνήση πολεμᾶ;

Δὲν εἶμαι ἡ μάνα σου μικρούλα,
εἶμαι ἡ καλή σου Παναγιά,
μὲ παρακάλεσε ἡ μανούλα
νὰ σὲ φυλάω κάθε βραδυά.

Ὦ! Παναγία, γλυκειὰ Παρθένα,
ποὺ ἦρθες τούτη τὴ βραδυά,
φύλαγε, ὄχι μόνο ἐμένα,
μὰ ὅλα τὰ καλὰ παιδιά.

ΚΑΙΤΗ ΔΑΜΙΑΝΑΚΗ
(Τάξη Ζ1 Γυμν. Θηλ., Ἡλακλείου Κρήτης)

Στοὺς Δελφοὺς μὲ τὸ ἅρμα τοῦ Ἡνιόχου

— Καὶ τώρα ἂς πᾶμε νὰ δοῦμε τ' ἀριστουργήματα τῶν Δελφῶν, μέσα στὸ Μουσεῖο. Ὕστερα θ' ἀνηφορίσουμε γιὰ τὸ θέατρο καὶ τὸ Στάδιο καὶ θὰ κλείσουμε τὴν ἐπίσκεψη στὸν Ἀπόλλωνα, κουβεντιάζοντας μὲ τοὺς ἀετούς του. Συμφωνεῖς μὲ τὸ πρόγραμμα, Φάνη;

— Ναί, βιάζομαι νὰ θαυμάσω ἕνα ἐξαίσιο ἄγαλμα ποὔχω δῆ τὴν εἰκόνα του σὲ πολλὰ λευκώματα καὶ φωτογραφίες: Τὸν Ἡνίοχο.

— Νά τον, μᾶς προσμένει σὰν ἕνας φιλόξενος νοικοκύρης στὴν πρώτη αἴθουσα τοῦ μικροῦ Μουσείου. Εἶναι ἕτοιμος νὰ μᾶς πάρη στὸ ἅρμα του γιὰ τὸ θεῖο ταξίδι.

Ὁ Φάνης στάθηκε ἀμίλητος ὥρα πολλὴ μπροστὰ στὸν ψηλόλιγνο αὐτὸ νέο, ποὺ οἱ αἰῶνες ἀφῆκαν γι' ἀνάμνηση ἕνα μέρος ἀπ' τὰ ἡνία στὰ δυό του χέρια... Κι' ὅμως ὁ χρόνος ἀφῆκε ἀνέγγιχτο καὶ κάτι ἄλλο ἀκόμη. Τὴ θεία, τὴν ἀπαράμιλλη ὀμορφιά του.

Μὲ τὴν ταινία τοῦ νικητῆ στὰ μαλλιά, μὲ τὸ μακρύ του χιτώνα ζωσμένο ψηλά, ἀκατέργαστο λίγο στὸ κάτω μέρος ποὺ κρυβόταν ἀπὸ τὸ ἅρμα, πολὺ δουλεμένο σὲ λεπτὲς πτυχὲς στὸ στῆθος ποὺ φαινόταν, ὁ Ἡνίοχος τῶν Δελφῶν ἔχει κάτι ἀπ' τὴ γαλήνη καὶ τὴν ἐξαίσια ὀμορφιὰ τοῦ Ἀπόλλωνα. Τὰ γυμνά του πόδια, ποὺ τ' ἄφηνε ἀκάλυπτα τὸ ἅρμα, ἔχουν ἀναδειχθῆ μ' ἐξαιρετικὲς λεπτομέρειες. Τὸ βλέμμα του κοιτάζει πέρα, στὸ δρόμο μακρυά, ποὺ στὸ τέρμα του τὸν προσμένει ἡ χρυσοφτέρουγη νίκη. Φορεῖ προκαταβολικὰ τὴν ταινία της στὰ μαλλιά: ὁ καλλιτέχνης θέλει μ' αὐτὸ νὰ μᾶς δείξη πὼς παριστάνει ἁρματοδρόμο θριαμβευτή. Ἡ τέχνη τὸν ἔχει δώσει στὴν ἔνταση τοῦ ἀγῶνος, τὴν ὥρα ποὺ τρέχει, ὑπολογίζοντας τὴν ἀπόσταση καὶ βάζοντας ὅλη του τὴ δύναμη γιὰ νὰ φτάση πρῶτος. Κοιτάζει κατ' εὐθεῖαν ἐμπρὸς μὲ τὰ ζωηρά, ἀπὸ ἔνθετη ὕλη, πράσινα μάτια του.

— Εἶναι γνωστὸ τ' ὄνομά του, θεία; ρωτᾶ ὕστερα ἀπὸ τὴ σιωπή του ὁ Φάνης.

— Ὁ Παυσανίας, ἕνας ἀρχαῖος περιηγητὴς ποὺ μᾶς ἔχει περιγράψει τόσα ἀρχαιολογικὰ μνημεῖα, μᾶς λέει γιὰ τὸν ἡνίοχο μιὰ παράξενη ἱστορία. Ἦταν ἕνας νέος πολὺ ἀνήσυχος. Ἀγαποῦσε τὶς περιπέτειες, τὰ ταξίδια, τὰ γλέντια. Τὸν ἔλεγαν Βάττο κι' ἦταν Ἕλληνας ἀπὸ τὶς Κυκλάδες. Κάποτε λοιπόν, κατὰ τὸ 640 π. Χ. τριαντάρης πιά, ἦρθε στοὺς Δελφοὺς νὰ ζητήση χρησμό, τὶ νὰ κάνη ἄξιο καὶ καλό, ποὺ νὰ τὸν θυμοῦνται οἱ ἄνθρωποι. Κι' ὁ Ἀπόλλωνας, σὰ νὰ τὸν περίμενε τ' ἀποκρίθηκε:

«Βάττε, ἐπὶ φωνὴν ἦλθες». Πάνω στὴν ὥρα, δηλαδή, ἦρθες, φίλε μου. Σ' ἤθελα κι' ἐγώ. Νὰ πᾶς στὴ Λιβύη, τὴν πλούσια χώρα τῆς Ἀφρικῆς, καὶ νὰ κάμης ἐκεῖ ἀποικία ἑλληνική.

Ὁ Βάττος ἁρμάτωσε ἀμέσως καράβι, τὸ γέμισε μὲ συντρόφους, ἀνήσυχους καὶ γενναίους ὅπως αὐτός, πῆγε στὴν Ἀφρικὴ κι' ἔχτισε τὴν πόλη Κυρήνη, σὲ μιὰ σπουδαία θέση ποὺ εὐνοοῦσε τὸ ἐμπόριο. Σαράντα χρόνια πολεμοῦσε ὁ Βάττος, μὲ τοὺς Ἰθαγενεῖς καὶ τοὺς Καρχηδόνιους, γιὰ νὰ στερεώση τὴν ἀποικία του. Πέρασε τὴν ἔρημο τῆς Λιβύης, νίκησε ἀκόμα καὶ τοὺς Αἰγύπτιους καί, στὸ τέλος, τὸ κράτος ποὺ ἵδρυσε ἁπλώθηκε σ' ὅλη τὴ Βόρειο Ἀφρική.

Ἕνας ἀπόγονος τοῦ Βάττου, ὁ βασιλιὰς Ἀρκεσίλαος, νίκησε τὸ 462 π. Χ. μ' ἕνα ἅρμα τέθριππο στοὺς Δελφούς. Εἶχε λοιπὸν δικαίωμα νὰ στήση ἄγαλμα ἀναμνηστικὸ τῆς μεγάλης του νίκης.

Θυμήθηκε τότε τὸ χρησμό, ποὺ ὁ Ἀπόλλωνας εἶχε δώσει στὸν πρόγονό του, τὸ Βάττο, κι' ἀποφάσισε νὰ τιμήση τὸν πρῶτο οἰκιστὴ τῆς Κυρήνης, στήνοντας τον ἐδῶ στὴ μορφὴ τοῦ Πυθιονίκη Ἡνίοχου.

— Εἶναι πραγματικὸ ἀριστούργημα, θεία, καὶ δίχως νὰ ξέρης τὴν ἱστορία. Τὶ παράξενο ὅμως! Καμμιὰ φωτογραφία δὲ δείχνει τὴν ὀμορφιά του. Τὸ βλέμμα του εἶναι κάτι ποὺ δὲν τὸ ξεχνᾶς σὰν τὸ δῆς.

— Πᾶμε τώρα στὴ δεύτερη αἴθουσα, Φάνη. Νά, ἐδῶ εἶναι οἱ περίφημοι ὕμνοι τοῦ Ἀπόλλωνα, χαραγμένοι μὲ παράξενα μουσικὰ σημεῖα ποὺ βέβαια δὲ διαβάστηκαν ἀκόμη. Νὰ κι' οἱ μετόπες τοῦ θησαυροῦ τῶν Ἀθηναίων, τοῦ ὡραίου μικροῦ κτιρίου, ποὺ εἴδαμε στὴν Ἱερὰ ὁδό.

— Τὶ ὄμορφη ποὺ εἶναι αὐτὴ ἡ μετόπη! Τί παριστάνει; Νομίζω τὸν Ἡρακλῆ. Τὸν ἀναγνωρίζω ἀπ' τὰ δυνατὰ μπράτσα. Τί σκοτώνει ἐδῶ;

— Ἕναν κάπρο, Φάνη, τὸν Ἐρυμάνθιο κάπρο. Πιὸ πέρα εἴδαμε τὴν περίφημη στήλη μὲ τὶς τρεῖς Καρυάτιδες.

Γύρω ἀπὸ τ' ἀγκάθια τοῦ κορινθιακοῦ κιονίσκου χορεύουν μισόγυμνες, μὲ κοντοὺς σκιστοὺς χιτῶνες, οἱ τρεῖς ἱερὲς χορεύτριες.

— Κάπου διάβασα πὼς αὐτὸ τὸ ἔργο χάνει μέσα στὸν κλειστὸ χῶρο. Κι' ἀλήθεια δὲ θἆταν πολὺ ὡραιότερο, θεία, ἂν ἦταν στημένο στὸ ὕπαιθρο, μὲ φόντο τὸν Παρνασσὸ καὶ μὲ σκέπη τὸ γαλάζιο θόλο; Τὶ ὡραῖες ποὺ θὰ φάνταζαν οἱ τρεῖς Καρυάτιδες, καθὼς χορεύουν ἐκεῖ ψηλά; Λὲς καὶ κάνουν ἐπίδειξη στοὺς θεοὺς τοῦ Ὀλύμπου.

Μὰ ποιὸς εἶναι αὐτὸς ὁ πεντάμορφος νέος, πίσω ἀπὸ τὴ στήλη;

— Εἶναι μιὰ προτομὴ τοῦ Ἀντίνοου Φάνη. Μιὰ ἀπ' τὶς ἄπειρες προτομές, ποὺ τοῦ εἶχε στήσει ὁ Ἀδριανός, ὁ Ρωμαῖος αὐτοκράτορας. Ἦταν ἕνας πιστὸς κι' ἀφοσιωμένος φίλος του, ἕνας νέος μ' ἐκθαμβωτικὴ ὀμορφιὰ ποὺ τὸν ἀκολουθοῦσε σὰν τὴ σκιά του. Κάποτε λοιπόν, ποὺ βρέθηκαν στὴν Αἴγυπτο, εἶπαν οἱ Αἰγύπτιοι ἱερεῖς πὼς ὁ αὐτοκράτορας θὰ πέθαινε, ἐκτὸς ἂν βρισκόταν κάποιος του φίλος, ποὺ νὰ θυσίαζε γιὰ χατήρι του, τὴ ζωή του. Ὁ Ἀντίνοος τ' ἄκουσε καί, χωρὶς νὰ πῆ λέξη, πῆγε καὶ πνίγηκε στὸ Νεῖλο.

Γεμᾶτος εὐγνωμοσύνη ὁ αὐτοκράτορας, τὸν ἐθεοποίησε. Τοὔστησε σ' ὅλο τὸν κόσμο ἀγάλματα. Ἑκατὸν πενῆντα μᾶς σώθηκαν, μὲ τὴν ἐπιγραφὴ «Στὸν Ἀντίνοο τὸ σύνθρονο τῶν θεῶν».

— Ὄμορφο εἶναι καὶ δείχνει ἀλήθεια πὼς ἦταν ὡραῖο τὸ παλληκάρι. Μὰ δὲ μοιάζει καθόλου μὲ τὴν ἀρχαία ἑλληνικὴ ὀμορφιά. Ἔχει κάτι ποὺ δὲ μ' ἀρέσει, δὲν ξέρω πῶς νὰ τὸ πῶ!

Θαύμασα ἄλλη μιὰ φορὰ τὸ ἀλάνθαστο κριτήριο τοῦ μικροῦ μας ἀρχαιολόγου. Ὁ «Ἀντίνοος» εἶναι ἀπὸ τὰ τελευταῖα δημιουργήματα τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς τέχνης, λίγο προτοῦ σβήση. Εἶναι ἔργο παρακμῆς. Πόση διαφορὰ μὲ τὸν πάγκαλο ἐκεῖνο Ἀπόλλωνα τῆς Ὀλυμπίας ἢ καὶ τὸν Ἑρμῆ ἀκόμα τοῦ Πραξιτέλη! Μά, τὄπαμε πολλὲς φορές: κάθε ἐποχὴ ἔχει τὸ ἰδανικό της κι' ἡ τέχνη τότε μονάχα ἔχει ἀξία, ὅταν μᾶς ζωντανέψη τὸ ἰδανικό, τοῦ καιροῦ της.

— Νὰ καὶ μιὰ κεφαλὴ Χριστοῦ, φώναξε ὁ Φάνης.

— Γελάστηκες, εἶναι Διόνυσος, ἀποκρίθηκα. Κι' ὅμως ἔχει κάποια ὁμοιότητα καὶ σὰν πρόσωπο καὶ σὰν ἔκφραση, μὲ τὸ Χριστό. Ὁ χαρούμενος Βάκχος, ἐδῶ εἶναι μελαγχολικὸς καὶ τὸ πρόσωπο δείχνει ἀλήθεια, βαθειὰ χριστιανικὴ καλωσύνη. Μὰ νὰ κι' ὁ Ἀγίας. Πρόσεξε, Φάνη μου. Εἶναι ἀντίγραφο ἑνὸς χάλκινου ἔργου τοῦ μεγάλου γλύπτη τοῦ Λυσίππου. Νὰ τὰ γνωρίσματα τῆς τέχνης του: Πολὺ μικρὸ κεφάλι, σχετικὰ μὲ τὸ σῶμα, μὰ τὶ γυμνασμένο καὶ θεῖο κορμί. Ἦταν παλαιστὴς ὁ Ἀγίας καὶ φαίνεται δὲν τολμοῦσαν πολλοὶ νὰ τὰ βάλουν μαζί του.

Εἴδαμε βιαστικὰ καὶ τὶς ἄλλες αἴθουσες, σταθήκαμε λίγο καὶ δίπλα στὴν πέτρα, ποὺ ἔλεγαν οἱ ἀρχαῖοι «ὀμφαλὸ τῆς Γῆς».

Ὕστερα βγήκαμε πάλι στὸ ὕπαιθρο, ποὺ εἶναι τὸ μόνο ἀντάξιο Μουσεῖο γιὰ τ' ἀθάνατα ἔργα τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς πλαστικῆς. Πόσο θαυμάσια θὰ φάνταζαν ὅλα τοῦτα κάτω ἀπ' τὶς σκυθρωπὲς καὶ περήφανες Φαιδριάδες, στολίζοντας τὸ μοναδικὸ σ' ὅλο τὸν κόσμο, Δελφικὸ τοπίο.

Βρισκόμαστε τώρα στὸ θέατρο, καθισμένοι στὶς πιὸ ψηλὲς κερκίδες. Ἀητοὶ σκίζουν τὸν αἰθέρα. Θαρρῶ πὼς ἀκούω τὴ φωνὴ τοῦ Προμηθέα π' ἀντιλαλοῦσαν οἱ Φαιδριάδες σὲ μιὰ παράσταση, ποὔχα δῆ στοὺς Δελφούς, μὲ τὸ ἔργο αὐτὸ τοῦ Αἰσχύλου.

— Γῆ, μάνα Γῆ, ἐσὺ νάσαι μάρτυρας, πόσα ἄδικα πάσχω!

Ἔτσι στέναξε ὁ ἀρχαῖος ἐκεῖνος τιτάνας, δεμένος στὸ βράχο του — ἐκεῖ ἀντίκου εἶχε στηθῆ ἡ σκηνὴ ποὺ παρίστανε τὸν Καύκασο — κι' οἱ πλαγιὲς τοῦ αἰώνιου Παρνασσοῦ μᾶς ξανάφερναν πίσω τὴ φωνή του.

Καὶ γιὰ νὰ κάμουν ὑποβλητικώτερη τὴν παράσταση, ἔσκιζαν τὸν αἰθέρα οἱ γῦπες κι' οἱ ἀετοί, ἕτοιμοι λές, νὰ σπαράξουν τὰ σπλάχνα του.

Τὶ ὑποβλητικὸς ποὖναι τοῦτος ὁ χῶρος. Δυὸ μέρες τώρα ζοῦμε μέσα σ' ἕνα ἐξαίσιο ὄνειρο, μεθυσμένοι, θαρρεῖς, ἀπ' τὸ Δελφικὸ Πνεῦμα. Στὸ μακρόστενο Στάδιο, τὸ ψηλότερο σημεῖο τοῦ ἱεροῦ χώρου, βλέπομε τ' ἀσύγκριτα μπρούτζινα κορμιὰ τῶν ἀρχαίων ἀθλητῶν, νὰ χορεύουν πυρίχιο ἢ νὰ παίζουν μὲ τὸ λιθάρι...

— Καὶ κάτω στὸ ἄδυτο ἡ πομπή, μ' ἐπικεφαλῆς τὴν Πυθία, πηγαίνει νὰ στήση, μπροστὰ στὸν Ἀπόλλωνα, τὰ προβλήματα καὶ τὴν ἀγωνία τῶν ἀνθρώπων. Λένε πὼς ὅταν γεννήθηκε ὁ Χριστός, ἐδῶ στοὺς Δελφούς, τὸ προμάντεψε ὁ ἱερέας τοῦ Φοίβου. Ἔκανε θυσία καὶ τὴ σταμάτησε:

«Γυιὸς Θεοῦ γεννήθηκε αὐτὴ τὴν ὥρα, φώναξε ἔξαλλος. Ἦρθε νὰ σώση τὸν κόσμο. Μὰ σὰ λυτρώση τὴν ἀνθρωπότητα ἀπ' τὸ κακό, θὰ τὴν δώση ξανὰ στὸν Ἀπόλλωνα, νὰ τὴν ὀμορφήνη».

Ἔτσι παρηγοριόταν ὁ ἐθνικὸς ἱερέας. Πῶς κάτι θὰ χρειαζόταν κι' ὁ δικός του θεὸς στὴν καινούργια ἀνθρωπότητα.

— Καὶ μήπως δὲν εἶναι ἀλήθεια; μουρμούρισε ὁ Φάνης. Κάτι χρωστᾶ θαρρῶ στὴν Ἑλλάδα καὶ στὸ ἀθάνατο πνεῦμα της, ἡ θρησκεία τῆς καλωσύνης καὶ τῆς ἀγάπης. Ἐκείνη εἶχε ἑτοιμάσει τὸ δρόμο γιὰ νὰ περάση ὁ Χριστός. Γλῶσσα, φιλοσοφία, τέχνη, πολιτισμός, νὰ τὰ δῶρα της. Καὶ τὸ κυριώτερο ἔξαρση καὶ πίστη σὲ κάθε ὡραῖο, σὲ κάθε ἀνώτερο καὶ καλό.

ΕΛΕΝΗ ΠΑΡΗ

Μιὰ μονόπρακτη κωμωδία τοῦ Γρηγορίου Ξενοπούλου

Ἡ Δεσποινὶς ΤΡΟΜΑΡΑ

Πρόσωπα: ΣΟΦΙΑ, ΟΥΡΑΝΙΑ, ΚΑΚΙΑ, ΜΑΡΙΓΙΤΣΑ, ΕΥΑΝΘΙΑ, ΑΝΤΙΓΟΝΗ (κορίτσια 14 - 16 χρόνων). ΓΙΩΡΓΟΣ 15 χρόνων. ΣΤΑΜΑΤΑ μικρὴ καμαριέρα.

(Ἡ σκηνὴ παριστάνει τραπεζαρία στὸ σπίτι τῆς Σοφίας στὴν Ἀθήνα. Τὸ τραπέζι εἶναι στὴ μέση. Πόρτα στὸ βάθος. Ἕνας καναπές. Χρόνος: Ἡ ἐποχὴ τοῦ ἀποκλεισμοῦ στὰ 1915).

(Καθὼς ἀνοίγει ἡ αὐλαία, ἡ Σοφία, ποὺ τὴν βοηθάει ἡ Σταμάτα, στρώνει τὸ τραπέζι γιὰ τὸ τσάϊ. Ἀπὸ τὸ διπλανὸ δωμάτιο ἀκούγονται ὁμιλίες καὶ γέλια παιδιῶν.

ΣΟΦΙΑ: Ἔλα, Σταμάτα, κάνε γρήγορα. Τὰ παιδιὰ πεθαίνουν τῆς πείνας!

ΣΤΑΜΑΤΑ: Καὶ ποιὸς δὲν πεθαίνει τῆς πείνας αὐτὸ τὸν καιρό; Παιδιά, σκυλιά, ἄνθρωποι καὶ ζωντανά! Νὰ δῆτε, κυρία Σοφία, τὶ γίνεται στὴν κουζίνα. Ἀπὸ δῶ νιαουρίζει ὁ γάτος ἀπὸ κεῖ μουρμουρίζει ὁ Μῆτσος, ποὺ δὲν τοῦ φτάνει τὸ ψωμί. Τοὺς λυπᾶμαι καὶ τοὺς δυό. Τοὺς μοιράζω τὴ μερίδα μου. Μὰ κι' ἐγὼ μένω νηστικιὰ μὰ κι' αὐτοὶ δὲν χορταίνουν! Βαγγελίστρα μου (κάνει τὸ σταυρό της) μέχρι πότε θὰ βαστάξη αὐτὸς ὁ ἀποκλεισμός;

ΣΟΦΙΑ: Νὰ βάλε ἐκεῖ τὴ μαρμελάδα, σ' αὐτὴ τὴν ψωμιέρα τὸ ψωμί. Ἄσε τες ἔτσι θὰ χαροῦν τὰ παιδιά.

ΣΤΑΜΑΤΑ: Ἀλήθεια, πόσον καιρὸ θάχουν νὰ δοῦν ἄσπρο ψωμὶ τὰ καϋμένα! Καὶ τὶ χαρὰ θὰ κάμουν ὅταν θὰ μποῦν.

ΜΙΑ ΦΩΝΗ (ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὸ ἄλλο δωμάτιο): Ἔ! Τί γελᾶτε. Τί σκαρώνετε σεῖς τόση ὥρα αὐτοῦ μέσα.

ΣΟΦΙΑ (ἀπαντᾶ πρὸς τὴν πόρτα): Δὲν τελειώσαμε. Περιμένετε!...

ΑΛΛΗ ΦΩΝΗ: Καὶ γιατὶ κλείδωσες τὴν πόρτα;

ΣΟΦΙΑ: Γιὰ νὰ μὴν μπῆτε πρὶν σᾶς φωνάξω! Δὲ σᾶς εἶπα πὼς θὰ σᾶς κάμω σουρπρίζ;

ΦΩΝΗ: Ἔλα λοιπὸν καϋμένη Σοφία. Μᾶς ἔσκασες! Κάμε γρήγορα!

ΣΟΦΙΑ (πρὸς τὴν πόρτα): Μιὰ στιγμή! (Στὴ Σταμάτα:) Ἀκοῦς; Τοὺς ἔχει ὅλους ταράξει ἡ πεῖνα. Φυλάξου γιατὶ θὰ φᾶνε καί... σένα.

ΣΤΑΜΑΤΑ: Μὰ εἴμαστε ἕτοιμοι. Δὲν λείπει τίποτα! Ἄ, ὄχι λείπουν οἱ καρέκλες!

ΣΟΦΙΑ: Ἔλα, βάλε καὶ τὶς καρέκλες. Πάω νὰ τοὺς ἀνοίξω!... (Τρέχει στὴν πόρτα, στέκεται γιὰ λίγο, ὥσπου ἡ Σταμάτα νὰ τοποθετήση τὶς καρέκλες καὶ καθὼς ἀνοίγει τὴν πόρτα φωνάζει): Παιδιά, ἕτοιμα! Ἐλᾶτε! Μὰ θὰ σᾶς ἀφήσω νὰ περάσετε, μὲ μιὰ μόνο συμφωνία: Θὰ κλείσετε ὅλοι τὰ μάτια σας! Καὶ δὲ θὰ τ' ἀνοίξετε παρὰ ὅταν σᾶς πῶ ἐγώ! Κανένας δὲν θὰ μπῆ μὲ τὰ μάτια ἀνοιχτά.

ΜΙΑ ΑΓΟΡΙΣΤΙΚΗ ΦΩΝΗ: Οὐδεὶς ἀνοικτομάτης εἰσίτω! (Ὅλοι γελοῦν).

ΣΟΦΙΑ: Ἄστα τ' ἀστεῖα: Λοιπὸν κλείσετε τὰ μάτια σας... (Στὸ ἄνοιγμα τῆς πόρτας μαζεύονται μὲ χαχανητά, μὰ μὲ κλειστὰ τὰ μάτια ὁ Γιῶργος, ἡ Κάκια, ἡ Οὐρανία, ἡ Μαριγίτσα καὶ ἡ Ἀντιγόνη).

ΟΛΑ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ: Νὰ Σοφία τὰ κλείσαμε!...

ΣΟΦΙΑ: Ἐν τάξει: Μὴν τ' ἀνοίξη κανείς! Πιαστῆτε ἀπὸ τὰ χέρια!... Σᾶς ὁδηγῶ ἐγώ! (Τὰ παιδιὰ πιάνονται ἀπὸ τὰ χέρια καὶ σχηματίζουν ἁλυσίδα. Πρῶτος εἶναι ὁ Γιῶργος, ποὺ τὸν κρατάει ἡ Σοφία. Ἔτσι μπαίνουν ὅλοι μέσα στὴν τραπεζαρία. Ἡ Σοφία τοὺς λέει νὰ ξεπιαστοῦν καὶ τοὺς τοποθετεῖ ἕνα ἕνα μπροστὰ στὴ θέση του στὸ τραπέζι). Ἐδῶ ἐσύ. Ἐδῶ ἐσύ. Ἐκεῖ ἐσύ. (Προστάζει): Ἀνοῖχτε τὰ μάτια σας! (Τὰ παιδιὰ ἀνοίγουν τὰ μάτια τους καὶ κοιτάζουν τὸ τραπέζι. Ἀμέσως βλέπουν τὸ ἄσπρο ψωμὶ καὶ μένουν μὲ ἀνοιχτὸ τὸ στόμα!

ΓΙΩΡΓΟΣ: Ἄ... ἄσ... ἄσπ... ἄσπρο ψωμί;!

ΚΑΚΙΑ: Ψ... ψ... ψ. Ψωμὶ ἄσπρο!

ΜΑΡΙΓΙΤΣΑ: Ψωμί;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ: Ἄσπρο;

ΟΥΡΑΝΙΑ (ζωηρά): Ἄσπρο ψωμί; Μά, Σοφία μου εἶσαι Θεός! Νά, σουρπρὶζ μιὰ φορά! Ἔλα νὰ σὲ φιλήσω! (Ἀγκαλιάζει τὴ Σοφία καὶ τὴν φιλεῖ).

ΤΑ ΚΟΡΙΤΣΙΑ: Κι' ἐγώ, κι' ἐγώ, κι' ἐγώ! (Τὴν φιλοῦν ὅλες).

Ο ΓΙΩΡΓΟΣ (παίρνει μιὰ φέτα ψωμὶ καὶ τὴν δείχνει σηκώνοντας τὸ χέρι του ψηλά): Μήπως εἶναι ρὲ παιδιὰ ψεύτικο; Ὄχι καλέ! Ἀληθινὸ εἶναι. Ποῦ τὸ οἰκονόμησες Σοφία;

ΣΟΦΙΑ: Μὴν τὰ ρωτᾶτε. Μοῦ τὸ ἔφερε ἡ καλή μου ἡ νεράϊδα γιὰ τὸ ἀπογευματινό μας τσάϊ.

ΓΙΩΡΓΟΣ: Καὶ αὐτὴ ἡ Νεράϊδα ποιὰ εἶναι;

ΟΥΡΑΝΙΑ: Μήπως ἡ ἀντικρυνή... φουρνάρισσα ἡ χοντρὴ καί.... ἀσχημομούρα.

ΣΟΦΙΑ: Ἀκριβῶς.

ΓΙΩΡΓΟΣ: Πραγματικὰ ὡραία Νεράϊδα...

ΣΟΦΙΑ: Ναί. Νεράϊδα μεταμορφωμένη! Φαίνεται πὼς ὁ ἄντρας της εἶχε κρύψει στὸ σπίτι του λίγο ἀλεύρι. Τὴν παρακάλεσα καὶ μὲ τὰ πολλὰ μοῦ ἔδωσε, μὲ τὸ ἀζημίωτο φυσικά, μιὰ ὀκά. Ἡ Σταμάτα τὸ ζύμωσε.

ΓΙΩΡΓΟΣ: Δὲν βαριέσαι! Πίστευε, παρντόν, τρώγε καὶ μή... ἐρεύνα. Κορίτσια! Ζήτω τὸ ἄσπρο ψωμί...

(Τὰ κορίτσια παίρνουν ἀπὸ μιὰ φέτα πλησιάζουν τὸ ἕνα στὸ ἄλλο καὶ τραγουδοῦνε):

Μέσ' στὴν πρωτεύουσα
Ἀποκλεισμένοι
Μῆνες ὁλόκληρους
Καὶ πεινασμένοι,
Τρῶμε σὰν τἄλογα
Πότε κριθάρι
καὶ πότε πίτουρα
ἀπὸ τό... στάρι.
Μὰ σήμερα ἔχουμε
— ἂν καὶ λιγάκι —
Ἄσπρο ψωμάκι.

Ψωμάκι κάτασπρο
—Ἄχ, πῶς πεινοῦμε!—
Νεράϊδας χάρισμα
σὲ τραγουδοῦμε.
Ἀφράτη ψύχα μας
Κόρα χρυσῆ μας,
Πόσο σὲ πόθησε
καιρὸ ἡ ψυχή μας!
Μὰ σήμερ' ἔχουμε
— ἂν καὶ λιγάκι.
Ἄσπρο ψωμάκι!

—Ἕτοιμα! Περάστε...

ΓΙΩΡΓΟΣ: Καλὸ τὸ ψωμί, βρὲ παιδιά, μὰ νὰ τὸ φᾶμε κιόλας! Καθῆστε λοιπόν. Ἂν καὶ μὲ τὴν πεῖνα ποὺ ἔχουμε μποροῦμε νὰ τὸ φᾶμε καὶ ὀρθοί! (Κάθεται κι' αὐτὸς καὶ τὰ ἄλλα παιδιά. Ἡ Σοφία τοὺς δείχνει τὶς θέσεις τους. Κάθεται

κι' αὐτή. Καθὼς τοὺς περιποιεῖται ἡ Σοφία βλέπουν πὼς μιὰ καρέκλα μένει ἄδεια):

ΟΥΡΑΝΙΑ: Μὰ ποιὸς λείπει;

ΣΟΦΙΑ: Ἡ Εὐανθία.

ΓΙΩΡΓΟΣ: Ἡ δὶς Τρομάρα. (Ὅλοι γελοῦν). Μὰ ποῦ εἶναι ἡ χριστιανή; Δὲν πεινάει αὐτή;

ΣΟΦΙΑ: Πῆγε μιὰ στιγμὴ στὸ διπλανὸ σπίτι ἀπὸ τὴν ταράτσα γιὰ νὰ μάθη τὰ νέα!

ΟΥΡΑΝΙΑ: Καὶ ποιὸς θὰ τῆς τὰ πῆ;

ΣΟΦΙΑ: Ἡ Κα Συνταγματάρχου: Αὐτή, βλέπετε τὰ ξέρει ὅλα. Ἀκόμα καὶ κεῖνα ποὺ δὲν ξέρει. Μόνο ποὺ κάθε φορὰ ποὺ πηγαίνει τὴ γεμίζει μέ... ψευτιές. (Τὰ παιδιὰ στὸ μεταξὺ τρῶνε. Ἡ Σταμάτα ὄρθια τοὺς περιποιεῖται).

ΓΙΩΡΓΟΣ: Ἂς μάθη νὰ μὴν εἶναι περίεργη!

ΜΑΡΙΓΙΤΣΑ: Μὰ νομίζεις πὼς τὸ κάνει ἀπὸ περιέργεια; (Στὰ παιδιά). Ἀφήσετε της τῆς καϋμένης λίγο ἄσπρο ψωμί!

ΓΙΩΡΓΟΣ: Ἂν δὲν ἔλθη στὴν ὥρα της θὰ τὸ φᾶμε ὅλο! Μὰ δὲ μοῦ λές, Μαριγίτσα, ἂν ἡ Εὐανθία δὲν ρωτάει ἀπὸ περιέργεια ἀπὸ τί ἄλλο ρωτάει;

ΜΑΡΙΓΙΤΣΑ: Ἀπὸ τὸ φόβο της! Φοβᾶται! Καὶ πάει γιὰ νὰ μάθη τίποτε εὐχάριστο. Καὶ τὴν παθαίνει. Κάθε φορὰ τὴν φοβίζουν καὶ περισσότερο!

ΣΟΦΙΑ: Πραγματικά. Μήπως καὶ ἡ Συνταγματάρχαινα λέει ποτὲ καὶ τίποτε τὸ εὐχάριστο! Ὅλα μαῦρα κι' ἄραχλα!

ΜΑΡΙΓΙΤΣΑ: Εὐτυχῶς ποὺ ὅσα λέει δὲν γίνονται. Γιατὶ ἂν γινόνταν... Τότε ἡ Ἀθήνα θὰ ἦταν στάχτη ἀπὸ πολὺ καιρό!

ΟΥΡΑΝΙΑ: Νὰ σᾶς πῶ, παιδιά, ἐγὼ δὲν φοβᾶμαι. Τὸ μόνο δυσάρεστο ὁ ἀποκλεισμός! Μὰ ὅσο ἔχουμε τὴ Σοφία, καὶ ἡ Σοφία τὴν Νεράϊδα της, καὶ ἡ... Νεράϊδα της τὸ ἀλεύρι της, θὰ τρῶμε καμμιὰ φορὰ καί... ἄσπρο ψωμί!

ΚΑΚΙΑ: Ἂς εἶναι ὅμως. Αὐτὴ ἡ Εὐανθία κατάντησε γελοία μὲ τοὺς φόβους της. Δεκαπέντε μέρες ἔκαμε νὰ ξεμυτήση ἀπὸ τὸ σπίτι της ὕστερα ἀπὸ τὸ βομβαρδισμό!

ΑΝΤΙΓΟΝΗ: Τῆς ἔγινε ψύχωση. Ἀπὸ στιγμὴ σὲ στιγμὴ νομίζει πὼς θὰ ξαναρχίση τὸ κανόνι.

ΓΙΩΡΓΟΣ: Εἶναι ὅμως καὶ κουτή.

ΣΟΦΙΑ: Κουτὴ καθαυτὸ ὄχι! Μὰ ὁ βομβαρδισμὸς τὴ χτύπησε στὰ νεῦρα! Τὴ γνώρισες, Γιῶργο, πρὶν τὸν βομβαρδισμό;

ΓΙΩΡΓΟΣ: Μὰ τί, πρωτύτερα ἦταν ἔξυπνη;

ΣΟΦΙΑ: Ἀρκετά! Δὲν σοῦ λέω σπίρτο μονάχο! Ἀλλὰ ἕνα κορίτσι σὰν ὅλα τὰ ἄλλα. Δὲν ἔκανε ἔτσι μὲ τὸ παραμικρό! Γιατί, γιὰ νὰ λέμε τὴν ἀλήθεια, εἶναι τώρα ἀνυπόφορη! Νὰ τὴν δῆς, Γιῶργο, πὼς πάει στὸ δρόμο! (Μιμεῖται τὴν Εὐανθία): «Ἂχ γιατὶ ἐκεῖ εἶναι μαζεμένοι ἄνθρωποι; Ἂχ γιατὶ ἐκεῖ εἶναι στρατιῶτες; Ἂχ τί κρότος εἶναι αὐτός; Πᾶμε, πᾶμε γρήγορα στὸ σπίτι» ὅλο ἔτσι (γελᾶ). Σὰν βγαίνουμε μαζὶ μὲ ταλαιπωρεῖ καὶ μ' ἐκνευρίζει: Ἀκούει ποὺ κατεβάζουν τὰ ρολὰ τῶν μαγαζιῶν καὶ νομίζει πὼς πέφτουν κανονιές!

ΚΑΚΙΑ: Γιὰ θυμήσου, Σοφία, κείνη τὴν ἡμέρα ποὺ ὁ τενεκετζῆς ἔφτιανε πάνου στὴν ταράτσα τὸ ντεπόζιτο καὶ χτυποῦσε μὲ τὸ σφυρί του τὶς λαμαρίνες!

ΣΟΦΙΑ: Κόντεψε νὰ λιποθυμήση!

ΟΥΡΑΝΙΑ: Καλὰ τὴ βγάλαμε «Δεσποινίδα Τρομάρα!»

ΓΙΩΡΓΟΣ: Καὶ λέτε πὼς δὲν ἦταν πάντα ἔτσι!

ΚΑΚΙΑ: Ὄχι. Ἡ Σοφία ἔχει δίκιο. Τώρα μὲ τὸ βομβαρδισμὸ κατάντησε ἔτσι!

ΓΙΩΡΓΟΣ: Τότε λοιπὸν γιατρεύεται!

ΣΟΦΙΑ: Ἅμα ἡσυχάσουν τὰ πράγματα. Ὅταν δῆ...

ΓΙΩΡΓΟΣ (τὴν διακόπτει): Ὄχι ὄχι. Καὶ πρωτύτερα... (σκέφτεται).

ΣΟΦΙΑ: Ξέρεις ἐσὺ κανένα τρόπο; Ἐμεῖς τῆς λέμε τόσα...

ΓΙΩΡΓΟΣ: Ὄχι μὲ λόγια. Κάτι ποιὸ ἀποτελεσματικό. Ἐγὼ ἔχω ἕνα σχέδιο! (ζωηρά). Θὰ μὲ βοηθήσετε νὰ τὸ βάλω σ' ἐνέργεια;

ΤΑ ΚΟΡΙΤΣΙΑ: Πές μας το. Πές μας το.

ΓΙΩΡΓΟΣ: Δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ σᾶς τὸ πῶ.

ΣΟΦΙΑ: Μὰ τότε πῶς θὰ σὲ βοηθήσουμε;

ΓΙΩΡΓΟΣ: Νὰ ἔτσι. Φτάνει ποὺ θέλετε, καὶ φθάνει ποὺ ξέρετε πὼς θὰ παίξω μιὰ κωμωδία!

ΚΑΚΙΑ: Ὤ θὰ εἶναι κωμωδία;

ΓΙΩΡΓΟΣ: Μά, δράμα ἤθελες νὰ εἶναι βρὲ κορίτσι μου;

ΜΑΡΙΓΙΤΣΑ: Μὰ ἐμεῖς πὼς θὰ παίξουμε τὸ ρόλο μας;

ΓΙΩΡΓΟΣ: Νὰ ἔτσι. Ἐκ τοῦ προχείρου αὐτοσχέδιες.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ: Μὰ γίνουνται, Γιῶργο, αὐτά;

ΓΙΩΡΓΟΣ (τὴν διακόπτει): Σούτ. Ἔρχεται! Αὐτὴ εἶναι. Ἄλλη κουβέντα τώρα!

(Ἀκούονται βήματα ἀπ' ἔξω. Ἡ Σταμάτα πηγαίνει στὴν πόρτα καὶ ἀνοίγει).

ΣΤΑΜΑΤΑ: Νὰ ἡ Κα Εὐανθία.

ΣΟΦΙΑ: Καλῶς την! Ἔλα δὶς Τρομάρα! Σοῦ φυλάξαμε καὶ σένα τὸ ψωμί σου!

ΕΥΑΝΘΙΑ (μπαίνει σὲ κακὴ κατάσταση. Χλωμή, φοβισμένη, ἀγριεμένη): Κοροϊδεύετε ἐσεῖς. Μὰ σὰν ἀκούσετε τὰ καλὰ μαντάτα νὰ δοῦμε τὶ θὰ κάμετε!

ΣΟΦΙΑ: Πάρε τὸ ψωμί σου!

ΕΥΑΝΘΙΑ: Ἂ ὄχι. Εὐχαριστῶ. Δὲν ἔχω ὄρεξη. Φάτε ἐσεῖς τὸ μερτικό μου.

(Τὰ κορίτσια σκουντιοῦνται καὶ κρυφογελοῦν).

ΣΟΦΙΑ: Ἄλλα πάλι! Τί καινούργιες ψευτιὲς σ' ἐγέμισε ἡ Κα Συνταγματάρχου! Γιὰ δέστε χάλια!

ΕΥΑΝΘΙΑ (ποὺ προχωρεῖ σιγὰ - σιγά): Ναί! ψευτιές! Γιὰ σᾶς ὅλα ψευτιὲς εἶναι! Ἀλλὰ γιὰ νὰ δοῦμε τὶ θὰ λέτε αὔριο!

ΚΑΚΙΑ: Καὶ τί πρόκειται νὰ γίνη αὔριο;

ΕΥΑΝΘΙΑ: Δὲν ξέρω! Ἡ Συνταγματάρχαινα δὲ θέλησε νὰ μοῦ πῆ τὶ καὶ πῶς. Μοῦ εἶπε, ὡστόσο, πὼς ἀναμένονται γεγονότα. «Γεγονότα!» Ἀκοῦτε; Μεγάλα καὶ φοβερά! Τρομερά. Ἴσως καὶ βομβαρδισμός!

ΚΟΡΙΤΣΙΑ: Μὰ γιατί; Γιατί;

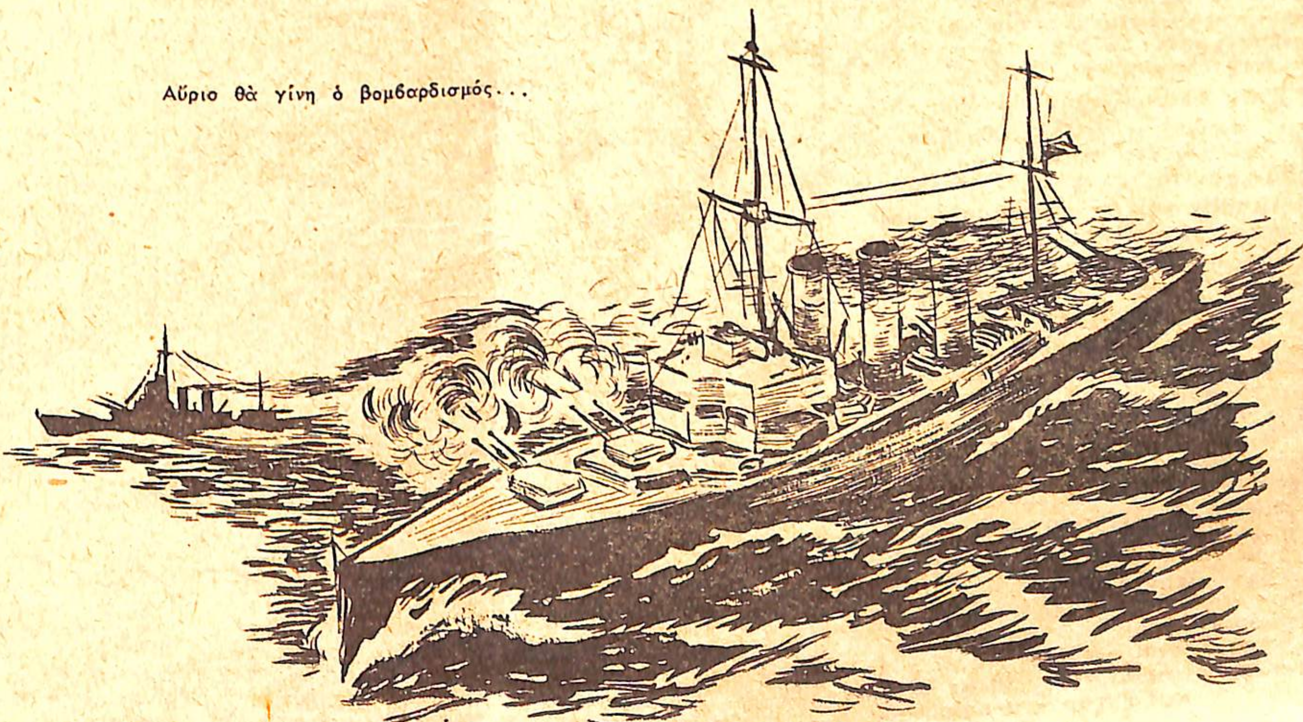
ΕΥΑΝΘΙΑ: Δὲν ξέρω! Δὲν ξέρω τίποτα! Μοῦπε μόνο πὼς αὔριο θὰ γίνουν πράματα φοβερά! Κι' αὐτὰ ποὺ μοῦπε εἶναι ἀρκετὰ γιὰ νὰ φοβᾶται κανεὶς ἀπὸ σήμερα!

ΓΙΩΡΓΟΣ (δυνατά): Φοβερό! (Σηκώνεται μὲ ὁρμὴ καὶ ρίχνει τὴν καρέκλα του ποὺ πέφτει μὲ κρότο).

ΕΥΑΝΘΙΑ (τρομάζοντας): Ἄ!

ΓΙΩΡΓΟΣ: Κανονιά!! (γελοῦν).

(Ἡ συνέχεια στὸ προσεχὲς τεῦχος)

Αὔριο θὰ γίνη ὁ βομβαρδισμός...

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΟΥ ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ

Τὰ παιδιὰ τοῦ πλοιάρχου Γκράντ

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο)

Οἱ φίλοι μας ἅπλωσαν τὰ ροῦχα τους στὸν ἥλιο νὰ στεγνώσουν, κι' οἱ ἴδιοι ξαπλώθηκαν στὸ μαλακὸ χορτάρι.

— Καὶ τώρα ποὺ βρήκαμε τὴν στέγη, εἶπε ὁ λόρδος καθὼς ξεροψήνονταν καὶ στέγνωνε στὸν ἥλιο, πρέπει νὰ φροντίσουμε καὶ γιὰ φαΐ. Τί θὰ λέγατε γιὰ καμιὰ ὥρα κυνήγι;

— Ἐγὼ εἶμαι ἕτοιμος! φώναξε ὁ Ροβέρτος. Ὁ λόρδος εἶχε δίκηο. Στὸ Γκουάμινι, ποὺ ἦταν τὸ μόνο ποτάμι μὲ νερό, μαζεύονταν γιὰ νὰ ποτιστοῦν λογῆς λογῆς ζῶα καὶ πουλιά. Νερόκοτες, ἀγριοπουλάδες, ἀγριόγαλοι, καθὼς κι' ἕνα πλῆθος τετράποδα θηράματα ποὺ ἔμεναν κρυμμένα στὰ ψηλὰ χόρτα τῆς ὄχθης.

Σὲ λίγο ντύθηκαν, καὶ πῆραν τὰ τουφέκια τους. Μπροστά τους πέρασε τρέχοντας ἕνα μικρὸ κοπάδι ἀγριόγιδα. Ἀλλὰ χάθηκαν στοὺς βράχους πρὶν προφτάσουν νὰ σηκώσουν τὸ τουφέκι τους. Σ' ἕνα τέταρτο ὡστόσο, οἱ φίλοι μας σκότωσαν ἀρκετὸ κυνήγι γιὰ νὰ φᾶν καὶ νὰ χορτάσουνε οἱ ἴδιοι καὶ οἱ σύντροφοί τους. Ὁ Ροβέρτος σκότωσε ἕνα παράξενο ζῶο μισὸ χελώνα μισὸ σκαντζόχοιρο ποὺ λέγεται «τατοὺ» ἢ ἀρμαδεῖλλος καὶ ποὺ τὸ κρέας του θυμίζει τὸ γουρουνόπουλο.

Ὅσο γιὰ τὸν Παταγώνα, τοὺς ἔδωσε μιὰ θαυμάσια παράσταση πῶς κυνηγοῦν οἱ ἰθαγενεῖς τὴν ἀμερικάνικη στρουθοκάμηλο «ναντού». Ὁ Ταλκὰβ ἤξερε πὼς δὲν μποροῦσε νὰ παραβγῆ στὸ τρέξιμο μὲ τὴν ναντού. Γι' αὐτὸ σπιρούνισε τὸ ἄλογό του μὲ τρόπο ποὺ νὰ τὴν ξαφνιάση, κι' ὅταν βρέθηκε στὴν κατάλληλη ἀπόσταση, τῆς τίναξε τὰ «μπόλας» του. Τόσο ἐπιδέξια καὶ τόσο δυνατά, ποὺ τυλίχτηκαν γύρω ἀπὸ τὰ πόδια τῆς ναντοῦ καὶ τὴν ἔρριξαν χάμω. Σὲ λίγο μιὰ σφαῖρα τὴν ἀποτελείωνε.

Ἔτσι ἔφεραν στὴν μάντρα ἀρκετὰ πουλιά, τὴν στρουθοκάμηλο τοῦ Ταλκάβ, ἕνα πεκαρὶ τοῦ Γκλένερβαν καὶ τὸ τατοὺ τοῦ Ροβέρτου. Ἑτοίμασαν τὴν στρουθοκάμηλο καὶ τὸ πεκαρὶ ἀμέσως. Δηλαδὴ τὰ ἔγδαραν ἀπὸ τὴν τραχειά τους ἐπιδερμίδα, καὶ τὰ ἔκοψαν κομμάτια. Ὅσο γιὰ τὸ τατού, εἶχε τὴν κατσαρόλα του μαζί του: ἀφοῦ τὸ ἔγδαραν, τὸ ἔκοψαν καὶ τὸ ἁλάτισαν, τὸ ἄφησαν στὸ κάφκαλό του, πάνω στὰ ἀναμμένα κάρβουνα.

Τὰ πουλιά, τὰ ἔψησαν στὴν σοῦβλα. Καὶ φυσικά, δείπνησαν μ' αὐτὰ γιὰ ν' ἀφήσουν στοὺς φίλους τους τὰ ἄλλα.

Φυσικά, δὲν ξέχασαν καὶ τ' ἄλογα. Τὰ τάϊσαν κι' αὐτὰ μὲ ἄφθονο ξερὸ σανὸ ποὺ βρῆκαν στὴν στάνη, γιατὶ ἦταν κίνδυνος ἂν βοσκοῦσαν μόνο μὲ τὸ χλωρὸ ποὺ φύτρωνε ἄφθονο στὶς ὄχθες τοῦ Γκουάμινι, ν' ἀρρώσταιναν.

Ἀφοῦ λοιπὸν τάϊσαν τὰ ζῶα καὶ δείπνησαν οἱ ἴδιοι, τυλίχτηκαν μὲ τὸ πόντσο τους καὶ ἔπεσαν νὰ κοιμηθοῦν.

ΟΙ ΚΟΚΚΙΝΟΙ ΛΥΚΟΙ

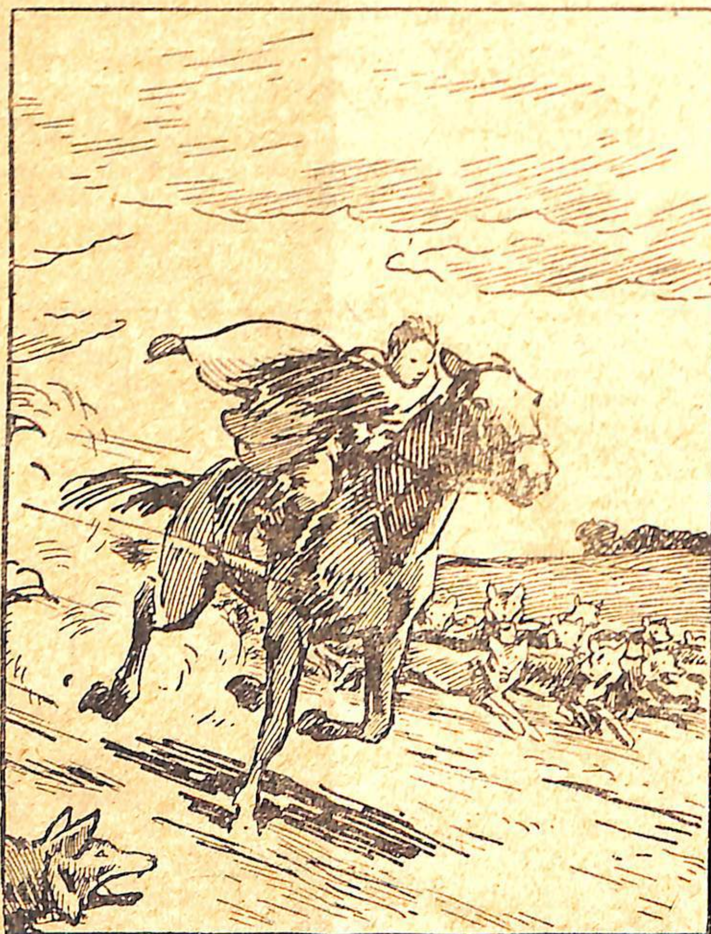
Ἦταν νύχτα σκοτεινή, κι' ἀφέγγαρη. Τὸ ποτάμι Γκουάμινι, κυλοῦσε ἥσυχα μ' ἕνα κελαρυστὸ μουρμούρισμα.

Οἱ τρεῖς σύντροφοι κοιμόνταν βαθειά, καθὼς καὶ τὰ κατακουρασμένα ἄλογά τους, ποὺ εἶχαν ξαπλώσει κι' αὐτὰ χάμω, στὰ χορτάρια.

Μόνον ὁ Ταούκα, τὸ καθαρόαιμο τοῦ Παταγώνα, σὰν ἄλογο ράτσας ποὺ ἦταν κοιμόταν ὄρθιο. Ἡ φωτιὰ ποὺ εἶχαν ἀφήσει ἀναμμένη στὸ παραγώνι, μισοσβύνονταν ὅταν ξαφνικὰ ὁ Παταγώνας ξύπνησε.

Τέντωσε τὸ αὐτί του ἀνήσυχα, γιὰ ν' ἀφουγκραστῆ στοὺς θόρυβους τῆς νύχτας.

Ἄκουγε μήπως τοὺς Ἰνδιάνους ληστὲς τῆς Πάμπας νὰ σιμώνουν; Ἢ τὸ ἀργὸ

Ὁ Ταλκὰβ ὥρμησε σὰν σίφουνας...

περπάτημα τοῦ ἰαγουάρου τῆς ἀμερικάνικης τίγρης;

Καθὼς ἔρριξε μιὰ ματιὰ στὴν στίβα τὰ ξερόξυλα ποὺ ἦταν μέσα στὴν μάντρα, ἡ ἀνησυχία του αὔξησε.

Γιατὶ τὰ ξῦλα ἦταν λιγοστά, καὶ σίγουρα δὲν θἄφταναν γιὰ ὅλη τὴν νύχτα.

Πέρασε ἔτσι ἀρκετὴ ὥρα, καὶ ὁ Ταλκὰβ μὴν ἀκούγοντας τίποτε ξανακοιμήθηκε.

Ὡστόσο ὕστερα ἀπὸ μιὰ ὥρα ξύπνησε ξανά. Ὁ Ταούκα χλιμίντριζε ὑπόκοφα.

— Θάνιωσε κάποιον ἐχθρὸ τὸ ἄλογό μου! Συλλογίστηκε.

Τότε πιὰ σηκώθηκε ἀποφασιστικά, κι' ἔρριξε μιὰ ματιὰ στὴν πεδιάδα.

Ἡ ἡσυχία ἦταν ἀπόλυτη. Ἀλλὰ μέσα στὴν ἥσυχη νύχτα, ὁ Παταγώνας διέκρινε κάτι σκιὲς ποὺ σάλευαν ἀπειλητικά. Ἀπ' ὅλες τὶς μεριές, ἔβλεπε ν' ἀνάβουν καὶ νὰ σβύνουν πράσινες στρογγυλὲς φωτιές, λὲς καὶ χόρευαν γύρω τους ἀθόρυβα ἕνα πλῆθος μεγάλες πυγολαμπίδες. Ὁ Ταλκὰβ ἀμέσως κατάλαβε τί εἴδους κίνδυνος τοὺς ἀπειλοῦσε τώρα.

Ἔρριξε μερικὰ ξῦλα στὴν φωτιά, καὶ περίμενε. Ὅπως τὸ φοβόταν, δὲν χρειάστηκε νὰ περιμένη πολλὴν ὥρα. Σὲ λίγο τὴν σιωπὴ τῆς νύχτας τὴν ἔκοψε μιὰ ἄγρια κραυγὴ — κάτι ποὺ ἔμοιαζε μὲ οὐρλιαχτὸ καὶ μὲ γάβγισμα. Ἔρριξε μιὰ τουφεκιά, σημαδεύοντας δυὸ φωτιὲς ποὺ ἦταν πιὸ κοντά, καὶ τότε τὸ μοναδικὸ ἐκεῖνο οὐρλιαχτό, τὸ διαδέχτηκαν, ἑκατοντάδες. Ὁ Γκλένερβαν κι' ὁ Ροβέρτος ποὺ ξύπνησαν ἀπότομα, βρέθηκαν μονομιᾶς ὄρθιοι.

— Τί εἶναι Ταλκάβ; ρώτησε ὁ νεαρὸς Γκράντ.

— Ἰνδιάνοι; ἔκανε ὁ Γκλένερβαν.

— Ὄχι, εἶπε ὁ Ταλκάβ. Εἶναι «ἀγκουάρας». Ὁ Ροβέρτος κοίταξε τὸν λόρδο.

— Ἀγκουάρας; Τί εἶναι αὐτό;

— Εἶναι οἱ κόκκινοι λύκοι τῆς πάμπας. Ἄρπαξαν κι' οἱ δυὸ τὰ ὅπλα τους, καὶ σὲ δυὸ δευτερόλεπτα βρίσκονταν πλάϊ στὸν Παταγώνα. Ἐκεῖνος τοὺς ἔδειξε τὴν πεδιάδα ποὺ ἀντηχοῦσε ὁλόκληρη ἀπὸ τὰ οὐρλιαχτά.

Ὁ Ροβέρτος ἔκανε ἄθελα ἕνα βῆμα πίσω. Ἦταν ἡ πρώτη φορὰ ποὺ ἔρχονταν σὲ ἐπαφὴ μὲ θηρία.

— Δὲν φαντάζομαι νὰ φοβᾶσαι τοὺς λύκους παιδί μου; εἶπε ὁ Γκλένερβαν.

— Ὄχι μυλόρδε, εἶπε σταθερὰ τὸ παιδί. Κοντά σας ἄλλωστε δὲν φοβοῦμαι τίποτε!

— Ἡ ὥρα η καλή! ἔκανε ὁ λόρδος. Αὐτοὶ οἱ κόκκινοι λῦκοι εἶναι πιὸ πολὺ ἀγρίμια παρὰ θηρία. Ἂν δὲν ἦταν τόσοι πολλοί, δὲν θ' ἀνησυχοῦσα διόλου!

— Εἴμαστε καλὰ ὁπλισμένοι, εἶπε τὸ παιδί. Ἂς κοπιάσουν ἂν τοὺς βαστάη!

— Θὰ τοὺς καλοδεχτοῦμε...

Ὁ Γκλένερβαν ἔδειχνε μιὰ ξεγνοιασιὰ ποὺ στὴν πραγματικότητα δὲν τὴν αἰσθάνονταν. Γιατὶ ὅλο ἐκεῖνο τὸ πλῆθος τῶν λιμασμένων σαρκοβόρων ἦταν τρομερὰ ἐπικίνδυνο. Καὶ τί μποροῦσαν νὰ κάνουν τρεῖς ἄνθρωποι ἐναντίον μιᾶς ὁλόκληρης ἀγέλης;

Ὅταν ἄκουσε τὴ λέξη «ἀγουάρα» ὁ Γκλένερβαν κατάλαβε ὅτι ἐπρόκειτο γιὰ τοὺς ἀμερικάνικους κοκκινόλυκους ποὺ εἶναι σὰν μεγάλοι σκῦλοι στὸ σῶμα, ἐνῶ τὸ κεφάλι τους μοιάζει τῆς ἀλεποῦς. Τὸ χρῶμα του εἶναι κόκκινο βαθὺ καὶ στὴν ράχη ἔχουν μιὰ κοντὴ χαίτη ἀπὸ χοντρὲς μαῦρες τρίχες.

Αὐτὸ τὸ θηρίο — γιατὶ γιὰ θηρίο πρόκειται — εἶναι γρήγορο καὶ ρωμαλέο. Κατοικεῖ στὶς ὄχθες τῶν λιμνῶν καὶ τῶν βάλτων, καὶ κυνηγάει τὴν λεία του ἀκόμη καὶ κολυμπώντας. Κοιμᾶται συνήθως τὴν ἡμέρα καὶ κυνηγάει τὴν νύχτα. Δὲν διστάζει νὰ ριχτῇ ἀκόμη καὶ σὲ μεγάλα ζῶα— ταύρους βουβάλια κι' ἄλογα — ὅταν τὸ βασανίζει ἡ πεῖνα. Μόνος του ὁ ἀγκουάρα δὲν εἶναι ἐπικίνδυνος. Μὰ ὅταν κυνηγάει μὲ ἀγέλη, εἶναι ἀτρόμητος κι' ἐξαιρετικὰ ἄγριος.

Ἀπὸ τὰ οὐρλιαχτὰ κι' ἀπὸ τὸ πλῆθος τῶν φωτεινῶν σημείων — ποὺ ἦταν τὰ μάτια τῶν θηρίων — μποροῦσαν νὰ καταλάβουν πόσο μεγάλη ἦταν ἡ ἀγέλη ποὺ τοὺς εἶχε ζώσει. Εἶχαν φαίνεται μυριστῇ τὰ ἄλογα — ἀλλὰ κι' αὐτοὺς τοὺς ἴδιους, γιατὶ δὲν ἀντιπαθοῦν καὶ τὸ ἀνθρώπινο κρέας ὅταν πεινάνε, καὶ ξετρελλαμένοι ἀπὸ τὴν πεῖνα, ἑτοιμάζονταν γιὰ ἐπίθεση...

Ἡ κατάσταση δὲν ἦταν λοιπὸν μόνον ἐπικίνδυνη, ἀλλὰ κρίσιμη.

Σιγὰ σιγά, ὁ κλοιὸς τῶν θηρίων περισφιγγόταν γύρω τους.

Τ' ἄλογα ποὺ εἶχαν ξυπνήσει, ἔδειχναν σημεῖα τοῦ πιὸ τρελλοῦ τρόμου. Μόνον ὁ Ταούκα τραβολογοῦσε τὸ χαλινάρι του, ἀνυπομονώντας νὰ ριχτῇ ἔξω ἀπὸ τὸν φράχτη. Ὁ κύριός του δὲν μποροῦσε νὰ τὸν κάνη νὰ ἡσυχάσῃ, παρὰ σφυρίζοντάς του μ' ἕναν ἐπίμονο ἰδιαίτερο τρόπο.

Ὁ Γκλένερβαν κι' ὁ Ροβέρτος πῆραν θέση μὲ τρόπο ποὺ νὰ μποροῦν νὰ ὑπερασπιστοῦν τὴν εἴσοδο τῆς «ραμάντας». Εἶχαν τὶς καραμπίνες τους ἕτοιμες στὸ χέρι, γιὰ νὰ πυροβολήσουν τὰ πρῶτα θηρία ποὺ θὰ ἔκαναν νὰ πηδήσουν μέσα, ὅταν ὁ Ταλκὰβ τοὺς ἔκανε νόημα νὰ μὴν τραβήξουν.

— Τί θέλει ὁ Ταλκάβ; ρώτησε ὁ Ροβέρτος.

— Μᾶς ἀπαγορεύει νὰ πυροβολήσωμε!

— Γιατί;

— Ἴσως νομίζει πὼς δὲν εἶναι ἀκόμη ὥρα.

Ὡστόσο δὲν ἦταν αὐτὸς ὁ λόγος, κι' ὁ Γκλένερβαν τὸ κατάλαβε ὅταν ὁ Ἰνδιάνος σήκωσε τὴν φυσιγγιοθήκη του καὶ τοὺς τὴν ἔδειξε.

Ἦταν σχεδὸν ἄδεια.

— Λοιπόν; ἔκανε ὁ Ροβέρτος.

— Λοιπὸν πρέπει νὰ κάνωμε οἰκονομία στὰ πολεμοφόδια, εἶπε ὁ λόρδος. Τὸ σημερινὸ κυνήγι μᾶς στοίχισε πολύ. Ζήτημα ἂν ἔχομε εἴκοσι σφαῖρες ὅλες - ὅλες!

Τὸ παιδὶ δὲν εἶπε τίποτε.

— Δὲν φοβᾶσαι Μπόμπυ! Δὲν εἶν' ἔτσι;

— Ὄχι μυλόρδε.

— Μπράβο παιδί μου! Ἔτσι!

Ἀντήχησε ἕνας ἀκόμη πυροβολισμός. Ὁ Ταλκὰβ ἔρριξε κάτω ἕναν ἀγκουάρα πιὸ τολμηρὸ ἀπὸ τοὺς ἄλλους.

Οἱ ἄλλοι λύκοι τρομαγμένοι ὑποχώρησαν ὡς ἑκατὸ βήματα ἀπὸ τὸν φράχτη.

Ὁ Ἰνδιάνος ἔκανε νόημα τοῦ Γκλένερβαν ποὺ βιάστηκε νὰ πάρη τὴν θέση του. Ἐκεῖνος στὸ μεταξὺ μάζεψε ὅσο ξερόφυλλα βρῆκε καθὼς καὶ χορτάρια, καὶ τὰ στοίβαξε ἔξω ἀπὸ τὴν εἴσοδο τοῦ φράχτη.

Ὅταν ἔφτιασε ἕναν σωρό, πέταξε ἕνα κάρβουνο ἀναμμένο καὶ ὁ σωρὸς πῆρε φωτιά. Ὁλόκληρη ἡ πεδιάδα φωτίστηκε, καὶ τότε μπόρεσαν νὰ δοῦν τὸ πλῆθος τῶν θηρίων ποὺ τοὺς ἔζωνε.

Φαινόντων ἐξαγριωμένα κι' ἕτοιμα γιὰ τὸ πᾶν.

Ἡ φωτιὰ αὔξησε τὸν θυμό τους. Μερικὰ πλησίασαν ὡς τὶς φλόγες, κι' ἔκαψαν τὰ πόδια τους στ' ἀναμμένα κάρβουνα.

Κάθε τόσο χρειάζονταν ἕνας καινούργιος πυροβολισμὸς γιὰ νὰ κάνουν πίσω.

Ἤδη καμμιὰ δεκαπενταριὰ πτώματα κοίτονταν μπροστὰ στὴν εἴσοδο.

Γιὰ τὴν ὥρα, δὲν εἶχαν φόβο. Ὅταν ὅμως θὰ ἔσβυνε ἡ φωτιὰ καὶ θὰ τελείωναν τὰ πολεμοφόδιά τους;

Ὁ Γκλένερβαν κοίταζε μὲ θαυμασμὸ τὸν Ροβέρτο ποὺ ἔδειχνε θάρρος ἀνώτερο ἀπὸ τὴν ἡλικία του. Ἦταν χλωμός, μὰ τὸ χέρι του ποὺ κρατοῦσε τὸ ὅπλο δὲν ἔτρεμε.

Ὡστόσο ὁ Γκλένερβαν, ἀφοῦ μελέτησε καλὰ τὴν κατάσταση, φάνηκε νὰ παίρνη μιὰν ἀπόφαση.

— Σὲ μιὰ ὥρα, εἶπε, δὲν θὰ ἔχομε οὔτε φωτιὰ οὔτε πολεμοφόδια, οὔτε τίποτε. Πρέπει ἀπὸ τώρα νὰ δοῦμε τί θὰ κάνωμε!

Ἡ Ταούκα χλιμίντρισε.

Γύρισε λοιπὸν στὸν Ταλκάβ, καὶ μὲ τὰ λίγα ἰσπανικὰ ποὺ ἤξερε, προσπάθησε νὰ συνεννοηθῇ μαζί του. Τὴν κουβέντα τους τὴν ἔκοβαν οἱ πυροβολισμοὶ ποὺ ἦταν ἀναγκασμένοι νὰ ρίχνουν κάθε τόσο.

Δὲν μπόρεσαν νὰ συνεννοηθοῦν χωρὶς δυσκολία. Εὐτυχῶς ὁ Παταγώνας ἤξερε τὶς συνήθειες τοῦ κόκκινου λύκου, κι' ἔτσι δὲν δυσκολευόταν νὰ ἐξηγήσῃ τὰ νοήματα τοῦ Παταγώνα.

(Ἡ συνέχεια στὸ ἄλλο φύλλο)

Σπουδαῖοι Μαθηταί

Μεγαλώσαν τὰ πουλιὰ
καὶ ἐβάλανε καὶ γνώση
Ἡ ψιψὴ τώρα κοντὰ
δὲν κοτάει νὰ ζυγώσει!...

Ὅταν πίνουνε νερὸ
σκώνουν τὸ μικρὸ λαιμὸ
καὶ κοιτοῦν τὸν οὐρανό!...

Κι' ὁ Πετρῆς μίαν ἡμέρα
σκέφτηκε μὲ ἀπορία.
—Πότε κι' ὅλας τὰ τρελλὰ
μάθανε... ἀστρονομία;...

Τί νὰ κάνω; Τί νὰ κάνω;
Θὰ τὰ πάρω στὸ σχολειὸ
γιὰ νὰ μάθουν φυσικὴ
μιὰ κι' εἶν' ἔξυπνα πολύ!...
Κι' ἔτσι μόνο ὁ Πετρῆς
πουλιὰ θάχει σπουδασμένα
καὶ θ' ἀξίζουνε—νὰ δῇς—
χίλιες λίρες τὸ καθένα!...

Τὸ πρωΐ πρὶν ξημερώσει
ἔφυγε γιὰ τὸ σχολεῖο,
μὲ μιὰ δεματάρα τόση
καὶ μὲ ὕφος: Μεγαλεῖο.
Βρῆκε ἀνοιχτὴ τὴν τάξη
κι' ὅπως ἦταν ἐρημιὰ
ἔχωσε γοργὰ - γοργὰ
τὸ πανέρι ποὺ κρατοῦσε
ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὴν ἕδρα
π' εὔκολα τὸ ἐχωροῦσε!...

Ἦρθαν ὕστερ' ἀπὸ ὥρα
καὶ τὰ ἄλλα τὰ παιδιά!
Ἦλθε κι' ἡ κυρὰ δασκάλα
καὶ τὸ μάθημ' ἀρχινᾶ.

Ξάφνου ὅμως σταματᾶ
Τί συμβαίνει; Κάτι τρέχει!
Σιγανὰ... κακαρητὰ
ἀπὸ κάπου ἀκουστῆκαν
κι' ὕστερα ὁρμητικὰ

ἀπὸ κάτου ἀπ' τὴν ἕδρα
κλωσσοπούλια ξεχυθῆκαν!...

Ἄρχισαν τρελλὰ νὰ τρέχουν!
στὰ θρανία νὰ πηδοῦν!
Κι' ὅλα τὰ παιδιὰ ἀμέσως
νὰ τὰ πιάσουν προσπαθοῦν!..
Γέλια, τσιριγμοί, φωνὲς
καὶ πεντέξη... κουτσουλιές!..

Κάποτε τὰ πιάσαν ὅλα
κι' ἡ δασκάλα ἐρωτᾶ:
—Ποιὸς τὰ ἔκανε αὐτά;...
(Πολὺ ἦταν θυμωμένη
κι' ἀναψοκοκκινισμένη!...)

Ὁ Πετράκης παρευθὺς
σήκωσε δειλὰ τὸ χέρι:
—Ναί, τὸ ἔκανα ἐγώ,
ἐγὼ ἔφερα ἐδῶ
τὸ τρελλό μου... κλωσσασκέ-
(ρι!..

Κι' ἤρθανε εἰς τὸ σχολεῖο
νὰ σπουδάσουν φυσική!
Μὰ σὰν ἔκανε καὶ κρύο
τὰ ἐπότισα ρακί...

Κι' ἂν ἐκάμαν ἀταξίες
ποιὸς δὲν θὰ τὰ συγχωρήσῃ
π' ὅλες οἱ ἀποκοτιὲς τους
ἤτανε ἀπ' τὸ μεθύσι!

Τάδε ἔφη ὁ Πετρῆς.
Κι' ἀπὸ τὴ δασκάλα του
δὲν περιφρονήθηκε!
Μὲ βεργιὲς σαράντα τρεῖς
ἐχειροτονήθηκε!

Ο ΑΛΕΚΤΩΡ

ΤΟ ΣΚΑΚΙ

5ον.

Σήμερα θὰ συνεχίσουμε τὸ κεφάλαιο γιὰ τὴν κίνηση τῶν κομματιῶν, μιλῶντας γιὰ τὸ τελευταῖο κομμάτι, τὸν Στρατιώτη (Σ), ἢ τὸ πιόνι, ὅπως συνήθως τὸν λένε.

Ο ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ

Ἡ κίνησή του εἶναι ἐντελῶς διαφορετικὴ ἀπὸ ὅλα τ' ἄλλα κομμάτια καὶ πρέπει νὰ προσέξετε λίγο περισσότερο γιὰ νὰ ἀντιληφθῆτε ὅλα τὰ χαρακτηριστικά της ποὺ εἶναι τὰ ἑξῆς:

1) Πρῶτο καὶ βασικὸ εἶναι ὅτι τὸ πιόνι κινεῖται μόνο καθέτως, δηλαδὴ μόνο ἐπάνω στὴν κάθετο ὅπου βρίσκεται καὶ

2) μὲ κατεύθυνση μόνο πρὸς τὰ ἐμπρός, πρᾶγμα ποὺ σημαίνει ὅτι αὐτὸ δὲν ἔχει τὴν δυνατότητα νὰ ὑποχωρῇ, ὅπως συμβαίνει μὲ ὅλα τ' ἄλλα κομμάτια.

3) Ἡ κίνησή του εἶναι ἕνα βῆμα ἁπλό, ἕνα βῆμα μονό, ὅπως θὰ λέγαμε, δηλαδὴ ἀπὸ τὸ τετραγωνάκι ὅπου βρίσκεται προχωρεῖ στὸ τετραγωνάκι ποὺ εἶναι ἀμέσως μπροστά του, ἐπάνω στὴν κάθετο. Ἐπιτρέπεται ὅμως στὸ πιόνι νὰ κάμη κατ' ἐξαίρεση τὴν πρώτη του κίνηση μὲ βῆμα διπλό, ἂν θέλη. Αὐτὸ σημαίνει ὅτι καθένα ἀπὸ τὰ ὀκτὼ πιόνια, ὅταν πρωτοκινηθῇ, ὅταν ξεκινήση ἀπὸ τὴν ἀρχική του θέση (ποὺ ὅπως εἴδαμε στὴν εἰκόνα ἀρ. 2 γιὰ τὰ λευκὰ εἶναι στὴν ὁριζόντιο 2 καὶ γιὰ τὰ μαῦρα στὴν ὁριζόντιο 7) μπορεῖ νὰ προχωρήση κατὰ ἕνα ἢ δύο τετραγωνάκια, ὅπως τοῦ συμφέρει καλύτερα. Οἱ ἑπόμενες βέβαια κινήσεις τοῦ πιονιοῦ εἶναι ὅλες μὲ βῆμα μονό.

4) Τὸ πιόνι δὲν μπορεῖ νὰ κινηθῇ καὶ ὀνομάζεται σταματημένο, ἂν στὸ μπροστινό του τετραγωνάκι βρίσκεται ὁποιοδήποτε κομμάτι (εἴτε φιλικό, εἴτε ἐχθρικό). Δὲν μπορεῖ νὰ πάρη τὸ κομμάτι αὐτό, ἂν εἶναι ἐχθρικό. Κι' ἐδῶ εἶναι μιὰ ἄλλη ἐξαίρεση ποὺ κάνει τὸ πιόνι ἀπ' ὅλα τ' ἄλλα κομμάτια: δὲν τρώει ἐπάνω στὸ δρόμο τῆς κινήσεώς του, ἀλλὰ

5) Τὸ πιόνι παίρνει (τρώει) τὸ ἐχθρικὸ κομμάτι ποὺ θὰ βρεθῇ σ' ἕνα ἀπὸ τὰ δυὸ μπροστινὰ διαγώνια τετραγωνάκια ποὺ συνέχονται μὲ τὸ δικό του τετραγωνάκι. Τρώγοντας ἔτσι τὸ πιόνι, παίρνει, βέβαια, τὴ θέση τοῦ ἐχθρικοῦ κομματιοῦ ποὺ ἔφαγε καὶ περνάει τώρα στὴν διπλανὴ κάθετο. Μ' αὐτὸ τὸν τρόπο (δηλαδὴ μετὰ ἀπὸ παρσίματα) μπορεῖ νὰ βρεθοῦν πάνω στὴν ἴδια κάθετο δυὸ ἢ περισσότερα πιόνια τοῦ ἰδίου χρώματος, ποὺ τὰ ὀνομάζουμε τότε πιόνια διπλωμένα.

6) Ἕνας ἰδιαίτερος τρόπος παρσίματος πιονιοῦ ἀπὸ πιόνι εἶναι τὸ λεγόμενο πάρσιμο στὸ πέρασμα (γιὰ τὸ ὁποῖο καθιερώθηκε διεθνῶς ἡ γαλλικὴ φράση «ἂν πασσὰν») καὶ γίνεται στὴν ἀκόλουθη περίπτωση: Ἂν ἕνα πιόνι, ἐφαρμόζοντας τὸ δικαίωμα τοῦ διπλοῦ βήματος στὴν ἀρχική του κίνηση, ἔλθη μ' ἕνα τέτοιο διπλὸ βῆμα στὸ πλάϊ (ἀπὸ τὰ δεξιὰ ἢ τ' ἀριστερὰ) ἑνὸς ἐχθρικοῦ πιονιοῦ, τότε τὸ τελευταῖο αὐτὸ μπορεῖ νὰ πάρη τὸ πιόνι ποὺ ἔκαμε τὸ διπλὸ βῆμα σάμπως νὰ εἶχε κάμη βῆμα μονό. Δηλαδὴ ἂν τὸ πρῶτο πιόνι, ἀντὶ τοῦ διπλοῦ εἶχε κάμει μονὸ βῆμα, τότε θὰ βρισκόταν σὲ θέση ὅπου τὸ ἐχθρικὸ πιόνι θὰ μποροῦσε νὰ τὸ πάρη. Ἔ, λοιπὸν σύμφωνα μὲ τὸν κανονισμὸ καὶ τώρα ποὺ κάνει διπλὸ βῆμα, πάλι μπορεῖ τὸ ἐχθρικὸ πιόνι νὰ τὸ πάρη στὸ πέρασμα (ἂν πασσάν). Τὸ πιόνι ποὺ παίρνεται ἔτσι βγαίνει, φυσικά, ἔξω ἀπὸ τὴν σκακιέρα (ὅπως γίνεται σὲ κάθε πάρσιμο κομματιοῦ) καὶ τὸ πιόνι ποὺ παίρνει ἔρχεται στὸ τετραγωνάκι ὅπου θὰ εἶχε πάει τὸ πιόνι ποὺ πάρθηκε ἂν εἶχε κάμει βῆμα μονό.

Τὸ πάρσιμο στὸ πέρασμα μπορεῖ νὰ γίνη μονάχα στὴν κίνηση ποὺ ἀκολουθεῖ σὰν ἀπάντηση στὸ διπλὸ βῆμα, κι' ὄχι ἀργότερα. Δηλαδὴ ἂν μετὰ τὸ διπλὸ βῆμα τοῦ πιονιοῦ, ὁ ἀντίπαλος, ποὺ εἶναι ἡ σειρά του νὰ παίξη, δὲν πάρει στὸ πέρασμα ἀλλὰ κάμη μιὰν ἄλλη κίνηση, χάνει πιὰ τὸ δικαίωμα νὰ πάρη στὸ πέρασμα τὸ πιόνι ἐκεῖνο σὲ μιὰ ἀπὸ τὶς ἑπόμενες κινήσεις.

7) Ἕνα τελευταῖο ἐξαιρετικὸ προνόμιο τοῦ πιονιοῦ εἶναι ἡ προαγωγή.

Ἀπ' ὅσα γράψαμε ὡς τώρα γιὰ τὸ τελευταῖο αὐτὸ κομμάτι θὰ σᾶς γεννήθηκε ἴσως τὸ ἐρώτημα, τί κάνει ἕνα πιόνι ποὺ θὰ μπορέση νὰ φθάση στὸ τέρμα τῆς διαδρομῆς του (δηλαδὴ στὴν ὀγδόη ὁριζόντιο γιὰ τὰ λευκὰ καὶ στὴν πρώτη γιὰ τὰ μαῦρα), ἀφοῦ μπροστά του δὲν ὑπάρχει πιὰ δρόμος καὶ πίσω, ὅπως εἴπαμε, δὲν ἐπιστρέφουν τὰ πιόνια. Σᾶς ἀπαντῶ λοιπὸν πὼς ἡ ἀμοιβὴ τοῦ ταπεινοῦ αὐτοῦ στρατιώτη, ποὺ μὲ τόσα ἐμπόδια κατόρθωσε νὰ φτάση στὸ τέρμα τῆς διαδρομῆς του, εἶναι ἡ προαγωγή. Ἀκοῦστε τί λέει σχετικὰ ὁ κανονισμός: Κάθε πιόνι ποὺ φθάνει σ' ἕνα ὄγδοο τετραγωνάκι ἀνταλλάσσεται ὑποχρεωτικὰ ἀπὸ τὸν παίκτη μὲ μιὰ φιγούρα (Β, Π, Α, ἢ Ι) τοῦ ἰδίου χρώματος, χωρὶς νὰ λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ποιὲς ἄλλες φιγοῦρες μένουν ἀκόμη ἐπάνω στὴν σκακιέρα.

Νομίζω πὼς πρέπει νὰ σᾶς δώσω κι' ἐδῶ μερικὲς ἐπεξηγήσεις: Ὅταν τὸ πιόνι πρόκειται ἀπὸ τὴν ἑβδόμη ὁριζόντιο νὰ περάση στὴν ὀγδόη, ἡ μεταμόρφωσή του εἶναι ὑποχρεωτικὴ καὶ τὸ πιόνι δὲν μπορεῖ νὰ περάση ἐκεῖ σὰν πιόνι. Ὁ παίκτης λοιπὸν παίρνει ἀπ' ἔξω ἀπὸ τὴν σκακιέρα τὴν ὁμοιόχρωμη φιγούρα τῆς ἐκλογῆς του (ἐκτὸς ἀπὸ Ρ) καὶ βγάζοντας ἔξω τὸ πιόνι ποὺ προάγεται, βάζει στὴν ὀγδόη ὁριζόντιο καὶ στὸ τετραγωνάκι ὅπου τελειώνει ἡ πορεία τοῦ πιονιοῦ τὴν φιγούρα ποὺ διάλεξε. Ἐννοεῖται πὼς τὸ πιόνι μπορεῖ νὰ προαχθῇ καὶ τρώγοντας στὴν ὀγδόη ὁριζόντιο μιὰ ἐχθρικὴ φιγούρα. Τότε, φυσικά, ἡ ὁμοιόχρωμη φιγούρα τῆς προαγωγῆς θὰ πάρη κατὰ τὰ γνωστὰ τὴ θέση τῆς ἐχθρικῆς φιγούρας ποὺ τρώγεται.

Ὁ παίκτης μπορεῖ νὰ προαγάγη τὸ πιόνι του σὲ ὅποια φιγούρα θέλει, ἀδιάφορο ἂν ἡ ὅμοια φιγούρα του, ἢ οἱ ὅμοιες φιγοῦρες του, δὲν ἔχουν φαγωθῇ καὶ βρίσκονται ἀκόμη ἐπάνω στὴ σκακιέρα. Ἔτσι, ὅπως καταλαβαίνετε, κάθε παίκτης μπορεῖ νὰ ἔχη, ὕστερα ἀπὸ προαγωγὲς πιονιῶν του, δυὸ ἢ καὶ περισσότερες Βασίλισσες καθὼς καὶ περισσότερους ἀπὸ τοὺς δυὸ κανονικοὺς Πύργους ἢ Ἀξιωματικοὺς ἢ Ἵππους.

Συνήθως ἡ προαγωγὴ γίνεται σὲ Βασίλισσα, γιατὶ ὅπως ξέρουμε αὐτὴ εἶναι τὸ ἰσχυρότερο κομμάτι. Ὑπάρχουν ὅμως, καθὼς θὰ δοῦμε, περιπτώσεις ὅπου δὲν συμφέρει ἡ προαγωγὴ σὲ Β καὶ τότε ὁ παίκτης διαλέγει ὅποια ἄλλη φιγούρα τοῦ συμφέρει. Ἡ κάπως παράδοξη αὐτή, ἀλλὰ καὶ ἐνδιαφέρουσα, περίπτωση προαγωγῆς σὲ φιγούρα μικρότερη ἀπὸ Β λέγεται ὑποπροαγωγή.

Αὐτὰ εἶναι ὅλα ὅσα εἴχαμε νὰ ποῦμε γιὰ τὸ πιόνι. Στὸ ἐρχόμενο φύλλο θὰ σᾶς τὰ δείξω καὶ μὲ διαγράμματα, ὥστε νὰ μὴ σᾶς μείνη καμμιὰ ἀπορία.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ. Κώσταν Χρυσικόπουλον (Κέρκυρα): Ὁ Ἀρχισυντάκτης μοῦ ἔδωσε τὸ γράμμα σου καὶ εἶδα μὲ εὐχαρίστηση ὅσα γράφεις. Εἶμαι κι' ἐγὼ βέβαιος πὼς σ' ὅλα τὰ μέρη ὅπου φτάνει τὸ περιοδικό μας τὰ παιδιὰ χάρηκαν γιατὶ μὲ τὴ στήλη αὐτὴ τοὺς δίνεται ἡ εὐκαιρία νὰ μάθουν τὸ ὡραιότερο παιγνίδι. Τὸ πρόβλημα ποὺ ἔστειλες εἶναι ἀξιέπαινη προσπάθεια, ἀλλὰ ὅπως εἶναι φυσικό, ἔχει σφάλματα καὶ ἐλλείψεις ποὺ σιγὰ - σιγά, παρακολουθώντας τὴ στήλη μου, θὰ τὰ ἀποφύγης.

ΤΟ ΠΙΟΝΙ

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

ΕΙΧΕ ΔΙΚΙΟ

Καθηγητής: Γιατί Νῖκο τὴ λέξη χέρι τὴν ἔγραψες μὲ δυὸ ρ;

Μαθητής: Μὰ πῶς νὰ τὴ γράψω μὲ ἕνα ἀφοῦ δυὸ χέρια ἔχομε.

Κωνσταντῖνος Μυλωνᾶς

ΝΕΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

«Εἶμ' ἄνθρωπος μὲς στοὺς ἀνθρώπους»

Πέφτει τριγύρω ἡ ματιά μου
στὴν λεύκα, ποὺ τραβάει ψηλά,
στὴν πρασινάδα ὅλου τοῦ κάμπου
στὰ κρουσταλλένια τὰ νερά.

⁂

Στὰ σπίτια ποὺ γλυκοχαράζουν,
μέσ' ἀπ' τὸ πέλαο τῆς ἐλιᾶς
στὸν οὐρανὸ ποὺ γλυκαπλώνει,
πέπλα γαλάζια, ὀμορφιᾶς!

⁂

Ὅλα τὰ ζώνει μιὰ πλημμύρα,
ἀπὸ τραγούδι, κι' ἀπὸ φῶς·
μέσα στ' αὐτιά μου λὲς καὶ πλέει,
γαλήνιος, ψίθυρος, κρυφός...

⁂

—«Γιατί θὰ φύγης ἄνθρωπέ μου;
τί σκέφτεσαι; ποὺ θὲ νὰ πᾶς;
γιατὶ στὴ φύση σου δὲν μένεις,
στὴν ὀμορφιά της νὰ μεθᾶς;»

⁂

—«Φεύγω γιὰ κάποιες πολιτεῖες·
σκλάβο τὸν ἄνθρωπο κρατοῦν.
Εἶμ' ἄνθρωπος μὲς στοὺς ἀνθρώπους
ποὺ δὲν γνωρίζουνε πῶς ζοῦν»!...

ΙΑΚΩΒΟΣ ΕΜΜ. ΨΑΡΡΑΣ
(Νάξος)

◇◇

Ἕνα τραγούδι μὲς στὸ δειλινὸ

(Ὀνειροφαντασία)

Βαδίζω ἀργὰ στὸ ρόδινο, μενεξεδένιο δειλι.
Τὰ χρώματά του τ' ἁπαλὰ καθὼς γλυκὰ σκορπιοῦνται,
στὸ ὥριο πρόσωπο τῆς γῆς, μοιάζουν χρυσᾶ λουλούδια,
ποὺ ἡ ψυχή μου ἀκούραστα τρέχει καὶ τὰ μαζεύει.
Σὲ ἕνα δάκρυ πνίγηκαν ψὲς - βράδυ ὅλοι οἱ κόσμοι,
ποὺ ἔπλαθαν τὰ ὄνειρα καὶ χτίζαν τὰ παλάτια.
Μά! Τώρα στὰ συντρίμματα, στοὺς γκρεμισμένους πύργους
νοιώθω νὰ στήνη ἡ χαρὰ τῆς εὐτυχιᾶς τὸ θρόνο
καὶ νἄχη ἀνθίσει ὁλάκερος ὁ κῆπος τῆς ἐρμιᾶς μου.
Ἄμποτε νἄτανε νὰ ζῶ, τέτοιες στιγμὲς μονάχα...

Σ' ἕνα βραχάκι ἀκουμπῶ καὶ χαίρομαι νὰ βλέπω
τοὺς ὄμορφους ροδόκοσμους, ποὺ παίζουνε γελῶντας.
Τίποτε γύρω δὲν ἀκοῦς. Ὅλα ἔχουν σωπάσει·
μόνο τ' ἀγεροφίλημα γροικᾶς στ' ἀνθοκλωνάρια.
Ἔξαφνα, μέσα στὴ σιωπή, μιὰ κοπελλιὰ - νεράϊδα
προβάλλει ἀργοσέρνοντας τ' ἀγγελικό της βῆμα.
Στὰ χέρια της κρατᾶ γλυκὰ τὸ ὄμορφο φεγγάρι
καὶ στὰ μαλλιά της τὰ χυτὰ λουλούδια 'ναι στρωμένα.
Τὸ ἀργυρό της φόρεμα ἀγγέλοι τὸ βαστᾶνε,
νὰ μὴ λερώση καταγῆς, καθὼς μακρὺ τὸ ἔχει.

Καμμιὰ φορὰ σταμάτησε· τὸ δειλινὸ θωράει.
Τὰ χείλη της τὰ κερασιὰ σὲ δυὸ κομμάτια σχίζουν
κι' ἀρχίζει οὐρανόφωνα, ἕνα γλυκὸ τραγοῦδι.
Τ' ἀγέρι μὲ χαμόγελο χαϊδεύει τὰ μαλλιά της
καὶ παίρνει καὶ σκορπᾶ παντοῦ αὐτὴ τὴ μελωδία.
Τὸ ποταμάκι κάτω κεῖ, ποὺ σέρνονταν σὰ φίδι
σταμάτησε κι' ἀτάραχο τὴν κοπελλιὰ γροικάει.
Μὲς στ' ἀνθοκλώνια τὰ πουλιὰ σταμάτησαν νὰ παίζουν.
Κι' ἐγὼ στ' ὀνείρου — ὤ! χαρὰ — γέρνω τὴν ὥρια ἀγκάλη,
καθὼς τὰ μάτια μου γλυκὰ σὲ πέλαγα βουλιάζουν...

Καμμιὰ φορὰ σταμάτησε. Ὁ ἥλιος ἔχει σβύσει.
Ἡ κοπελλιὰ ἀνάλαφρα στὸν οὐρανὸ ἀνεβαίνει.
Σιγὰ - σιγά, ἀθόρυβα ἡ νύχτα προχωράει
κι ἁπλώνει ἄπονα παντοῦ τῆς λύπης πικρογέλια...
Κοιτῶ ψηλὰ τὸν οὐρανό, ζητώντας τὴν κοπέλλα·
μὰ δὲν τὴ βλέπω, χάθηκε, στ' ἄπειρο τὸ γαλάζιο.
Μονάχα βλέπω τ' ἀργυρὸ κι' ὁλόγιομο φεγγάρι,
ποὺ κράταγε στὰ χέρια της, ὅταν στὴ γῆ γλυστροῦσε...
Μονάχος μένω, ἔρημος, στὶς νύχτας τὸ σκοτάδι.
.. Ἀπὸ τὰ μάτια μου σιγὰ δυὸ δάκρυα κυλοῦνε..

ΚΩΣΤΑΣ ΔΗΜ. ΚΑΤΣΟΥΚΗΣ
(Κωστῆς Δειλινὸς)

Γύρω ἀπ' τόν Ἀθλητισμό

ΤΑ ΚΑΛΛΙΤΕΡΑ ΡΕΚΟΡ

Πήραμε ἀρκετὰ γράμματα ἀναγνωστῶν μας, ποὺ ζητοῦν νὰ μάθουν ποιὲς εἶναι οἱ καλλίτερες ἐπιδόσεις στὰ ἀγωνίσματα στίβου, ποὺ σημειώθηκαν στὸ ἀθλητικὸ 1952.

Ἱκανοποιώντας τὴν ἐπιθυμία τους, παραθέτουμε τὸν πίνακα τῶν καλλιτέρων ἐπιδόσεων καὶ τοὺς ἀθλητὲς ποὺ τὶς ἐσημείωσαν.

100 μ. 10΄΄3. Στάνφηλντ (Η. Π. Α.). 10΄΄3. Σάνατζε (Ρωσία). 10΄΄4. Μπαίηλυ (Ἀγγλία).

200 μ. 20΄΄6. Στάνφηλντ (Η.Π.Α.). 20΄΄8. Μπάκερ (Η. Π. Α.). 20΄΄8. Γκάδερς (Η. Π. Α.).

Φάουλ!

400 μ. 45΄΄9. Ρόντεν (Ζαμάϊκα). 45΄΄9. Μὰκ Κίνλεϋ (Ζαμάϊκα). 46΄΄3. Γουΐντ (Ζαμάϊκα).

800 μ. 1΄48΄΄. Ούάϊτφλιντ (Η. Π. Α.). 1.48΄΄2. Μπόϋζεν (Νορβηγία). 1. 48΄΄7. Ζουγκσίρθ (Τσεχοσλοβακία).

1.500 μ. 3΄43΄΄. Λούτγκ (Γερμανία). 3΄44΄΄1. Μπαρτὲλ (Λουξεμβοῦργον). 3΄44΄΄8. Ντοχρόου (Γερμανία).

5.000 μ. 14΄06΄΄4. Ζάτοπεκ (Τσεχοσλοβακία). 14΄06΄΄6. Σάντε (Γερμανία). 14΄07΄΄4. Μιμοὺν (Γαλλία).

10.000 μ. 29΄17΄΄ Ζάτοπεκ (Τσεχοσλοβακία). 29΄23΄΄8. Νηστρόεμ (Σουηδία). 29΄24΄΄8΄ Σάντε (Γερμανία).

3.000 μ. μετὰ φυσ. ἐμποδίων: 8΄45΄΄4. Ἀσεφέλντερ (Η. Π. Α.). 8΄48΄΄6. Καζάτζεμ (Ρωσία). 8΄50΄΄0. Γκοῦντε (Γερμανία).

110 μ. μετ' ἐμποδίων: 13΄΄7. Ντίλλαρντ (Η. Π. Α.). 13΄΄7. Νταΐβις (Η.Π.Α.). 13΄΄9. Ντίξον (Η.Π.Α.).

400 μ. μετ' ἐμποδίων: 50΄΄7. Μοὺρ (Η.Π.Α.). 51΄΄2. Λιτούγιεφ (Ρωσία). 51΄΄4. Γιόντερ (Η.Π.Α.).

Ὕψος: 2.09.5 μ. Νταΐβις (Η.Π.Α.). 2.07 μ. Χόλτιγκ (Η. Π.Α.). 2.04μ. Μπάρντελ, Μπέττον (Η.Π.Α.).

Μῆκος: 8.01 μ. Μπράουν (Η.Π.Α.). 7.78 μ. Ταίηλορ (Η. Π.Α.). 7.73 μ. Γκούρντιν (Η. Π.Α.).

Τριπλοῦν: 16μ. 22 Ντὰ Σίλβα (Βραζιλία). 15 μ. 98 Τσερμπάνιωφ (Ρωσσία). 15 μ. 54. Ράμος (Πορτογαλία).

Ἐπὶ κοντῷ: 4 μ. 60 Ρίτσαρντς (Η.Π.Α.). 4 μ. 57. Ντὸν Λὰζ (Η.Π.Α.). 4 μ. 50. Κοῦπερ (Η.Π.Α.).

Σφαιροβολία: 17 μ. 82. Φοὺξ (Η.Π.Α.). 17 μ. 51 Ὀμπραίαν (Η. Π. Α.). 17 μ. 41 Χοῦπερ (Η. Π. Α.).

Δισκοβολία: 55 μ. 91. Ἰνὲς (Η.Π.Α.). 5 5μ. 44. Γκόρντιεν (Η.Π.Α.). 54 μ. 56. Κονσολίνι (Ἰταλία).

Σφυροβολία:61μ. 25 Στράντλι (Νορβηγία). 60 μ. 77. Στὸρκ (Γερμανία). 60 μ. 51. Κριβονόσωβ (Ρωσία).

Ἀκοντισμός:7 5 μ. 98. Χοῦτάνεν (Φινλανδία). 75 μ. 03. Νικήνεν (Φινλανδία). 74μ. 74. Χέλντ (Η.Π.Α.).

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΑ 100 μ.

Ὁ δρόμος τῶν 100 μέτρων συνιστᾶται στοὺς νέους ὀργανισμοὺς μὲ δυνατὰ νεῦρα, δυνατὴ καρδιὰ καὶ δυνατοὺς πνεύμονες. Ὅταν τὰ προσόντα αὐτὰ εἶναι φυσικὰ γιὰ νὰ τὰ ἐκμεταλλευθῆ ὁ ἀθλητὴς πρέπει νὰ μάθη τὴν τεχνικὴ τοῦ ἀγωνίσματος αὐτοῦ καὶ νὰ προπονῆται τακτικὰ ἂν δὲν θέλη νὰ ἐξαντληθοῦν πρόωρα οἱ δυνάμεις του.

Στὴν ἐφαρμογὴ τῆς τεχνικῆς οἱ δρομεῖς πρέπει νὰ δίνουν ἰδιαίτερη προσοχὴ στὰ ἑξῆς σημεῖα:

1) Στὸ παράγγελμα «ἑτοιμοι» ὁ δρομεὺς πρέπει νὰ ἀναπνεύση βαθειὰ ἀλλὰ ὄχι μέχρι τέλους, δηλαδὴ χωρὶς νὰ καταβάλη προσπάθεια γιὰ νὰ φουσκώση τοὺς πνεύμονές του.

2) Στὸ παράγγελμα «ἑτοιμοι» πρέπει νὰ σκέπτεται τὴν ἐκτίναξη τοῦ σώματός του ἀπὸ τὰ λακκάκια καὶ ὄχι νὰ τεντώση τὸ αὐτί του γιὰ νὰ ἀκούση τὴν πιστολιά.

3) Μόλις ἀκούσετε τὴν πιστολιὰ ξεκινήστε μὲ ὤθηση τοῦ πίσω ποδιοῦ ποὺ πρέπει νὰ εἶναι χαλαρωμένο καὶ νὰ μὴ σηκώνεται πολὺ ψηλὰ ἀπὸ τὸ ἔδαφος. Τὸ μῆκος τοῦ πρώτου διασκελισμοῦ πρέπει νὰ φθάνη 30 ὡς 60 ἑκατοστόμετρα πέρα ἀπὸ τὴν γραμμὴ τῆς ἐκκινήσεως.

4) Ὁ δρομέας πρέπει ἐπίσης νὰ κινῆ ζωηρὰ τὰ χέρια του μετὰ τὴν ἐκκίνηση καὶ νὰ θυμᾶται ὅτι ὅσο πιὸ γρήγορη εἶναι ἡ κίνηση τῶν χεριῶν τόσο πιὸ γρήγορα θὰ κινοῦνται καὶ τὰ πόδια, ὄχι μόνον στὴν ἀρχὴ ἀλλὰ καὶ σὲ ὅλη τὴ διάρκεια τοῦ δρόμου.

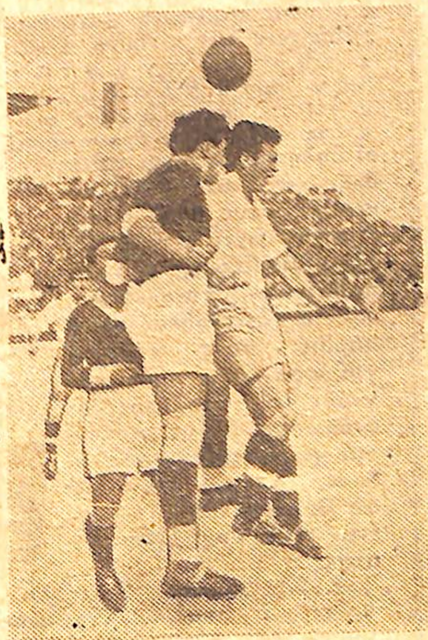

Νεαρος Ἀμερικανος ἀθλητής, ποὺ μὲ τὸ μικρὸ αὐτὸ αὐτοκίνητο μετέχει σ' ἕνα πρωτάθλημα ταχύτητος.

ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ

ΣΤΟΝ ΑΓΙΟ ΑΝΔΡΕΑ: Στὸ γήπεδο τῆς παιδοπόλεως διεξήχθη ὁ ἀγώνας τῶν ὁμάδων ΑΕΚ - ΠΑΡΤΙΖΑΝ 4 - 2. Ἡ νικήτρια: Τσιροπούλας Ἀπ., Στασινὸς Χρ., Τρίαντος Κωνστ. Γεωργιάδης Παν., Σδοῦκος Ι., Σδοῦκος Εὐριπ., Τσούμπατος Παντελῆς, Χατζῆς Θεοχ., Γεροπαπάζης Ἰω., Ντάσκας Ν., Καβάκος Σταῦρος. Τ. Κ.

ΣΤΟ ΒΟΛΟ: Ἡ ὁμάδα τῆς Στ τάξεως τοῦ Α΄ Γυμνασίου Ἀρρένων, πέτυχε δυὸ θριαμβευτικὲς νίκες ἐπὶ τῶν ὁμάδων τοῦ β΄ τμήματος τῆς ΣΤ΄ καὶ τῆς Ζ΄ Πρακτικοῦ μὲ 29 - 9 καὶ 33 - 17. Ἡ νικήτρια: Ζαχαριουδάκης, Κολοβὸς(Μιάμης), Κραβαρίτης, Γκοντουλάκης, Δάμτσας. Σ.

Μονομαχία σέντερ - μπὰκ καὶ σέντερ - φὸρ γιὰ μιὰ κεφαλιά.

ΣΤΗΝ ΠΑΙΑΝΙΑ: Κατόπιν θεαματικοῦ ἀγῶνος ἡ ἀντιπροσωπευτικὴ ὁμάδα τῆς ΣΤ΄ τάξεως νίκησε τὴν ἀντίστοιχη της τῆς Ε΄ μὲ 3 - 2. Τὰ τέρματα τῆς νικήτριας σημείωσαν οἱ Χατζῆς, Γληνός, Χούντας, διεκρίθησαν δὲ οἱ Χατζῆς, Γληνός, Σιδέρης καὶ Πολυχρονίου ἐξ ἀμφοτέρων τῶν ὁμάδων. Γ.Π.Σ.

ΣΤΗΝ ΚΑΛΗ ΠΑΝΑΓΙΑ: Ὁ Ἄρης νίκησε τὸν Π.Α.Ο.Κ. μὲ 2 - 1. Ἡ νικήτρια: Πουλῆς, Καλαϊτσίδης, Καμπέρης, Τσιλιγγρίδης, Στεφανίδης, Μπατσαράς, Μιρσιλίδης, Παπανίκου, Καραχατσῆς, Μουμτζῆς, Βάτος. Π. Σ.

ΣΤΑ ΓΙΑΝΝΙΤΣΑ: Ἡ ἀνεξάρτητη ὁμάδα «Ὀλυμπιακὸς» Γιαννιτσῶν νίκησε τὴν ὁμάδα τοῦ «Ἄρεως Ἁγίου Κωνσταντίνου» μὲ 4 -1. Ἡ νικήτρια: Τσελεπίδης, Μανιάδης, Μαυροκεφαλίδης, Παπαδόπουλος, Ἀτματζίδης, Ἀραπάκης, Πούλκας, Μηνασίδης, Καλιωτάκης, Ἀραπάκης, Κοσμίδης. Λ. Μ.

Τί πρέπει νὰ κάνουμε

ΩΣΠΟΥ ΝΑΡΘΗ Ο ΓΙΑΤΡΟΣ

ΔΗΛΗΤΗΡΙΑΣΗ ΑΠΟ ΜΙΣΟΑΝΑΜΜΕΝΑ ΚΑΡΒΟΥΝΑ (ΜΑΓΚΑΛΙ) κλπ.

Ξέρομε ὅλοι ὅτι ἀπὸ τὰ μισοαναμμένα κάρβουνα, στὴν κουζίνα ἢ στὸ μαγκάλι βγαίνει ἕνα ἀέριο ποὺ λέγεται μονοξείδιο τοῦ ἄνθρακος, καὶ εἶναι δηλητήριο.

Αὐτὸ τὸ μονοξείδιο τοῦ ἄνθρακος, προκάλεσε τὸν θάνατο πολλῶν ἀνθρώπων, κυρίως ἀπὸ μαγκάλι ποὺ δὲν εἶναι καλὰ ἀναμμένο, καὶ τὰ κάρβουνά του εἶναι μισόσβυστα, κι' ἀπὸ φουβοῦ.

Καὶ ξέρετε γιατί; Γιατὶ αὐτὸ τὸ φοβερὸ φαρμάκι ποὺ πετάει στὸν ἀέρα σὰν ἀέρας, δὲν ἔχει μήτε χρῶμα, μήτε μυρωδιά. Τίποτε!

Κανένας δὲν μπορεῖ δηλαδὴ νὰ καταλάβη μὲ τὴ μύτη, ὅτι οἱ ἄνθρωποι γιὰ ὥρα ἀναπνέουν δηλητήριο. Αὐτὰ ποὺ λένε μερικοί, πὼς δηλαδὴ ἂν νιώθης στενοχώρια στὴν ἀναπνοὴ ἢ μιὰ μυρωδιὰ ἀπὸ κάρβουνο μισοκαμμένο καταλαβαίνεις τὸν κίνδυνο, εἶναι ἀνοησίες. Στὴν πραγματικότητα δὲν καταλαβαίνομε τίποτε, παρὰ ὅταν εἶναι πιὰ πολὺ ἀργά. Στὴν ἀρχή, οἱ δηλητηριασμένοι νοιώθουν κάτι σὰ νύστα, τὸ κεφάλι τους εἶναι βαρύ, χασμουριῶνται, τ' αὐτιά τους βουΐζουν, μερικοὶ παθαίνουν πονοκέφαλο, ναυτία (ἀναγούλα) καὶ ἡ καρδιά τους χτυπάει γρήγορα. Λέω «μερικοὶ» γιατὶ οἱ περισσότεροι ἄνθρωποι δηλητηριάζονται χωρὶς νὰ τὸ καταλάβουν. Πέφτουν ἀπότομα σὲ βαρειὰ νάρκη — σ' ἕναν βαθὺ ὕπνο ἀναισθησίας.

Κι' ἂν προφτάσουν κι' ἔλθουν οἱ γείτονες καὶ βγάλουν ἐγκαίρως τὰ κάρβουνα καὶ κάνουν ὅτι πρέπει, ὑπάρχουν ἐλπίδες νὰ σωθοῦν οἱ ἄνθρωποι. Πολλὲς ὅμως φορὲς γιὰ νὰ μὴν πῶ ἄπειρες, οἱ ἄνθρωποι δὲν ξυπνοῦν ποτέ...

Οἱ ἐφημερίδες εἶναι γεμάτες ἀπὸ τέτοιες τραγικὲς περιπτώσεις. Καὶ πρέπει νὰ σᾶς ὁμολογήσω πὼς αὐτὸς ποὺ ὑπογράφει αὐτὴν τὴ στήλη, δυὸ φορὲς ἔπαθε δηλητηρίαση ἀπὸ κάρβουνα, σὲ σπίτια χωρικῶν (μισόσβυστο μαγκάλι).

Σωτηρία. Μόλις μποῦμε στὸ δωμάτιο ποὺ οἱ ἄνθρωποι ἔπαθαν ἀπὸ μαγκάλι ἢ φουβού, ἢ δείχνουν δείγματα στενοχώριας (νύστα, χασμουρητά, ζάλη), ἀμέσως ἀνοίγομε τὸ παράθυρο καὶ μεταφέρομε τὸν παθόντα σὲ ἄλλο δωμάτιο ὅπου δὲν ὑπάρχει μαγκάλι, κι' ὅπου τὸ παράθυρο εἶναι ἀνοιχτό. (Δὲν τὸν βγάζομε ἔξω στὸ δρόμο γιὰ νὰ μὴν κρυώση). Ἂν τὸ δωμάτιο ἔμεινε πολλὲς ὧρες μὲ τὸ μαγκάλι καὶ τὸ δωμάτιο ἔχει πολὺ μονοξείδιο τοῦ ἄνθρακος, βρέχομε ἕνα μαντήλι μὲ νερό, τὸ βάζομε στὸ στόμα καὶ στὴ μύτη, καὶ κατόπιν μπαίνομε. Αὐτὰ ὅμως πρέπει νὰ γίνουν ἀστραπιαῖα, γιατὶ ἀπὸ τὴν μιὰ στιγμὴ στὴν ἄλλη, μπορεῖ νὰ πεθάνη ὁ δηλητηριασμένος. Ὅταν βρεθῆ σὲ καθαρὸ ἀέρα ὁ πάσχων, αἰσθάνεται δυνατὸ πονοκέφαλο, ζάλη, σκοτοῦρα, καὶ κάνει ἐμετό.

Ἂν σταματήση ἡ ἀναπνοή του, θὰ κάνωμε δυό, τρεῖς, τέσσαρες ὧρες, τεχνητὴ ἀναπνοὴ γιὰ νὰ συνέλθη. Ἂν ὑπάρχουν φαρμακεῖα, προμηθευόμαστε καὶ ἀσκὸ ὀξυγόνου 93% καὶ διοξειδίου τοῦ ἄνθρακος 7%, ἢ καὶ καθαρὸ ὀξυγόνο ἂν δὲν βρίσκομε μῖγμα. Τὸν ἀσκὸ πρέπει νὰ τὸν τοποθετοῦν στὸν παθόντα, μόνον ἐκεῖνοι ποὺ ξέρουν καλὰ τὴν χρήση του. Πάντως δὲν ἀντικαθιστάει τὴν τεχνητὴ ἀναπνοή. Πολλοὶ ἐργάτες καὶ πηγαδάδες βρίσκουν φριχτὸ καὶ πολὺ γρήγορο θάνατο σκάβοντας πηγάδια, καὶ ὄχι καὶ σὲ μεγάλο βάθος. Γιατὶ συχνὰ στὸ βάθος τοῦ πηγαδιοῦ ὑπάρχουν ἀέρια δηλητηριώδη. Νὰ ξέρατε πόσοι φτωχοὶ πηγαδάδες πῆγαν ἔτσι, ἄδικα τῶν ἀδίκων! Γι' αὐτὸ πρὶν κατεβῆ ἄνθρωπος σὲ πηγάδι πρέπει νὰ κατεβάζη πρὶν μὲ σπάγγο λυχνάρι ἀναμμένο, ἢ κερί, ἢ ἀνοιχτὸ λαδοφάναρο. Ἂν ἡ φλόγα δὲν σβύση, σημαίνει πὼς ὁ ἀέρας εἶναι κατάλληλος γιὰ ἀναπνοή. Ὁ πηγαδᾶς, πρέπει νάχη στὸ χέρι του σκοινί, καὶ στὴν ἐπιφάνεια συντρόφους ποὺ ἂν χρειαστῆ θὰ τοὺς εἰδοποιήση μὲ τὸ σκοινί, κι' αὐτοὶ θὰ τὸν τραβήξουν χωρὶς νὰ κατεβοῦν. (Μὲ ἄλλο σκοινὶ ποὺ εἶναι δεμένος). Τελευταῖα στὴν Ἀθήνα σκοτώθηκαν σὲ πηγάδι τρεῖς νέοι ἐργάτες.

Ἀφοῦ ἐπανέλθη ὁ ἄρρωστος τελείως, τοῦ δίνωμε διάφορα καρδιοτονωτικά. Ὁ γιατρὸς θὰ μᾶς πῆ γιὰ ἐνέσεις καμφορᾶς. Ἂν δὲν ὑπάρχη γιατρὸς τοῦ κάνωμε μεῖς (ἀφοῦ συνέλθει) μιὰ ἔνεση ὑποδόρια τῶν 20 ἑκ. κ. ἢ καὶ τῶν 40 ἑ. κ.) καὶ τοῦ δίνομε δυνατὸ καφὲ (χωρὶς ζάχαρι) ἢ τσάϊ.

Πάντως τὰ κάρβουνα τῆς φουβοῦς, τοῦ μαγκαλιοῦ ἢ καὶ τοῦ σίδερου τοῦ σιδερώματος, πρέπει ν' ἀνάβουν πρῶτα καλὰ στὸ ὕπαιθρο (στὴν αὐλὴ ἢ στὸ μπαλκόνι) καὶ ὕστερα νὰ μπαίνουν στὸ σπίτι.

Μὲ τὸν ἴδιο τρόπο μποροῦμε νὰ δηλητηριαστοῦμε μὲ φωταέριο (γκάζι), ἢ ἀπὸ τοὺς ἀτμοὺς ποὺ βγαίνουν ἀπὸ τὸ αὐτοκίνητο ὅταν δουλεύει. Ποτὲ δὲν πρέπει νὰ μένη αὐτοκίνητο ποὺ δουλεύει ἡ μηχανή του σὲ κλειστὸ γκαρὰζ καὶ μεῖς ν' ἀποφεύγομε νὰ βρισκόμαστε σὲ σταματημένο κλειστὸ αὐτοκίνητο μὲ ἀναμμένη μηχανή.

Γιατρὸς Κ.

◇◇

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

ΜΕΤΑΞΥ ΚΕΡΚΥΡΑΙΩΝ...

—Φίλε μου, ρωτάει ἕνας Κερκυραῖος ἕναν πατριώτη του, βλέπεις ἐκείνη τὴ μυῖγα στὴν ἀπέναντι στέγη; (καὶ τοῦ δείχνει μακρυά).

—Ὄχι, ἀπαντάει ὁ ἄλλος, δὲν τὴ βλέπω ἀλλὰ ἀκούω τὰ βήματά της ποὺ τρέχει πάνω στὴ στέγη!

Πάνος Α. Μπασκόντα.

ΦΙΛΟΤΕΛΙΚΗ ΣΤΗΛΗ

Οἱ μεγαλύτεροι συλλέκται γραμματοσήμων

(Συνέχεια)

Ἄλλος βασιλιᾶς συλλέκτης ἦταν καὶ ὁ Φουὰτ τῆς Αἰγύπτου καὶ πατέρας τοῦ Φαρούκ. Ὁ Φουὰτ δὲν ἦταν μανιώδης συλλέκτης ὅπως ὁ Γεώργιος ὁ Ε'. ὁ παπποῦς τῆς σημερινῆς βασίλισσας τῆς Ἀγγλίας Ἐλισσάβετ. Ὡστόσο ἀγαποῦσε τὰ γραμματόσημα. Ἔτσι κατάφερε νὰ κάμη μιὰ ἀξιόλογη συλλογή. Πρὸ δεκαπέντε ἐτῶν ἀγόρασε τὴν σπανιώτατη καὶ μοναδικὴ στὸν κόσμο συλλογὴ γραμματοσήμων τῆς Αἰγύπτου ποὺ τὴν εἶχε ἕνας ἄγγλος συλλέκτης. Γιὰ τὴ συλλογὴ αὐτή, εἶχε πληρώσει τότε περὶ τὶς 6.000 ἀγγλικὲς λίρες. Ὁ Φουὰτ εἶχε μεταξὺ ἄλλων συλλογῶν καὶ μιὰ ὡραία συλλογὴ παλαιῶν ἑλληνικῶν γραμματοσήμων. Ἄγνωστον εἶναι τί θὰ ἀπογίνουν οἱ συλλογὲς αὐτὲς τώρα μὲ τὴν νέαν κατάσταση τῶν πραγμάτων τῆς Αἰγύπτου.

Ἄλλος μεγάλος συλλέκτης, ἂν καὶ δὲν ἦταν βασιλιᾶς, ἦταν ὁ ἀποθανὼν Πρόεδρος τῆς Ἀμερικῆς Ροῦσβελτ. Ἂν καὶ ὁ Ροῦσβελτ ἦταν πιὸ πολὺ ἀπασχολημένος ἀπὸ τοὺς τρεῖς ἄλλους βασιλεῖς, ἐν τούτοις μὲ ὅλες τὶς ἀσχολίες του κατώρθωνε νὰ βρίσκη καιρὸ γιὰ νὰ ἀσχολῆται μὲ τὴν συλλογήν του. Ὅταν πέθανε ἡ Κα Ροῦσβελτ ἐπούλησε τὴν συλλογή του σὲ δημοπρασίες ποὺ ἔγιναν εἰς τὴν Νέαν Ὑόρκην. Μεταξὺ τῶν διαφόρων ὁλοκλήρων φύλλων γραμματοσήμων ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ εἴδους, εἰς τὸ περιθώριον τῶν ὁποίων εἶχε βάλει καὶ τὴν ὑπογραφή του, πολλὰ ἐπωλήθησαν εἰς ἐξωφρενικὰς τιμάς. Εἰς τὴν περίπτωση αὐτὴ οἱ ἀγορασταὶ ἔδιναν λίγη σημασίαν εἰς τὰ γραμματόσημα καὶ πολὺ περισσότερην εἰς τὴν ὑπογραφὴν τοῦ Ροῦσβελτ, ποὺ ἡ προεδρία του συνδέθηκε μὲ τὶς πιὸ σοβαρὲς σελίδες τῆς Ἀμερικανικῆς ἱστορίας.

Μὲ τὴν εὐκαιρία αὐτὴ ἀναφέρω ὅτι ὅταν πέθανε ὁ Ροῦσβελτ, πολλὰ κράτη μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ἡ Ἑλλάς, ἔβγαλα σειρὲς ἀπὸ γραμματόσημα μὲ μαῦρο πένθιμον πλαίσιο ἢ καὶ χωρὶς τὸ πένθιμον, εἰς ἔνδειξιν εὐγνωμοσύνης ἢ ἐκτιμήσεως πρὸς τὸν ἀποθανόντα πρόεδρον.

Σήμερον θὰ σᾶς μεταδόσωμε τὴν τελευταίαν σειρὰν τῶν Ἑλληνικῶν γραμματοσήμων ποὺ ἐκυκλοφόρησαν τὴν 14ην Δεκεμβρίου 1952. Πολλοὶ ἀπὸ σᾶς θὰ ἔχετε διαβάσει ἢ μάθει ὅτι ὁ Βασιλῆᾶς μας ἑώρτασε αὐτὴν τὴν ἡμέραν τὰ 50 χρόνια του. Τὸ κράτος γιὰ νὰ ἑορτάση πιὸ ἐπισήμως τὴν ἡμέραν αὐτὴν ἐκυκλοφόρησε 4 γραμματόσημα.

200 δρχ. πράσινον μὲ τὴν εἰκόνα τοῦ Βασιλῆᾶ.

1000 δρχ. ἐρυθρὸν ὁμοίως

1400 δρχ. κυανοῦν, μὲ τὴν θεὰν Φήμην καὶ τὴν εἰκόνα τοῦ Βασιλῆᾶ.

10.000 δρχ. ἐρυθρόχρουν μὲ τὴν εἰκόνα τοῦ Βασιλῆᾶ ὡς τὰ 2 πρῶτα.

Αὐτὰ τὰ γραμματόσημα ἐτυπώθηκαν εἰς τὰς Ἀθήνας, οἱ εἰκόνες ὅμως εἶναι ἔργον τοῦ Ἕλληνα καλλιτέχνη Δ. Γαλάνη, ὁ ὁποῖος ζῆ εἰς τὴν Γαλλίαν. Ὁ ἴδιος ἐσχεδίασε μεταξὺ ἄλλων καὶ εἰκόνες Γαλλικῶν γραμματοσήμων.

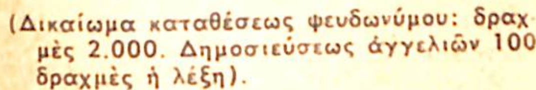
Ο ΦΙΛΟΤΕΛΙΣΤΗΣ

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

Πατέρας: Πρόσεξε παιδί μου Τάκη, στὴ ζωὴ ὑπάρχουν πολλὰ προβλήματα.

Τάκης: Σὰν τί προβλήματα μπαμπά, κλάσματα ἢ συμμιγεῖς;

ΜΑΡΓΚΩΖΗ ΔΗΜΗΤΡΑ

(Δικαίωμα καταθέσεως ψευδωνύμου: δραχμὲς 2.000. Δημοσιεύσεως ἀγγελιῶν 100 δραχμὲς ἡ λέξη).

325 (52 - 18). Πρωτομπαίνοντας στὴν κίνηση χαιρετῶ ὅλους καὶ ὅλες καὶ ἰδιαιτέρως ὅλους τοὺς Παναθηναϊκούς.
Ἠλίας Σταφυλίδης

326 (52—19). Δύο ἀστέρια μπήκανε στῶν πεννομάχων στήλη καὶ μὲ πεννάρες ἤρχισαν μὲ ὅλους σας νὰ ξιφοπεννομαχᾶνε.
Αὐγερινὸς κι' ἡ Πούλια

327. Τέλο Ἄγρα σὲ γνωρίζομε. Εἴμαστε χωριανοί. Ἐγγονοπαππαδοπαίδι πρόσεχε ἀπὸ καμμιὰ ἀποκάλυψη. θὰ τὸ φυσᾶς καὶ δὲν θὰ κρυώνη.
Αὐγερινὸς κι' ἡ Πούλια

328 (52—21). Πρωτομπαίνοντας χαιρετῶ ὅλους - ες ἰδιαιτέρως τοὺς Ἠπειρώτας.
Ξενητεμένος Ἠπειρώτης

329. Παιδιὰ τῆς Π.Α.Δ.Θ. σᾶς χαιρετῶ. Κρινάκι τῆς Αὐγῆς ἀλληλογραφοῦμε; Σμαρόπουλε Ζάχο ἔμαθα ὅτι ἀριστεύσατε. Μπράβο. Καρρᾶ πᾶρε ψευδώνυμο καὶ ἔλα νὰ τὰ ποῦμε.
Ξενητεμένος Ἠπειρώτης

330 (52—21). Πρωτομπαίνοντας στὴν Πεννομαχικὴ στήλη χαιρετῶ τοὺς φίλους μου Καλτούλαν, Χωματᾶν, Σμαρόπουλον, Γέρο Πλάτανο, Καϊπαλέξην, Κουρκουβέλαν, Γκοντουλάκην, Ξενιᾶν, Μουχλούλην καὶ Βολιώτας.
Ὁ Βασιλικὸς Κῆπος

331 (52—22). Ψὺν Δρυὸς δὲν σὲ καταλαβαίνω (98). Ἀπὸ ποῦ συμπατριώτης μου Ξανθομίκυ; Χάρηκα Βυζαντινὴ Ἀρχοντοπούλα (169) ἀλλὰ ἀπὸ ποιὸ μέρος τῆς Θράκης; Λάκη Μιχαηλίδη, Τρισεύγενη ἀλληλογραφεῖτε; Προσεχῶς δῶρα.
Θρακιώτης

332 (52—24). Τῆς Στήλης τὰ παράξενα. Νάστε «Αὐτοκράτορες τῆς Πάρλας», ἐνῶ στὴν πραγματικότητα εἶσθε... ..ω οτεροι ἰχθύος!!! (Ποῦ ὅμως αὐτό!!!) Ἐνῶ εἶσαι ἥρεμο ἀρνάκι νὰ σὲ λὲν ὅμως «Ἐξαγρ. γάτο!!!» (Ἀκολουθεῖ)
Γλάρος τοῦ Παγασιτικοῦ

333. Πάψτε πιὰ τὰ ἀθλητικοαλληλοφαγώματα! Ἐγὼ εἶμαι ὑπερφανατικώτατος ὀπαδὸς τῆς Ἐθν. Ἑλλάδος, κι' ἔτσι πάντοτε εἶμαι... μέσα!!! Ἀκολουθεῖστε τὸ παράδειγμά μου! Στὸ ὄνειρό σας τὸ εἴδατε, Ἀρχιπεννομάχε (83—86) καὶ Φαταούλα (119);
Γλάρος Παγασιτικοῦ

334 (52—25). Πεννομάχοι ἡ «ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ» γιὰ μιὰ ἀκόμη φορὰ φανέρωσε εἰς ὅλον τὸν κόσμο τὰ ἅγια πατριωτικά της αἰσθήματα, ἀφοῦ ἐκέρδισε τὸ φετεινό μας δημοψήφισμα. Οἱ Μακεδόνες ὑποψήφιοι κατέλαβον τὰς καλλιτέρας θέσεις πέρνοντας τὰς περισσοτέρας ψήφους. Ἰδοὺ τὰ Μακεδονόπουλα νικηταί: ΝΙΚΟΣ ΣΑΛΟΝΙΚΙΟΣ 567, ΛΑΚΗΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ 359, ΠΙΝΟΚΙΟ 134, ΠΑΙΔΙ ΤΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ 76.
Λάκης Γκονόπουλος
(Σκοπιανὸς ὁ Δοξαῖος)

335. Τοὺς Μακεδόνας νικητὰς τοῦ δημοψηφίσματος ΛΑΚΗΝ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΝ, ΝΙΚΟ ΣΑΛΟΝΙΚΙΟ ΠΙΝΟΚΙΟ θερμῶς συγχαίρομεν.
Εὐέλπιδες
Λάκης — Πέτρος

336. Ὄχι Ντολορὲς δὲν σὲ πάει τὸ πράσινο φουστανάκι σου, καλλίτερα βάλε αὔριο ποὺ θὰ πᾶμε στὸ χορὸ τὸ κόκκινο μπογάκι σου μὲ τὸ ἄσπρο γελεκάκι καὶ τὸ φροῦ - φροῦ.
Εὐέλπιδες
(τῆς σχολῆς Εὐελπίδων νηπίων)

337 (52—20). Ζουρλομαρία ἡ ἄφθαστος. Ἡλιαζομένη συχνότατα, Λ-ολάδες Ἐφταλίας, Ἱεράρχισσα βλακείας, Ἀ-νόητος στὴν νυοστή, Ρ-έπει στὴν τρελλάρα, Α-ὐτὴ εἶναι ἡ ζηλιάρα.
Ὕμνος Ἐλευθερίας

338. ΔΕΛΤΙΟΝ ΚΑΙΡΟΥ: Ἀνὰ τὸν Π. Τεμπέλη ὁ καιρὸς ψυχρὸς κακὸς κι' ἀνάποδος μετά τινων καταιγίδων, λόγῳ τῆς πάρλας ἤγουν τρελλάρας. Ἡ θάλασσα τοῦ μυαλοῦ τῆς Ζηλιάρας λίαν τεταραγμένη. Ἀνὰ τὴν Ντολορὲς ὁ καιρὸς λίαν νεφελώδης μετὰ καταρακτωδῶν βροχῶν, λόγῳ ἀποτυχίας Δημοψηφίσματος.
Ὕμνος Ἐλευθερίας

339. ΑΝΑΖΗΤΗΣΕΙΣ. Ἡ Ντολορὲς ἕνα φτιάρι ν' ἀνοίξη τὸ λάκκο της. Ἡ Ζηλιάρα ἕνα ψάλτη γιὰ τὸν ἐπικήδειό της. Ὁ Π. Τεμπέλης ἕνα ζουρλομανδύα, ὁ Ἀγρ. Λαουτζῖκος τὸν Β' τόμο τοῦ Σουρῆ (γνωστὴ ἡ χρησιμοποίησίς του 88, 89 κλπ.
Ὕμνος Ἐλευθερίας

340. Λίγες γραμμοῦλες σας θὰ μὲ ἐνθουσίαζαν ἀγαπητοί-ές. Ἡ Θρύλο, Τρισεύγενη, Ντορεμή, Α. Μαθητή.
Ὕμνος Ἐλευθερίας

441 (Ο.Π.). Πρωτομπαίνοντας στὸ Σαλονάκι τῶν πεννομαχιῶν χαιρετῶ ὅλους-ες καὶ ὑπόσχομαι δράση. Ἰδιαίτερα χαιρετῶ τοὺς Βολιῶτες-ισσες καὶ Τρισεύγενη, Παιδὶ Ἀμβρακικοῦ, Ἀρτινοπούλα, Μὰρκ Γουαίη, Ὕμνο Ἐλευθερίας Γλάρο τοῦ Παγασητικοῦ, Ἁγία Μαύρα.
Χάρυ Ρὰν

342. Ἀλληλογραφῶ μὲ πεννομάχους - ισσες. Τρισεύγενη, Τροβαδοῦρο, Ζαΐρα Ἀλληλογραφοῦμε;
Χαρυ Ρὰν

343 (52—29). Πρωτομπαίνοντας στὴν πεννομαχόστηλη χαιρετῶ ολους - ες ἰδιαιτέρως τοὺς πεννομάχους τοῦ Περιοδικοῦ.
Εὔθυμος

344 (52—30). Μικρὴ Ποιήτρια μὴ πολυκαυχέσαι ὅτι ἔχεις ἀρχαία ἑλληνικὴ μύτη γιατὶ εἶναι...
Ξύλο ἀπελέτητο

345 (52—30). Ἀρχαιολόγε Ἴβανς, Τζαμαρίας. Προδυωπία δώδεκα βαθμῶν. Καὶ σὺ μὴν πολυκαρδώνεσαι γιατί... τὸ ψευδώνυμο δὲν σ' ἀξίζει.
Ξύλο απελέκητο (ἀνεξάρτητος)

346 (52—32). Ἀντιχαιρετῶ Ἀγρ. Λαουτζῖκο, Χαιρετῶ Ν. Σαλονικιό, Μ. Παπαρούνα.
Πάνθηρ

246α. Ἱππ. Θεσσαλὲ μὲ γνωρίζεις ἔ; Ἡ 236 πολὺ ἄγρια. Πρόσεχε στὰ λόγια σου.
Πάνθηρ

347 (52—16). ΣΚΙΤΣΟ ΑΤΡΟΜΗΤΟΥ

Νὰ τὸ γνωρίζης φίλε μου
Ἐξάψαλμε τρανὲ
πὼς κάποιος πιὰ σὲ παίνεσε
σ' ἔκανε νταερέ.
Σ' ἔχουν γιὰ γελοτοποιὸ
κι' ὅλοι τους σπᾶνε κέφι
καὶ τὸν καιρό τους νὰ περνοῦν
μὲ σὲ τὸ τρύπιο ντέλφι.
Δὲν ἀσχολοῦμαι ἄλλο πιὰ
μ' αὐτὲς τὶς κουταμάρες
γιὰ σὲ τὸν τετραπέρατο
ποὺ βόσκεις ἀγγενάρες.
Ἂν θέλης βρὲ Ἐξάψαλμε
καὶ τρύπιε ταμπουρὰ
γράψε πεννομαχίες μιὰ
κι' ἄλλη καμμιὰ φορά.

Ἀτρόμητος

348. (54—1) Πρωτομπαίνοντας στὴν κίνηση χαιρετῶ ἅπαντας τοὺς Βολιώτας. Γκοντουλάκην, Φούσκα καὶ Ζῆδρο τὸν ἐπονομαζόμενον Μπαφαλούκαν. Μπρίν. ν. . ν.!!
Κένταυρος Χείρων

349. (54—18). Ζαλισμένη ἀπ' τὶς ἀτέλειωτες στροφὲς τοῦ τούρ, ἔρχομαι στὴν ξελογιάστρα πεννομαχόστηλη νὰ ξεκουρασθῶ λιγάκι. Χαιρετῶ Φρῖξο, Χαϊδεμένη καὶ Ἀηδονάκι.
Τρελλὴ Μπαλλαρίνα

350. Ἐξάψαλμε κρῖμα... τὰ ὄνειρά σου σβύσανε. Ἀρτινοπούλα θυμᾶσαι... πού...
Τρελλὴ Μπαλλαρίνα

351. Μ. Ποιήτρια, Π. Τσιγγάνα χαθήκαμε λοιπόν; Φρῖξο περιμένω. Ρεγγίνα = τὸ νιάνιαρο τῆς ὁμάδας μου.
Ἄστρο τῆς Ἀνατολῆς

352. Ντολορὲς καὶ Ἐξάψαλμος
τὸ ταιριαστὸ ζευγάρι
πότε χτυπᾶς τὸ γάϊδαρο
καὶ πότε τὰ σαμάρι!

Ἄστρο τῆς Ἀνατολῆς

353. (84—19) Πεννομάχοι!!! Πεννομάχοι!!! Σήμερα μπαίνει στὸ σαλόνι σας ἕνα νέο ἀστέρι. Ὁ ΓΛΥΚΟΜΙΛΗΤΟΣ ΝΕΣΤΩΡ.
Γλυκομίλητος Νέστωρ

354. Θρίαμβοοοοος!!! Τὸ Κρινάκι τῆς Αὐγῆς, ὁ Γλυκομίλητος Νέστωρ καὶ Δαρεῖος συνεμμάχησαν. Πεννομάχοι νὰ συμμαχήσουμε.
Γλυκομίλητος Νέστωρ

355. Χαιρετῶ: Τροβαδοῦρε, Νῖκο Σαλονικιὸ καὶ Κρινάκι τῆς Αὐγῆς.
Γλυκομίλητος Νέστωρ
(ὁ ἀγαπῶν ὅλους)

356. (54—20) Πεννομάχοι!!! Πεννομάχοι!!! ἐλᾶτε νὰ συμμαχήσουμε.
Κρινάκι τῆς Αὐγῆς

357. Χαιρετῶ τοὺς φίλους μου: Τροβαδοῦρο, Δαρεῖο, Μαῦρε Κουρσάρε, Ἁγνὲ Φίλαθλε πρόσεξε πολὺ μὴ σὲ φᾶνε τὰ κοράκια.
Κρινάκι τῆς Αὐγῆς
(πρώην Γεν.)

358. Γιὰ χαρὰ Γλυκομίλητε Νέστωρα καλῶς ἦρθες στὴν πεννομαχικὴ στήλη.
Κρινάκι τῆς Αὐγῆς (Ἠπειρώτης)

359. Γιὰ χαρὰ φίλε μου Ζήση. Σοῦ δίνω μύρια εὐχαριστῶ.
Κρινάκι τῆς Αὐγῆς.

360. Χαιρετῶ τὸν φίλον μου Βασίλη Μιχαηλίδη.
Κρινάκι τῆς Αὐγῆς

361. ΣΥΝΑΓΕΡΜΟΣ ΠΕΝΝΟΜΑΧΩΝ! ΜΕΓΑΛΟΙ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ! 1ος) Φιλολογικός: Τὸ χωριό μου. 2ος) Σκίτσου: Θέμα ἀπ' τὴν φύση. 3ος) Φωτογραφίας: Θέμα ἐλεύθερον. (Μποροῦν νὰ σταλοῦν καὶ κὰρτ - ποστάλ). Βραβεῖα πλούσια! Μπορεῖτε νὰ λάβετε καὶ εἰς τὸν ἕνα ἀπὸ τοὺς τρεῖς. Στεῖλτε τὶς συμμετοχές σας μέχρι τὶς 25 Ἀπριλίου. Γράψτε Ἄγγελον Ἀγγελίδην, Πατριάρχου Γρηγορίου 53, Ἀλεξανδρούπολις.
Τροβαδοῦρος

362. Πεννομάχε Ἀρχηγέ μας
σὺ τῆς στήλης τὸ βλαστάρι
ὦ τρανέ μας ποιητὴ
ἐσὺ τῆς τρέλλας τὸ καμάρι.

Τροβαδοῦρος

363. Χαιρετῶ Γλάρο Παγασητικοῦ. Μὲ συγχωρεῖς Νῖκο Γερολάνδε. Ἀντιχαιρετῶ θερμὰ φίλοι μου, Χρονογράφημα Ξ. Μύκυ. Ἀγαπητοὶ Γ. Παγασητικοῦ. Χρονογράφημα δυὸ λόγια θὰ μοῦ ἔδιναν τόση χαρά.
Τροβαδοῦρος

364. (54—22).
Ξεφυλλίζοντας προχθὲς
τῆς Παιδόπολης τὰ φύλλα
γνώρισα κάτι μορφὲς
ποὺ ποτέ μου δὲν τὶς εἶδα.

Ἀρχιπεννομάχος

365. Πρῶτα γνώρισα ἐσὲ
παλιο - γκαζοντενεκὲ
Βουλγαροκτόνε
ἀρχηγὲ κουτῶνε

Ἀρχιπεννομάχος

366. Γνώρισα: Ἐξάφαλμο καὶ Ντολορὲς
ποὺ τὴν ἔπαθαν προχθὲς
μὲ μουντζουρωμένες κεφαλές.

Ἀρχιπεννομάχος

367. Τούς: Σκαλιστήρι, Σκερβελέ, Ν. Βίντσι
βλάχαρους ἀπὸ τὸ Βίτσι,
Τροβαδοῦρο, Μπούλη Ἔλατο
διαχειμάζανε σὲ θέρετρο.

Ἀρχιπεννομάχος

368. Τίς: Τρισεύγενη, Ζαΐρα,
ποὺ μοιάζουν μὲ καμήλα.
Γέλος σὲ Ἀρχιτεμπέλαρε
ψωμοκρεοψαρομπριζολονήστικε.
Ἐπειδὴ 'σαι νηστικὸς
εἶσαι κι' ὅλο ἀνιαρός.

Ἀρχιπεννομάχος

369. (54—23) Πρωτομπαίνοντας θερμοχαιρετῶ ὅλους - ες ἰδιαιτέρως τὰ γυμνασιόπαιδα τῆς Π.Α.Σ. «Γενναῖες» συμμαχοῦμε; Ι. Κουντουλάκη Γειά σου.
Γεώργιος Ἰακωβίδης

370. (Χ. Χ) Γενναῖε, Ὕμνε Νεότητος, Παβουγαδῆ ἀλληλογραφοῦμε; Κρινάκι νὰ σὲ ἀποκαλύψω;
Ξενητεμένος Ἠπειρώτης

371. Παιδιὰ τῆς Π.Α.Σ. δὲ μὲ γνωρίζετε; Εἶμαι ὁ ἀόρατος φίλος σας ὁ...
Ξενητεμένος Ἠπειρώτης

372. Χαιρετῶ τὸν Α.Ε.Κ. δὲ μὲ γνωρίζεις; Εἶμαι ὁ ἀλησμόνητος ὁ...
Ξενητεμένος Ἠπειρώτης

373. Προσοχή!!! Προσεχῶς ἐκλεκτὰ δῶρα εἰς ὅλους.
Ξενητεμένος Ἠπειρώτης

374. (54—24) Χαιρετῶ τοὺς Πεννομάχους, ἰδιαιτέρως Ἀρχιπεννομάχο. Ἀντιπαθῶ Ἐξάψαλμο - Φαταούλα.
Σερραΐικη Τρίχα

375. (54—25) Περνώντας ἀπὸ τὸ μικρὸ σαλόνι τῶν πεννομάχων χαιρετῶ ὅλους - ες.

376. (54—27) Πρωταμπαίνοντας στὴν στήλη τῶν πεννομάχων χαιρετῶ ὅλους - ες. Μαῦρε Πειρατὴ τί λὲς γιὰ δυὸ λογάκια;
Ὄλυμπος
Περαστικὸς

377. (54—28) Μπαίνω καὶ γὼ στὸ εὔθυμο σαλόνι τῶν πεννομαχιῶν χαιρετώντας ὅλους τοὺς πεννομάχους. Ἰδιαιτέρως τὸν Ἐξάψαλμον, Ντολορές, Ν. Σαλονικιό. Σᾶς ψήφισα καὶ τοὺς τρεῖς. Παιδὶ τῆς Θράκης, Θρακιώτη, Κὸρν Γουάηντ, ρὶντ - τὶν - τίν, (ἀλήθεια φοιτοῦμε στὸ ἴδιο γυμνάσιο; (152). Θὰ χαρῶ πολὺ ἂν σὲ γνωρίσω). Ἀνθρωποφάγο καὶ Μιραβαζὰλ (μὰ γιατί θὰ μ' ἀποκαλύψτε;) Π. Τεμπέλη, Ζηλιάρα καὶ Τροβαδοῦρο (τί θἄλεγες γιὰ δυὸ λόγια;).
Τσιγγανοπούλα

378. Ἀλληλογραφῶ μὲ πεννομάχους π' ἀγαποῦν τὴν κλασσικὴ μουσική.
Τσιγγανοπούλα

379. Γειὰ χαρὰ φίλη μου Π. Τσιγγάνα.
Τσιγγανοπούλα

380. Γειά σας Σουφλιῶτες.
Τσιγγανοπούλα

381. (54—29) Ἐξάψαλμε ξύπνα γρήγορα γιατὶ σὲ λίγο ἔρχονται οἱ νεράϊδες καὶ θὰ σὲ πάρουνε!...
Νεράϊδες Γαλανὲς

382. (54—30) Πρωταμπαίνοντας στὴν κίνηση τῶν πεννομαχιῶν χαιρετῶ ὅλους - ες σας. Ἰδιαιτέρως τὸν ἀγαπημένο μου Ὀλυμπιακό. Θρακιώτη σὲ γνωρίζω εἴμαστε καὶ πατριῶτες. Τὸν ἀδοκαθαριστὴ νὰ πῇς νὰ ἀφήσῃ τὶς παγαποντιές του. Χαιρετῶ μὲ ἀριστερὴν χεῖρα τὸν Ἀρχιπεννομάχο, Νῖκο Σαλονικιὸ ἢ Νῖκο Σαμαρᾶ.
Ὁ Πτερωτὸς Ταῦρος

383. Ὁ Γαλάζιος Ἕβρος δὲν ἔχει δίκιο νὰ λέγεται γαλάζιος μάλιστα αὐτὲς τὶς ἡμέρες εἶναι κατακόκκινος.
Ὁ Πτερωτὸς Ταῦρος

384. (54—31) Γιάννη Γάκη. Ὀλυμπιακὸς Α.Ε.Κ. 4 - 3 σοῦ ἄρεσε;

Ἀγνὸ Ἀηδονάκι

385. (54—32) Πεννομαχικὰ πορτραῖτα:
Ν. Σαλονικιός:
Κόκκινος μῦτος σωστὸ παντζάρι
μάτια αὐτάκια γιομάτα χάρη.

Μ. Ποιήτρια

386. Φρίξος:
Ψηλὰ τὸ κεφάλι στητὸ τὸ κορμὶ
μοιάζει μὲ εἰκόνα χιλιοπλουμιστή.

Μ. Ποιήτρια

387. Ὁ Ἐξάψαλμος παιδιά μου
τοσοδούλη παιδαρέλι
ἔμαθα πὼς ὁμοιάζει
μὲ τὸν κύριο... Παγανέλι!!!

Μ. Ποιήτρια

388 (ΧΧ) Τὸ σκίτσο σου, Ἄγριν. Λαουτζίκε ὁλόϊδιος Σαλονικιός! Λὲς καί... πόζαρα!... Φτοῦ σου μὴ βασκαθῆς... Νῖκος Σαλονικιὸς

389. Στὰ χαιρετίσματά σας καλοί μου Ἀρχιπεννομάχε καὶ Χρονογράφημα εὐχαριστώντας ἀντιχαιρετῶ θερμά. Σαλονικιὸς

390. Πολὺ κρύο τό... βιολί σου (109) Παιδὶ τοῦ Ἀμβρακικοῦ. Νάλεγες μπουζοῦκι ἢ ταμπούρλο τρώγονταν! Σαλονικιὸς

391. Νόστιμη ἡ... ἀκροστιχίδα σου (124) φίλτατη Ζηλιάρα. Ἀλλά... ζηλεύεις;

Σαλονικιὸς

392. Ἀκαταλαβίστικο τὸ δῶρο σου (157), Ξανθομίκυ. Τέλος πάντων — εἶδες πάντα βολικὸς εἶμαι — στεῖλτο μου... Τὸ περιμένω!.. Ἀκοῦς;
Σαλονικιὸς

393. Καϋμένε, Ραμπαγᾶ! Ποῦ τὴ ψώνισες αὐτή σου τὴ λόξα γιά... συμμαχίες;... Δὲν κάνουμε καλύτερα κανένα «διασσυμαχικὸ συμβούλιο» γιὰ νὰ δοῦμε ἂν θὰ πρέπει νὰ κλειστῆς στό... ἵδρυμα τῆς Σταυρουπόλεως! Σαλονικιὸς

394. Ἄκου, φίλτατη Ζηλιάρα
ἢ ἀλλέως Χαϊδεμένη:
πᾶψε πιὰ (105) τὴ σαχλαμάρα,
μὴ τραβήξω τὴ χατζάρα
καὶ σοῦ κάνω μιὰ λαχτάρα,
τρισεδυστυχισμένη!

Σαλονικιὸς

395.
Ἀποτυχὼν Ἐξάψαλμε, καϋμένη μου Ντολόρες,
ἐδοκίμασε πολλές, μέχρι τὰ τώρα μπόρες,
μὰ αὐτὸ τὸ Δημοψήφισμα, ποὺ κακὸ ψόφο...νἄχη
σᾶς ἔχει φέρει πυρετὸ καὶ ἄφθονο... συνάχι!
Γι' αὐτὸ ἐγὼ σᾶς συνιστῶ, μιὰ κι εἶμαι πιὸ με-(γάλος:
Νὰ φύγετε ἀπ' ἐδῶ, νὰ πᾶτε κάπου ἀλλοῦ,
στὴ μακρυνὴ τὴν Ἀφρική, γιὰ φύλαρχοι τῶν... (Ζουλοῦ!...
ὁ... Νικολῆς — ποιὸς ἄλλος;
Ὁ Σαλονικιὸς

396. (54—34) Ὁ Φαταούλας εἶμ' ἐγὼ
κι ὅλοι νὰ μὲ φοβᾶστε
γιατὶ μὲς τὴν κοιλάρα μου
θὰ μπῆτε καὶ θὰ σκάστε.

Φαταούλας

397. Ἐξάψαλμε, Ντολορές, προσχωρῶ στὴν «Αὐτοκρατορία» σας

Φαταούλας

398. Σαλονικιέ, εἶσαι σαπουνόφουσκας!

Φαταούλας

399. (54—35) Πρωτομπαίνοντας στὸ σαλόνι ἢ μᾶλλον στὴν κρεββατοκάμαρα καὶ θέλοντας νὰ μὴν κάνω θόρυβο, δὲ σᾶς χαιρετῶ, ἀλλὰ ὑπόσχομαι νὰ γίνω μὲ ὅλους καὶ ὅλες φίλος.

Κλάρκ

400. Ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ἀνακοινώσεως τῶν ἀποτελεσμάτων τοῦ δημοψηφίσματος δημοσιεύω ἐπίκαιρα θεάματα.
Ν. ΣΑΛΟΝΙΚΙΟΣ: Αὐτοὶ ποὺ δὲν νικήθηκαν.
ΕΞΑΨΑΛΜΟΣ: Ὅσα παίρνει ὁ ἄνεμος (διασκ.) ὡς μὲ πῆρε ὁ ἄνεμος.
ΝΤΟΛΟΡΕΣ: Γιατὶ ὑπέκυψα.
Π. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ: Ὁ παραχαράκτης.
ΛΑΚΑΖ: Ὁ Μαύρας... ἄρχων.
ΜΠΟΥΖΟΥΚΟΚΕΦΑΛΟΣ: Ὁ τελευταῖος... τῶν κουρσάρων.

Κλάρκ

401. Γλάρε τοῦ Παγασσητικοῦ, εἶμαι Βολιώτης. Πᾶς στὸ Β' Γυμνάσιο;
Π. Τεμπέλη, γυιὸς τοῦ Μποδοσάκη εἶσαι.
Μαῦρε Πάνθηρα, πῶς σ' ἀφίνουν καὶ κυκλοφορεῖς χωρὶς φίμωτρο;

Κλάρκ

402. (546—36) ΕΥΧΕΣ
Σοῦ εὔχομαι Ἐξάψαλμε
νὰ μὴ ξαναμιλήσης
κ' ἐννέα κεραμίδες
νὰ τὶς καταβροχθίσης.

Κ' ἐσένα, Φαταούλα
ποὺ σ' ἔφυγαν τὰ οὖλα
νὰ καταφαγωθῆς.
Ἄρατος - Κατάρατος

403. (54—37) Βροντὴ πρόσεχε (211) καὶ θὰ σὲ βροντήξω!

Πιττακὸς Μυτιληναῖος
(ὁ Ἀεκτζῆς)

404. Νέοι γκαζοτενεκέδες ἐμφανίσθησαν, οἱ μπατηρημένοι Σατυρισταί. Τί τοὺς κοροϊδεύετε τοὺς συμμαθητάς σας (257—258). Θέλετε νὰ σᾶς κάνη ὁ Θεὸς σὰν κι' αὐτούς; Ἀλλὰ εἶστε...

Πιττακὸς Μυτιληναῖος

405. Θεάματα:
Ψὺν ὁ τῆς Δρυὸς = Βροντὴ μὴ κρύβεσαι.
Θ. Μπεμπης = Παλκαρὲλ τσὴ πιτας.
Ξανθομύκις = Κρύωσα.

Πιττακὸς Μυτιληναῖος

406. Μυτιληνιὲς χαθήκατε, γιατί; Μπούλη γειά σου.

Πιττακὸς Μυτιληναῖος

406α. Εὔχομαι:
Εὔχομαι σᾶς συνιστῶ
ἡ εὐχή μου 'ναι κατάρα
καταιγίδα καὶ ἀντάρα!
Καρμανιόλας = καρμανιόλα.
Ζηλιάρα = κοκκαλιαρα.
Ἁγία Μαύρα = ὅλα... μαῦρα.
Χαϊδεμένη = κοιμισμένη.
Προκομένος Τεμπέλης = μόνον Τεμπέλης.
(Συνεχίζονται)
ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΗΜΑ

407. Ἀντιχαιρετῶ Σιδηρόνερο. Καλοσώρισες!
ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΗΜΑ
(ὁ... Χρονογράφος)

408. (54—36) Μπούμ, ἐπιτέλους ἔφθασε ὁ τρομερὸς Ποκοπίκο γόης φιδιῶν, προστάτης τῶν κουτῶν καὶ ἀδυνάτων καὶ ἀνοιχτόκαρδος ὅλε.
ΠΟΚΟΠΙΚΟ

409. Σφάζω ὅλους... δωρεάν.

ΠΟΚΟΠΙΚΟ

409α. (54—39) ΕΚΔΟΣΕΙΣ
Ε. ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ
Ο. ΜΑΝΙΑΤΑΚΗ
«Ἡ Λαχανίδα»
Ι. ΕΥΛΑΜΠΙΟΥ: «Τὰ ζαμπόν».
Κ. ΓΙΑΝΝΕΛΛΗ: «Ἡ ξιφομαχία στὴν Ἑλλάδα».
Ζ. ΜΑΝΤΟΥ: «Ὁ Ἄϊκ Αϊζενχουερ» (Βιογραφία).

ΣΑΤΙΡΙΣΤΑΙ

410. ΛΟΓΙΑ ΜΕΓΑΛΩΝ ΚΑΙ ΜΙΚΡΩΝ ΑΝΔΡΩΝ:
Ι. ΧΑΜΧΟΥΜΗ: «έ τὶ ἀ πῆς, ἐ τὶ ἀ λές».
Β. ΜΠΟΥΜΠΑ: «Μὴ μὶ πειράζιτι ρὲ μουρά, θὰ σᾶς δείρου».
Μ. ΣΑΜΙΟΥ: «Γιατὶ μὶ λέτι Μογγόλου, ἀφοῦ ἐν εἰμί».
Ν. ΚΑΡΑΒΑΝΙΑΝ: «Ἠγὼ ἒ γίνουμι μασκαρᾶς στ' Ἀποκρηές, γιατὶ ἐν ἔχω ἀνάγκη. Εἶμι ἐκ τοῦ φυσικοῦ».

ΣΑΤΙΡΙΣΤΑΙ

411. (54—40) Προσοχή! Στὴν Πεννομαχοστήλη μπαίνει ὁ θρυλικὸς Ἀρχικουρσάρος Μιραβαζάλ. Σαλονικιέ, Θρακιώτη γειά. Τσιγγανοπούλα σὲ γνωρίζω, πρόσεχε.

Μιραβαζάλ

412. (54—41) Σαλονικιέ, δὲν μᾶς ἀφήνεις! Κρινάκι τῆς αὐγῆς, Τροβαδοῦρε, ἔχετε ὑπομονή. Βολιῶτες, κοιμηθήκατε. Γιατί;

Γενναῖος

413. (54—42) Ἔχω μπῆ στὴ στήλη καὶ σᾶς χαιρετῶ. Γενναῖε κάθησε στ' αὐγά σου γιατὶ θὰ σοῦ ριχτῶ.

Στάχυ τοῦ ἀγροῦ

414. Σαλονικιέ συλλυπητήρια. Τὸ καλλιτεχνικὸ τμῆμα εἶναι γιὰ γέλια. Χά! Χά! Παλιούρας = Γενναῖος; -

Στάχυ τοῦ ἀγροῦ

415. (54—43)
Γειά, Φασούλη Σωτηράκι
νὰ χαρῆς τὸ μουστακάκι.
Τὸ δικό μου Λαγγουράκι
θέλει κόντεμα λιγάκι.
ὅταν, Γιούτη, πόζα παίρνεις
κυττᾶς ἂν σὲ κυττάζουν;
Ὅλοι ἐδῶ ἐσένανε
νοερῶς θαυμάζουν!

Παβουγαδῆς

416 Λάφας, Τσιάρας = ποιηταὶ τοῦ γκαζοτενεκὲ = ποιηταὶ ἐκ τοῦ προχείρου... μάππα χοίρου!

Κάρκος Κ. = σοφὸς τέντζερης. Π. Τεμπέλη τρῶς σταρένια κουραμάνα; Ἔτσι δὲν εἶναι Γενναῖες (παλληκάρι τῆς φακῆς;) Βολιῶτες, ἐμπρός, Παβουγαδῆς = ;;

Παβουγαδῆς

417. (54—44) Πρὸς τὸν «Ἐξάψαλμο»:
Ἐξάψαλμε χαίρω πολὺ
ποὺ γίναμε πιὰ φίλοι
καὶ συμμαχοῦμε ἂν τὸ θὲς
στὴν εὔθυμη τῶν πεννομάχων στήλη.

Αἴολος

418. Ἀπὸ τὸ στόμα μας νὰ βγῆ
τοῦ κόσμου ἡ σοφία
κι' ἡ εὔθυμη, ἡ πολύκροτη
καὶ... θεία φλυαρία...

Αἴολος

419. Φίλτατε Ἐξάψαλμε, οἱ φίλοι σου, φίλοι μου καὶ οἱ ἐχθροί σου, ἐχθροί μου γι' αὐτὸ διαβίβασε τοὺς χαιρετισμούς μου στὴ φίλη μας τὴ Ντολορὲς ποὺ θἄθελα πολὺ νὰ τὴ γνωρίσω.

Αἴολος

420. Πολὺ ἀδιάφορη μᾶς ἔγινες Ζελίνα, γι' αὐτὸ κι' ἐμεῖς... νὰ μὴν εἰπῶ πιὸ πέρα. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ γιὰ τὶς δυὸ σας ξιπασμένες Ζελίνα - Μυρσίνη.

Αἴολος

421. (54—45) Ἐμφάνιση νέου μυστικοῦ ὀργάνου = Φαντομᾶς. Συμμαχῶ μὲ τοὺς Φάντασμα. Ὑπερέλληνα διὰ νὰ ἀποκαλύψωμεν τοὺς ἀνακαλύπτους.

Φαντομᾶς

422.Μ. Πειρατή, ἔρχεται μία γαλέρα μὲ τοὺς Ἐξάψαλμο, Ντολορές.

Φαντομᾶς

423. (54—48) Πεννομάχοι, πρωτομπαίνοντας στὴ στήλη σᾶς διατάσσω, κάνετε πέρα νὰ διαβῶ.
Μποέμ

424. Στὸν Προκομένο Τεμπέλη:
Τεμπέλης ὁ Προκομένος
ἀπὸ τὸ βουνὸ φερμένος
καὶ κεφάλι μὲ λοφεῖο
μὲ μυαλὸ σὰν τοῦ...
Σὺ καὶ ἡ παρέα σου ὑπήκοοί μου
κι' ὑπὸ τὴν διαταγή μου.

Δὸν Ζουὰν

425. (54—47) Ἀντιχαιρετῶ: Μυραβαζάλ, Μπούλην. Ἀνθρωποφάγε, μήπως εἶσαι ὁ (Α. Μ.);

Θρακιώτης

426. Χαιρετῶ: Βαρῶνο Χ., Βυζαντινὴ Ἀρχοντοπούλα. Λυγερὴ καὶ ζητῶ ἀλληλογραφία. Πρωτογράψτε: Διεύθυνσή μου στὴ (1859).

Θρακιώτης

427. Προσεχῶς Δῶρα!

Θρακιώτης

428. (54—48) Πρωτομπαίνοντας στὴν κίνηση, χαιρετῶ ὅλους - ες, ἰδιαιτέρως Νῖκον Σαλονικιόν.
Καρδινάλιος Μαζαρῖνος

429. (54—49) Χαιρετῶ ὅλους - ες τοὺς Θρακιῶτες - σσες τῆς στήλης μας. Ζακυνθινέ, Γαλάτεια, Τουλίπα, χαιρετῶ καὶ σᾶς ζητῶ δυὸ λογάκια.
Μιραβαζὰλ Ἀνθρωποφάγε πίσω γιατὶ μ' ἔπιασε ἡ μανία μου. Μικρούλια, ὁ μπομπούλας! Περιμένω ἀπὸ ὅλες - ες ἀπαντήσεις γιὰ τὸν διαγωνισμό μου. Δῶρα πλούσια!

Τροβαδοῦρος

430. (54—50). Θρακιώτη, περιμένω δυὸ λογάκια σου.

Ὀδοκαθαριστὴς (Φερρῶν)

431. Ἀνθρωποφάγε κι' ἐγὼ ἀπὸ τὴ Μυτιλήνη.
Ὀδοκαθαριστὴς

432. Ματωμένο Γάντι + Ὀδοκαθαριστὴς = Τὰ Ἑνωμένα Ἔθνη.

Ὀδοκαθαριστὴς

433. Δὲν πρέπει νἆμαι μόνος μου Φερραῖοι, γιατὶ οἱ δρόμοι σας καλὰ δὲν πᾶνε... Λοιπὸν μιμηθῆτε με.

Ὀδοκαθαριστὴς (ἐκ Θράκης)

434. (54—52) Γυμνασιόπαιδα, Γυμνασιοκόριτσα Φερρῶν, σᾶς γνωρίζω, μὲ γνωρίζετε. Γειὰ Παπακώστα Ὀλυμπιακέ.

Ματωμένο Γάντι Φερρῶν

435. Θρακιώτη, ἐγελάστηκες
νὰ ψέξης τ' ὄνομά μου.
Καθόλου δὲν ἐρώτησες
καὶ τὸ δικαίωμά μου.

Ματωμένο Γάντι Φερρῶν

436. Τὸ «Ματωμένο Γάντι» μὲ πέννα .... ἀρχίζει δρᾶσιν στὴν στήλη.

Ματωμένο Γάντι Φερρῶν

437. (Ο. Π.) Θρακιώτη, ἄλλαξε τὴν πέννα σου γιατὶ θὰ σὲ νικήσουν.
Βάλλε ἄλλη μυτερὴ μὴν σὲ ἀπατήσουν.

Ματωμένο Γάντι Φερρῶν

438. (54—51) Πεννομάχοι προσοχὴ
ὁ Μαχητὴς προχωρεῖ
κανένας μὴν ἀντισταθῆ
γιατ' ἀμέσως θὰ ταπεινωθῆ.

Μαχητὴς
(Ἑλικὼν)

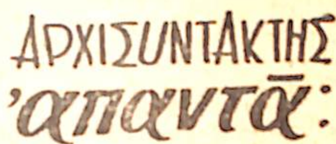
439. Θερμοαντιχαιρετῶ Βάρδα. Ποιός εἶσαι; Ἀρχιπεννομάχε, Π. Τεμπέλαρε, τὰ λόγια σας μετρημένα γιατὶ θὰ σᾶς...

Μαχητὴς

440. (Χ.Χ.) Πρωτομπαίνοντας στὸν πεννομαχικὸ ἀγῶνα χαιρετῶ τοὺς Σαλονικιό, Μιχαηλίδη καὶ Βουλγαροκτόνο. Ἐξάψαλμε θὰ τὴν πάθης. Θὰ σὲ... πολεμήσω φοβερά!

Νῖκος Σερραῖος

441. (54—53) Προσοχή! Ἔρχομαι ἀπειλητι-

ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ ἀπαντᾶ:

∴ Πῆρα τὰ «γιὰ νὰ γελᾶτε» τῶν φίλων μας Θρακιώτη καὶ Ἠλ. Ι. Παπακωνσταντίνου καὶ Πιττακοῦ Μυτιληναίου.

∴ Μπορεῖς νὰ κάμης σκίτσα μὲ πολὺ - πολὺ μαῦρο μολύβι ΗΛΙΑ ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ.

∴ Πήραμε τὶς ἀθλητικὲς συνεργασίες τῶν φίλων μας Μανουσαρίδη, Κων. Γρηγοριάδη, Χρίστου Κίτσιου, Ἰωάννου Γραμματοπούλου, Μιχ. Παπαδοπούλου, Α.Α.Ψ. καὶ Ἀν. Βαρυτιμίδη.

∴ Πῆρα τὶς σπαζοκεφαλιὲς ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου Ἠλίας Ι. Παπακωνσταντίνου, Χ. Μπεχλιβανίδης, Χαρ. Θεοδωρίδης, Ι. Γαρτσώνης, καὶ Ἠλ. Πενσίδης, Βασιλ. Σταμπολίδης, Παράσχος Κουντουράκης, Γεώργιος Δερβίσης καὶ Γεώργιος Στανόβας.

∴ Πήραμε τὰ σκίτσα, ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Ξανθόπουλος (καλούτσικα) Χρίστος Μπεχλιβανίδης (καλούτσικα), Ναπ. Σαΐνη (καλό), Ἰωάννη Σδούκου (καλούτσικα. Θὰ ἦταν πιὸ καλὰ ἂν μεταχειριζόσαν καλλίτερο χαρτί), Πασχάλης Ντιώνιας (καλά), Πάνθηρ (πολὺ καλὸς ὁ ἥρωας τῆς ἐλευθερίας), Γεωργίου Γιαμτσίδου (καλούτσικο), Ι. Βαγενᾶ (πολὺ καλά. Μπράβο), Χρίστ. Μπεχλιβανίδης (καλὸ ὡς ἐκτέλεσις ὁ ἀνθρωποφάγος πολὺ καλὰ τὰ ἀστέρια).

∴ Πῆρα καὶ διαβίβασα στὴ διεκπεραίωση τὶς ἐπιστολές σας φίλοι μου: Γιάννη Σταυρόπουλε (* Σὲ εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὸ ὄμορφο γράμμα σου. Χαίρω πολὺ ποὺ εἶσαι ἐπαναπατρισθεὶς τρόφιμος παιδουπόλεως καὶ διατηρεῖς ἀπὸ ἐκεῖ τὶς πιὸ καλὲς ἀναμνήσεις σου). Γεώργιε Παπαδημητρίου, Κων. Παναγιωτίδη, Στέργιε Ζαμπίτη (*) Κε Μάριε Δ. Ψωρὰ (* εὐχαριστοῦμε θερμά), Κε Θεόδωρε Χαραλαμπίδη (*εὐχαριστῶ θερμὰ γιὰ τὰ καλά σας λόγια καὶ τὸ ἐνδιαφέρον σας). Θρακιώτη (δὲν καταλαβαίνω περὶ τίνος πρόκειται. Πότε, πῶς κλπ. ἔστειλες τὶς συνδρομές. Ἐλπίζω πὼς ἡ διεκπεραίωση θὰ εἶναι σὲ θέση νὰ σοῦ ἀπαντήση), Δημ. Ἀντωνίου τοῦ Ἀριστείδου (* εὐχαριστῶ θερμὰ γιὰ τὰ καλά σου λόγια), Γεώργιε Λοβάρδε, Κων. Γρηγοριάδη (*), Τριαντάφυλλε Σταθόπουλε (* σὲ εὐχαριστῶ θερμὰ γιὰ ὅλα καὶ σὲ παρακαλῶ τὸ «κακὸ» γιὰ τὸ ὁποῖο μοῦ μιλᾶς νὰ τὸ ἐπαναλάβης. Ὁ τρόπος τῆς ἀποστολῆς ποὺ μᾶς προτείνης θὰ δημιουργοῦσε ἀσφαλῶς πολλὲς δυσκολίες), Σωτήριε Ἀλεξίου, Βασίλειε Παπαδόπουλε (μπορεῖς νὰ γραφῆς συνδρομητὴς μὲ 10.000 ἀφοῦ εἶσαι συμμοριόπληκτος), Κυριάκο Δ. Βούζα, Β. Χαραλαμπόπουλε (* τὸ κάλυμμα ἔχει 15.000 δραχμές), Περικλῆ Θανασούλη (*), Ἀλέκο Ρήγα (* Σ' εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τοὺς νέους συνδρομητές. Σὲ χρέωσα 2.000 γιὰ τὸ ψευδώνυμο. Στεῖλε μου καὶ τὰ πλήρη στοιχεῖα σου) Θεοδ. Παπαγγελόπουλε (* εὐχαριστῶ), Ἐλισάβετ Μεταξᾶ (*) Ὄλγα Μπατισιάτου (*), Ἰωάννη Μιχάλαινα (*), Κων. Στεφόπουλε (* εὐχαριστῶ θερμὰ γιὰ τὸ ὡραῖο σου γράμμα καὶ τὰ τόσο καλά σου λόγια), Βασίλη Πισβάντη (* Σ' εὐχαριστῶ θερμὰ καὶ σένα καὶ τὸ νέο συνδρομητὴ ποὺ ἔγραψες τὸν Γιῶργο Πατρίκη), Διαλεκτὴ Λυμιούδη (δὲν ἔχεις παρὰ μὲ ταχυδρομικὴ ἐπιταγὴ νὰ στείλης τὸ ποσὸ τῆς συνδρομῆς σου στὴ διεύθυνση Περιοδικὸ «Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ» Ἀθῆναι), Ἀθανάσιε Θωμᾶ Σταμάτη, Ἀναστ. Χρ. Μαρκαντώνη καὶ Γεώργιε Λαμ. Σταμάτη (* Εὐχαριστῶ θερμὰ γιὰ τὰ καλά σας λόγια), Κ. Βαγενᾶ (* Εὐχαριστῶ θερμά. Θὰ καταβάλλω κάθε προσπάθεια γιὰ νὰ φθάνη γρήγορα τὸ περιοδικό), Γεώργιε Μπαχατίρογλου (* Εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλά σου λόγια), Δημήτριε Κωνσταντινίδη (* Εὐχαριστῶ), Χρίστε Ἀκριτίδη (* Εὐχαριστῶ), Μίμη Κουφουκότσιε (* Εὐχαριστῶ θερμὰ γιὰ ὅλα) Εὐστάθιε Κολᾶ (* Εὐχαριστῶ θερμά), Χρίστε Ἀλεξάνδρου (δὲν βρέθηκαν χρήματα μέσα στὸ φάκελλο), Δημήτρη Παπαγεωργίου (* Εὐχαριστῶ θερμά), Χρίστε Ζώη (* Εὐχαριστῶ θερμὰ γιὰ ὅλα), Νικόλαε Εὐαγ. Τσαμτσάκη (*), Σουμέλα Ἡλιάδου.

∴ Νὰ μοῦ στείλης «ΑΥΓΕΡΙΝΕ καὶ ΠΟΥΛΙΑ» τὸ ταχύτερο τὰ στοιχεῖα σου.

∴ ΓΛΑΡΟ ΤΟΥ ΠΑΓΑΣΗΤΙΚΟΥ: Σὲ ἔχω πιστώσει μὲ 5.000 δραχμές. Μπορεῖς νὰ τὶς χρησιμοποιήσης ὅταν θέλης σημειώνοντας τὴν ἔνδειξη «5.000 52 - 24».

∴ Καὶ ἐγὼ σὲ ἀγαπῶ ΠΙΤΤΑΚΕ ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΕ. Ἀλλὰ ἄλλο νὰ σ' ἀγαπῶ καὶ νὰ ἀναγνωρίζω τὶς εὐγενικὲς ἐκδουλεύσεις καὶ ἄλλο νὰ δημοσιεύω κάτι δικό σου ἂν δὲν εἶναι καλό! Πρόσεξε: Δὲν λέω ὅτι αὐτὰ ποὺ μοῦ ἔστειλες δὲν ἦταν καλά. Αὐτὴ τὴ στιγμὴ δὲν θυμᾶμαι, ἂν αὐτὰ ποὺ μοῦ ἔστειλες ἦταν καλά. Ἀλλὰ γιὰ τὰ «γιὰ νὰ γελᾶτε» ποὺ μοῦ ἔστειλες σοῦ ἀπαντῶ: Τὸ πρῶτο καλὸ - καλογραμμένο ἀλλὰ ἐξεζητημένο χιλιογραμμένο ἀπάνω στὸ ἴδιο μοτίβο: (ἀλήθεια λάθος κάνεις ὅταν μοῦ γράφεις «δέσα τέσσερις» καὶ «δέσα τρεῖς, διακόσιες». Καὶ τὸ ἄλλο πολὺ καλὸ ἀλλὰ γνωστότατο.

∴ Εὐχαριστῶ ΑΠΟΣΤΟΛΕ ΚΩΝ. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΕ γιὰ τὰ ὡραῖα εἰκονογραφημένα γράμματά σου.

∴ Δὲν μπορῶ δυστυχῶς Μ. ΚΟΥΡΝΙΑΝΕ παρὰ τὴ θέλησή μου νὰ δημοσιεύσω τὴν ἀγγελία σου ὑπὸ τὸν τύπο ποὺ μοῦ τὴν στέλνεις. Τὸ «γιατὶ» ἐλπίζω νὰ τὸ ἀντιληφθῆς.

∴ Εὐχαριστῶ ΣΩΤΗΡΗ ΠΑΠΑΪΩΑΝΟΥ γιὰ τὶς ὑποδείξεις σου. Προτιμᾶς, μοῦ γράφεις, φωτογραφίες στὸ ἐξώφυλλο παρὰ ζωγραφιές. Δὲν σοῦ ἀρέση ὁ Γιαννάκης.

∴ ΙΩΑΝΝΗ ΒΑΓΕΝΑ θὰ παρακαλέσω τὸν σκιτσογράφο μας νὰ σοῦ πῆ τὴ γνώμη του. Ἐγώ, προσωπικῶς πιστεύω πὼς θὰ διαπρέψης ὡς σκιτσογράφος καὶ ζωγράφος.

∴ Σ' εὐχαριστῶ θερμὰ ΑΘΑΝΑΣΙΕ ΤΣΑΚΜΑΚΗ γιὰ τὸ τόσο πραγματικὰ ὡραῖο γράμμα σου. Γι' αὐτὰ τὰ περὶ κλοπῶν θὰ ἤθελα νὰ μοῦ καταγγείλης ὡρισμένα περιστατικὰ γιὰ νὰ κάμω σχετικὲς παραστάσεις στὸ ταχυδρομεῖο.

∴ Ἔννοιωσα ἰδιαίτερη ἱκανοποίηση φίλε μου ΠΑΣΧΑΛΗ ΝΤΙΩΝΙΑ ἀπὸ τὸ γράμμα ποὺ μοῦ ἔστειλες. Ἔμαθα μὲ ἰδιαίτερη ἱκανοποίηση ὅτι στὸ γυμνάσιό σας τοῦ Σουφλίου ὑπάρχουν πολλοὶ φίλοι τοῦ περιοδικοῦ μας. Νὰ διαβιβάσης σ' ὅλους τοὺς πιὸ θερμοὺς χαιρετισμούς μου.

∴ Λυπᾶμαι πολὺ ΑΤΡΟΜΗΤΕ ποὺ δὲν κρατῶ στὰ χέρια μου τὶς συνεργασίες καὶ ἔτσι δὲν εἶμαι σὲ θέση νὰ σοῦ ἀπαντήσω στὸ ἐρώτημά σου γιὰ τὸ «Λευτεριὰ στὰ Γιάννενα». Τὸ νέο σου ποίημα ὁ «μαθητής» εἶναι ἔξυπνο ἀλλὰ δὲν εἶναι τεχνικό: Μοῦ ριμάρεις τὸ «ἐξαμήνου» μὲ τὸ «μείνω». Δὲν γίνεται! Ἐκτὸς ἂν θὰ μοῦ τὸ ἔγραφες μὲ τὴν προφορὰ «μείνου». Ἀλλὰ δὲν πάει! Ἔπειτα δὲν μποροῦν νὰ σταθοῦν οἱ στίχοι «ποιὸς παρατᾶ τὴν Ἄλγεβρα — σὰ πάρει Γεωμετρία» δὲν εἶναι ἐν τάξει. Ἀλλὰ καὶ καλὸ νὰ ἦταν δὲν θὰ μποροῦσε νὰ δημοσιευθῆ ἀφοῦ στὴν ἄλλη σελίδα τοῦ φύλλου μοῦ γράφεις τὴν ἀγγελία. Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ μιὰ σύσταση ὁ ὁποία δὲν ἀπευθύνεται μόνο σὲ σένα ἀλλὰ σὲ ὅλους τοὺς φίλους μου πεννομάχους: Δὲν πρέπει νὰ μεταχειρίζεστε στὶς πεννομαχίες, ὅπως καὶ σὲ καμμιὰ περίσταση λέξεις, ποὺ εἶναι ὑβριστικές. Τὸ νὰ πῆς ἕνα «βλάκα» εἶναι βρυσιά. Χαζὲ ἐπίσης. Νὰ πῆς ἐπίσης Τετράποδο κάποιον εἶναι βρυσιά! Βλακέντιε τὸ ἴδιο. Φυσικὰ ἐσὺ δὲν γράφεις τὶς λέξεις αὐτὲς γιὰ νὰ βρύσης. Μὰ ἔτσι ἢ ἀλλιῶς ἡ φράση σου εἶναι ὑβριστική. Θὰ δημοσιεύσω τὴν πεννομαχία σου ἀλλὰ θὰ τὴν διορθώσω. Καὶ τὸ λέω σὲὅλους. Δὲν θὰ δημοσιευθῆ ἀγγελία ἄλλη φορὰ μὲ ὑβριστικὲς λέξεις, ἔστω καὶ ἂν ἡ πρόθεση δὲν εἶναι ὑβριστική.

∴ Ἄκου φίλε μου ΧΡ. ΜΠΕΧΛΙΒΑΝΙΔΗ τὶ κάνεις. Φτιάνεις πραγματικὰ δυὸ ὡραῖα σκίτσα! Καὶ σὰν νὰ χάθηκε τὸ χαρτὶ μοῦ γράφεις ἀπὸ πίσω γράμμα καὶ ποίημα. Καὶ σὲ ρωτῶ: Πῶς θὰ θὰ γίνη; Τὸ σκίτσο σου θὰ μπῆ στὸ φάκελλο γιὰ τὰ σκίτσα γιὰ νὰ πάη στὸ τσιγκοφραφεῖο ἢ τὸ ποίημά σου στὸ φάκελλο γιὰ τὸ τυπογραφεῖο; Ἐπειδὴ τὸ ποίημα γιὰ τὸν «Ἀγγελῆ Γάτσο» εἶναι πατριωτικὸ ἀλλὰ τεχνικῶς ἔχει πολλὰ ἐλαττώματα, προτιμῶ τὰ σκίτσα νὰ κρατήσω. Ὅσο γιὰ τὸ ποίημα σοῦ συνιστῶ νὰ τὸ διορθώσης. Νὰ ἀποφύγης τὶς φράσεις — τούρκικα σκυλιά», τὸ «Ρωμαῖε» δὲν στέκει μὲ τὴν ἔννοια ποὺ τὸ λές. Ποῦ εἶδες τὸ Ρωμαῖε μὲ τὴν ἔννοια «Δυνατέ»; Ἀπὸ τὸ Ρώμη γίνεται Ρωμαῖος καὶ ἀπὸ τὸ ρώμη τὸ ρωμαλέος: Ἔπειτα αὐτὸ «Ἔσε παράδειγμα ἔχω κι' ἐγὼ» πῶς τὸ καταλαβαίνεις; Καὶ τὸ «μᾶς ἐλευθέρωσες τὴ γαλανὴ» δὲν στέκει ἱστορικῶς οὔτε καὶ ποιητικῶς.

∴ Θὰ σοῦ γράψουμε ἰδιαιτέρως ΓΙΩΡΓΟ ΔΡ. ΧΑΡΜΑΝΤΑ, λυπήθηκα πολὺ γιὰ ὅσα μοῦ ἔγραψες. Χάρηκα ὅμως ποὺ ἔμαθα γιὰ σένα.

∴ Πῆρα ΚΩΣΤΗ ΡΟΥΣΣΟ τὴ συνεργασία σου. Θὰ προσπαθήσω ὅλα τὰ σχετικὰ νὰ τὰ περιλάβω στὸ ἄλλο φύλλο.

∴ Περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλον φίλε μου ΔΗΜ. ΧΡ. ΜΠΟΣΙΝΑΚΗ ἔμαθα νὰ συγχωρῶ τοὺς φίλους μου. Πολλὲς φορὲς πικραίνουμε μὲ μερικούς. Ἀλλὰ τί νὰ γίνη; Ἀνθρώπινα. Καὶ τὰ δυό σου ποιήματα καλά. Ἀλλὰ τὸ δεύτερο, καθὼς καὶ ὁ ἴδιος ἀντιλαμβάνεσαι δὲν εἶναι γιὰ τὴ στήλη μας. Δὲν θέτω ὑπὸ διωγμόν, βέβαια, τὰ αἰσθηματικὰ τραγούδια, ἀλλά... δὲν τὰ δημοσιεύω!

∴ ΓΕΩΡΓΙΕ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΕ: Γιὰ νὰ πάρη κανεὶς ψευδώνυμο πρέπει νὰ μοῦ τὸ στείλη γιὰ νὰ τὸ ἐγκρίνω Καὶ γιὰ τὴν ἔγκριση θὰ καταβάλη 2.000 δραχμές.

∴ Σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὶς παροιμίες σου ΝΙΚΟ ΓΕΡΟΛΑΝΔΟ. Ἀλλὰ νὰ μοῦ τὶς ξαναστείλης 1ον) μὲ τὴν ἐξήγηση λέξεων: Π. χ. «Βάξιμο» τί θὰ πῆ; Καὶ 2ον) σὲ τί περιστάσεις λέγονται. Ἔπειτα βρίσκω μερικὲς ἀπὸ τὶς παροιμίες ποὺ δὲν ἔχουν μέτρο: Μήπως εἶναι λάθη τῆς γραφομηχανῆς. Γράφεις τὴ λέξη «μεράδι». Μήπως θέλεις νὰ γράψης «μερίδι». Ἢ εἶναι ἄλλος τύπος τοῦ μερίδι καὶ τὸ λένε στὰ χωριά σας μεράδι. Καθὼς θὰ ξέρης ὅλα αὐτὰ παίζουν ρόλο στὴ συλλογὴ καὶ τὴν ἔμφανση λαογραφικοῦ ὑλικοῦ. Καὶ μιὰ παρατήρηση: Γράφεις μὲ γραφομηχανή. Ὡραῖα... Αὐτὸ ὅμως δὲν σὲ ἀπαλλάσσει ἀπὸ τὴν ὑποχρέωση νὰ βάζης χειρόγραφη τὴν ὑπογραφή σου!

∴ Οἱ 15.000 γιὰ τὶς ὁποῖες μοῦ γράφεις ἐλήφθησαν ΝΑΠ. ΣΑΪΝΗ. Τὰ ποιήματά σου πολὺ καλά.

∴ Ἀρκετὰ καλὸ τὸ ποίημά σου ΛΑΚΗ ΓΚΟΝΟΠΟΥΛΕ.

∴ Πολὺ καλὴ ἡ συνεργασία σου ΑΝΝΑ - ΜΑΡΙΑ.

∴ Πῆρα ΔΗΜΗΤΡΗ ΡΑΠΤΗ τὶς συνεργασίες σου.

∴ Δὲν ἀφήνω ΓΙΩΡΓΟ ΓΙΑΜΤΣΙΔΗ καμμιὰ συνεργασία ἀναπάντητη. Ἂν πῆρα τὸ γράμμα σου σοῦ ἔχω ἀπαντήσει. Μὲ ἰδιαίτερη εὐχαρίστηση θὰ σὲ γνωρίσω καὶ προσωπικὰ ὅταν ἔλθης στὴν Ἀθήνα. Ἡ «Κοιμωμένη» τοῦ Χαλεπᾶ εἶναι ἕνα περίφημο γλυπτικὸ ἔργο τοῦ Χαλεπᾶ στὸ Α΄ Νεκροταφεῖο. Ὁ Χαλεπᾶς ἔχει πεθάνει ἀπὸ καιρό. Εἶναι ἕνας περίφημος Ἕλληνας γλύπτης ἀπὸ τὴν Τῆνο.

∴ Καλὴ ἡ μετάφρασή σου ΧΡΙΣΤΟ ΜΟΥΤΑΦΙΔΗ.

∴ Καλούτσικο τὸ ποίημά σου ΠΑΡΑΣΧΟ ΚΟΥΝΤΟΥΡΑΚΗ. Θὰ μποροῦσε νὰ εἶναι πολὺ καλλίτερο ἂν τὸ πρόσεχες περισσότερο. Γιὰ κύτταξε νὰ τὸ σουλουπώσης κάπως. Σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλά σου λόγια καὶ τὶς ὑποδείξεις σου!

∴ Καλὴ ἡ συνεργασία του ΓΑΛΑΖΙΕ ΕΒΡΟ.

∴ Τὸ ποίημά σου ΚΩΝ)ΤΙΝΕ ΜΠΑΚΑΛΕ πατριωτικώτατο ποὺ δείχνει ὅλη σου τὴν ἀγάπη γιὰ τὴν Ἑλληνικὴ Βόρειο Ἤπειρο! Ἀλλὰ τὸ ποίημά σου δὲν εἶνει καθόλου τεχνικό. Νὰ βάζω ἐδῶ ἕνα ἀπὸ τὸ πεντάστιχά σου:

> Τί κι' ἂν τώρα σὲ ρημάζει
> τ' ἄνανδρου ἐχθροῦ τὸ ποδάρι
> θἄρθη ἡ μέρα ὅμως αὐτὴ
> ποὺ θ' ἀπολαύσης καὶ σὺ
> τὴν λευτεριὰ τὴν ζηλευτή.

∴ Δὲν μπορῶ ΒΑΣΙΛΗ ΣΙΩΜΟΠΟΥΛΕ νὰ σοῦ πῶ πὼς εἶναι τέλειο τὸ ποίημά σου. Θὰ μποροῦσε κανεὶς νὰ βρῆ μερικὰ ἐλάχιστα ψεγάδια. Μὰ σὰν σύνολο εἶναι πολὺ καλό. Καὶ ἐπειδὴ δὲν θέλω νὰ τὸ ἐμπιστευτῶ σὲ κανέναν ἄλλον, γιατὶ μπορεῖ νὰ πάη στὶς καλένδες τὸ δημοσιεύω ἐδῶ μὲ μιὰ παρατήρηση. Δὲν ὑπάρχουν θέσεις ποὺ τιμοῦν τὰ ποιήματα μέσα στὸ περιοδικό. Ὑπάρχουν μόνο ποιήματα καὶ συνεργασίες ποὺ τιμοῦν τὶς θέσεις στὶς ὁποῖες μπαίνουν. Αὐτὸ σὲ παρακαλῶ θερμὰ καὶ σένα καὶ ὅλους τοὺς φίλους μου νὰ τὸ προσέξετε ἰδιαίτερα!

ΣΤΟΥΣ ΤΡΕΙΣ ΙΕΡΑΡΧΕΣ

> Ὁ Θεῖος Λόγος στὶς καρδιές σας κάρπισε
> καὶ φλάγισε τὰ στήθη σας μι' ἁγνὴ λατρεία.

κός. Ἡ πέννα μου δὲν χωρατεύει. Μπούλη σὲ γνωρίζω.

Νῖκος Βερίτης
(ὁ παλιὸς)

442. (54—61) «Τὰ παράξενα τῆς στήλης»: Νὰ σὲ λὲν «δαμαστὴ τοῦ Βουκεφάλα» καὶ νὰ μὴν ἔχης ἀνεβῆ οὔτε σὲ γάϊδαρο! Ἐνῶ εἶσαι γλυκὸ νὰ ζάχαρη, νὰ σὲ λὲν «Μαῦρο Πιπέρι»! Νὰ λέγεσαι «Ἀηδονάκι» καὶ νὰ ἔχης φωνή...;;!!

Γλάρος τοῦ Παγασητικοῦ

443. Καλῶς ξαναῆλθες Ἱππ. Θεσσαλέ. Καρδιτσιώτης εἶσαι; Τὰ παραλὲς τζογούλα μου Ζακυνθινὲ (234).

Γλάρος τοῦ Παγασητικοῦ

444. (54 Ο.Π.) Πρωτομπαίνοντας στὴν κίνηση
τρέμετε ὅλοι καὶ ὅλες.
περιμένετε μὲ συγκίνηση
νὰ γεμίσωμε τὶς κόλλες.

Μάθετε ὅτι εἶμαι Βολιώτης. Γλάρε τοῦ Παγασητικοῦ, τί λὲς γιὰ μιὰ συμμαχία ἐναντίον τῶν δῆθεν ἔξυπνων τῆς στήλης;

Κατεργάρης

445. (54—64) Στὴν Γλωσσοκοπάνα:
Ἀνάθεμα ποὺ σ' ἔπιασαν
κι' ἔκαμαν λάθη τόσα,
π' ἀντὶ γιὰ γνώση σοὔδωσαν
τὴν πιὸ μεγάλη γλῶσσα.

Θαλασσοπούλι
(ὁ ἀνακάλυπτος)

446. Θερμὰ χαιρετῶ Θαλασσόλυκον.

Θαλασσοπούλι

447. Δ. Εὐρώτα, ἁρμόζει μιὰ συμφιλίωση. Θυμήσου καὶ γράψε...

Κοπέρνικος (Γρεβενιώτης)

448. Σιατιστινοί, τὰ λόγια μου ἐδικαιώθησαν; Περιμένω γράμμα.

Κοπέρνικος

449. Θερμὰ συγχαρητήρια στὸ Ν. Σαλονικιό.

Κοπέρνικος (ὁ φίλος σου)

450. (54—63) Γενναῖο Ρουμελιωτόπουλο = Ἐκδρομές, Κατηχητικό, Ἀθλητισμός, Ἀγάπη, Φιλολογία, Χαρά.

Γενναῖο Ρουμελιωτόπουλο

'Ο νοῦς, βωμὸς τῆς πίστης σας, ἀγάπησε
καὶ τὴν ἁγνὴ στοχάστη κι' ἄδολη σοφία.

Στὰ λόγια σας φωτιὰ καὶ φλόγα χάρισε
ἡ Χάρη τοῦ Κυρίου, ἡ Θεία Εὐλογία
καὶ φωτεινὸ παράδειγμα μᾶς ἄφησε
ὁ δρόμος σας: ἀπ' τὸ σχολειὸ στὴν 'Εκκλησία.

Καὶ μεῖς, ἡ νέα γενιά,—στητὰ τὰ σώματα—
μὲ τὸ λευκὸ τὸ δέος τῶν πιστῶν, τρυγᾶμε
τῶν Θείων στοχασμῶν σας τὰ ὀργώματα·
μὲ τὴν τρανὴ τὴν πεθυμιὰ ν' ἀκολουθᾶμε
τὸ δρόμο σας, νὰ κάνουμε βιώματα
τὰ λόγια σας, τὴν ἀνθρωπότη νὰ φωτᾶμε...

⁂ 'Απαντῶ «ΠΑΝΘΗΡ» στὰ ὅσα μοῦ γράφεις: Γιὰ τὰ ἀστέρια σοῦ ἀπήντησα: Νοιώθω ἰδιαίτερη ἱκανοποίηση ποὺ σοῦ ἀρέσουν τὰ ἐξώφυλλα! Δὲν ὑπάρχει περίπτωση προσθήκης περισσοτέρων χρωμάτων. Σημειώνω πὼς σοῦ ἀρέσει ὁ Γιαννάκης. Εὐχαρίστως θὰ περιμένω τὴ σειρὰ τοῦ ΜΠΟΥΡΕΚΗ. Γιὰ τὸν Κολοσσὸ τῆς Ρόδου ἡ παρατήρηση σωστή. Μπορεῖ καὶ προφίλ. Πάντως στὴν ἄποψη τὴν πρώτη ἐπιμένω. Εἶναι μίμηση ὄχι ἀντιγραφή. Στὸν 'Ελικῶνα θὰ διαβιβάσω τὴν ἐπιστοσου. Γιὰ τὰ ταξίδια τοῦ Γκιούλιβερ δὲν μπορεῖ νὰ γίνη πρὸς τὸ παρὸν τίποτα! 'Ο πρωτότυπος διαγωνισμὸς ἀπέτυχε. Παρεκάλεσα πάντως τὸν ἁρμόδιο συνεργάτη μου νὰ μοῦ βγάλη τὰ ἀποτελέσματα. Οἱ συμμετοχὲς ἦταν ἐλάχιστες. Σημειώνω, χωρὶς νὰ συμφωνῶ, πὼς δὲν σοῦ ἄρεσαν οἱ συνεργασίες τοῦ 'Α λ έ κ τ ο ρ ο ς. Θὰ σὲ παρακαλοῦσα νὰ μοῦ δικαιολογήσης τὴ γνώμη σου. Τὸ «'Απὸ τὴν Μυθολογία» μόνο σ' ἕνα φύλλο δὲν μπῆκε. Τοῦτο ὀφείλεται ὅτι ὁ γράφων τὴν σειρὰν αὐτὴν ἦταν πολὺ ἀπησχολημένος καὶ δὲν πρόφθασε νὰ τὸ ἑτοιμάση. 'Ο ἀριθμὸς τοῦ τηλεφώνου μου εἶναι 72.830 βρίσκομαι συνήθως στὸ σπίτι μεταξὺ 3 - 4 τὸ ἀπόγευμα καὶ μετὰ τὶς 8 τὸ βράδυ.

⁂ Ποῦ πῶς κλπ. μοῦ ἔστειλες τὰ χρήματα ΝΙΚ. ΕΥΑΓΓ. ΤΣΑΜΤΣΑΚΗ; Δὲν σοῦ ἀποκρύπτω πὼς δὲν κατάλαβα τί ἀκριβῶς θέλεις νὰ μοῦ πῆς. Πάντως ξαναστεῖλε μου τὰ στοιχεῖα σου μαζὶ μὲ τὸ ψευδώνυμο.

⁂ Πῆρα τὶς ἀθλητικὲς συνεργασίες ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Ι. Μακρίδης, Χαράλαμπος Τοπαλίδης οἱ φίλοι μου τοῦ 'Αγροτικοῦ 'Ορφανοτροφείου Πτολεμαΐδος Θ. Μπέμπης, 'Ιωάννης Λιόντος, Θρακιώτης.

⁂ Πῆρα τὰ σκίτσα ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: 'Αρχιπεννομάχος (καλούτσικα· ἀλλὰ καὶ μὲ ἀκατάλληλο μελάνι), 'Ανδρέας Παπαλαζάρου (δὲν λέει παιδί μου, πολλὰ πράγματα), Περαστικὸς (ἀρκετὰ καλό), Κων. Χατζηγεωργίου (καλό), Ι. Μπέλλος (καλούτσικα), Κ. Κωστοπούλου (καλό), Θεοφίλου Εὐθυμιάδη (καλό) Π. Μυτιληναίου (καλούτσικο), Τηλεμάχου Τσελεπίδη (ἔτσι κι' ἔτσι), Ι. Τσιρογιάννη (καλά), Ἥρωας τῆς Σελήνης (ὅπως εἶναι μὲ μολύβι ζωγραφισμένα, ἂν καὶ καλά, δὲν γίνονται κλισσέ), Καραγιάννη (δὲν μὲ ἱκανοποιοῦν), Ψὺν ὁ τῆς Δρυὸς (ἡ κεφαλὴ προσκόπου ἀρκετὰ ἱκανοποιητική), Νίκου Βερέτη (μὲ μολύβι ἔτσι φτιασμένο δὲν γίνεται κλισσέ), Θρακιώτη (καλὰ καὶ καλούτσικα), Μ. Μακεδὼν (καλούτσικα).

⁂ Διαβίβασα ΚΩΝ. Π. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟ τὴν ἐρώτησή σου στὸ «Φιλοτελιστή».

⁂ 'Ο φίλος μου ποὺ μὲ ρώτησε: «Ποιός θεωρεῖται μεγαλύτερος διηγηματογράφος τῆς νεωτέρας 'Ελλάδος» καὶ «Τί γνωρίζετε διὰ τὴν λέξιν 'Ελντοράντο» δὲν πρόκειται νὰ πάρη ποτὲ ἀπάντηση γιατὶ δὲν σημειώνει τὸ ὀνοματεπώνυμό του.

⁂ Σ' εὐχαριστῶ ΓΙΩΡΓΟ ΔΑΝΙΗΛΙΔΗ γιὰ τὰ καλά σου λόγια. Μὴ λησμονεῖς ὅμως νὰ γράφης τὸ ὄνομά σου: Στὶς ἐρωτήσεις σου γράφεις τὸ ὄνομα τοῦ φίλου σου Νικολάου Σ. Παναγιωτίδη ἀλλὰ τὸ δικό σου τὸ ξεχνᾶς.

⁂ Πῆρα τὰ «Γιὰ νὰ γελᾶτε» ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Κων. Μυλωνᾶς, Κρινάκι τῆς Αὐγῆς, 'Αρχιπεννομάχος, Πασχάλης Γκουντιακός Πᾶνος Α. Μπασκούτας καὶ Βασίλειος Θωμᾶ Γαζῆς.

⁂ Πήραμε τὶς Σπαζοκεφαλιὲς ποὺ μᾶς ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Κρινάκι τῆς Αὐγῆς, Γλυκομίλητος Νέστωρ, 'Αρχιπεννομάχος, Κένταυρος Χείρων (αὐτὰ ποὺ μᾶς ἔστειλες γραμμένα στὸ ἴδιο χαρτὶ μὲ τὶς πεννομαχίες, δὲν ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν), 'Ανδρέας Παπαλαζάρου, Χαράλαμπος Τοπαλίδης, Κ. Δήμου, Θεόδ. Τσακίρης (μὴ ξεχνᾶς σὲ παρακαλῶ, σὲ κάθε τι ποὺ μοῦ στέλνεις νὰ βάνης τὴν ὑπογραφή σου), 'Αλέξ. Μακρυλάκης Χρ. Σαμανίδης, Στ. Κελανταρίδης, Γεώργιος Ζᾶχος, Πᾶνος Α. Μπασκούτας, Βασίλειος Θ. Γαζῆς, 'Ιωάννης Δ. Καραγιάννης, Λουκᾶς Ντερέκας, Νικ. Λαζ. Πουρσαλίδης, Κων. Μυλωνᾶς.

⁂ Πῆρα καὶ διαβίβασα εἰς τὴν διεκπεραίωση τὰ γράμματα ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Εὐγένιος Χατζηευγενίδης, κ. Ξεν. Σακελλαρίου, 'Αντώνιος Μωραΐτης (*), Κων. Παπαπέτρος (τὶς ἐρωτήσεις σου γραμμένες στὸ ἴδιο χαρτὶ δὲν τὶς ἔλαβα ὑπ' ὄψη), Πρόδρομος Μητρούσης (θὰ σοῦ ἀπαντήση ἡ διεκπεραίωση), Βασίλειος Καρρᾶς, Εὐάγγελος Κανάκης (*), 'Αστέριος Πανιώρας (*), Εὐάγγελος Κανάκης (δὲν ὑπῆρχαν ἐσωκλείστως τὰ χρήματα γιὰ τὰ ὁποῖα μοῦ γράφεις), 'Αθανάσιος Μαλλές, 'Ιωάννης Μαλλές, Γεώργιος Μπέλλος (ἡ ἐπιταγή σας ἐλήφθη. Θὰ πρέπει νὰ ἔχετε πάρει τὰ περιοδικά), 'Αθαν. Μίσσιος, Χρῖστος 'Αργυρίου, Παναγιώτης Παπαδόπουλος (* σ' εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὸ ἐνδιαφέρον σου καὶ γιὰ τὰ καλά σου λόγια), Βασ. Γ. Χαραλαμπόπουλος (*), Θεόδωρος Σιούτης (*), 'Εμμ. Θ. Μαυρίδης (*), Χρ. Μυλωνᾶς καὶ Νικ. Γκαγκάτσος, Γεώργιος Ζούνης, Γεώργιος Μουταφτσῆς (ἔδωσα ἐντολὴ νὰ σοῦ γράψη), Γεώργιος Σπηλιόπουλος (*), 'Ανδρονίκη Λογγινίδου (*), Νικ. Γερ. Ζακυνθινὸς (*), Τιμολέων Μαράτσος, Τάκης Σταυρόπουλος (*), Δημ. Ι. Παϊδούσης (*), Βασίλειος Ι. Κλεισούρας (*), 'Υψηλάντης Πανταζῆς (*), 'Ανδρέας Πανάγης, Κων. Καπούλας, 'Ιωάννης Παπαδόπουλος Πίνδαρος 'Ανυφαντῆς, Χρ. Σαμακίδης (δι' ὅλα τὰ «γιατὶ» θὰ φροντίση ἡ διεκπεραίωση), 'Αντ. Σκευᾶς, Πασχάλης Ντιέντας, Γεώργιος Αὐγερίου, Νῖκος Κυριακόπουλος (* εὐχαριστῶ θερμά), Βασίλειος Γαζῆς (*), Γρηγόριος Λουκᾶς (*), Πέτρος Μητράκας (*), Δόσιος Θεοδόσιος (τὰ «γιὰ νὰ γελᾶτε», γραμμένα στὸ ἴδιο χαρτί, δὲν ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψη), Παναγιώτης Α. Καραμανίδης (*), Λεωνίδας Γαλάνης (*), Κων. Κουτσάκης (εὐχαριστῶ), 'Αθανάσιος Λεων. Τέλιος (εὐχαριστῶ θερμὰ γιὰ ὅλα), 'Αναστάσιος Καραμᾶτος (* εὐχαριστῶ), Θεόδωρος Τριλίκης (*).

⁂ Σ' εὐχαριστῶ ΓΕΡΒΑΣΙΕ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΕ γιὰ τὰ καλὰ λόγια ποὺ μοῦ γράφεις στὸ ὡραῖο γράμμα σου.

⁂ Διάβασα μὲ πολλὴ ἱκανοποίηση τὸ γράμμα σου, ἀγαπητή μου ΤΣΙΓΓΑΝΟΠΟΥΛΑ καὶ σ' εὐχαριστῶ θερμὰ γιὰ ὅλα. Μὲ συγκινοῦν βαθύτατα οἱ ἐκδηλώσεις αὐτὲς τῶν καλῶν μου φίλων.

⁂ Σ' εὐχαριστῶ ΚΛΗΜΗ ΚΟΥΤΣΙΔΗ γιὰ τὸ ὡραῖο σου γράμμα.

⁂ ΞΕΝΗΤΕΜΕΝΕ ΗΠΕΙΡΩΤΗ. Τὶς ἀγγελίες σου δὲν τὶς συνόδευες μὲ τὸ ἀντίτιμό τους ποὺ ἀνέρχεται σὲ 4.500.

⁂ 'Απὸ τώρα καὶ εἰς τὸ ἑξῆς τὸ ψευδώνυμο εἶναι δικό σου ΑΝΔΡΕΑ ΠΑΠΑΛΑΖΑΡΟΥ. Πῶς ἐγίνηκε νὰ ἔχει ἐγκριθῆ γιὰ ἄλλον δὲν μπορῶ νὰ καταλάβω.

⁂ Σ' εὐχαριστῶ γιὰ ὅλα ΧΡ. ΤΟΠΑΛΙΔΗ καὶ γιὰ τὴν προαιρετικὴ εἰσφορά. Μπορεῖς νὰ στείλης συνεργασίες ἀθλητικὲς ὅσες θέλεις.

⁂ ΑΠΟΣΤΟΛΕ ΣΠΥΡΟΥΔΗ: 'Αγγελίες καὶ ψευδώνυμο εἶναι 7.000. Μοῦ ἔστειλες 4.000. Σὲ χρεώνω μὲ τρεῖς.

⁂ ΑΓΝΟ ΑΗΔΟΝΑΚΙ νὰ μοῦ στείλης τὰ στοιχεῖα σου μαζὶ μὲ 1000 δραχμὲς ποὺ σὲ χρέωσα.

⁂ Σ' εὐχαριστῶ ΑΘΑΝΑΣΙΑ ΜΠΟΥΜΠΟΥΤΙΝΗ γιὰ ὅσα μοῦ γράφεις. Διεβίβασα τὸ γράμμα σου στὴ διεκπεραίωση.

⁂ ΝΙΚΟ ΣΑΛΟΝΙΚΙΕ: Μέσα στὸ γράμμα δὲν ὑπῆρχαν οἱ 10.000.

⁂ Σ' εὐχαριστῶ ΙΩΑΝΝΗ ΠΑΠΑΠΟΣΤΟΛΟΥ γιὰ τὰ καλά σου λόγια.

⁂ ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΗΜΑ σὲ χρέωσα μὲ 3.300.

⁂ Σ' εὐχαριστῶ ΔΗΜΗΤΡΗ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗ γιὰ τὰ καλά σου λόγια.

⁂ 'Ο ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΛΑΓΓΟΥΡΑΣ μὲ ἐρωτᾶ: «Ἔχω ἀκούσει ὅτι ἐὰν ἕνας στείλη 60.00 δρχ. μπορεῖ νὰ δημοσιεύη πεννομαχίες για ὁλόκληρο χρόνο. Εἶναι ἀλήθεια αὐτό;» Ὄχι δὲν εἶναι ἀλήθεια.

⁂ Δὲν θὰ μποροῦσα ΝΙΚΟΛΑΕ ΜΠΟΥΧΛΟΥΛΗ νὰ ἐπιτρέψω τὴν δωρεὰν δημοσίευση ἀγγελιῶν γιὰ τὶς κατηγορίες ποὺ μοῦ μιλᾶς. Λυπᾶμαι πολύ. Εἶναι κάτι τὸ ἐντελῶς ἀδύνατο. Ἂν ἄφηνα τὴν ἐλευθερία ποὺ μοῦ λὲς θὰ χρειαζόμουν 30 σελίδες μόνο γιὰ «Πεννομανίες». Ὅσο γιὰ τὰ ἄλλα ποὺ μοῦ γράφεις σοῦ λέω: «ὅπου ἀκοῦς πολλὰ κεράσια βάστα μικρὸ καλάθι». Τίποτα ἀπὸ ὅσα μοῦ γράφεις δὲν γίνεται. Τὸ μυστικὸ τῶν ψευδωνύμων εἶναι ἀπαραβίαστο.

⁂ ΑΝΤΩΝΗ ΑΚΡΙΩΤΗ: Σπεῦσε νὰ στείλης τὶς 2000 γιὰ τὸ ψευδώνυμο.

⁂ ΝΙΚΟ ΣΕΡΡΑΙΟ. Σὲ χρέωσα μὲ 4000 ποὺ δὲν ὑπῆρχαν μέσα στὸ γράμμα.

⁂ Δὲν βρίσκω «ΣΤΑΧΥ ΤΟΥ ΑΓΡΟΥ» ἄσχημα τὰ ποιήματά σου. Εἶναι μᾶλλον καλὰ καὶ ἐνδιαφέροντα. Χρειάζεται ὅμως νὰ δουλεύης τὸ στίχο σου. Πάντως διάβαζε ξένα ποιήματα καὶ γράφε καὶ σὺ δικά σου. 'Ελπίζω πὼς θὰ κάμης γρήγορα προόδους.

⁂ Ἂν δούλευες μὲ περισσότερη ἐπιμονὴ τὸ ποίημά σου ΖΑΧΑΡΙΑ ΚΑΤΣΑΜΑ εἶμαι βέβαιος πὼς θὰ ἔφτιανες ἕνα πάρα πολὺ καλὸ ποίημα. Ἔτσι ἔφτιασες ἁπλῶς ἕνα καλὸ γιὰ νὰ μὴν πῶ ἕνα μέτριο.

Πάντως τὸ δημοσιεύω ἐδῶ γιὰ νὰ τὸ δῆς καὶ σὺ καὶ οἱ ἄλλοι φίλοι μου:

Η ΑΜΥΓΔΑΛΙΑ

Μέσ' τὰ χιόνια τοῦ χειμῶνα
καὶ τὸ κρύο τοῦ Βορρᾶ
ἡ τρελλὴ ἡ μυγδαλιά μας
πόσο ἄνθισε γοργά.
Μοιάζει τώρα σὰν νυφούλα
ποὺ τὸ πέπλο της φορεῖ
σὰν μονοκόρη καμαρώνει
καὶ τὸ κρύο δὲν θωρεῖ.

'Εκεῖνο τὸ «κρύο δὲν θωρεῖ» τὸ βλέπεις καὶ μόνος σου πὼς δὲν στέκει καὶ σοῦ χαλάει ὅλο τὸ στιχούργημα.

⁂ Γιατί ΓΛΥΚΟΜΙΛΗΤΕ ΝΕΣΤΟΡΑ μοῦ στέλνεις τὸ περὶ ἡρωικῆς Κονίτσης; Γιὰ ποίημα; Μὰ ποίημα δὲν εἶναι. Γιὰ πεζογράφημα; Δὲν λέω πὼς εἶναι ἄσχημο, ἀλλὰ μποροῦσε νὰ γραφῆ κάτι καλλίτερο:

«'Ηρωική Κόνιτσα: Εἶναι νύχτα 25η Μαρτίου 1948. Οἱ λεβέντες φαντάροι μας φρουροῦν τὴν 'Ηρωική Κόνιτσα.

Ὅλος ὁ κόσμος τὸ ξέρει ὅτι οἱ ἥρωες τῆς 'Ελλάδος πάντα, μὰ πάντα θὰ νικοῦν. 'Η 'Ελλάδα «ποτὲ δὲν πεθαίνει».

Τὸ πεζογράφημά σου καλό. Τὸ περὶ καλλιτεχνικοῦ συγκροτήματος στὴν Παιδόπολή σας δημοσιεύεται.

⁂ ΑΝΤΩΝΙΕ Π. ΚΙΑΣΧΙΔΗ πρέπει νὰ σοῦ εἶμαι εἰλικρινὴς καὶ νὰ σοῦ πῶ πὼς τὸ «πλῆθος» αὐτὸ τῶν ποιημάτων ποὺ μοῦ ἔστειλες δὲν εἶναι ὅσο καλὰ θὰ ἐπιθυμοῦσα. Προτιμώτερο θὰ ἦταν λιγώτερα καὶ καλὰ παρὰ τὰ πολλὰ καὶ προχειρογραμμένα. Ἔχουν πολλὰ τεχνικὰ ἐλαττώματα.

⁂ Καλὰ τὰ ποιήματά σου ΔΗΜΗΤΡΗ ΚΑΡΑΘΑΝΟ.

⁂ 'Αρκετὰ καλὸ τὸ πεζογράφημά σου ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΕ Π. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ.

⁂ Δὲν τὰ βρίσκω ἀρκετὰ καλὰ τὰ ποιήματά σου φίλε μου ΠΡΟΔΡΟΜΕ ΜΗΤΡΟΥΣΗ. Γιὰ δὲς πῶς ἀρχίζεις:

'Ελλάδα μου γιὰ σένανε
θὰ δώσω τὴ ζωή μου
καὶ θἄχω μέσα σένανε
βαθειὰ μὲς στὴν ψυχή μου.

Γιὰ δὲς λάθη: Ριμάρεις τὸν δεύτερο μὲ τὸν τέταρτο στίχο μὲ τὴν ἴδια λέξη. Δὲν εἶναι σωστό. Δὲν πάει. Ἔπειτα τὸ «μέσα» εἶναι περιττό, ἀφοῦ πάρα κάτω λὲς τὸ «μές». Γιὰ πρόσεξέ το καὶ σὺ ὁ ἴδιος νὰ δῆς πόσο ἔχω δίκιο! 'Η ἔκθεσή σου καλή.

⁂ Πολὺ καλὰ τὰ ποιήματά σου ΣΤΥΛΙΑΝΕ ΠΑΥΛΟΥ ΤΣΙΑΚΑ.

⁂ Καλό, ἀρκετὰ καλὸ μάλιστα τὸ ποίημά σου φίλε μου Ι. Δ. ΜΑΚΡΙΔΗ.

⁂ Χαίρω ἰδιαιτέρως ΚΩΝ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ ποὺ καθὼς μοῦ γράφεις ἡ οἰκογένειά σου εἶναι κατενθουσιασμένη μὲ τὸ νέο μας μυθιστόρημα. 'Ασφαλῶς ἡ «'Ηρωΐδα τῆς 'Ελληνικῆς 'Επαναστάσεως» εἶναι ἀπὸ τὰ ὡραιότερα 'Ελληνικὰ μυθιστορήματα. Γιὰ τὶς ἄλλες σου ὑποδείξεις κράτησα σημείωση.

⁂ Μοῦ γράφεις ΚΩΝ)ΤΙΝΕ Δ. ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΕ: «'Εμεῖς οἱ 'Ελληνόπαιδες τῆς Νοτιοτάτης 'Ελλάδος μαζὶ μὲ τὰ ἄλλα βιβλία καὶ περιοδικὰ ποὺ παίρνουμε εἶναι καὶ τὸ «Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ». 'Αλλὰ ὅπως ἡ νύκτα εἶναι γεμάτη ἄστρα καὶ ξεχωρίζει ἕνα ἄστρο, τὸ φεγγάρι, ἔτσι καὶ ἀπὸ τ' ἄλλα τὰ περιοδικὰ ξεχωρίζει τὸ περιοδικὸ τὸ «Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ». Αὐτὰ μοῦ γράφεις. Σ' εὐχαριστῶ καὶ σὲ συγχαίρω γιὰ τὸ ὡραῖο σου γράψιμο. Τὰ χρήματα ἐλήφθησαν.

⁂ Εὐχαριστῶ ΧΡΙΣΤ. ΑΘ. ΕΥΡΥΝΙΑΔΗ. Δυστυχῶς δὲν ἔχω πρόχειρους τοὺς καταλόγους γιὰ νὰ σοῦ πῶ ἀπὸ ποῦ εἶναι ὁ Νῖκος Εὐρυνιάδης.

⁂ Γ. ΠΑΠΑΔΑΚΗ διεβίβασα τὸ γράμμα στὴν διεκπεραίωση γιατὶ ἐγὼ δὲν θυμᾶμαι αὐτὸ ποὺ μοῦ γράφεις. Θὰ πάρης ἀπὸ ἐκεῖ ἀπάντηση.

⁂ Πολὺ καλὴ φίλε κ. Δ. ΚΟΝΤΑΞΗ ἡ εἰσήγηση τῆς δεσποινίδος Ξανθοπούλου. Δὲν νομίζω ὅμως πὼς μποροῦσε νὰ μπῆ στὸ περιοδικό. Γιὰ ὅλα τὰ ἄλλα θερμὰς εὐχαριστίας.

⁂ Πολὺ καλὸ τὸ πεζογράφημά σου ΚΩΣΤΑ ΠΑΣΒΑΝΤΗ.

⁂ 'Αρκετὰ καλὴ ἡ διασκευὴ ΝΙΚΟ ΣΑΛΟΝΙΚΙΕ.

⁂ Εἶμαι ἰδιαιτέρως εὐτυχὴς ποὺ πληροφοροῦμαι ΞΑΝΘΙΠΠΗ ΠΑΠΑΛΑΖΑΡΟΥ γιὰ τὰ τόσο χρήσιμα μαθήματα ζαχαροπλαστικῆς ποὺ πήρατε ἐσὺ καὶ τὰ ἄλλα κορίτσια τοῦ χωριοῦ σας στὸ «Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ» Μπουφίου ἀπὸ τὴν 'Αρχηγό σας Δα Σοφία Χατζηκοιμύλη. Καὶ μοῦ ἀνοίξατε τὴν... ὄρεξη μὲ τὸν ὡραῖο μπακλαβᾶ, ποὺ ὅπως γράφεις, φτιάσατε.

⁂ Ὄχι ΓΙΩΡΓΟ ΤΣΙΑΛΑ. Μπορεῖς νὰ μεταχειρίζεσαι φιλολογικὸ ψευδώνυμο χωρὶς νὰ τὸ ἐγκρίνης ἀλλὰ χωρὶς φυσικὰ νὰ τὸ χρησιμοποιῆς στὶς Πεννομαχίες. Οἱ συνεργασίες σου πολὺ καλές.

⁂ Πολὺ καλό, ἀλλὰ γνωστὸ τὸ ἀνέκδοτο τοῦ Τεμπέλη ΝΙΚΟ ΨΗΜΜΕΝΕ. Σοῦ συνιστῶ θερμὰ νὰ προσέχης νὰ τὰ δίνης τὰ ἀνέκδοτα αὐτὰ ὅπως τὰ διηγοῦνται οἱ γέροι! 'Εγὼ μπορῶ κι' ἀπὸ τώρα νὰ σὲ συγχαρῶ γιὰ τὴν ἐπιτυχία σου στοὺς διαγωνισμούς. Σοῦ εὔχομαι κάθε ἐπιτυχία. 'Εσημείωσα τὰ περὶ «Γιαννάκη».

⁂ Μὰ νομίζω πὼς αὐτὸ τὸ ποίημα ποὺ μοῦ στέλνεις «Τὸ παράπονο τοῦ Φλεβάρη» ΦΩΤΗ ΓΟΥ-

ΛΙΜΗ εἶναι τοῦ Λασκαράτου καὶ ὄχι δικό σου. Ἔτσι δὲν εἶναι, ἢ κάνω λάθος;

∴ Καλούτσικα τὰ ποιήματά σου ΘΟΔΩΡΕ ΤΣΑΚΙΡΗ. Γιὰ τὸ ὡραῖο σου γραμμα τὰ θερμά μου εὐχαριστῶ.

∴ Ὁ ΕΡΥΜΑΝΘΙΟΣ ΗΡΑΚΛΗΣ μὲ παρακαλεῖ νὰ τὸν πληροφορήσω περὶ τῆς ἀκριβοὺς σημασίας τῆς λεξεως «Ἀφελης» καὶ «Ἀφελεια»: Ἡ λεξη ἀφελὴς προέρχεται ἀπὸ τὸ στερητικὸν α καὶ τὸ «φελλευς» που σημαίνει πετρῶδες ἔδαφος. Καὶ κατὰ συνέπεια τὸ μὴ πετρῶδες ἔδαφος, εἶναι τὸ ὁμαλόν. Ἀπὸ ἐκεῖ καὶ περα πῆρε την ἔννοια τοῦ ἁπλοῦ τοῦ ἀπεριττου, τοῦ φυσικοῦ. Ἀλλὰ καὶ τοῦ ἁπλοϊκοῦ, τοῦ εὐήθη, τοῦ μισόκουτου. Λέμε π.χ. «εἶσαι πολὺ ἀφελὴς νὰ περιμένης πὼς θὰ σοῦ ἐπιστρέψη πιὰ τὰ χρήματά σου ὁ Κώστας». Ἀφελεια εἶναι ἡ ἰδιότητα τοῦ ἀφελῆ.

∴ ΠΑΝΤΑΛΕΩΝ Ε. ΔΙΑΚΟΓΕΩΡΓΙΟΥ: Κάθε ἀναγνώστης μας μπορεῖ νὰ μᾶς στέλνη ἀθλητικὲς ἀνταποκρίσεις. Καὶ σεῖς μπορεῖτε νὰ στέλνετε τακτικά. Τὴν ἀποκλειστικὴ ἀνταπόκριση δὲν τὴν ἀναθέτουμε σὲ κανένα. Αὐτὸ ὅμως δὲν ἔχει σημασία γιατὶ μιὰ καλὴ ἀνταπόκριση θὰ δημοσιεύεται.

∴ Καλὴ ἡ συνεργασία σου ΝΙΚ. Γ. ΣΚΡΕΜΠΟ.

∴ Ἐνδιαφέροντα τὰ στιχουργήματά σου ΝΙΚΟ ΜΥΡΣΙΝΗ. Ἐπίσης καὶ τὸ πεζό σου.

∴ Περίμενέ γιὰ τὸ διαγωνισμὸ ΤΗΛΕΜΑΧΕ ΤΣΕΛΕΠΙΔΗ. Σ' εὐχαριστω πολὺ γιὰ τὰ καλά σου λόγια. Γιὰ τὶς ὑποδείξεις σου σ' εὐχαριστῶ θερμά. Ἡ συνεργασία σου καλή.

∴ ΤΑΚΗ ΚΟΛΛΙΑ. Διαβίβασα τὸ γράμμα σου στὴ διεκπεραίωση, καὶ θὰ γίνη ἂν δὲν ἔγινε ἡ διόρθωση. Εἰδοποιήσετε καὶ σεῖς τὸ Ταχυδρομεῖο. Καὶ νὰ πῆτε στὸν κύριο Νικόλαον Οἰκονόμου νὰ παραδώση τὸ ταχύτερον τὰ τεύχη ποὺ πῆρε στὸ δικαιοῦχο. Γράψε μου σὲ παρακαλῶ τί ἔγινε.

∴ Ἀρκετὰ καλὴ ἡ συνεργασία σου ΠΑΣΧΑΛΗ ΓΚΟΥΝΤΙΑΚΑ.

∴ Συμφωνῶ κι' ἐγὼ μὲ τὴ θεία σου ΔΗΜ. Ι. ΠΑΪΔΟΥΣΗ ὅτι τὰ ποιήματά σου γιὰ τὴν ἡλικία σου εἶναι καλά. Γράφε λοιπὸν καὶ ἂς ἐλπίσουμε πὼς μιὰ μέρα θὰ γίνης ἕνας σπουδαῖος ποιητής.

∴ Γιὰ τὰς εἰσιτηρίους ἐξετάσεις τῆς Νομικῆς Σχολῆς, σοῦ συνιστω ΣΩΤΗΡΗ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ νὰ διαβάζης: Ἀρχαῖα Ἑλληνικά, Λατινικὰ καὶ Παγκόσμιο Ἱστορία.

∴ Λυπᾶμαι πολὺ Γ. ΠΑΠΑΗΛΙΟΥ ποὺ δὲν μπορῶ νὰ σοῦ ἀπαντήσω στὶς ἐρωτήσεις σου. Δὲν θυμᾶμαι τίποτε γιὰ τὶς ἀγγελίες ποὺ μοῦ γράφεις. Ἂν τῆς ἔπαιρνα θὰ ἔπρεπε νὰ εἶχαν δημοσιευθῆ. Ἂν δὲν ἐδημοσιεύτηκαν θὰ πῆ πὼς δὲν τὶς ἐπῆρα. Ἂν τὶς ἐπῆρα καὶ γιὰ ἕνα ὁποιοδήποτε λογο δὲν τὶς ἐδημοσίευσα θὰ ἔπρεπε νὰ σοῦ ἀπαντοῦσα στὴ στήλη αὐτή. Οἱ συνεργασίες δὲν δημοσιεύονται τόσο γρήγορα ὅσο νομίζεις.

∴ Τί εἶναι αὐτὰ ποὺ μοῦ στέλνεις ΡΙΝ-ΤΙ-ΤΙΝ; Ποίημα σατυρικό; Καλὸ εἶναι, ἀλλὰ θὰ μποροῦσε νὰ εἶναι πιὸ ἔξυπνο! Γιὰ Πεννομαχίες; Μὰ φίλε μου, αὐτὰ εἶναι 120 ἀράδες καὶ 500 περίπου λέξεις ποὺ ἂν θὰ ἔπρεπε νὰ δημοσιευτοῦν θὰ στοίχιζαν 50.000! Ἔλαβα ὑπὸ σημείωση τὶς συστάσεις σου!

∴ Οὔτε καὶ μένα μὲ ἐνθουσίασε ἡ ἀνταπάντησή σου, φίλε μου ΓΕΩΡΓΙΕ ΠΑΝ. ΣΤΑΜΑΤΙΟΥ. Λυπᾶμαι πολὺ ποὺ δὲν κατάλαβες τὴν ἀπάντησή μου. Ἔκαμα ὑποθέσεις γιὰ ὅσα μοῦ γράφεις. Σοῦ εἶπα: Καὶ αὐτὸ ἀκόμη ἐὰν ἐγίνετο δὲν ὑπῆρχε λόγος νὰ μοῦ γράψης τὸ γράμμα ποὺ μοῦ ἔγραψες. Ἐσὺ τὸ παίρνεις αὐτὸ σὰν «ὁμολογία» ἐγκλήματος καὶ μὲ κατσαδιάζεις. Ἐν τάξει ἀφοῦ τὸ θέλεις. Μὰ εἰλικρινῶς πιστεύω πὼς δὲν βρίσκεις ἔτσι τὸ δίκιο σου. Χάθηκε ἕνα γράμμα. Ὡραῖα. Γιατί τώρα νὰ φορτωθῶ ἐγὼ ὅλη τὴν εὐθύνη τῆς ἀπώλειας, ἐνῶ πρῶτα ἀπὸ ἐμὲ εἶναι χίλιοι δυὸ παράγοντες ποὺ ἐνδεχομένως μπορεῖ νὰ φταῖνε! Ἂς εἶναι: Νομίζω πὼς καλλίτερα εἶναι νὰ σταματήση ἐδῶ ἡ συζήτηση. Μόνο ποὺ πρέπει νὰ σοῦ πῶ: Ἂν δὲν θέλετε στὴ ζωή σας νὰ εἶσθε «ἄδικοι» φροντίσετε νὰ μὴν εἶσθε ἀπόλυτοι. Καὶ μὴν κατηγορήσετε κανένα ἀπολύτως, προτοῦ εἶσθε βέβαιος γιὰ τὸ βάσιμο τῆς κατηγορίας σας. Ἡ εἰδησεογραφία γύρω ἀπὸ τὴν κίνηση τῶν συλλόγων δημοσιεύεται στὸ περιοδικὸ δωρεάν..

Τὸ ποίημά σου τὸ βρίσκω ἀρκετὰ ἐνδιαφέρον καὶ τὸ δημοσιεύω ἐδῶ:

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟ

Χθὲς τὸ βράδυ ὀνειρεύτηκα πὼς τάχα
μὲς τὴ κόλαση ἐβρέθηκα μονάχα
καὶ τριγύρα σατανάδες τραγουδοῦσαν
τὰ ταμποῦρλα καὶ τροκάνες ἐκτυποῦσαν.
Ἐφαντάστηκα καὶ στρέψα πρὸς τὰ πίσω
μὰ δαιμόνοι μὲ μποδίζαν νὰ γυρίσω,
νὰ κυλιέμαι μὲς τὸ μαῦρο τὸ κατράμι
τ' ἀγαθά μου ὅλα πήγανε χαράμι
καὶ σὲ κάζανον μεγάλο καὶ βαθὺ
μοῦ ψηνότανε τὸ μαῦρο μου πετσί.
Μὲς τῆς κόλασης αὐτὴ τὴν παραζάλη
πὼς μοῦ πέρναν βελζεβοῦλοι τὸ κεφάλι.
Βρὲ καλοί μου, γιατὶ τέτοια τιμωρία
τί νὰ ἔφταιξα καὶ τώρα εἶναι χρεία.
Μήπως ἔκλεψα κανένα κεῖ στὴ γη;
Μήπως πῆγα στὴ δουλειά μου Κυριακή;
—Βρὲ γρουσούζη τὸ λησμόνησες αὐτὸ
ἐμελέτησες ποτὲ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟ;

∴ Δὲν στελνουμε σὲ κανένα στὴν Ἀνδραβίδα δωρεὰν τὸ περιοδικὸν ΔΙΟΝ. Α. ΓΑΛΟΥΣΗ. Στέλλουμε τὸ περιοδικὸ σὲ ὅσους μᾶς τὸ ἐζήτησαν. Καὶ περιμένουμε τὴν ἀποστολη τῶν συνδρομῶν. Ἡ διεκπεραίωση θὰ σοῦ ἀπαντηση.

∴ Ἀρκετὰ καλὰ τα ποιήματά σου Γ. ΓΑΛΑΝΕ. Ἐπίσης καὶ τὸ πεζό σου. Γιὰ ὅσα μοῦ γράφεις ἐν τάξει. Μὴ λησμονῆς μόνο σὲ ὅ,τι μοῦ στέλνεις νὰ μοῦ τὸ θυμίζης. Τουλάχιστο τὸν πρῶτο καιρό.

∴ Καὶ οἱ δικές σου συνεργασίες ἀρκετὰ ἐνδιαφέρουσες φίλε μου ΝΙΚΟ ΙΩΑΝΝΟΥ ΠΑΤΣΑΤΖΗ.

∴ Καὶ ἡ δική σου συνεργασία ΕΛΕΥΘΕΡΙΕ ΙΩΑΝΝΟΥ ΠΑΤΣΑΤΖΗ.

∴ Ἔχει καλῶς ΝΙΚΟ ΠΑΣΑΤΖΗ. Παίρνω ὑπὸ σημείωση τὴ διαβεβαίωσή σου.

∴ Καλὲς οἱ συνεργασίες σου ΜΙΜΗ ΡΟΔΗ.

∴ Σ' εὐχαριστῶ ΠΑΝΟ Α. ΜΠΑΣΚΟΥΤΑ ποὺ μὲ θυμήθηκες ἀμέσως ἔπειτα ἀπὸ τοὺς διαγωνισμούς. Καλὲς ὅλες οἱ συνεργασίες σου.

∴ Μπορῶ, βέβαια, νὰ σ' εὐχαριστήσω ΝΙΚΟ ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΕ γιὰ ὅσα μοῦ γραφεις σὰν ὑποδείξεις, ἀλλὰ νὰ μοῦ ἐπιτρέψης νὰ μὴ συμφωνήσω μ' αὐτές. Πρῶτα ἀπ' ὅλα η στήλη «Ὁ ἀρχισυντάκτης ἀπαντᾶ» εἶναι νομίζω μιὰ ἀπὸ τὶς πιὸ χρήσιμες. Νὰ μὴ ἀπαντάω, ὅπως μοῦ λές, σὲ ἀνθρώπους ποὺ δὲν ἀξίζουν ἀπαντήσεως Ἐγωϊστικὴ ἀλήθεια ἄποψη, ἀλλά... δὲν νομίζω πὼς ἔχουμε τὸ δικαίωμα νὰ ξεχωρίζουμε ἔτσι τοὺς φίλους μας καὶ ἀναγνώστας μας. Καθένας ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ μοῦ γράψη καὶ νὰ πάρη μιὰ ἀπάντηση. Τὰ ἄλλα ποὺ μοῦ γράφεις γιὰ κάτι ποὺ εἶπα σὰν ἀστεῖο «γιὰ νὰ μὴ πεταχτοῦν στὸ καλάθι τῶν ἀχρήστων ἀπὸ τὸν γραμματέα τῆς συντάξεως» δὲν ἔχεις δίκιο. Ὅπως εἶπα καὶ ἐπαναλαμβανω δὲν ὑπάρχουν στὸ περιοδικὸ καλὲς καὶ κακες θέσεις: Ὑπαρχει μόνο τρόπος τῆς μιᾶς ἢ τῆς ἄλλης ἐμφανίσεως. Ἕνα ποίημα καλό, ὅπου καὶ νὰ μπῆ εἶναι καλό. Καὶ τιμαει τὴ θέση ποὺ μπῆκε. Ἂν εἶναι κακό, ὅπου καὶ νὰ μπῆ θὰ μείνη κακό. Πάντως δὲν τὸ ἔχω σκοπὸ νὰ μιμηθῶ σὲ τίποτα τὸ «Ἑλληνόπουλο» τὸ μακαρίᾳ τῇ λήξει. Δὲν ἀρνοῦμαι νὰ μιμηθῶ τὸ καλὸ παράδειγμα. Ἀρνοῦμαι νὰ μιμηθῶ τὶς προχειρολογίες του καὶ τὸν τρόπο της ἐκδόσεως του. Καὶ τοῦτο γιατὶ βρίσκομαι σὲ ριζικὴ διαφωνία μὲ τὸν τρόπο ἐργασίας τους καὶ προτιμῶ τὸν τρόπο ἐργασίας τὸ δικό μου. Ὅσο γιὰ τὴν αὐστηρότερη κρίση συμφωνῶ μὲ τὴν ὑπόδειξή σου. Τὸ «Χαραυγὴ» σου, μὲ αὐστηρὴ κρίση σοῦ λέω πὼς εἶναι καλό. Καὶ γιὰ νὰ τιμήση τὴ θέση αὐτή, καὶ νὰ μπῆ πιὸ γρήγορα στὸ περιοδικὸ τὸ δημοσιεύω ἐδῶ:

Ὁ ἀστερίσκος ποὺ σημειώνεται μέσα σὲ παρένθεση σημαίνει ὅτι πήραμε τὰ χρηματα ποὺ μᾶς ἐστάλησαν.

ΧΑΡΑΥΓΗ

Διαμάντια καὶ πορφύρες τῆς αὐγῆς
— μεθύσι τῆς χαρᾶς —
μηνοῦνε γλυκοπρόσμενη ἀνατολὴ
ἐλπίδας κι ὀνείρου
μιᾶς πλάσης, μιᾶς καρδιᾶς.

Σήμαντρα μιᾶς ἀνάστασης ἠχοῦν
— ἱερὴ γλυκειὰ στιγμὴ —
ἁπλώνονται παντοῦ καὶ διαλαλοῦν
μιὰ νέα χαραυγὴ
στὴν πλάση, στὴν ψυχή...

Καὶ τώρα: Δὲν μοῦ λές; Ἔπρεπε νὰ σοῦ ἀπαντήσω; Ἐγὼ λέω πὼς ἦταν ἀνάγκη νὰ σοῦ ἀπαντήσω ἂν καὶ ὅ,τι σὲ ἀφορᾶ ἔπιασε, καθὼς βλέπεις, ἕνα μεγάλο μέρος τῆς στήλης.

∴ Μοῦ ζητᾶς ΙΩΑΝΝΗ ΠΑΥΛΙΔΗ νὰ σοῦ γράψω ὁλόκληρη ἱστορία. Ὡστόσο σοῦ ἀπαντῶ μὲ ὅσο μπορῶ λιγώτερα λόγια: Ἡ Ἀμφίπολις ἦταν πόλις τῆς Μακεδονίας κτισμένη πάνω στὸ Στρυμῶνα καὶ σὲ ἀπόσταση τριῶν μιλλίων ἀπὸ τὴ θάλασσα. Οἱ πρῶτοι της κάτοικοι ἦταν οἱ Θρᾶκες Ἠδωνες, ποὺ ὑπερασπίστηκαν τὴν πατρίδα των ἐναντίον τῶν ἐπιδρομῶν Ἀρισταγόρου τοῦ Μιλησίου καὶ τῶν Ἀθηναίων. Στὰ 437 π.Χ. ὁ Ἅγνων, Ἀθηναῖος γιὸς τοῦ Νικίου ἐνίκησε τοὺς Ἠδωνας, πῆρε τὴν πόλη, καὶ τὴν «ἀποίκισε» μὲ μὴ Ἀθηναίους. Γιὰ τὸ λόγο ἀκριβῶς αὐτὸν οἱ Ἀμφιπολῖτες ἔπειτα ἀπὸ λίγο καιρὸ ἀποστάτησαν. Στὰ 358 παραδόθηκαν στὸ Φίλιππο. Ἐπὶ Ρωμαίων ἡ Ἀμφίπολις ἦταν πρωτεύουσα ἑνὸς μεγάλου μέρους τῆς Μακεδονίας. Ὁ Βρασίδας ἦταν Στρατηγὸς τῆς Σπάρτης. Στὰ 424 π.Χ. πῆρε τὴν Ἀμφίπολη, τὴν ἀπέσπασε ἀπὸ τὴν ἡγεμονία τῶν Ἀθηναίων καὶ τὴν προσάρτησε στὴ Σπάρτη. Ἔπεσε σὲ μάχη στὴν Ἀμφίπολι στὰ 422 π.Χ.

Σοῦ συνιστῶ νὰ διαβάσης: Θουκιδίδη Α—108, Δ 78, 84, 102, 103, 120 καὶ Ε 6, 18 καὶ Ἡρόδοτο Α 114, Θ 75 καὶ Ξ 23.

∴ Πῆρα τὸ διήγημά σου ΘΟΔΟΣΗ ΜΟΣΧΟΠΟΥΛΕ. Τὸ κρατῶ, θὰ τὸ διαβάσω μὲ τὴν ἡσυχία μου καὶ θὰ σοῦ γράψω. Πάντως αὐτὰ ποὺ μοῦ λὲς δὲν γίνονται!

∴ Καλὸ τὸ «χιοῦμορ σου» ΛΟΥΚΑ ΝΤΕΡΕΚΑ. κοντεύει νὰ μὴ μπορῶ νὰ σοῦ ἀπαντήσω σὲ καμμιὰ ἀπὸ τὶς ἐρωτήσεις σου. Πάντως γιὰ τὰ οἰκονομικῆς φύσεως θὰ σοῦ ἀπαντήση ἡ διεκπαιραίωση.

∴ Σ' εὐχαριστῶ Ζ. ΚΑΛΙΑΓΚΕ γιὰ τὴν ἐπιστολή σου που εἶναι πραγματικὰ ἕνα ποίημα. Οἱ συνεφγασίες σου καλὲς καὶ σ' εὐχαριστῶ.

∴ Σ' εὐχαριστῶ ΒΡΟΝΤΗ γιὰ τὶς συνεργασίες σου ὅλων τῶν εἰδῶν.

∴ Σημείωσα Κ. ΜΙΣΣΙΕ τὶς ὑποδείξεις. Ἀλλὰ πρεπει νὰ σοῦ πῶ πὼς μερικὰ πραγματα δὲν μποροῦν νὰ τυποποιηθοῦν ἀπολύτως. Παντως σ' εὐχαριστῶ. Ἡ ἀκροστιχίδα ποὺ μοῦ στέλνεις εἶναι νομίζω κάτι παλιό. Ὄχι δικο σου. Σὲ παρακαλῶ νὰ μοῦ τὸ ξαναστείλης καὶ νὰ μὲ διαφωτίσης ἐπ' αὐτοῦ.

∴ Καὶ γιὰ τὰ δυὸ ζητήματα ποὺ μοῦ γράφεις ΓΙΩΡΓΟ ΜΠΑΡΜΠΕΡΟΠΟΥΛΕ θὰ κάμης συστάσεις τοῦ Ἑλικῶνα καὶ στὴν διεκπεραίωση.

∴ Καλὴ ἡ ἐκθεσοῦλα σου ΣΤΕΡΓΙΕ ΠΑΠΑΖΟΓΛΟΥ.

∴ Πολὺ καλὲς οἱ συνεργασίες σου ΣΙΜΟΠΟΥΛΕ ΕΛΠΙΔΟΦΟΡΕ. Σὲ εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλά σου λόγια.

∴ Ἔχει καλῶς ΑΓΗΣΙΛΑΕ ΠΑΠΑΟΙΚΟΝΟΜΟΥ.

∴ Πολὺ καλὸς ὁ «Χριστιανικός σου χαιρετισμὸς» ΑΝΤΩΝΙΕ Π. ΑΚΡΙΩΤΗ.

∴ Δὲν πρόκειται νὰ φανερωθῆ ἡ ταυτότης ΒΑΝΑ Χ. ΓΚΙΖΑ. Πῆρα τις δυὸ χιλιαδες ἀλλὰ γράψε μου ποιὸ εἶναι αὐτὸ γιὰ τὸ ὁποῖον μοῦ στέλνεις. Ἀλλὰ σημείωσέ μου μόνο 2.000 (54—54).

∴ Ὄχι δὲν εἶναι ἀλήθεια ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΕ ΣΜΑΡΟΠΟΥΛΕ ὅτι μὲ 60.000 δραχμὲς τὸ χρόνο μπορεῖτε νὰ δημοσιεύετε ὅσες θέλετε ἀγγελίες.

∴ Καλὴ ἡ συνεργασία σου ΣΩΤ. ΦΑΣΟΥΛΗ. Διεβίβασα τὸ γράμμα σου στὴ διεκπεραίωση.

∴ Καὶ ἡ δική σου ΑΘΑΝΑΣΙΕΣ ΤΕΛΙΟ.

∴ Μὲ ἰδιαίτερη ἱκανοποίηση σὲ δεχόμαστε στὴν κίνηση τοῦ περιοδικοῦ ἀγαπητὴ ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΣΩΦΡΟΝΙΔΟΥ. Σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλά σου λόγια.

∴ Διάβασα μὲ πολλὴ προσοχὴ τὸ γράμμα σου φίλε ΚΟΠΕΡΝΙΚΕ. Λυπᾶμαι ὅμως πολὺ ποὺ δὲν μπορῶ νὰ ἀνταποκριθῶ στὴν παράκλησή σου γιὰ τὰ ψευδώνυμα καὶ ἀγγελίες. Ἡ πληρωμὴ τῶν ἀγγελιῶν δὲν ἔχει ἄλλο σκοπὸ παρὰ νὰ περιορίση τὸ χῶρο. Ἂν ἄφηνα νὰ δημοσιεύωνται δωρεάν, τότε θὰ ἔπρεπε νὰ βγάζω περιοδικὸ πεννομαχιῶν καὶ τίποτε ἄλλο! Ἐν πάση περιπτώσει δημοσιεύω κατ' ἐξαίρεσιν αὐτὸ ποὺ μοῦ ἔστειλες.

∴ Πῆρα τὶς σπαζοκεφαλιὲς ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Θ. Χήρας, Ἐλευθέριος Μύγιας, Ἀθαν. Γ. Μαλλιαρὸς (οἱ ἐρωτήσεις σου γραμμένες μαζὶ μὲ τὶς σπαζοκεφαλιὲς δὲν ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψη), Μιλτιάδης Λάμπρου, Στασινὸς Σωτήριος, Χρῖστος Βενέτης, Κων. Δήμου, Δημήτριος Γκιζάνης, Σπῦρος Πέτρου Κακαβούλης, (τί τὸ ἤθελες τὸ σκίτσο μέσα στὶς σπαζοκεφαλιές;) καὶ Δημήτριος Κουτσουβέλης.

∴ Διαβίβασα στὸ Φιλοτελιστὴ καὶ τὸ «Πιονὶ» τὶς ἐρωτήσεις σου Γ. ΜΠΕΛΛΟ.

∴ Διεβίβασα στὸ «Πιόνι» τὶς ἐρωτήσεις σου φίλε ΗΛ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΤΣΙΛΙΟ. Ἀλλὰ γιατί στὸ ἴδιο χαρτὶ καὶ ἀπὸ τὶς δυὸ ὄψεις τοῦ χαρτιοῦ μοῦ γράφεις δυὸ εἰδῶν πράγματα. Πῶς νὰ τὰ ξεχωρίσω καὶ νὰ στείλω τὰ μισὰ στὴ διεκπεραίωση καὶ τὰ ἄλλα μισὰ στὸν συνεργάτη μου τοῦ σκακιοῦ;

∴ Πῆρα τὶς ἀθλητικὲς συνεργασίες ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Ι. Ἀμπρίδης καὶ Δημ. Γκιζάνης.

∴ Πῆρα τὰ σκίτσα ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Ἀπ. Κων. Παπαγιαννόπουλος (κάνεις ἀρκετὰς προόδους. Μπράβο), Ἐλευθ. Μύγιας (ἔτσι κι' ἔτσι). Γ. Μπέλλος (καλούτσικα) Ν. Σ. Πουρναρᾶς (ἔτσι κι' ἔτσι), Ν. Σ. Πουρναρᾶς (πολὺ καλά, ἀμφιβάλλω ὅμως ἂν θὰ γίνουν κλισσέ), Ἀγρινιώτικος Λαουτζῖκος (καλά).

∴ Πῆρα καὶ διεβίβασα στὴ διεκπεραίωση τὶς ἐπιστολὲς ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Δημήτριος Ναμητίδης, Γεώργιος Λαχτάρας (* σ' εὐχαριστῶ θερμὰ γιὰ τὸ τόσο ὡραῖο γράμμα σου), Δημήτριος Καραθανάσης (*), Δημήτριος Κουτσουβέλης, Γεράσιμος Λιβιεράτος (ἐλήφθησαν οἱ 25 χιλιάδες μὲ τὸ ὄνομα τῆς Ἑλένης Λιβιεράτου), Γεώργιος Πουρσανίδης, Ἰωάννης Σελλοῦντος (* ἔχει καλῶς), Δημήτριος Σιφνιώτης (σοῦ ἀπάντησα νομίζω πὼς τὰ πῆρα), Ἀθανάσιος Λάππας Δημ. Καραβανῆς, Παῦλος Βασιλειάδης, Ἰωάννης Σταυρόπουλος (*), Γ. Καραμπέλλας (* εὐχαριστῶ θερμά), Γ. Μπέλλας (καλῶς σᾶς πληροφόρησαν

γιὰ τὸ ζήτημα τῆς συνδρομῆς. Ἐὰν γραφῆς συνδρομητὴς ὁποιαδήποτε μέρα τοῦ χρόνου καὶ θέλεις νὰ παρης τὸ περιοδικὸ ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου τότε τὸ παίρνεις ἀλλὰ ἡ ἐτήσια συνδρομή σου λήγει μὲ τὸ τελευταῖο περιοδικὸ τοῦ Δεκεμβρίου. Γιὰ τὰ ἄλλα ποὺ μοῦ γραφεις «Ἔχουν γνῶσιν οἱ φύλακες»!), Γεώργιος Παχούτης, Ἀθανάσιος Ζαφειρόπουλος (* γιὰ τὸ ζήτημα ποὺ μὲ ρωτᾶς σᾶς λέγω. Μὴ ξεχνᾶς πῶς ὁ περισσότερος κόσμος πάσχει ἀπὸ ἕλκος τοῦ στομάχου. Καὶ 100% δὲν ἔχει καμμιὰ σχέση μὲ τὴν ἱστορία ποὺ μοῦ διηγήθηκες: Ἄρση βάρους κλπ. Σοῦ συνιστῶ: Νὰ σὲ παρακολουθῇ ὁ γιατρός. Καὶ πρὸ παντός: Νὰ ἀποφεύγης ἐρεθιστικὰ φαγητά, σάλτσες, τηγανητὰ κλπ. Πρὸ παντὸς ὅμως νὰ ἀκολουθῇς ὄχι τὶς δικές μας, ἀλλὰ τοῦ γιατροῦ τὶς συμβουλές. Τέλος: Τὸ ἕλκος σήμερα εἶναι μιὰ ἀρρώστεια ποὺ δὲν τὶς δίνουν καὶ μεγάλη σημασία. Μὲ δίαιτα — ποὺ θὰ στὴν πῇ ὁ γιατρός σου — καὶ ὅταν λέω δίαιτα δὲν ἐννοῶ νηστεία — θὰ γίνης καλὰ χωρὶς νὰ ὑποβληθῇς σὲ ἐγχείρηση), Ἰωάννης Κουρτίδης (χρήματα δὲν ὑπῆρχαν μέσα στὸ γράμμα σου).

⁂ ΚΩΝ. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΕ: Διεβίβασα στὸν Ἑλικῶνα τὸ γράμμα σου καὶ θὰ διαβιβάσω κι' αὐτό. Καὶ εἶμαι βέβαιος πῶς θὰ πάρης ἀπάντησή του. Γιὰ τὸ ἄλλο ποὺ μοῦ λές, νομίζω πῶς παίρνεις στὸ σημερινὸ φύλλο ἱκανοποιητικὴ ἔμπρακτη ἀπάντηση.

⁂ Μὲ ἀρκετὸ αἴσθημα γραμμένο τὸ ποίημά σου ἀγαπητέ μου φίλε ΙΩΑΝΝΗ Η. ΑΜΟΙΡΙΔΗ.

⁂ Πολὺ καλὲς καὶ ἐνδιαφέρουσες οἱ συνεργασίες σου ΓΙΑΝΝΗ ΣΕΛΛΟΥΝΙΟ.

⁂ Ἔλαβα ὑπὸ σημείωση ΙΩΑΝΝΗ ΟΡ. ΓΡΑΜΜΕΝΟΠΟΥΛΕ ὅλες σου τὶς συστάσεις.

⁂ Νομίζω πῶς ἐξήγησα καὶ ἄλλοτε φίλε ΣΠΥΡΟ ΠΕΤΡΟΥ ΚΑΚΑΒΟΥΛΗ γιὰ τὶς χρονολογίες τῶν ἀρχαίων: Οἱ ἀρχαῖοι δὲν μετροῦσαν τὰ χρόνια πρὸ Χριστοῦ. Ἐμεῖς τὰ μετρᾶμε ἔτσι. Καὶ πολὺ μεταγενέστερα τὸν 7ο μ. Χ. αἰῶνα μέτρησαν τὰ χρόνια πρὸ καὶ μετὰ Χριστόν: Πρὸ τῆς γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ τὰ χρόνια ἐμετροῦντο: Ἀπὸ τοὺς Ἕλληνες κατὰ ὀλυμπιάδας, ἀπὸ τοὺς Ρωμαίους ἀπὸ κτήσεως τῆς Ρώμης καὶ ἀπὸ τοὺς Ἑβραίους ἀπὸ κτήσεως κόσμου.

⁂ ΔΗΜΗΤΡΗ ΓΚΙΖΑΝΗ: Σοῦ εὔχομαι περαστικὰ ἀπὸ τὴ γρίππη. Γιὰ τὸ ἄλλο ζήτημα ποὺ μοῦ γράφεις — διαβίβασα στὴ διεκπεραίωση τὴν αἴτησή σου.

⁂ Καλὸ τὸ ποίημά σου ΓΕΩΡΓΙΕ ΚΩΝ. ΜΑΝΤΖΙΚΗ. Σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλά σου λόγια καὶ σοῦ εὔχομαι κάθε προκοπή.

⁂ Σ' εὐχαριστῶ ΑΘΑΝΑΣΙΕΣ Γ. ΜΑΛΛΙΑΡΕ γιὰ τὰ καλά σου λόγια. Χάρηκα πολὺ ποὺ πῆρα γράμμα σου.

⁂ Καλά ἀλλὰ αὐτὴ τὴ φορὰ τὶς περιμένω καλλίτερες τὶς συνεργασίες σου ἀγαπητέ μου φίλε ΙΩΑΝΝΗ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΠΟΥΛΕ.

⁂ Ἔχεις πολὺ καλὴ ρίμα Ν. Σ. ΠΟΥΡΝΑΡΑ. Καὶ εἶμαι βέβαιος πῶς θὰ γράψης πολὺ καλὰ ποιήματα.

⁂ Ἐνδιαφέρουσα ἡ συνεργασία σου φίλε μου ΠΑΝΟ ΜΑΘΙΩΤΗ.

⁂ Ἐν τάξει ΚΩΣΤΑ ΔΗΜ. ΚΑΛΤΣΟΥΛΑ. Τὸ ἄλλο γιὰ λόγους ποὺ δὲν μπορῶ νὰ σοῦ τοὺς ἐξηγήσω δὲν θὰ τὸ χρησιμοποιήσω πρὸς τὸ παρόν.

Ἀπάντησα σὲ ὅλα τὰ γράμματα ποὺ εἶχα στὰ χέρια μου μέχρις 24 Φεβρουαρίου.

ΤΑ ΣΠΙΤΙΑ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

Μονὰς Ἕβρου Β'.

Ἡ Μονὰς Ἕβρου γιὰ νὰ βοηθήση τοὺς ἀγρότες στὴν προσπάθειά τους γιὰ τὴν καλλιτέρευση καὶ αὔξηση τῆς παραγωγῆς τους, παράλληλα μὲ ὑποδείξεις τῶν εἰδικῶν στελεχῶν της πρὸς τοὺς γεωργοὺς κροκηρύσσει καὶ διαφόρους διαγωνισμοὺς μὲ ἔπαθλα χρήσιμα γεωργικὰ ἐργαλεῖα. Ἔτσι ἔγινε στὶς 31-1-53 στὸ χωριὸ ΛΑΔΗ διαγωνισμὸς κρασιοῦ, μεταξὺ τῶν πιὸ προοδευτικῶν κρασοπαραγωγῶν. Πρῶτο στὸ διαγωνισμὸ αὐτό, βγῆκε τὸ κρασὶ τοῦ παραγωγοῦ κ. Μαυρίδη Ἀθανασίου καὶ δεύτερα τῶν παραγωγῶν, κ.κ. Ζουρμπᾶ Θεοδοσίου Δ. καὶ Σταμπουλίδη Δημ. Δ., στοὺς ὁποίους, ἡ Μονάδα, ἐκτὸς ἀπὸ τὸ σχετικὸ Δίπλωμα θὰ ἀπονείμη ὡς βραβεία, ἀπὸ ἕνα γλευκόμετρο.

Στὸ ΟΡΜΕΝΙΟΝ. Στὶς 5.2.53, ὁ Δ)τὴς Μονάδος, σὲ γενικὴ συγκέντρωση Ἀγροτῶν, μίλησε καὶ πάλι, γιὰ τὸ καινούργιο ζιζανιοκτόνο 2,4 D, ποὺ ἡ ἐφαρμογή του ἄρχισε, σὲ μικρὴ ὅμως κλίμακα, ἀπὸ τὸν περασμνο χρόνο. Μετὰ τὴν ὁμιλία, ἔγινε κατάλογος Ἀγροτῶν ποὺ θὰ χρησιμοποιήσουν τὸ νέο φάρμακο. Τὰ ἀποτελέσματα θὰ διαπιστωθοῦν ἐπὶ τόπου (στὸ χωράφι) ἀπὸ ἐπιτροπή,

Μὲ ἐπικεφαλῆς τὸν καλὸ καὶ δραστήριο γεωργοτεχνίτη τοῦ «Σπιτιοῦ τοῦ Παιδιοῦ» Πενταλόφου πολλοὶ νέοι ψάλλανε τὰ κάλαντα σὲ ὅλες τὶς γειτονιὲς τοῦ ὡραίου ἀκριτικοῦ χωριοῦ. Τὸ ποσὸν τῶν 300.000 χιλ. δραχμῶν, διετέθη διὰ τὴν ἀγορὰν διαφόρων εἰδῶν τὰ ὁποῖα συνεσκεύασαν σὲ δέματα καὶ τὰ ἐμοίρασαν εἰς τοὺς ἄνδρας παραμεθορίων φυλακίων. Εἰς τὴν εἰκόνα τὰ παιδιὰ ποὺ ἔψαλλαν τὰ κάλαντα.

καὶ στὸν Ἀγρότη ποὺ θὰ πετύχη τὰ καλλίτερα ἀποτελέσματα, ἡ Μονάδα θὰ χορηγήση ἕνα θειωτῆρα.

ΣΤΗ ΜΑΝΗ. Ἀπὸ τὶς 25.28.52, δόθηκε σὲ τρεῖς παραστάσεις, ἡ Χριστουγεννιάτικη Γιορτὴ τοῦ «Σ.Π.». Ἡ ἐπιτυχία της ἦταν πραγματικὰ ἐξαίρετη. Μέρος τῶν χρημάτων, δόθηκε γιὰ ἐπισκευὴ τοῦ Δημ. Σχολείου, τὸ ὁποῖον τόσο πρόθυμα παρεχώρησε ὁ Διευθυντής του γιὰ νὰ δοθῇ ἡ Γιορτή.

ΣΤΟ ΛΕΧΟΒΟ. Κατὰ τὴν ἡμέρα τῶν Χριστουγέννων ἔγινε λαχειοφόρος ἀγορὰ κατὰ τὴν ὁποίαν ἐκληρώθη ἕνα καρρὲ ποὺ κεντήθηκε ἀπ' τὰ κορίτσια τοῦ Σπιτιοῦ. Τὸ ποσὸν 170.000 ποὺ συγκεντρώθηκε διετέθη γιὰ τὰς πτωχὰς οἰκογενείας.

Ἐπίσης τὴν παραμονὴν τῶν Χριστουγέννων τὰ παιδιὰ τοῦ Σπιτιοῦ ἔψαλλαν τὰ κάλλαντα καὶ τὴν ἡμέραν τῶν Θεοφανείων ἔγινε ἡ περιφορὰ τοῦ σταυροῦ. Οἱ 400.000 δραχμὲς ποὺ συγκεντρώθησαν θὰ διατεθοῦν διὰ κοινωφελῆ ἔργα τοῦ χωριοῦ μας.

Τὰ ἀγόρια τοῦ Σπιτιοῦ ἀποφάσισαν νὰ ἀνεγείρουν μνημεῖο μὲ προσωπική τους ἐργασία, ἀφιερωμένου στοὺς ἀθάνατους ἥρωας.

Ἐπίσης ἑωρτάσθηκε ἡ ἡμέρα τῆς Μητέρας.

Εἰς τὴν Παιδόπολιν «Ἅγιος Δημήτριο»

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 8 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ:

«Σήμερον τὸ ἀπόγευμα εἰς τὴν παιδόπολή μας «Ἅγιος Δημήτριος» Θεσσαλονίκης ἦρθε ὁ θριαμβευτὴς τῶν πεννομαχιῶν ὁ Νίκος Σαλονικιός. Ὅλα τὰ παιδιὰ τῆς παιδοπόλεώς μας καὶ ἰδιαιτέρως οἱ ἀλληλογραφοῦντες μὲ τὸ περιοδικὸ καὶ οἱ πεννομάχοι δέχθηκαν τὸν νικητὴ μὲ ἐγκαρδιότητα. Ὁ Νίκος Σαλονικιὸς μᾶς χαιρέτησε μὲ τὰ πιὸ θερμὰ λόγια. Ἡ παιδόπολη «Ἅγιος Δημήτριος» ἔκανε ἕνα καλλιτεχνικὸ συγκρότημα στὸ ὁποῖον, μὲ ἀρχηγὸ τὸν Νίκο Σαλονικιό, πῆραν μέρος ὅλοι οἱ φίλοι τοῦ περιοδικοῦ».

ΓΛΥΚΟΜΙΛΗΤΟΣ ΝΕΣΤΩΡ

Ἀπὸ τὴν δράσιν τῶν σπιτιῶν τοῦ παιδιοῦ

Τὴν 1ην Φεβρουαρίου 4ην μ. μ., διεξήχθη ἀγὼν βόλεϋ - μπώλ, μεταξὺ ὁμάδος Σπιτιοῦ Παιδιοῦ Πλαισίου. «Ὁ Ἀκρίτας» καὶ ὁμάδος προσωπικοῦ τοῦ «Ἐράνου τῆς Μονάδος Θεσπρωτίας». Νικήτρια ἀνεδείχθη ἡ ὁμὰς «Ἀκρίτας» σὲ σκὸρ 2-0.

Ἐνσυνεχεία, μικτὴ ὁμὰς ἐκ παικτῶν τοῦ «Ἀκρίτα» καὶ τοῦ «Ἐράνου» ἀντιμετώπισε τὴν ἐκτάκτως παρευρεθεῖσαν εἰς Πλαίσιον ὁμάδα Φιλιατῶν. Νικήτρια ὁμοίως ἀνεδείχθη ἡ ὁμὰς τοῦ «Ἐράνου» μὲ σκὸρ 2—1.

Οἱ ἀγῶνες ἐτελέσθησαν εἰς τὴν πλατεία τοῦ χωρίου. Παρακολούθησαν τὸν ἀγῶνα ἅπαντες οἱ κάτοικοι τοῦ χωριοῦ καὶ ἐκ μέρους τοῦ «Ἐράνου» ἡ Δνὶς Νέλλη Σαβεριάδου καὶ ὁ Δ)τὴς κ. Χαρ. Πέρκας.

«Σπίτι Παιδιοῦ Πλαισίου»
ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΕΓΚΑΣ

Ἡ ἡμέρα τῆς Μητέρας

ΜΠΟΥΦΙ: Κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς Μητέρας τὸ «Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ» Μπουφίου ὠργάνωσε ἑορτή, μὲ ἀπαγγελίες, σκέτς, τραγούδια, χοροὺς κλπ. Ὁμιλητὴς ὁ Ἀρχηγός. Ἀρκετὲς μητέρες παρηκολούθησαν μὲ ἐξαιρετικὸ ἐνδιαφέρον τὴν ἑορτὴν ποὺ πρώτη φορὰ ἐδόθη στὸ χωριό.

ΝΕΑ ΨΕΥΔΩΝΥΜΑ

Ἐγκρίνονται τὰ νέα ἢ ἀνανεώνονται τὰ παλαιὰ ψευδώνυμα:

Ἁγνὸ Ἀηδονάκι, Ἀρχιπεννομάχος, Ἄστρο τῆς Ἀνατολῆς, Αὐγερινὸς καὶ Πούλια, Γενναῖος, Γιώργος Ἰακωβίδης, Γλυκομίλητος Νέστωρ, Δικέφαλος Ἀετός, Ἐδεσσαιοπούλα, Εὔθυμος, Ἠπειρωτοκονιτσιώτης, Θαλασσοποῦλι, Καντηλανάφτης, Καρδινάλιος Μαζαρῖνος, Κατεργάρης, Κένταυρος Χείρων, Κλάρκ Κοῦκος, Ματωμένο Γάντι, Μαχητής, Μικρὴ Ποιήτρια, Μποέμ, Νεράϊδες Γαλανές, Νῖκος Βερίτης, Νῖκος Σερραῖος, Ξενητεμένος Ἠπειρώτης, Παιδὶ τῆς Μακεδονίας, Πάνθηρ, Περαστικός, Πιττακὸς ὁ Μυτιληναῖος, ὁ Ποκοπίκιο, Πτερωτὸς Ταῦρος, Σερραΐκη Τρίχα, Σκακιστής, Στάχυ τοῦ Ἀγροῦ, Τζὰκ Τρελλὴ Μπαλλαρίνα, Τσιγγανοπούλα, Φαντομᾶς, Φραγκλῖνος, Χάρυ Ράν.

Τὰ 3 ἀδέλφια

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 120)

ση καὶ νὰ τυροκομίση τὸ γάλα του. Καὶ ἅμα μὲ πολλοὺς κόπους κουβαλοῦσε ξύλα ἀπὸ τὸ δάσος στὸν ὦμο του καὶ ἔπηζε τὸ γάλα του δὲν εἶχε ἀλάτι νὰ τὸ ἀλατίση οὔτε καὶ ψωμὶ γιὰ τὸ προσφάϊ του.

Μὰ καὶ ὁ μικρότερος μὲ τὸ κοττέτσι δὲν πήγαινε ξωπίσω.

Ποῦ νὰ βρίσκη τροφὲς γιὰ τὶς κόττες του; Ὅσο εἶχαν τὸ γάϊδαρο καὶ τὸ ἐμπόριο τῶν ξύλων ἔπαιρναν ἀπὸ τὴν πόλη καὶ τροφὲς γιὰ τὰ ὀρνίθια τους. Τώρα ὅμως; Ἡ τροφὴ τῶν πουλερικῶν δὲν ἦταν ὅπως πρῶτα ἄφθονη καὶ καλή. Κι' αὐτὰ ἔπαψαν νὰ κάνουν κάθε μέρα αὐγά. Καὶ τὰ λιγοστὰ ποὺ ἔκαναν δὲν ἔφταναν οὔτε τὸ μικρότερο ἀδελφὸ γιὰ νὰ φάη. Μὰ τοῦ ἔλλειπαν ὅλα τὰ ἄλλα. Οὔτε ψωμὶ οὔτε τὰ ἄλλα ἀγαθὰ ποὺ εἶχαν ὅταν ἦσαν μονοιασμένοι.

Κοντολογῆς καὶ τὰ τρία ἀδέλφια πήγαιναν ἀπὸ τὸ κακὸ στὸ χειρότερο...

Καὶ τὰ πράμματα χειροτέρεψαν ὅταν μιὰ μέρα ὁ μεγαλύτερος ἀδελφὸς ἀρρώστησε καὶ ἔπεσε μὲ πυρετὸ στὸ κρεββάτι.

Δὲν ὑπῆρχε δὲ κι' ἕνας χριστιανὸς νὰ τὸν περιποιηθῆ καὶ νὰ τὸν βοηθήση.

Μὰ ὁ μικρότερος εἶδε κι' ἀποεἶδε, ἄκουσε τὸν ἄλλο ποὺ βογγοῦσε καὶ δὲν κρατήθηκε. Πῆγε στὸ δωμάτιο τοῦ μεγάλου του ἀδελφοῦ τοῦ ἄναψε φωτιὰ καὶ τοῦ ἔψησε καὶ δυὸ αὐγὰ ποὺ τοῦ ἔφερε μαζί του. Μὰ σὲ λίγο νάσου καὶ ὁ ἄλλος ἀδελφὸς ποὺ ἔφερνε ἕνα δοχεῖο γεμᾶτο γάλα.

Εἶναι περιττὸ νὰ σᾶς πῶ πῶς σὰν βρέθηκαν καὶ οἱ τρεῖς μαζὶ ρίχτηκαν οἱ δυὸ στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ ἄρρωστου ἀδελφοῦ τους καὶ ἔκλαψαν καὶ οἱ τρεῖς ἀπὸ χαρά.

—Ἀπὸ σήμερα ξανασμίγουμε εἶπε ἐπίσημα ὁ μικρότερος. Πόσο κουτὸς ἤμουν τὴν ἄλλη φορά...

— Σοὺτ εἶπε ὁ ἄλλος, ὁ πρῶτος. Ὅλοι μας φταῖμε. Ἂς ζήσουμε ἀπὸ τώρα μονοιασμένοι.

Καὶ πραγματικὰ ἀπὸ κείνη τὴν ἡμέρα ἡ χαρὰ ξαναγύρισε στὸ σπίτι ποὺ ζοῦσαν τὰ τρία ἀδέλφια.

Καὶ ἔζησαν αὐτὰ καλὰ καὶ μεῖς καλλίτερα.

Η ΑΝΕΜΗ

Περνᾶτε εὐχάριστα τὴν ὥρα σας

1) ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΟ

Τοποθετῆστε τοὺς ἀριθμούς: 1, 1, 2, 2, 3, 4, 5, 5, 6, 7, 7, 8, 8, 8, 8, 9 κατὰ τέτοιο τρόπο ὥστε ὁριζόντια καὶ κάθετα νὰ δίνουν ἄθροισμα 21.

Σ. Καρλῆς
Μηλιωτάρι Μεσσηνίας

2) ΣΚΑΛΑ

1	Μ
2	Α
3	Ρ
4	Ο
5	Π
6	Ο
7	Υ
8	Λ
9	Θ
10	Σ

1) Τρωκτικό. 2) Ποταμὸς τῆς Ἀλβανίας. 3) Ἕνα ὡραιότατον ἑλληνικὸ νησί. 4) Ὁ μεγαλύτερος ποιητὴς τῶν αἰώνων. 5) Δὲν εἶναι κύριος δρόμος. 6) Θεσσαλικὸ βουνό. 7) Τὴν ὀφείλουμε στοὺς νόμους τῆς πολιτείας. 8) Ἕνα ζῶο ποὺ δὲν διακρίνεται γιὰ τὸ θάρρος του. 9) Ἡ ὑπομονή του εἶναι παροιμιώδης. 10) Κτητικὴ ἀντωνυμία.

Κ. Μπαρμπῆς
Ζηρὸ Φιλιππιάδος

3) ΤΕΛΕΙΕΣ ΚΑΙ ΠΑΥΛΕΣ

Ἀντικαταστήσατε τὶς τελεῖες μὲ φωνήεντα καὶ τὶς παῦλες μὲ σύμφωνα. Ἂν ἡ λύση εἶνε σωστὴ τότε τ' ἀρχικὰ γράμματα τῶν λέξεων ποὺ θὰ βροῦμε, σχηματίζουν κάτι μεγαλοπρεπὲς ποὺ ἔρχονται νὰ τὸ θαυμάσουν στὴν Ἀθήνα, ἀπ' ὅλα τὰ μέρη τοῦ κόσμου.

1) . — — . — . .
2) — . —
3) — . — .
4) . — — . — — . .
5) — . — . . . —
6) . — . —
7) — . . —
8) . — . — . —
9) — . — . .

1) Νομὸς τῆς Πελοποννήσου.
2) Θὰ τὴν βρῆτε στὰ Δωδεκάνησα.
3) Ἱστορικὴ Εὐρωπαϊκὴ πρωτεύουσα.
4) Εὐρωπαϊκὸ Κράτος.
5) Ποταμὸς τῆς Θεσσαλίας.
6) Βασιλῆας τῆς Ἑλλάδος.
7) Θηρίο.
8) Ὁ γυιὸς τοῦ Δαιδάλου.
9) Γυναικεῖον ὄνομα.

Ἀντ. Κοραῆς
Ἅγιος Ἀνδρέας Ἀττικῆς

4) ΤΡΙΑΙΝΑ

Ὁριζόντια: 1) Ἀνωμαλία τοῦ ὀργανισμοῦ. Κάθετα: 1) Χωρὶς τὴν θέλησή του. 2) Ἀρχηγία. 3) Δὲν λείπει ἀπ' τὴν καμήλα.

Κυριακὴ Ρούσσου, Μαραθὼν

5) ΚΛΙΜΑΚΟΛΕΞΟ

1	Α	Ζ						
2		Α	Ζ					
3			Α	Ζ				
5				Α	Ζ			
5					Α	Ζ		
6						Α	Ζ	
7							Α	Ζ

Μόνον ὁριζόντια: 1) Εἶδος λιπασμάτων. 2) Κάνει προφητεῖες. 3) Χώρα τῆς Ν. Ἀμερικῆς. 4) Εἶναι ὁ οὐρανός μας. 5) Ἀχθοφόρος (δημ.). 6) Φωνάζω δυνατά. 7) Ἔγιναν πολλὰ τέτοια εἰς βάρος τῶν Γερμανῶν κατὰ τὴν κατοχή.

Στ. Κυριακίδης
Θεσσαλονίκη

6) ΑΦΑΙΡΕΣΗ ΑΡΙΘΜΩΝ

948
832
1025

Ν' ἀφαιρέσετε δυὸ ἀριθμοὺς ὥστε τὸ ἄθροισμα νὰ εἶναι: 2.000.

Ἀντ. Ζήκας
Μουζακέϊκα Πρεβέζης

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ ΑΡΙΘ. 77

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1						■					
2		■								■	
3					■		■				
4				■				■			
5			■						■		
6	■					■					■
7			■						■		
8				■				■			
9					■		■				
10		■								■	
11						■					

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ: 1) Ἀρχαῖος θεός. — Δὲν εἶναι γρηά, ἀλλὰ οὔτε καὶ παιδί. 2) Αὐτὴ κυρίως εὐθύνεται γιὰ τὸν ἀποκεφαλισμὸ τοῦ Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ. 3) Μονὰς βάρους στὸν πληθυντικό. — Γυναικεῖο χαϊδευτικὸ ὄνομα. 4) Παραπέμπει. — Περνᾶ χωρὶς νὰ τὴν καταλάβουμε ὅταν ὑπάρχει εὐχάριστη συντροφιά. — Πάντοτε. 5) Νότα. — Ὀπτασία. — Καὶ ἄλλη νότα. 6) Ἀριθμός. — Παγίδα. 7) Ἄρθρο στὸν πληθυντικό. — Ὁ λόγος γιὰ τὸν ὁποῖον συμβαίνει κάτι. — Μόριον. 8) Νησὶ τῶν Κυκλάδων. — Συμπεραίνει. — Ἀρχηγὸς ἑλληνικῆς φυλῆς. 9) Ἔτσι λέγονται τὰ ψώνια στὴν καθαρεύουσα. — Δίχως αὐτὸ δὲν ἐννοεῖται Πάσχα. 10) Δημώδης ὀνομασία τοῦ Σπερχειοῦ. 11) Δημιουργεῖται μὲ τὸ βράσιμο. — Χώρα τῆς Μικρασίας.

ΚΑΘΕΤΑ: 1) Ἐμφανίζεται συνήθως στὸ στομάχι. — Τὸ κρεββάτι τῶν ναυτικῶν. 2) Χημικὸ στοιχεῖον ἀπὸ τὰ εὐγενῆ μέταλλα. 3) Φροῦτο στὸν πληθυντικό. — Ἀσιατικὸ Κράτος. 4) Ἀρχαία θεά. — Τὰ ἔχει... τετρακόσια. — Τὸ ἀκοῦμε στὸ τηλέφωνο. 5) Γνωστότατος ἰρλανδὸς συγγραφεύς. — Θὰ ἤθελε νὰ εἶναι κάθε γυναῖκα. — Μόριον. 6) Εἶναι πάντα εὐπρόσδεκτα. — Βασανίζει τοὺς Ἀθηναίους. 7) Γράμμα τοῦ ἀλφαβήτου. — Τὰ φοροῦν οἱ κληρικοὶ κατὰ τὶς ἱεροτελεστίες. — Ἄρθρο στὸν πληθυντικό. 8) Μιὰ ὡραία ἐποχή. — Ἐκλεκτῆς ποιότητος. — Τοπικὸ ἐπίρρημα. 9) Ἤπειρος. — Ἕνα Κράτος ποὺ βρίσκεται στὴν Ἤπειρο αὐτήν. 10) Ὁ πατέρας τοῦ Αἴαντος. 11) Βρίσκονται σὲ ἀπόσταση τὸ ἕνα ἀπὸ τὸ ἄλλο. — Ἀκανόνιστα, ἀνώμαλα.

◆

ΛΥΣΕΙΣ 76ου ΤΕΥΧΟΥΣ

1) ΠΥΡΑΜΙΔΑ

Μ
Π Α Σ
Σ Υ Ρ Ι Α
Α Π Α Τ Ρ Ι Σ
Μ Υ Σ Τ Η Ρ Ι Ο Σ
Δ Ε Ι Ν Ο Σ Α Υ Ρ Ο Σ

2) ΚΥΒΟΛΕΞΟ

α ἷ μ Α
ἱ ρ Α κ
μ Α τ ι
Α κ ὶ ς

3) ΚΛΙΜΑΚΟΛΕΞΟ

Ρ ω σ σ ί α
κ Ρ ά τ ο ς
κ ο Ρ έ α ς
σ π ά Ρ ο ς
κ α τ ά Ρ α
κ ρ α τ ή Ρ

4) ΔΙΚΤΥΩΤΟ

1) ΠΙΝΑΚΑΣ, 2) ΔΑΡΕΙΟΣ, 3) ΚΑΝΟΝΙΑ.

5) ΣΥΛΛΑΒΟΓΡΙΦΟΣ

ΞΙ — ΦΙ — ΑΣ = ΞΙΦΙΑΣ.

6) ΦΩΝΗΕΝΤΟΛΕΙΠΟ

Ἰδοὺ ἡ Ρόδος ἰδοὺ καὶ τὸ πήδημα.

7) ΜΑΓΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ ΧΩΡΙΣ ΕΙΚΟΝΑ

Ρόκα (Σπυ—ΡΟ ΚΑτια κλπ.).

8) ΑΣΤΕΡΙ

Κ Φ Ν
Υ Α Ω
Π Α Ρ Ι Σ
Ε Ο Ο
Ν Σ Σ

9) ΛΕΞΙΓΡΙΦΟΣ

ΣΥΚΟΥ ΑΝΝΑΣ = ΣΗΚΟΥΑΝΑΣ.

10) ΜΑΓΙΚΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ

40
5
40 5 50 5 40
5
40

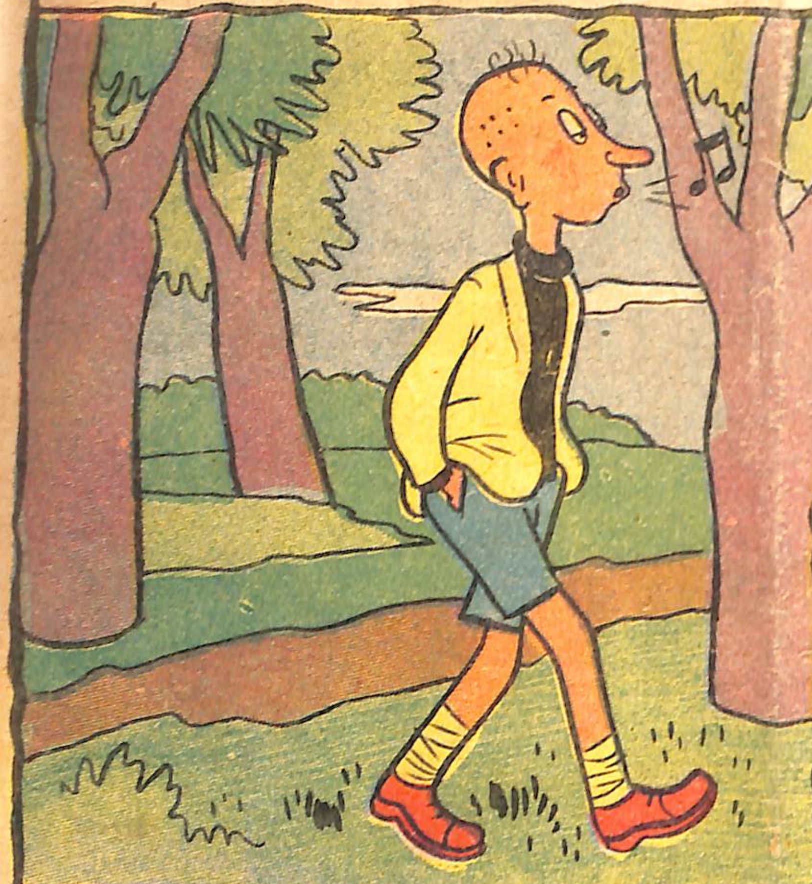
ΛΥΣΗ ΤΟΥ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΥ ΑΡ. 76

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ: 1) ΒΥΡΩΝ, 2) ΧΑΛΙΜΑ, 3) ΡΗΝΟΣ, 4) ΧΑΛΚΟΥ, 5) ΣΑΝΙΣ, 6) ΠΑΤΣΙ, 7) ΔΩΡΕΑΝ 8) ΛΟΦΟΙ, 9) ΟΒΟΛΟΣ, 10) ΑΛΣΟΣ.

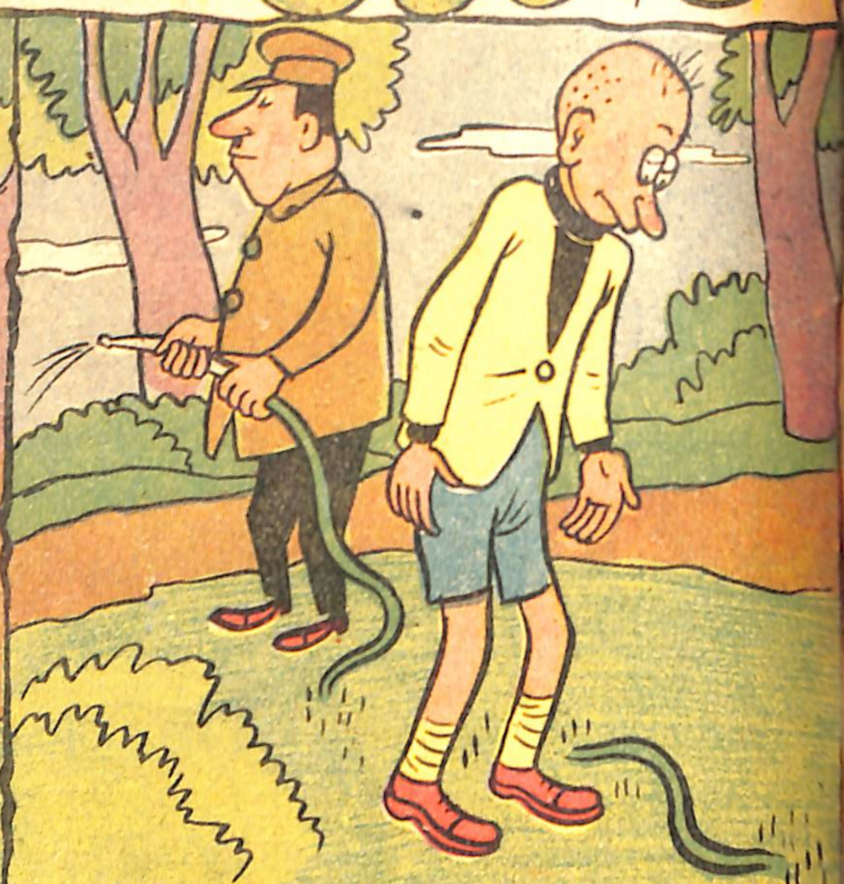
ΚΑΘΕΤΑ: 1) ΠΟΛΚΑ, 2) ΠΑΛΑΙΑ, 3) ΤΑΦΟΣ, 4) ΔΙΣΚΟΣ, 5) ΙΔΙΟΣ, 6) ΒΑΡΥΣ, 7) ΑΥΡΙΟΝ, 8) ΡΕΝΑΝ, 9) ΙΤΑΛΟΣ, 10) ΝΗΣΟΣ.

Τό ΦΙΔΙ..

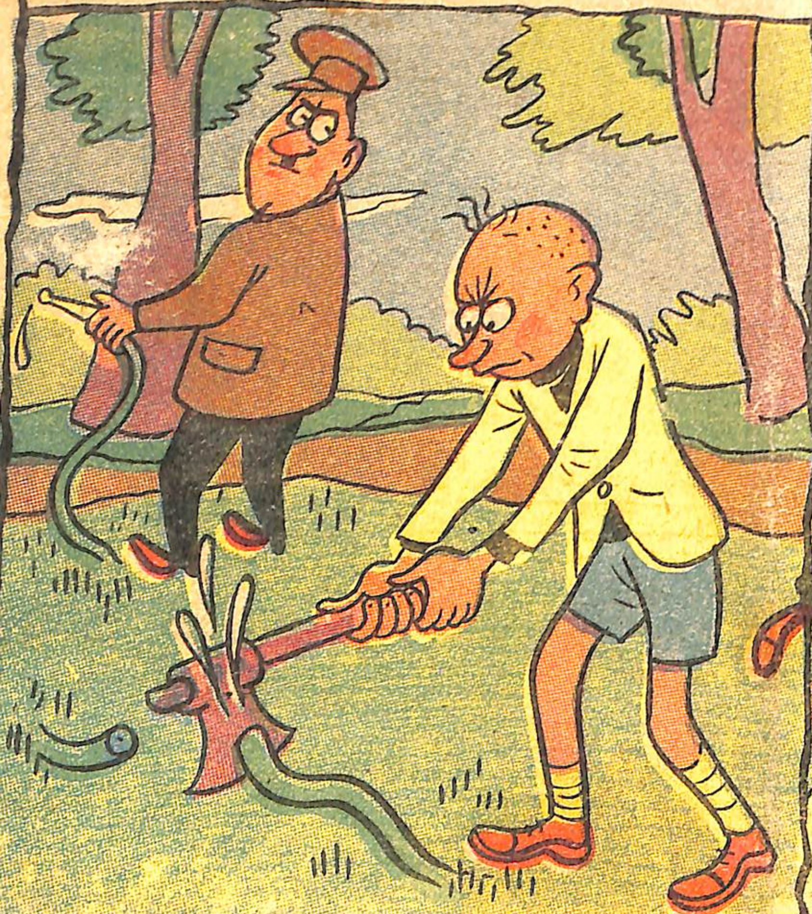

Κάποια Κυριακή πού ήτανε ώραία χει-
μωνιάτικη λιακάδα, ό Γιαννάκης βγήκε
περίπατο....

ςτό Ζάππειο καί τριγύριζε μέσα στα δέν
τρα. Έκεῖ πού χάζευε εἶδε κάτι πού έμο
αζε μέ φίδι.

Χωρίς νά χάση καιρό άρπάζει ένα
σκεπάρνι καί χράπ.!... Κόβει ςτή μέ-
ση τό φίδι!

Άλλά τό φίδι δέν ήτανε... φίδι. Ήτανε ό ςω-
λήνας πού πότιζε ό φύλακας, μέ τόν όποι-
ο ό Γιαννάκης εἶχε πολύ άσκημα ξεμ-
περδέματα.